

BEGROTING 2021-2024

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief.....	4
<i>Inleiding</i>	7
I. BELEIDSBEGROTING	11
0. Sociale voorzieningen	13
1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid	17
2. Onderwijs	27
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.....	31
4. Milieu	41
5. Veiligheid	49
6. Verkeer en vervoer	55
7. Cultuur, sport en recreatie	61
8. Economische structuur	69
9. Bestuur en organisatie.....	77
10. Algemene baten en lasten.....	81
11. Overhead.....	83
OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN STELPOSTEN	91
Paragrafen.....	95
1. Lokale heffingen	99
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	103
3. Onderhoud kapitaalgoederen	115
4. Treasury.....	121
5. Bedrijfsvoering	125
6. Verbonden partijen	127
7. Grondbeleid	143
II. FINANCIËLE BEGROTING	147
1. Overzicht van baten en lasten	149
Overzicht incidentele baten en lasten	150
Overzicht structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves	152
Presentatie structureel begrotingssaldo	154
2. Financiële positie	157
2.1 Begrotingsbeleid.....	157
2.2 Arbeidskosten.....	159
2.3 Investerings.....	159
2.4 Reserves en voorzieningen.....	160
2.5 Geprognosticeerde balans	162
3. Meerjaren investeringsprogramma 2021-2024	165
4. Meerjarenbegroting	171
Bijlage A Meerjarenoverzicht reserves en voorzieningen, incl toelichtingen	175
<i>Bijlage B Overzicht baten en lasten per taakveld</i>	183

Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad

Betreft: aanbieding begroting 2021

Eersel, 1 september 2020

Beste leden van de raad,

Voor je ligt de begroting voor het jaar 2021. Vanzelfsprekend is de begroting volledig digitaal beschikbaar; in toegankelijke pdf's met daarin handige navigatieopties. Dit is de derde begroting van het huidige college. Met het coalitieprogramma 'Dichtbij & betrokken' als leidraad zetten we ook dit jaar weer belangrijk stappen richting de toekomst van onze gemeente. Deze begroting is gebaseerd op de richtinggevende uitspraken in de Voorjaarsnota.

De volgende speerpunten staan centraal:

De bestuurlijke toekomst van Eersel

Eersel is zelfstandig, maar samenwerkingen zijn voor gemeenten niet meer weg te denken. De meest verregaande samenwerking is die met de Kempengemeenten. In de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden is de Strategische Kempenagenda vastgesteld. Op de thema's Transitie van het landelijk gebied, Energietransitie, Mobiliteit, Wonen en Economie gaan we op strategisch niveau verder samenwerken.

Een sociaal Eersel

Persoonlijke aandacht vinden we belangrijk en iedereen moet mee kunnen doen. In maart 2020 heeft de gemeenteraad besloten om de looptijd van het Welzijnskader 2017-2020 "De kracht van contact" met twee jaar te verlengen. De daarin vastgestelde lijn is dat gestreefd wordt naar een zorgzame samenleving, waar mensen goed geïntegreerd zijn, hun eigen netwerken onderhouden en elkaar helpen.

Onderwijs in Eersel

Onderwijs moet gegeven kunnen worden in goede gebouwen. We borduren dit jaar daarom voort op het huidige Integraal Huisvestigingsplan (IHP). Ook wordt in onze gemeente als pilot voor een periode van twee jaar een DigiTaalhuis opgericht. Dit is een laagdrempelige, herkenbare, openbare plek, toegankelijk voor iedereen die met taal, rekenen en digivaardigheden aan de slag wil.

Economie in Eersel

Door het Huis van de Brabantse Kempen is in samenwerking met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) en de Kempengemeenten een Kempische Industrie Agenda (KIA) ontwikkeld. Dit is een economisch plan voor de Kempen waaraan we uitvoering aan gaan geven.

Toerisme en recreatie in Eersel

Voor de komende twee jaar trekken we een VisitEersel manager aan. Deze manager gaat onder andere het merk "Eersel" beter en duidelijker op de kaart te zetten en helpt Eersel met alle dorpskernen bij het gezamenlijk oppakken van een aantal activiteiten en projecten. Daarbij kan het gaan om hulp bij het organiseren, verbinden, communiceren, belangenbehartiging en beleidsvorming. Kernen met een soortgelijk manager blijken aantrekkelijker te worden voor winkelend publiek, eigen inwoners en toeristen.

Een duurzaam Eersel

In Eersel gaan we voor een duurzame samenleving. Dit omvat alles wat te maken heeft met maatschappelijk verantwoord leven, ondernemen, milieu, ecologie en toekomstgericht denken. In de Regionale Energiestrategie (RES) maken we afspraken hoe we als gemeenten toewerken naar 49% CO₂- besparing in 2030. Met de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) zetten we projecten op om huiseigenaren te stimuleren tot kleine energiebesparende maatregelen in huis. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het inregelen van de cv-installatie, het aanbrengen van radiatorfolie en tochtstrip of het plaatsen van ledlampen.

Een leefbaar & betrokken Eersel

Het betrekken van inwoners bij ontwikkelingen in hun eigen omgeving klinkt vanzelfsprekend, maar is dat niet altijd en niet overal. Om in Eersel betrokkenheid van onze inwoners voorop te stellen en eigen initiatieven aan te moedigen, is in 2019 het participatieprogramma 'Dorpen maken het verschil' gestart. Via dit programma is onder andere een gemeentelijke bijdrage aan nieuwe initiatieven van inwoners die de leefbaarheid en sociale samenhang van hun dorp kunnen versterken mogelijk. Dit programma loopt tot en met 2022. Met het aantrekken van een medewerker dorpsparticipatie zijn er kortere en intensere lijnen waarmee we invulling geven aan het doel "dichtbij en betrokken". In 2021 gaan we verder de ingeslagen weg in. Wijk-/dorpsschouwen worden ingezet om te achterhalen wat de visie van de inwoners zelf is. We zorgen ervoor dat de openbare ruimte voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsnormen.

Onze doelstellingen rond innovatie zijn verwerkt in het innovatieprogramma Slimmer Eersel. Door het gebruik van meer data en informatie zetten we via dit programma in op het langer zelfstandig thuis kunnen wonen van ouderen, het efficiënter inrichten van de openbare ruimte en het zo goed mogelijk bereikbaar houden van haar kernen.

Sport & cultuur: het belang van contact in Eersel

De gemeente Eersel kent een rijk verenigingsleven. De kracht en het belang van contact is groot en draagt bij aan de leefbaarheid van alle kernen. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om het verenigingsleven te ondersteunen. Het toekomstbestendigheid accommodatiebeleid is in uitvoering en wordt in 2020 geëvalueerd. Voor minder toekomstbestendige verenigingen stellen we in overleg met deze verenigingen een actieplan op.

Andere speerpunten voor komende jaar zijn de doorontwikkeling van het Kempenmuseum en de toekomst van het maatschappelijk zwembad (zwembad in Eersel).

Ruimtelijke ordening en verkeer in Eersel

De vraag naar woningen in onze gemeente blijft onverminderd sterk. In 2019 zijn er voor iedere kern van onze gemeente de mogelijke inbreidingslocaties samen met de dorpsraden in kaart gebracht. Hiermee zijn de eerste stappen gezet om cyclisch te kunnen blijven bouwen. Voor de meeste kansrijke locaties wordt stedenbouwkundig bekeken wat de mogelijkheden zijn, en er wordt gesproken met grondeigenaren en Woningstichting de Zaligheden om de verdere planvorming en realisatie van nieuwe initiatieven te bespreken.

De ambitie blijft om de verkeersveiligheid verder te verbeteren. In 2021 gaan we verder met de uitvoering van de maatregelen uit het Verkeersveiligheidsplan (VVP).

Openbare orde & Veiligheid in Eersel

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze buurt en ons eigen huis. Criminelen maken echter ook gebruik van diensten van de bovenwereld, waarmee ze onze samenleving beïnvloeden.

Hierdoor raken normen vervaagd en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af. In de strijd tegen deze ondermijnende criminaliteit werkt Eersel daarom samen in het Basisteam de Kempen.

Over voorgaande speerpunten en over diverse andere speerpunten in 2021, kun je meer lezen in elk programma bij het onderdeel Ontwikkelingen/speerpunten 2021.

Bij de voorjaarsnota 2021-2024 (inclusief de raadsinformatiebrief meicirculaire 2020) was sprake van begrotingstekort 2021 van € 63.000,--.

Na de verwerking van de volledige begrotingscijfers 2021-2024 is er sprake van een positief begrotingssaldo voor 2021 van ruim € 45.000,-- waarvan ruim € 12.000,-- structureel.

Tot slot wordt aangetekend dat (structurele) financiële gevolgen van de tweede bestuursrapportage 2020 en de septembercirculaire 2020 nog zullen worden meegenomen in het raadsvoorstel bij de vaststelling van de begroting 2021-2024.

Burgemeester en wethouders van Eersel,

H.M.L. Offermans
Secretaris

W.A.C.M. Wouters
Burgemeester

Inleiding

In het duale stelsel is de normerende kaderstellende en controlerende functie van de raad ten aanzien van het budgetrecht en de financiële functie van gemeenten versterkt. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de begroting.

De begroting kan niet los worden gezien van diverse bestuursdocumenten. Daarnaast hebben de hierna genoemde beleidsstukken eveneens als basis gediend voor de begroting 2021:

- De voorjaarsnota 2021-2024;
- Het coalitieakkoord “Dichtbij en betrokken”
- De begroting 2020 met inbegrip van de begrotingswijzigingen (tot en met 30 juni 2020);
- De jaarstukken 2019.

De opzet van de begroting 2021

De begroting bestaat uit twee delen, te weten:

- I de beleidsbegroting;
- II de financiële begroting.

De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan (de programma's), het hoofdstuk “Algemene dekkingsmiddelen en stelposten” en de paragrafen.

De financiële begroting omvat het overzicht van baten en lasten, de financiële positie van de gemeente, het investeringsprogramma en de meerjarenbegroting.

1. De beleidsbegroting

1.1 Het programmaplan en de maatschappelijke effecten, indicatoren en normen.

1.1.1 Algemeen

Indicatoren en normen

Al een aantal jaren vindt een doorontwikkeling plaats op het gebied van normen en indicatoren in onze begroting. Vanuit het Besluit Begroting Verantwoording (BBV) is het sinds de begroting van 2017 landelijk verplicht gesteld een set van 39 benchmarkindicatoren in de programmabegroting op te nemen. Die set maakt:

- de begroting inzichtelijker voor (niet-financiële) raadsleden en inwoners.
- het mogelijk om de gemeente Eersel met alle andere gemeenten en cijfers te vergelijken.

De verplichte indicatoren zijn in de programmabegroting opgenomen bij de beleidsvelden waar zij (het meest) betrekking op hebben. De indicatoren zijn afkomstig uit bestaande (landelijke) benchmarks en onderzoeken. Indien gewenst zijn de programma's aangevuld met eigen indicatoren. De indicatoren en de bijbehorende meetgegevens worden ontsloten via www.waarstaatjegemeente.nl. Het college heeft een voorzet gedaan voor een norm bij iedere indicator. Om continuïteit in de verantwoording en monitoring te borgen is het van belang deze set indicatoren en normen ook als basis voor de begroting van 2021 te hanteren. De raad is vrij om voorstellen te doen tot wijzigingen van normen. De meetgegevens voor de eigen (subjectieve) indicatoren worden verkregen aan de hand van de burgerpeiling en ondernemerspeiling. Daar waar onder een norm waarden tussen haakjes staan, betreft het de meest recente werkelijke cijfers/scores. Er zijn in deze begroting indicatoren en normen vervallen/gewijzigd. U heeft dit in de voorjaarsnota 2021-2024 kunnen vernemen of ziet dit bij de tabellen in deze begroting. Komend jaar gaat een werkgroep (ambtenaren/raad) aan de slag met de actualisatie van de normen en indicatoren.

Bij de programma's gaat het in eerste instantie om de inhoud van het beleid. Vanzelfsprekend is ook de financiële ruimte belangrijk. In het programmaplan zijn de beoogde maatschappelijke effecten van de indicatoren vermeld, evenals de (prestatie)normen die daarop betrekking hebben.

In de programma's wordt ingegaan op de diverse beleidsterreinen waar de gemeente mee te maken heeft. De raad kan de begroting onder meer gebruiken als instrument van planning en control, om de voortgang van de uitvoering van de programma's en de daarin opgenomen beleidsdoelstellingen te monitoren en indien nodig en gewenst bij te sturen. Hierdoor gaan kaderstelling en controle hand in hand.

1.1.2 Maatschappelijke effecten, indicatoren en normen

In deze programmabegroting zijn de volgende uitgangspunten per programma gehanteerd:

- Gewenst maatschappelijk effect(en) is (zijn) duidelijk geformuleerd;
- Gewenst maatschappelijk effect(en) wordt (worden) uitgesplitst in subdoelen;
- Meetbare indicatoren worden opgenomen die iets zeggen over de mate waarin het gewenste effect is/wordt gerealiseerd;
- Opgenomen indicatoren uit de begroting zijn (op termijn) daadwerkelijk te monitoren, zodat verantwoording hierover mogelijk is;
- Per indicator is een (minimum)norm geformuleerd.
- Een directe koppeling wordt gelegd tussen datgene *wat we willen bereiken* en datgene *wat we daarvoor gaan doen* in het betreffende begrotingsjaar.

In de programmarekening wordt vervolgens aan de hand van kleuren in de tabel aangegeven of de gestelde normen zijn gerealiseerd.

1.1.3 De opbouw van de programma's

De programma's zijn als volgt opgebouwd:

Omschrijving programma

Hierin wordt omschreven wat onder het betreffende programma wordt verstaan. De productgroepen (beleidsterreinen) die onder het programma vallen zijn ook aangegeven.

De drie w's:

Wat willen we bereiken en Wat gaan we daarvoor doen?

Per programma zijn de beoogde maatschappelijke effecten aangegeven, welke moeten worden bereikt door de uitvoering van het beleid. Het beleid ligt vast in verschillende notities. In een rubriek zijn indicatoren aangegeven voor de beoogde maatschappelijke effecten. Bovendien is een rubriek opgenomen waarin (prestatie)normen zijn vermeld, die moeten worden gehaald. Direct hieraan gekoppeld is wat gedaan zal worden om de doelstellingen te bereiken, met andere woorden: welke specifieke activiteiten moeten hiervoor verricht worden.

Wat mag het kosten?

Ieder programma kent baten en lasten. Autorisatie door de raad vindt plaats op het niveau van de onderscheiden programma's, welke zijn ingedeeld in productgroepen. De uitgaven welke ten laste van de reserves zijn gebracht, zijn opgenomen bij de lasten en baten van de desbetreffende productgroep. Verder zijn de investeringen voor 2021 opgenomen.

Indien de raad instemt met de begroting, worden dus tevens de investeringskredieten voor het jaar 2021 beschikbaar gesteld, mits er geen uitzonderingen zijn gemaakt in het meerjarig-investeringsprogramma.

De programma's 10 en 11

Het programma 'Algemene baten en lasten' (programma 10) en het programma 'Overhead' (programma 11) hebben een andere opbouw dan de overige programma's. Hierin wordt alleen een overzicht van de financiële middelen gegeven.

2. De paragrafen

In de paragrafen worden de beleidsmatige aspecten van diverse beheersinstrumenten aangegeven. Bedoelde instrumenten vallen ook onder één of meer programma's. Voor een totaalinzicht in de positie van de gemeente is het van belang dat deze dwarsdoorsnede wordt gemaakt.

Hieronder wordt kort ingegaan op de diverse paragrafen.

1. Lokale heffingen

Hierin wordt een toelichting gegeven op alle belastingen en heffingen van de gemeente Eersel.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf gaat het om de vraag in welke mate de gemeente in staat is middelen vrij te maken om tegenvallers te kunnen opvangen. Aangegeven wordt welke risico's de gemeente loopt, welke middelen beschikbaar zijn bij tegenvallers en welk beleid de gemeente heeft ten aanzien van deze aspecten.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

In dit onderdeel wordt ingegaan op de onderhoudstoestand en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, groen en verlichting, de zogenaamde kapitaalgoederen.

Deze paragraaf is onder meer een instrument om onderhoud systematisch aan te pakken. Het spreekt voor zich dat de instandhouding van de kapitaalgoederen van essentieel belang is voor de realisering van verschillende programma's, zoals 'verkeer en vervoer' en 'onderwijs en educatie'.

4. Treasury

De paragraaf is bedoeld om de uitvoering van de treasuryfunctie te volgen, welke functie als volgt kan worden gedefinieerd:

'Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's'.

5. Bedrijfsvoering

Bij de bedrijfsvoering gaat het om de besturing en beheersing van, het toezicht op en de verantwoording over de bedrijfsprocessen binnen de gemeentelijke organisatie op basis van een bedrijfsvoeringfilosofie (bijv. rechtmatig, betrouwbaar, transparant, doelmatig en doeltreffend).

6. Verbonden partijen

Dit onderdeel moet inzicht geven in de zogenaamde verbonden partijen:

'Participaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen zijn gemoeid'.

Hiermee worden bedoeld de gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en privaatrechtelijke rechtspersonen. Partijen waarin de gemeente én een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

7. Grondbeleid

Het grondbeleid is enerzijds van belang voor de doelstelling van verschillende programma's en anderzijds vanwege de financiële belangen en risico's voor de gemeente.

2. De financiële begroting

In het overzicht van baten en lasten (zie paragraaf 1 van onderdeel II: de financiële begroting) is het onderdeel waarin is aangegeven tot welke bedragen de raad het college heeft geautoriseerd bij de begroting. Het is een overzicht van de baten en lasten per programma, waarbij afzonderlijk is aangegeven welke onttrekkingen en toevoegingen aan reserves er per programma plaatsvinden.

In het onderdeel financiële positie wordt ingegaan op het gevolgde begrotingsbeleid (inclusief de uitgangspunten), de jaarlijks terugkerende arbeidskosten, de investeringen, de reserves en de meerjarenbegroting.

De 'financiële positie' en de paragraaf "weerstandsvormogen en risicobeheersing" geven samen antwoord op de vraag hoe gezond de gemeente financieel is, of aan alle verplichtingen kan worden voldaan en of er dan nog ruimte is om eventuele tegenvallers op te vangen.

De totale inkomsten en uitgaven en de batige saldi zien er voor de periode 2021-2024 als volgt uit:

	2021	2022	2023	2024
Inkomsten	48.162.238	45.958.579	45.669.111	45.607.041
Uitgaven	48.117.182	45.812.632	45.712.182	45.788.201
Exploitatiesaldi	+45.056	+145.947	-43.071	-181.160
Waarvan incidenteel	32.312	-	-	-
Structurele saldi	+12.744	+145.947	-43.071	-181.160

In de begroting 2021 is het batig exploitatiesaldo voor 2021 ad € 45.056,-- toegevoegd aan de algemene reserve vrij besteedbaar (zie ook de toelichting bij het onderdeel "Financiële positie", paragraaf 2.1).

Bijlagen

Conform de vastgestelde beleidsnota reserves en voorzieningen moet jaarlijks bij de begroting en jaarrekening enkele gegevens per reserve en voorziening worden geactualiseerd. Het overzicht Reserves en voorzieningen maakt in de vorm van een *bijlage A* dan ook deel uit van de begroting en jaarrekening.

Tevens is er een verplicht overzicht van de baten en lasten per taakveld als *bijlage B* opgenomen.

I. BELEIDSBEGROTING

0. Sociale voorzieningen

De activiteiten die vallen onder dit programma hebben als doel het volgende maatschappelijke effect te realiseren: **“Inwoners kunnen in hun levensbehoefte voorzien.”**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Inkomen	Percentage personen tussen de 15 en 67 jaar met een baan (=netto participatiegraad) (verplicht)	2019 Eersel: 70,3% Nederland: 67,7% 2018: Eersel: 70,4% Nederland: 67,8%	* Door middel van het TalentPlus programma en andere vormen van diagnose wordt de afstand van de cliënt tot arbeid in beeld gebracht en een persoonlijk ontwikkelplan opgesteld. * De participatiecoaches bepalen voor elke cliënt een passende aanpak om naar vermogen te participeren en er wordt ingestoken op werk in regulier dienstverband. Als dat niet haalbaar is, wordt er gekeken naar mogelijkheden tot gesubsidieerde arbeid op de reguliere arbeidsmarkt. * Waar nodig kunnen cliënten met Loonkostensubsidie tijdelijk of structureel aan de slag binnen de afdeling bedrijven van KempenPlus.
	Norm: >67,8%		
	Percentage werkloze jongeren van 16 tot 22 jaar (verplicht)	2018: Eersel: 2% Nederland: 2% 2017 Eersel: 1% Nederland: 2%	* KempenPlus biedt ondersteuning aan jongeren van 16 of 17 jaar met een leerplicht of kwalificatieplicht en jongeren van 18 tot 27 die hulp nodig hebben voor het volgen van een leer-werktraject. * KempenPlus kan door middel van training en diagnose in een korte tijd termijn uitkeringsgerechtigden aan het werk te helpen of hun (on)mogelijkheden in kaart brengen. * KempenPlus zet een breed scala aan re-integratie instrumenten in voor werkloze jongeren en biedt specifieke trainingen aan op basis van nut en noodzaak. * Jongeren krijgen ondersteuning en begeleiding en worden als ze daarvoor in
	Norm: <50% van landelijk gemiddelde		

Beleidssterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
			aanmerking komen gewezen op de Individuele studietoelage. * KempenPlus werkt samen met de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening en zorgt voor een goede overdracht van de cliënten van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+).
	Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht)	Eerste half jaar 2019: Eersel: 109 Nederland: 382 Eerste half jaar 2018: Eersel: 118 Nederland: 401	* KempenPlus brengt de afstand van de uitkeringsgerechtigde tot de arbeidsmarkt in beeld en zorgt door middel van een passende aanpak ervoor dat de uitkeringsgerechtigde naar vermogen participeert. * KempenPlus zet alle beschikbare instrumenten zoals LKS en beschut werk in om uitstroom te realiseren.
	Norm: < 121,8		
	Aantal personen met een lopend re-integratietraject per 10.000 inwoners (verplicht)	2019 Eersel: 70 Nederland: 134	* KempenPlus stelt een persoonlijk ontwikkelplan voor de cliënt op om ervoor te zorgen dat de cliënt naar vermogen kan participeren.
	Norm: > 38,2 re-integratietrajecten	2018: Eersel: 113 Nederland: 153	* Re-integratietrajecten worden op basis van nut en noodzaak ingezet. Trajecten zijn niet als doel op zich, maar worden ingezet als middel om participatie/ arbeidsinschakeling te realiseren.
	Aantal personen met bijzondere bijstand (absoluut aantal) (eigen indicator)	Eersel 1 ^e kwartaal 2019: 192 1 ^e kwartaal 2018: 175	*Waar mogelijk collectieve afhandeling van aanvragen specifieke regelingen; *Geven van voorlichting over de diverse regelingen bijzondere bijstand/ minimaregelingen.
	Norm: < 179 (referentie 1 ^e kwartaal 2016)	1 ^e kwartaal 2017: 180	
	Percentage uitstroom uit zittend Sociale Werkplaats (SW) bestand (Wet sociale werkvoorziening) (eigen indicator)	2019: 6,5% 2018: 5,6%	Afname door natuurlijk verloop.
	Norm: 5% per jaar		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Participatiebedrijf KempenPlus

KempenPlus helpt iedereen die aanklopt om te participeren naar vermogen en zo snel mogelijk weer in het eigen inkomen te voorzien. KempenPlus werkt daarnaast aan professionalisering van de processen die moet leiden tot een verbetering van de opbrengsten en de efficiency in alle deelprogramma's.

In 2021 zal stevig worden ingezet om het "shop-in-shop" concept (een samenwerkingsvorm met externe partners, waarbij KempenPlus voor infrastructuur en medewerkers zorgt en de externe partner, binnen de kaders van KempenPlus, de werkzaamheden bepaalt) verder te "vermarkten" door publicaties en presentaties bij potentiële opdrachtgevers. Daarnaast wordt in 2021 de divisie Externe Dienstverlening (groen, schoonmaak en facilitair) verder ontwikkeld. Deze divisie biedt een stevig fundament aan het bedrijf en het biedt mogelijkheden aan cliënten om "intern beschut" door te stromen en andersom. Hiervoor wordt samen met de gemeenten een meerjarenperspectief opgesteld omdat zij de belangrijkste afnemers van deze divisie zijn. Ook wordt de samenwerking tussen de afdelingen Bedrijfsvoering, Werk & Participatie en Bedrijven verder vormgegeven om tot een formatie en bezetting te komen die is afgestemd op de behoeften van de organisatie.

In 2021 start KempenPlus met een evaluatie om na te gaan of de inrichting van het participatiebedrijf voldoet aan de verwachtingen, zodat eventueel bijgestuurd kan worden. De uitvoering wordt geëvalueerd in relatie tot de met de gemeenten afgesproken doelen. Daarbij wordt niet alleen het afgesproken prestatieniveau gemeten, maar ook de effectiviteit in relatie tot het afgesproken beleid. In 2021 voert KempenPlus daarnaast een nulmeting medewerkers- en klanttevredenheid uit om de ontwikkelingen hierin de komende jaren te kunnen volgen.

KempenPlus zoekt in 2021 meer verbinding in het sociaal domein, het onderwijs en het georganiseerd bedrijfsleven om hun expertise op het gebied van werk, participatie en inkomen in een bredere context te kunnen inzetten. Daarnaast worden in samenwerking met externe partners opleidingsfaciliteiten veiliggesteld of ontwikkeld.

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Werk	1.566.801	752.698	64.474	64.474	64.474	64.474
Inkomen	2.367.348	2.871.389	2.583.725	2.585.725	2.587.725	2.587.725
Allochtonen	4.188	23.662	13.492	13.492	13.492	13.492
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	3.938.337	3.647.749	2.661.691	2.663.691	2.665.691	2.665.691

	Rekening	Begroting	Begroting 2021 – 2024			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BATEN						
Werk	3.208.788	699.047	5.182	5.182	5.182	5.182
Inkomen	2.249.464	2.517.378	2.138.725	2.138.725	2.138.725	2.138.725
Allochtonen	0	0	0	0	0	0
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	5.458.252	3.216.425	2.143.907	2.143.907	2.143.907	2.143.907
	-1.519.914	431.324	517.784	519.784	521.784	521.784

LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	3.938.337	3.647.749	2.661.691	2.663.691	2.665.691	2.665.691
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Apparaatskosten	3.858.127	4.143.403	4.259.820	4.259.820	4.259.820	4.259.820
Totaal lasten	7.796.464	7.791.152	6.921.511	6.923.511	6.925.511	6.925.511
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	5.458.252	3.216.425	2.143.907	2.143.907	2.143.907	2.143.907
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	5.458.252	3.216.425	2.143.907	2.143.907	2.143.907	2.143.907
Saldo programma	2.338.213	4.574.727	4.777.604	4.779.604	4.781.604	4.781.604

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Werk

Binnen deze productgroep zijn per saldo geen significante afwijkingen. De hogere uitgaven en inkomsten in 2020 betreffende de opheffing van de bestemmingsreserve afbouw dividenduitkering WVK.

Inkomen

Binnen deze productgroep stijgen de lasten en baten per saldo met € 90.989,-- ten opzichte van 2020. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat er per saldo op de BUIG sprake is van een negatief effect van € 90.989,--. In 2021 zijn de lasten en baten van de BUIG budgettair neutraal geraamd, waarbij er een incidentele beschikking over de bestemmingsreserve BUIG is geraamd van € 32.312,-.

Allochtonen

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen.

1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Een samenleving waarin inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, leven en deel kunnen nemen, wat hen in staat stelt zichzelf te ontplooiën in goede gezondheid”.**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Jeugd	Percentage 12 tot 21 jarigen met delict voor de rechter (verplicht)	2017 Eersel: 1% Nederland: 1% (meest recent)	*Samenwerking met politie; *Vroege signalering in het voorliggende veld (preventie); *Monitoring van de aanmeldingen Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) via de verschillende aandachtsgebieden.
	Norm: < 1,38%		
	Percentage kinderen in uitkeringsgezinnen (verplicht)	2018 Eersel: 3% Nederland: 7% (meest recent)	*Vanuit één regisseur werken we integraal aan verschillende problematieken; *Nauwe samenwerking in het kader van de Participatiewet.
	Norm: < 33% van het landelijk gemiddelde		
	Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp (verplicht)	1 ^e helft 2019 Eersel: 7.8% Nederland: 10%	*Verminderen aantal specialistische jeugdhulptrajecten in aantal en in duur; *Preventief werk CJG+. *Samen met het gezin een plan opstellen waardoor gezinnen zelf problemen kunnen oplossen
	Norm: < 7%		
	Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming (verplicht)	Eerste helft 2019 Eersel: 0,7% Nederland: 1,1%	*De gezamenlijke ambitie van zowel de gemeenten als de gecertificeerde instellingen is om op termijn te komen tot een substantiële reductie van de instroom binnen
	Norm: < 0,9%		

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
	Percentage jongeren van 12 tot 23 jaar met jeugdreclassering (verplicht)	De aantallen voor de gemeente Eersel zijn dusdanig klein dat het percentage verwaarloosbaar is. 1 ^e helft 2019: Eersel: x Nederland: 0,3%	Jeugdbescherming en Jeugdreclassering en tot het verkorten van trajectduur; * Inzet vanuit het transformatiefonds rondom pleegzorg en verblijfsverkortende en - voorkomende maatregelen *Inzet door Lokaal Ondersteuningsteam (LOT) en Kempenteam voor Jeugdhulp (KTJ), het ondersteunen van de ouders, vroegtijdige consultatie van GI's, Veilig Thuis en zo nodig de Raad voor de Kinderbescherming; *Adviserend expertteam op afroep beschikbaar.
	Norm: 0%		
	Tevredenheid over hulpverlening, op basis van cliëntonderzoek uitgedrukt in rapportcijfer (eigen indicator)	2019 Eersel: 7,2	*Continu proces van afstemming door CJG medewerker met cliënt rondom vraag en aanbod uit het ondersteuningsplan. *Het CJG+ zorgt voor passende scholing om aan eisen te voldoen. *Inzet op optimalisatie van de administratieve processen om meer tijd aan cliënten en aandachtsgebieden te besteden.
	Norm: > 7.0		
	De doelen uit het gezinsplan worden gehaald (eigen indicator)	2019 Eersel: 100% (meest recent)	*Opstellen van realistische doelen door jeugd- en gezinswerkers. *Nauwkeurige monitoring en begeleiding van cliënten.
	Norm: > 80%		
	Gemiddelde leeftijd bij aanvang jeugdhulp (eigen indicator)	2019 Eersel: 9,2	*Preventief beleid, inzet van verschillende preventieve projecten in voorliggend veld. *Werken op de vindplaatsen.

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
			*Vroegsignalering in samenwerking met de aandachtsgebieden
	Norm: < 11,7 jaar		
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Aantal cliënten met maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners (verplicht)	2019 Eersel: 660 Nederland: 630 2018 Eersel: 569	Uitvoeren van de Verordening Wmo 2019. Op basis van het Welzijnskader richt de gemeentelijke aandacht zich met name op: - Ondersteuning mantelzorgers; - Maatwerkvoorzieningen Wmo; - Dementie; - Ketenzorg; - Versterking voorliggende voorzieningen; - Inclusief beleid.
	Norm: ≥ 570		
	De effecten die cliënten ervaren als gevolg van de ondersteuning die de gemeente biedt in het kader van de Wmo afgeleid uit de stellingen: - kan ik beter de dingen doen die ik wil; - kan ik mij beter redden; - heb ik een betere kwaliteit van leven. Uitgedrukt in een percentage.	2019 Gemiddeld: 80,3% 2018 Gemiddeld: 79%	
	Norm: $\geq 80\%$		
Gezondheid	Waardering algehele persoonlijke gezondheid uitgedrukt in rapportcijfer (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator)	2018 Eersel: 7,7 Nederland: 7,6	In 2021 is de nota gezondheid 'Gezondheid in Uitvoering' nog van kracht. Aan de daarin vastgestelde speerpunten zal ook in 2021 gewerkt worden.
	Norm: $\geq 7,8$ (gebaseerd op het rapportcijfer uit de peiling in 2016)		

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Vrijwilligers	Het percentage inwoners dat zich heeft ingezet voor anderen en/ of maatschappelijke doelen via vrijwilligerswerk (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator) Norm: $\geq 50\%$	2018 Eersel: 52% Nederland: 45%	In 2020 worden de voorbereidingen getroffen voor de evaluatie van het vrijwilligersbeleid, als onderdeel van de totale evaluatie van het Welzijnskader 2017-2020.
Gemeenschaps-huizen	Aanwezigheid van accommodaties waar activiteiten plaatsvinden op het terrein van ontmoeting, sport, cultuur en ontwikkeling (eigen indicator) Norm: In iedere kern is een multifunctionele accommodatie (mfa)/ gemeenschapshuis	Eersel: 100%	In 2021 wordt verder uitvoering gegeven aan het welzijnskader en het toekomstbestendig accommodatiebeleid.
	Het percentage inwoners dat tevreden is over de aanwezigheid van welzijnsvoorzieningen in eigen buurt (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator) Norm: $\geq 57\%$ Het percentage dat (zeer) tevreden is over de welzijnsvoorzieningen:	2018 Eersel: 60% Nederland: 57%	
Burgerparticipatie	Waardering inwoners over samenwerking met inwoners en organisaties en mate waarin inwoner wordt betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van beleid, uitgedrukt in rapportcijfer (eigen indicator) Norm: ≥ 6.5	2018 Eersel: 6,3 Nederland: 6,2 (burgerpeiling waar staat je gemeente)	*We kiezen voor dorpsraden/ leefbaarheidsgroepen als sterke partners; * tweejaarlijks houden we wijk/buurtschouwen om behoeften uit de wijk te weten te komen. * minimaal 2x inzet van inwonerspanel

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Welzijnskader 2017 tot en met 2022

In maart 2020 heeft de gemeenteraad besloten om de looptijd van het Welzijnskader 2017 tot en met 2020 "De kracht van contact" met twee jaar te verlengen. De daarin vastgestelde lijn is dat gestreefd wordt naar een zorgzame samenleving, waar mensen goed geïntegreerd zijn, hun eigen netwerken onderhouden en elkaar helpen. Deze leidende principes zijn uitgewerkt in de verschillende beleidsterreinen op het terrein van Welzijn.

De beleidsterreinen zijn:

- Participatie waaronder: vrijwilligers, kunst en cultuur, sport, accommodatiebeleid in relatie tot welzijn en volwasseneneducatie;
- Wet maatschappelijke ondersteuning waaronder mantelzorgers, maatwerkvoorzieningen Wmo, dementie en inclusief beleid (waaronder toegankelijkheid);
- Jeugd, waaronder onderwijs, voor- en vroegschoolse educatie, jeugdhulp en spelen.
- Gezondheid.

Per beleidsterrein zijn maatschappelijke effecten, beleidsdoelen, indicatoren en normen geformuleerd waarvan een aantal ook terugkomt in de begroting. Bijstelling vindt op onderdelen plaats als op basis van ontwikkelingen en de evaluatie hiervoor aanleiding is.

Subsidieprogramma

Een belangrijk middel dat de gemeente heeft om beleidsdoelen te realiseren zijn subsidies. Aan het Welzijnskader is het Subsidieprogramma gekoppeld. Het huidige programma is vastgesteld voor de jaren 2018 tot en met 2021. Met toepassing van artikel 24 (hardheidsclausule) kan het subsidieprogramma ook met twee jaren worden verlengd. Om te toetsen of de in Subsidieprogramma opgenomen organisaties nog aan de criteria voldoen zal begin 2021 aan alle organisaties die hierin zijn opgenomen inhoudelijke en financiële verantwoordingen over 2020 worden opgevraagd. Op basis hiervan vindt een toets plaats of voortzetting van de subsidierelatie en tot welk bedrag voor de jaren 2022 en 2023 inhoudelijk en financieel nodig wordt geacht.

Jeugd

De rode draad in de visie van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) is 'dichtbij, effectief en in samenhang'. We streven ernaar om jeugdigen met een hulpvraag zo dichtbij en zo licht mogelijk te ondersteunen. Jeugdhulp kan zowel via CJG+ als via de specialistische jeugdhulpaanbieders worden uitgevoerd.

Monitoring

In 2020 worden de actiepunten uit het MeerjarenBeleidskader (2020 t/m 2023) nader uitgewerkt door gericht acties uit te zetten op de in het kader beschreven actielijnen. Monitoring van de inzet van jeugdhulp wordt in 2021 geïntensiveerd met het oog op het versterken van de regie en het vergroten van de effectiviteit van de inzet.

Aanbesteding Jeugdhulp en samenwerkingsverband DVO11

In 2020 is het aanbestedingstraject van de inkoop voor jeugdhulp ingetrokken naar aanleiding van de effecten van de coronapandemie. In 2021 wordt deze weer opgestart met als doel een dekkend zorglandschap. Het belangrijkste voor inwoners (cliënten) is dat de kwaliteit en continuïteit van ondersteuning bij lopende trajecten, waar noodzakelijk, verzekerd is.

De dienstverleningsovereenkomst tussen de 11 samenwerkende gemeenten (DVO11) in de jeugd loopt af in 2021. Er vindt onderzoek plaats naar de meest passende samenwerkingsvorm rondom de inkoop van jeugdhulp.

Jongerenopbouwwerk

De gemeente Eersel is halverwege 2019 gestart om gedurende drie jaar te experimenteren met het inzetten van een jeugdcoach en een preventiewerker. Het doel van het inzetten van een jeugdcoach is het bevorderen van de maatschappelijke participatie van jongeren. Doelstelling is het vroegtijdig signaleren van risico's en preventieve inzet plegen. Hiermee worden kansen voor jongeren vergroot en talenten verder ontwikkeld.

In 2021 richt de jeugdcoach zich met name op het opzetten van projecten vrijetijdsbesteding van jongeren in Eersel. Hierbij worden ook lokale partners betrokken zoals het Rythoviuscollege en het welzijnswerk. In 2021 wordt de inzet van de jeugdcoach en de preventiemedewerker geëvalueerd.

Beschermd wonen

De inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid voor de uitvoering van beschermd wonen als onderdeel van de Wmo ligt nu nog bij de centrumgemeenten. Bedoeling is dat deze verantwoordelijkheid vanaf 2022 fasegewijs overgeheveld wordt naar alle gemeenten. Het doel van beschermd wonen is mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen omgeving begeleiden en ondersteunen. Dat vraagt een basisniveau van voorzieningen, geschikte woningen, kennis en een goede samenwerking tussen gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars. Bij de decentralisatie hoort een nieuwe verdeling van de beschikbare middelen. Vanaf 2022 wordt een deel van de middelen voor het eerst objectief verdeeld. De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De nieuwe cliënten vallen vanaf dat moment onder de verantwoordelijkheid van alle gemeenten. In 2021 dienen alle werkzaamheden te zijn afgerond zodat sprake is van een soepele overgang.

Indicatievrije inloop

In de gemeente Eersel is de indicatievrije inloop De Boei gevestigd. Voorheen werd voor deze inloopvoorziening door meerdere gemeenten subsidie verstrekt. Dit is echter niet meer het geval omdat andere gemeenten hierin eigen keuzen hebben gemaakt. De Boei is een belangrijke voorziening voor mensen met een psychiatrische achtergrond. Om te voorkomen dat het voortbestaan van deze voorziening onder druk komt te staan wordt voorgesteld het in de begroting opgenomen bedrag (2020 € 62.930,--) structureel met een bedrag van € 10.000,-- te verhogen tot € 72.930,--. Dekking kan plaatsvinden uit de stelpost "Ambulantisering in de GGZ" die onder meer is bedoeld om activiteiten op het terrein van dagbesteding en sociale contacten te ontwikkelen en in stand te houden. De resterende stelpost in 2021 van € 13.000,-- en vanaf 2022 € 17.000,-- valt vrij in deze begroting.

Gezondheid

In 2018 is de Nota Gezondheid 2018-2021 gemeente Eersel 'Gezondheid in Uitvoering' vastgesteld. Deze is in 2021 ook van kracht. In de nota staan de thema's die bijdragen aan een verbetering van de persoonlijke gezondheid. In 2021 zetten we samen met inwoners en organisaties de lopende activiteiten voort en voeren we nieuwe activiteiten uit.

De indicator 'waardering van de persoonlijke gezondheid' is opgenomen omdat het een indruk geeft van de waardering die inwoners aan hun gezondheid geven, in 1 getal uitgedrukt. Met de interpretatie hiervan dient voorzichtig omgegaan te worden, omdat de waardering die inwoners aan hun persoonlijke gezondheid geven van vele factoren afhankelijk is.

In de programmabegroting 2020 is aangegeven dat de gemeente Eersel er naar gaat streven om een rookvrije gemeente te worden. In de voorjaarsnota 2021 is, onder het kopje besparingen, besloten geen extra middelen vrij te maken voor een rookvrije gemeente. Uiteraard blijven we aandacht geven aan de schadelijke gevolgen van roken, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij landelijke anti-rook-campagnes, zoals 'NIX18!' En 'Stoptober'. We sluiten ook aan bij activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van het landelijke preventieakkoord.

Vrijwilligers

We streven ernaar dat er voldoende vrijwillige inzet in de gemeente is. Daarbij is het vanzelfsprekend van belang dat (potentiële) vrijwilligers zich dusdanig ondersteund voelen dat zij gemotiveerd worden en blijven om zich als vrijwilliger in te zetten. In het Welzijnskader zijn vier aandachtsgebieden aangegeven en aan ieder gebied zijn activiteiten gekoppeld die hieraan bijdragen. We zetten onder andere in op het zo goed mogelijk matchen van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk (o.a. via Eerselvoorelkaar.nl), de vrijwilligersverzekering, een subsidie voor scholing van vrijwilligers, waardering van vrijwillige inzet, inclusief beleid en mantelzorgondersteuning. In 2020 is een start gemaakt met de evaluatie van het vrijwilligersbeleid als onderdeel van de totale evaluatie van het Welzijnskader 2017 – 2020. Mochten er uit de evaluatie wijzigingsvoorstellen komen voor het (vrij-

willigers)beleid, dan volgt hiervoor een apart voorstel dat als addendum wordt meegenomen in het Welzijnskader.

Inburgering statushouders

Naar verwachting treedt op 1 juli 2021 de nieuwe Wet inburgering in werking. In deze wet is bepaald dat de volledige regie ten aanzien van de inburgering een gemeentelijke verantwoordelijkheid wordt. Ter uitvoering van de Wet inburgering wordt van iedere individuele inburgeraar een brede intake afgenomen, een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld en aansluitend daarop een inburgeringstraject opgesteld. Dit traject omvat zoveel mogelijk taal gecombineerd met werk, stage of vrijwilligerswerk. Doel is:

- duurzaam inburgeren: dat betreft alle levensdomeinen, maar de Wet inburgering legt het accent op werk in combinatie met taalontwikkeling;
- in samenwerking met netwerkpartners de inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk de Nederlandse taal te laten leren op het voor hen hoogst haalbare niveau. Daarbij worden zij richting werk geactiveerd, zodat zij zo snel mogelijk volwaardig aan de Nederlandse samenleving kunnen gaan deelnemen.

Gemeenschapshuizen en multifunctionele accommodaties (MFA's)

Alle kernen van de gemeente Eersel hebben een gemeenschapshuis/MFA. Deze zien we als basisvoorziening. Hier kunnen mensen elkaar ontmoeten en activiteiten organiseren.

Dorpsparticipatie

We moeten actief betrokkenheid tonen, meedenken en een proactieve steun in de rug geven aan onze inwoners als dat nodig is.

In 2019 is het participatieprogramma 'Dorpen maken het verschil 2019-2022' vastgesteld. Op basis hiervan kunnen inwoners(-groepen) verzoeken om een subsidie voor initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid en/of die de sociale samenhang vergroten in hun directe leefomgeving. Het uitvoeringsbudget hiervoor is reeds door de raad beschikbaar gesteld bij de vaststelling van de begroting 2019. In 2021 gaan we verder de ingeslagen weg in.

Ook worden de werkzaamheden zo goed mogelijk afgestemd op de wensen en behoeften in de buurt. De wijk-/dorpsschouwen worden ingezet om te achterhalen wat de visie van de inwoners zelf is.

Eikenprocessierups

Hiervoor heeft de raad een projectbudget beschikbaar gesteld. Dit eerste jaar hebben we vol ingezet op biologische bestrijding. Dit heeft succes gehad. In combinatie met de gunstige weersomstandigheden is het aantal nesten van de eikenprocessierups sterk verminderd. De hoge kosten voor de biologische bestrijding dit voorjaar werden grotendeels gecompenseerd door besparing op het wegzuigen van de nesten. In de zomer en najaar hebben we ferromonenvallen gezet om een beeld te krijgen waar onze inzet volgend jaar gaan concentreren. Dit najaar zijn een groot aantal bermen ingericht/ingezaaid voor een goed leefgebied voor de natuurlijke vijanden van de rups. We zetten dit project nog enige jaren door in de verwachting dat er een natuurlijke balans komt tussen de rups en haar natuurlijke vijanden. Pas over een paar jaar kunnen we concluderen of het gelukt is of niet. De eerste signalen zijn hoopvol.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Vrijwilligers;
2. Voorzieningen jeugd en jongeren;
3. Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten;
4. Sociaal cultureel werk;
5. Gezondheid

Investerings	Investerings- programma uitvoeringsjaar 2021	Dekking uit reserves, voorzieningen en/of overige	Dekking kapitaallas- ten (stelpost)
Jongerenopbouwwerk	34.000	34.000	
Totaal investeringen	34.000	34.000	0

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Vrijwilligers	15.046	15.470	18.080	18.080	18.080	18.080
Voorzien. jeugd en jongeren	2.854.598	3.169.229	3.098.430	3.098.430	3.098.430	3.098.430
Oud., chron.zieken en gehand.	4.440.027	4.875.469	4.648.075	4.648.075	4.648.075	4.648.075
Sociaal cultureel werk	333.328	415.245	428.805	422.805	422.805	422.805
Volksgezondheid	826.936	817.273	809.457	792.457	792.457	789.572
Totaal lasten (excl. kap.lst. & app.kst.)	8.469.935	9.292.686	9.002.847	8.979.847	8.979.847	8.976.962
BATEN						
Voorzien. jeugd en jongeren	137.000	0	0	0	0	0
Oud., chron.zieken en gehand.	160.723	353.283	162.000	162.000	162.000	162.000
Sociaal cultureel werk	139.728	107.611	95.908	95.908	95.908	95.908
Volksgezondheid	298	34.300	0	0	0	0
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	437.749	495.194	257.908	257.908	257.908	257.908
	8.032.186	8.797.492	8.744.939	8.721.939	8.721.939	8.719.054

	Rekening	Begroting	Begroting 2021 - 2024			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	8.469.935	9.292.686	9.002.847	8.979.847	8.979.847	8.976.962
Kapitaallasten	480.829	699.067	341.461	341.461	341.461	341.461
Apparaatskosten	2.224.734	2.412.094	2.349.203	2.349.203	2.349.203	2.349.203

Totaal lasten	11.175.498	12.403.847	11.693.511	11.670.511	11.670.511	11.667.626
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. ivm kap.lst.)	437.749	495.194	257.908	257.908	257.908	257.908
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	28.050	319.000	0	0	0	0
Totaal baten	465.799	814.194	257.908	257.908	257.908	257.908
Saldo programma	10.709.699	11.589.653	11.435.603	11.412.603	11.412.603	11.409.718

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Vrijwilligers

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen.

Voorzieningen jeugd en jongeren

Binnen deze productgroep is sprake van een positieve afwijking van € 70.799,-- ten opzichte van de begroting 2020. Deze afwijking wordt enerzijds veroorzaakt door in 2021 het budget voor peuters-peelzaalwerk met € 30.000,-- te verlagen conform voorstel voorjaarsnota 2021-2024.

Tevens is vanaf 2020 landelijke zorg jeugdhulp gecontracteerd. Deze hulp is zo specifiek dat deze niet regionaal georganiseerd kan worden. In 2020 zijn deze kosten incidenteel € 40.000,-- hoger zoals gerapporteerd in de 1^e bestuursrapportage 2020.

Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten

Binnen deze productgroep is sprake van een positieve afwijking van € 36.111,-- ten opzichte van 2020. Dit wordt veroorzaakt doordat de lasten voor WMO rolstoelvoorziening in 2020 incidenteel € 20.000,-- hoger zijn (zie 1^e bestuursrapportage 2020). Tevens zijn er diverse bezuinigingen op zorg gerelateerde voorzieningen ad. € 20.500,-- doorgevoerd conform voorstel voorjaarsnota 2021-2024. De geraamde uitgaven en inkomsten in 2020 zijn € 243.283,-- incidenteel hoger als gevolg van een storting in de bestemmingsreserve 3D (conform besluit bij vaststelling van de jaarrekening) en vanwege een budget voor onderzoek ontwikkeling sturingsfilosofie in het sociaal domein.

Sociaal cultureel werk

Binnen deze productgroep is sprake van € 25.263,-- hogere lasten ten opzichte van de begroting 2020. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere storting ad. € 23.132,-- in de onderhoudsvoorziening voor de gemeenschapshuizen als gevolg van een hoog onderhoudsbudget in het 10^e jaarschijf (2030).

Volksgezondheid

Binnen deze productgroep is per saldo sprake van € 26.484,-- nadeel ten opzichte van de begroting 2020. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een incidentele beschikking over de algemene reserve in 2020 van € 17.300,-- ten behoeve van het verhogen van het structurele budget voor de bestrijding eikenprocessierups.

Beleidsdocumenten

- Welzijnskader Eersel 2017 tot en met 2020 "De kracht van contact"
- Toekomstbestendig accommodatiebeleid 2017-2020, 'Het belang van contact'
- Nota Gezondheid 2018 – 2020 Gemeente Eersel 'Gezondheid in Uitvoering'
- Meerjaren Beleidskader Jeugdhulp de Kempen 2020 - 2023
- Verordening Wmo gemeente Eersel 2019
- Beleidsregels Wmo 2019

- Participatieprogramma 'Dorpen maken het verschil 2019-2022'

2. Onderwijs

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Als gemeente de mogelijkheid scheppen om onderwijs te volgen in goede gebouwen en in nabijheid van de woonomgeving.”**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Onderwijs/ Leerplicht	Absoluut verzuim (bij absoluut verzuim is een leerling niet ingeschreven op school) (verplicht) Norm: 0	2018: Eersel: 0 Nederland: 1,91	De leerplichtambtenaar controleert intensief of leerplichtigen ingeschreven staan op een school. Daarnaast zet de leerplichtambtenaar samen met het Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC) voor voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) in op afspraken tussen het voortgezet onderwijs (VO) en MBO ter voorkoming van absoluut verzuim.
	Relatief verzuim (bij relatief verzuim is een leerling ongeoorloofd afwezig) (verplicht) Norm: Het percentage relatief verzuim is lager dan het landelijke percentage en lager dan het percentage van een vergelijkbare gemeente met <25.000 inwoners	2018: Eersel: 3% Gemeenten <25.000 inwoners: 17% Nederland: 23%	De leerplichtambtenaar beperkt verzuim zoveel mogelijk door: *een goede leerplichtadministratie; *intensieve contacten met scholen, leerlingen/ouders, (keten)partners; *regionale samenwerking.
	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (verplicht)	2018: Eersel: 1,2% Nederland: 2,0%	De leerplichtambtenaar en het RMC voeren wettelijke taken uit om de voortijdig schoolverlaters in kaart te brengen, te volgen en te begeleiden naar school, werk, een combinatie van

	Norm: Het percentage voortijdig schoolverlaters (alle VO en MBO leerlingen) is lager dan het landelijke percentage		beiden of hulpverlening. Het RMC werkt daarvoor samen met 21 gemeenten in de regio.
--	--	--	---

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Onderwijshuisvesting (nieuwbouw, uitbreiding) van primair, voortgezet en speciaal onderwijs

De gemeente heeft zorgplicht voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijshuisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Daaronder vallen constructiefouten en herstel in geval van bijzondere omstandigheden. Uitvoering vindt plaats zoals beschreven in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Eersel, welke in 2018 werd vastgesteld. Een van de investeringen van het IHP is de uitbreiding van 't Busseltje. Het schoolbestuur is bouwheer van deze uitbreiding. Planvorming en uitvoering hebben enige vertraging opgelopen. Een andere voorziening die is genoemd in het IHP is de mogelijke renovatie van het Rythoviuscollege. Vanaf de vaststelling van het IHP zijn hierover verschillende gesprekken gevoerd. Afhankelijk van bevindingen en besluitvorming loopt dit onderwerp door in 2021.

Toezicht en handhaving leerplicht

De 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant werken samen om invulling te geven aan de leerplichtwet en het Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC). De gemeente Eindhoven voert als contactgemeente de regiefunctie uit voor de RMC-regio.

Speerpunten/ontwikkelingen ter verbetering van de uitvoering Leerplicht en RMC:

- minder vrijstellingen op medische/psychische gronden omdat meer kinderen (deels) onderwijs volgen (maatwerk trajecten). Dit wordt gerealiseerd door het nauwlettend volgen en implementeren van de landelijke ontwikkelingen rondom vrijstellingen;
- samen met de ketenpartners borgen dat de jongeren in een kwetsbare positie proactief gevolgd en ondersteund worden.

Sinds januari 2019 vraagt het rijk inzet van het RMC voor de groep kwetsbare overstappers van 16 tot 23 jaar uit vmbo-basisberoepsgerichte leerweg, praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, jongeren met een migratie-achtergrond en entree-opleidingen. Voor deze jongeren is een startkwalificatie moeilijker of niet haalbaar.

Voor deze benodigde inzet is een samenwerkingsconvenant opgesteld. Deze is ook door de gemeente Eersel ondertekend. Na ondertekening volgen de werkafspraken en implementatie in het werkveld.

Voor- en vroegschoolse educatie (vve)

De kinderopvangaanbieders die gesubsidieerde plaatsen in het peuterprogramma aanbieden aan peuters met een indicatie (de doelgroepkinderen) moeten wettelijk een aanbod kunnen doen van 16 uur per week. Ook aan 'niet-doelgroepkinderen' worden meer uren aangeboden, 8 uur in plaats van 5,5 uur Dit zal volledig geïmplementeerd zijn in 2021.

Volwasseneneducatie

De middelen voor volwasseneneducatie stellen we per regio vast en kennen we toe aan onze zogenaamde 'contactgemeente' gemeente Eindhoven. De gemeente Eindhoven heeft, in afstemming met de regiogemeenten, in 2017 een Regionaal Educatief Plan 2018-2022 vastgesteld. Aan de hand van dat plan geven we ook in 2021 uitvoering aan het verzorgen van volwasseneneducatie.

DigiTaalhuis

Gemeente Eersel heeft het convenant 'versterking basisvaardigheden Kempengemeenten' ondertekend. Met dit convenant wordt beoogd dat laaggeletterde inwoners hun basisvaardigheden versterken en daarmee hun maatschappelijke participatie vergroten. De beoogde uitwerking van het convenant is de oprichting van een DigiTaalhuis in iedere betrokken gemeente. Het DigiTaalhuis is een laagdrempelige, herkenbare, openbare plek, toegankelijk voor iedereen die met taal, rekenen en digivaardigheden aan de slag wil. In de andere Kempengemeenten zijn al DigiTaalhuizen opgericht. In 2021 wordt in onze gemeente als pilot voor een periode van twee jaar uitwerking gegeven aan het convenant door eveneens een DigiTaalhuis op te richten. De geschatte kosten van een DigiTaalhuis bedragen jaarlijks € 18.000,--.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Wettelijke onderwijstaken;
2. Lokaal onderwijs;
3. Volwasseneneducatie.

Investerings	Investerings- programma uitvoeringsjaar 2021	Dekking uit reserves, voorzieningen en/of overige	Dekking kapitaallas- ten (stelpost)
Digitaalhuis	18.000	18.000	
Totaal investeringen	18.000	18.000	

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Wettelijke onderwijstaken	770.986	936.323	552.491	552.491	552.491	552.491
Lokaal onderwijs	84.228	86.616	87.452	87.452	87.452	87.452
Volwasseneneducatie	6.006	6.506	5.986	5.986	5.986	5.986
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	861.220	1.029.445	645.929	645.929	645.929	645.929
BATEN						
Wettelijke onderwijstaken	420.075	507.459	120.646	120.646	120.646	120.646
Lokaal onderwijs	62.617	62.616	63.452	63.452	63.452	63.452
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	482.692	570.075	184.098	184.098	184.098	184.098
	378.528	459.370	461.831	461.831	461.831	461.831

	Rekening	Begroting	Begroting 2021 - 2024			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	861.220	1.029.445	645.929	645.929	645.929	645.929
Kapitaallasten	942.291	831.373	740.779	740.779	740.779	740.779
Apparaatskosten	147.036	149.877	158.219	158.219	158.219	158.219
Totaal lasten	1.950.547	2.010.695	1.544.927	1.544.927	1.544.927	1.544.927
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	482.692	570.075	184.098	184.098	184.098	184.098
Beschikking over reser- ves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	482.692	570.075	184.098	184.098	184.098	184.098
Saldo programma	1.467.855	1.440.620	1.360.829	1.360.829	1.360.829	1.360.829

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Wettelijke onderwijstaken

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen. De geraamde uitgaven en inkomsten in 2020 zijn circa € 385.000,-- hoger vanwege de organisatie van het leerlingenvervoer voor overige Kempengemeenten.

Lokaal onderwijs

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen.

Volwasseneneducatie

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen.

Beleidsdocumenten

- Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs gemeente Eersel 2018-2032
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Eersel 2015
- Regionale ambtsinstructie leerplicht/RMC gemeente Eersel 2019
- Verordening Leerlingenvervoer gemeente Eersel 2014
- Beleidsregels leerlingenvervoer
- Evaluatie voorschoolse voorzieningen

3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor huidige en toekomstige bewoners.”**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Een gedifferentieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen	Demografische druk (de som van het aantal personen van 0-20 jaar en $\geq$ 65 jaar in vergelijking tot de personen van 20 tot 65 jaar, uitgedrukt in percentage) (verplicht)	2019 Eersel: 74,9% Nederland: 69,8% 2018 Eersel: 73,8% Nederland: 69,6% (bron: waarstaatjegemeente)	Zoveel mogelijk diverse woningtypen aanbieden. Om de garanderen dat er voldoende betaalbare woningen worden gebouwd, dient elk plan minimaal 40% sociaal (huur- en koop te bevatten)
	Norm: $\leq$ 74%		
	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (verplicht)	In 2019 zijn 15,6 woningen per 1.000 opgeleverd (bron: waarstaatjegemeente)	Over de komende 5 jaar is het gemiddeld aantal woningen per jaar dat opgeleverd wordt 110.
	Norm: 7,3		
	Aantal te realiseren woningen en in aanbouw te nemen woningen (eigen indicator)	Te bouwen tussen 2020-2030 174 woningen. Dit is gemiddeld 20 woningen per jaar.*	Voor een specificering van het aantal woonbouwprojecten, zie de Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021
	Norm: Te bouwen tussen 2020-2030 174 woningen.		
	Voldoende woningen voor statushouders (eigen indicator)	2019: 100%	Met de woningstichting hebben we prestatieafspraken gemaakt o.a. over het beschikbaar

	Norm: 100% van de wettelijke taakstelling		stellen van voldoende huurwoningen;
Een hoogwaardig woon- en verblijfsklimaat in een aantrekkelijke groene gemeente	Percentage inwoners dat vindt dat perken, plantsoenen en parken goed zijn onderhouden (burgerpeiling waarstaatjegemeente) <i>(eigen indicator)</i> Norm: ≥ 60%	2018: Eersel: 51% Nederland: 56% 2016 Eersel: 61% Gemeenten < 25.000 inwoners: 60%	*Conform bestek en werkschrijvingen het onderhoud uitvoeren; *In 2020 voeren we het integraal beleidsplan landschap, natuur en groen Groen Loont! verder uit.

** In begroting 2019-2022 was de norm; Te bouwen tussen 2019-2029 310 woningen. We passen deze jaarlijks aan met de laatste nieuwe cijfers. De cijfers zijn gebaseerd op de meest actuele woningvoorraad en op de Provinciale prognose 2017. De verwachte nieuwe prognose die in mei 2020 werd verwacht, volgt nu pas in najaar 2020. Op dit moment geeft dat een vertekend beeld op het aantal te bouwen woningen. In het eerste concept staat dat er 520 woningen gebouwd mogen worden t/m 2030.*

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Een gedifferentieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen

Aantal te realiseren woningen

Vooruitlopend op de nieuwe provinciale prognose van 2020 (die medio 2020 zou komen, maar die pas in het najaar van 2020 komt), waarbij we nog steeds een bijstelling naar boven verwachten door de enorme druk die er op dit moment ligt op de woningmarkt, blijven we invulling geven aan de sterke vraag naar woningen en de bouwproductie versnellen.

Op dit moment denken we dat in de komende 5 jaar gemiddeld 110 woningen per jaar op gaan leveren. Dit aantal is gebaseerd op de plannen die nu op dit moment lopen. Met de uitwerking van de woningbouwopgave kan dit echter hoger komen te liggen. We proberen in woningbouwplannen zoveel mogelijk diverse woningtypen aan te bieden.

Uitwerking woningbouwopgave

De gemeente Eersel wil invulling geven aan de woningbouwopgave voor haar kernen door voldoende divers woningaanbod te realiseren in een frequent afzettempo. Hierbij schenken we aandacht aan de demografische druk in de gemeente en de sociale taakstelling die regionaal is afgesproken.

Dit past binnen de geformuleerde doelstellingen in de nota grondbeleid, waarin staat aangegeven dat de gemeente Eersel bij locatieontwikkeling altijd een regierol voert. Als gemeente willen we voldoende sturing en grip houden op wat er binnen de gemeentegrenzen wordt gebouwd. Daarom is in 2019 gestart met het traject cyclisch bouwen, waarbij plannen in een logische volgorde in de tijd worden gezet met oog voor kwaliteit en kwantiteit.

Afwegingskader om woningbouwlocaties te prioriteren

Het accent van woningbouw is verschoven van nieuwbouw naar 'vernieuwbouw'. Dit is een van de richtinggevendende principes uit de Brabantse Agenda Wonen waarbij het accent ligt op duurzame verstedelijking. Het betekent ook dat we het woningbouwprogramma optimaal inzetten op (toekomstige) binnenstedelijke locaties – inbreiden, herstructureren en transformeren. En we zetten in op het herbestemmen van leegstaand en leegkomend kantoor-, winkel- en ander vastgoed. Dit beide met als uitgangspunt dat zorgvuldig ruimtegebruik voor zuinig ruimtegebruik gaat.

In 2019 zijn we begonnen met het in kaart brengen van locaties die kunnen transformeren. Daarmee hebben we volledig in beeld waar alle potentiële ontwikkellocaties zich bevinden.

Ons uitgangspunt hierbij was dat de ruimtelijke kwaliteit van de dorpen altijd voorop staat. En niet het aantal te bouwen woningen. Als blijkt dat er binnen de kernen niet voldoende woningbouw mogelijkheden zijn, en er is nog behoefte, dan kijken we naar logische en aanvaardbare locaties voor uitbreiding en treden we hierover in overleg met de Provincie.

We hebben inmiddels voor iedere kern de (potentiële) ontwikkellocaties in beeld. Op basis van een multicriteria-analyse is een afwegingskader opgesteld voor de prioritering van de beoogde ontwikkelingen.

Cyclisch bouwen is een doorlopend traject. Voor de meeste kansrijke locaties wordt stedenbouwkundig bekeken wat de mogelijkheden zijn, en er wordt gesproken met grondeigenaren en Woningstichting de Zaligheden om de verdere planvorming en realisatie van nieuwe initiatieven te bespreken.

Duizel-Noord

Aan de noordzijde van Duizel hebben we een uitbreidingsplan ontwikkeld voor de bouw van circa 70 woningen. Op circa 12 vrije sector kavels na zijn alle woningen in aanbouw of opgeleverd, naar verwachting zullen deze 12 kavels de komende jaren verkocht en bebouwd gaan worden. Het plan is grotendeels woonrijp gemaakt.

Om de bouw van de 2^e fase mogelijk te maken is het bestemmingsplan gewijzigd. De 2^e fase biedt ruimte aan de bouw van circa 60 woningen met een gemêleerd programma.

Kerkebogten

Het plan Kerkebogten wordt in 2021 nagenoeg afgerond.

Boterbocht II

Het plan Boterbocht II is gelegen aan de zuidzijde van Steensel. Het plan is herontwikkeld tot 17 kavels met een divers aanbod. 3 vrijstaande woningen zijn hiervan inmiddels in aanbouw/gerealiseerd. Eind 2019 heeft de loting plaatsgevonden voor 9 woningen in het plan. Deze woningen worden in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap gebouwd. Daarnaast zijn er 5 kavels verkocht aan de woningstichting voor de bouw van sociale huurwoningen. Naar verwachting worden de woningen in 2021 opgeleverd. Aansluitend kan het terrein woonrijp gemaakt.

Postels Huufke

Met dit plan willen we een herontwikkeling realiseren van de percelen op de hoek Postels Huufke-Mr. de la Courtstraat tot woningbouwlocatie. Deze ontwikkeling loopt al een hele tijd. Om deze reden heeft het college in oktober 2018 besloten om de regie van dit plan over te nemen van de marktpartijen. In april 2019 is het nieuwe stedenbouwkundige plan gepresenteerd tijdens de jaarvergadering van de Dorpsraad Vessem. Sindsdien is het beeldkwaliteitsplan opgesteld en het plan als voorontwerp aangeboden aan de Provincie en het waterschap. Naar verwachting stelt de raad het bestemmingsplan vast in het laatste kwartaal van 2020.

Koemeersdijk

Het plan Koemeersdijk 1^e fase is gelegen ten noorden van de Slikdijk en voorziet in een divers woningbouw aanbod. Het plan is nagenoeg klaar. Op twee grote kavels na zijn alle kavels in de 1^e fase verkocht.

Om de bouw van de 2^e fase mogelijk te maken is de bestemmingsplanwijziging in voorbereiding. De 2^e fase biedt ruimte aan de bouw van circa 36 woningen met een gemêleerd programma.

Huisvesting statushouders

In Nederland is het aantal statushouders sinds 2015 sterk toegenomen. Langzaam zien we nu dat het aantal te huisvesten statushouders weer terugloopt. In 2020 hebben we de wettelijke taak om in totaal 12 statushouders te huisvesten. In de prestatieafspraken met Woningstichting De Zaligheden (WSZ) maken we afspraken over het aanbod van woningen vanuit WSZ.

Op dit moment staan er nog woonunits in Eersel die inmiddels leeg zijn. Het college heeft inmiddels opdracht gegeven om de woonunits te verkopen.

Een hoogwaardig woon- en verblijfsklimaat in een aantrekkelijke groene gemeente

Brabantse Agenda Wonen

De provincie verlangt dat wij, samen met de Kempengemeenten, een regionaal perspectief opstellen. Leidend hiervoor zijn de actielijnen en richtinggevende principes in de Brabantse Agenda Wonen:

- Accent op duurzame verstedelijking
- Meer nadruk op bestaande woningvoorraad
- Inzetten op een vraaggericht, flexibel planaanbod met ruimte voor nieuwe woonvormen
- Versterken van de regionale samenwerking en vernieuwen van regionale woningbouwafspraken

Regionale woonvisie en vertaling naar lokaal uitvoeringsprogramma

Op 12 maart 2019 is de Kempische visie op Wonen 2019-2023 vastgesteld. De komende jaren staan in het teken van het uitwerken van de speerpunten:

- 1) Versnellen van de bouwproductie op een zorgvuldige manier
- 2) Behoud van betaalbaar wonen
- 3) Zorg voor elkaar faciliteren
- 4) Klaar voor de toekomst
- 5) Wonen én werken

Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2022. In 2021 gaan we verder met de voorbereiding daarop. De rol van de gemeente wordt steeds minder toetsend en steeds meer faciliterend. In 2021 zal de nadruk liggen op het kunnen uitvoeren van de wet, zoals bijvoorbeeld het aansluiten op het landelijk digitale stelsel voor de Omgevingswet en het oefenen met de systemen.

Omgevingsplan

Voor het opstellen en aanpassen van het omgevingsplan is een financiële planning. Op basis van deze financiële planning vindt jaarlijks een storting plaats in de bestemmingsreserve herziening ruimtelijke plannen. De daadwerkelijk lasten voor de aanpassingen van het Omgevingsplan komen dan ten laste van deze bestemmingsreserve. Hierdoor zijn de lasten voor de aanpassingen van het Omgevingsplan structureel verwerkt in de begroting.

Omgevingsvisie 2.0

In 2021 wordt in het kader van het werken met en het klaar zijn voor de Omgevingswet gestart met de Omgevingsvisie 2.0 hierbij komen thema's aan bod, die nog niet in de Omgevingsvisie 1.0 opgenomen waren en wordt een participatietraject opgestart. Tevens wordt hierbij bekeken of de uitgangspunten zoals deze uit de Toekomstvisie 2030 zijn opgenomen nog relevant zijn. In het eerste kwartaal van 2021 komt hiervoor een plan van aanpak.

Vervanging groen

Jaarlijks worden een aantal groenvervangingsprojecten opgestart, zo ook in 2021. Het gaat hierbij om openbaar groen waarvan de onderhoudskosten te hoog zijn, dat niet meer aantrekkelijk is en wat overlast veroorzaakt door bijvoorbeeld boomwortels. Bij het bepalen van de nieuwe inrichting kijken we naar praktische toepasbaarheid, aanleg- en onderhoudskosten, waarde voor beleving, natuur en biodiversiteit, en wensen van bewoners. Ook houden we rekening met een veranderend

klimaat. Voor vervanging groen is in het meerjarig-investeringsprogramma voor 2021 een bedrag geraamd van € 118.000,--.

Stimuleringsregeling Landschap

In 2020 is het Groen-Blauw Stimuleringskader vervangen door de Stimuleringsregeling Landschap. Hiermee worden grondeigenaren gestimuleerd om wandelpaden aan te leggen, op hun percelen maatregelen te treffen voor natuur- en landschapsbehoud en om maatregelen te treffen voor klimaatadaptatie. Jaarlijks investeert de gemeente € 25.000,- in deze regeling, en dit bedrag wordt door de provincie verdubbeld. Uitvoering van deze regeling gaat via het provinciale subsidie-loket.

Herziening ruimtelijke plannen

In 2020 zijn meerdere particuliere ontwikkelingen geïnitieerd en herstructureringslocaties onderzocht. In hoeverre dit in 2021 leidt tot ruimtelijke procedures, is op dit moment nog niet bekend.

Eersel-West

Het college heeft voor Eersel West een ontwikkelstrategie vastgesteld. In mei 2019 zijn we gestart met het opstellen van het stedenbouwkundig plan. Hierna volgt het opstellen van een bestemmingsplan (en exploitatieplan). Het is de bedoeling dat de raad dit bestemmingsplan in 2021 vaststelt. In het plangebied zullen maatschappelijke en dienstverlenende functies komen. Eersel-West is tevens een optionele locatie voor de bouw van een nieuw zwembad.

Gebiedsontwikkeling Kleine Beerze

Onder leiding van de Uitvoeringscommissie gebiedsontwikkeling Levende Beerze werken de gemeenten Eersel en Oirschot, Waterschap de Dommel, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap en ZLTO nauw samen met de inwoners om het gebied rondom de Kleine Beerze tussen Vessem en Middelbeers aan te pakken. In 2013 is voor de gebiedsontwikkeling Levende Beerze een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend. Wat hierin centraal staat zijn de volgende drie gebiedsurgenties:

1. *Realiseren van een meer natuurlijke beek vol stroming en een groter leefgebied voor vissen;*
2. *Versterken leefbaarheid van het buitengebied;*
3. *Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de Kempen als onderdeel van de Brainport-regio.*

In deze samenwerkingsovereenkomst is bepaald dat het uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2022. Deze samenwerkingsovereenkomst bestaat uit het invullen van de drie gebiedsurgenties en het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma. Naast de drie gebiedsurgenties hebben zich de laatste jaren nieuwe urgenties aangediend. Zoals

- *Klimaatadaptatie (verdroging)*
- *Energietransitie*
- *Transitie landbouw (Verduurzaming en vrijkomende agrarische bedrijven)*
- *Stikstofdepositie*

De (bestuurlijke)partners in de succesvolle gebiedsontwikkeling van de Levende Beerze zijn vertegenwoordigd in een uitvoeringscommissie. De Levende Beerze wordt door de provincie Noord-Brabant gezien als een succesvolle Proeftuin. De uitvoeringscommissie heeft, vooruitlopend op de nieuwe Omgevingswet, of en hoe het gebiedsproces nog beter in het gebied verankert kan worden. Dit is noodzakelijk om nieuwe urgenties praktisch en sneller vanuit de overheid te beantwoorden. De looptijd van de Samenwerkingsovereenkomst gebiedsontwikkeling Levende Beerze zal geactualiseerd moeten worden aan de uitvoering van de nieuwe gebiedsurgenties. Hierover zal nog bestuurlijke afstemming moeten plaatsvinden.

Inter Bestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP-VP)

Om het gebiedsgericht werken binnen de gebiedsontwikkeling Levende Beerze nog beter mogelijk te maken is er door de gemeente Oirschot en Eersel een IBPVP-aanvraag ingediend.

Het IBPVP is een **Inter Bestuurlijk Programma Vitaal Platteland** wat door het Rijk is uitgezet om de problemen (o.a. Landbouw en Klimaatadaptatie) op de Zuidoostelijke zandgronden te kunnen aanpakken.

De aanvraag, van € 3.000.000,-, is bedoeld voor de 'Proeftuin gebiedsontwikkeling Levende Beerze' en de nieuwe 'Proeftuin Slimme Landschappen in de Kempen'. De gevraagde subsidie is bedoeld voor processen die tot doel hebben de (maatschappelijke) gebiedsurgenties te versnellen en het opstarten van nieuwe gebiedsontwikkelingen in de Kempen. De gemeente Eersel denkt met de gemeente Bergeijk na om te komen tot een gebiedsontwikkeling rondom de Run.

De gevraagde subsidie is door het Ministerie van LNV inmiddels toegezegd en zal in twee tranches via de Provincie Noord-Brabant worden uitgegeven. De eerste tranches is 60% van het gevraagde bedrag.

Natuur Netwerk Brabant (NNB)

Voor het robuust kunnen invullen van de drie gebiedsurgenties is in januari 2019 samen met de partners bij de provincie Noord-Brabant een NNB-aanvraag ingediend voor het toevoegen van 248 hectare nieuwe natuur (waarvan 110 ha Ondernemende Natuur Netwerk Brabant) in het beekdal van de Kleine Beerze. Deze NNB-aanvraag behelst een waarde van ca €10.000.000,-. Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant heeft inmiddels ingestemd met de aanvraag. Hierdoor is de gemeente Eersel manifestpartner geworden. Hierdoor kan begonnen worden met de inrichting. De inrichting moet voor 2027 gereed zijn (Provinciale verplichting). Voor de uitvoering van de doelen krijgt de gemeente Eersel als manifestpartner extra personele ondersteuning. De grondverwerving voor de toekomstige NNB gronden is inmiddels in volle gang.

Ondernemend Natuur Netwerk Brabant (ONNB)

De gemeente Eersel heeft landbouwgronden in het gebied die worden ingezet voor het behalen van de gebiedsdoelen. Een nieuw onderdeel is het realiseren van Ondernemend Natuur Netwerk Brabant. De gemeente Eersel kan hiermee zijn eigen- of aan te kopen gronden verduurzamen door de landbouwgronden met subsidie vanuit Groen Ontwikkelfond Brabant voor 50% financieel af te waarderen. Dit resulteert in natuurinclusief landgebruik (geen drijfmest en chemische gewasbestrijdingsmiddelen) voor een lagere pachtprijs. In 2020 worden de financiële consequenties voor het afwaarderen en het verkrijgen van een lagere pachtprijs in beeld gebracht.

Procedure Projectplan Waterwet (PPWW)

In 2019 is er met de streek een gebiedsontwerp (als onderdeel van het projectplan Waterwet) voor het beekdal Spekdonken, Molenbroek en Heieind (ligt in de gemeente Oirschot) opgesteld.

Door de COVID-19 pandemie is er een vertraging opgelopen in de procedure Projectplan Waterwet. Er heeft namelijk geen gebiedsbijeenkomst kunnen plaatsvinden om het Projectplan Waterwet aan de streek toe te lichten. De vaststelling van dit projectplan is voor uitvoering van het beekherstel noodzakelijk. Naar verwachting zal het beekherstel pas eind 2021 kunnen worden begonnen.

Dorp aan de beek

Vooruitlopend op het beekherstel is er in 2020 het eerste deel (Dorpsmoestuin/ voedselbos en populierenbos) van het project 'Dorp aan de Beek' aangelegd. Vanuit het project 'Dorp aan de beek' is er een burgerinitiatief ontstaan; Stichting Dorp aan de beek. De stichting wil met andere partijen (o.a. de gemeente) samen het projectgebied van 'Dorp aan de beek' gaan beheren.

Gebiedsontwikkeling Donk

In de gebiedsontwikkeling Donk zijn de bewoners ideeën opgehaald. In 2020-2021 zal verder uitwerking worden gegeven aan de gebiedsontwikkeling Donk.

Lanen door de Kempen

Fase drie van het programma 'Lanen door de Kempen' is inmiddels uitgevoerd. Er zijn inmiddels ca 1000 laanbomen geplant. Door de extreme droogte zullen de bomen vanuit het reguliere beheer in de eerste groei-jaren extra water moeten krijgen. Dit brengt extra kosten met zich mee.

Landschapselementen van maatschappelijk belang

In 2020 is er door de Landcoöperatie Dal van de Kleine Beerze in samenspraak met de omgeving en de gemeente Eersel aan de Stroomkesberg voor ca 1 ha landschapselementen aangelegd. Komende jaren worden er in het gebied nog nieuwe landschapselementen en Ecologische verbindingzones worden aangelegd.

Handhaving

Op basis van de prioriteiten uit het Uitvoeringsbeleid Kwaliteit Vergunningen Toezicht en Handhaving, 1^e herziening wordt ook voor 2021 een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Dit beleid heeft betrekking op de programma's 3, 4, 5 en 6 (ruimtelijke ordening, milieu, veiligheid en verkeer). Inwoners en bedrijven ervaren overlast door uiteenlopende zaken. Voorbeelden zijn afval in de openbare ruimte, overlast van dieren (loslopende honden en hondenpoep), langdurig of fout parkeren van voertuigen, vernielingen, overlast door motorcrossen en foutief plaatsen van reclameborden. Belangrijk bij het handhaven van deze zaken is het op tijd en volgens afspraken te reageren op de klachten/meldingen. De BOA's worden ingezet voor handhaving van de hiervoor gemelde klachten en meldingen, ook in de avonduren en de weekenden. Daarnaast worden door of namens de gemeente controles uitgevoerd en wordt toezicht gehouden bij bedrijven en in uitvoering zijnde (bouw)projecten.

In 2021 wordt deelgenomen aan regionale projecten, zoals 'Samen sterk in Brabant' en het Kemisch Interventie Team (KIT). In deze projecten worden gebied overschrijdende zaken aangepakt, in samenwerking met andere instanties, zoals wildcrossen en dumpingen van drugsafval, huisvesting van arbeidsmigranten, en dergelijke. Jaarlijks rapporteert het college aan de raad over de realisatie van het uitvoeringsprogramma. Waar nodig kan de gemeenteraad bijsturen.

Anticiperende grondaankopen

In hoofdstuk 5 van de nota grondbeleid is aangegeven dat ons college anticiperende verwervingen moet kunnen doen als daartoe vanuit ruimtelijke perspectief aanleiding voor is. Derhalve wordt in het kader van de rechtmatigheid, voorgesteld om hiervoor een krediet beschikbaar te stellen van € 2.000.000,--. Deze verwervingen worden alsdan als materieel vaste activa in de balans verwerkt op het moment dat de grond in exploitatie genomen wordt. Er is zodoende geen afzonderlijke dekking nodig. Het (restant-)krediet zal bij de jaarrekening niet worden overgeboekt.

Voorbereidingskrediet nieuwe grondexploitaties

In de nota grondbeleid kiest de gemeente Eersel voor een proactieve regierol bij locatieontwikkeling. Ten behoeve van voorbereiding, denk hierbij aan onderzoekskosten, advieskosten en ambtelijke inzet, is vooruitlopend op vaststelling van een bestemmingsplan en grondexploitatie een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 50.000,--. Deze kosten zullen als immaterieel vaste activa geactiveerd worden op de balans totdat er een exploitatiebegroting geopend wordt. Deze kosten kunnen dan ingebracht worden in de betreffende grondexploitatie en zullen in beginsel gedekt worden door toekomstige opbrengsten.

Op dit moment zijn in voorbereiding de plannen Meerheide III 2^e fase, Duizel-Noord 2^e fase en Koemeersdijk 2^e fase die ten laste van dit krediet gebracht worden. Afhankelijk van het tempo worden voor deze ontwikkeling mogelijk in 2020 al een grondexploitatie voorzien.

Uitvoering taken Basisregistratie adressen en gebouwen (Wettelijke taken Wabo en BAG)

Voor het actueel houden van de registratie, worden ook in 2021 verschillenanalyses van luchtfoto's geanalyseerd. Daarna worden zaken ingemeten en verwerkt in de BAG. Daarnaast wordt de verplichte zelfaudit uitgevoerd. Er wordt verder samengewerkt met de WOZ administratie om beide administraties op orde te hebben en te houden.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bouwen en wonen;
2. Woonomgeving en leefmilieu;
3. Planologie en stedenbouw.

Investerings	Investerings- programma uitvoeringsjaar 2021	Dekking uit reserves, voorzieningen en/of overige	Dekking kapitaallas- ten (stelpost)
Vervanging groen	118.000	118.000	
Omgevingsvisie 2.0	195.000	195.000	
Anticiperende verwervingen (conform nota grondbeleid)	2.000.000	2.000.000	
Vorbereidingskosten nieuwe grondex- ploitaties	50.000	50.000	
Totaal investeringen	2.363.000	2.363.000	

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Bouwen en wonen	158.608	136.110	107.938	107.938	107.938	107.938
Woonomgeving en leefmilieu	1.107.205	1.642.169	973.918	974.618	993.448	1.002.411
Planologie	5.132.606	6.209.510	3.999.287	2.184.878	2.184.878	2.184.878
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	6.398.419	7.987.789	5.081.143	3.267.434	3.286.264	3.295.227
BATEN						
Bouwen en wonen	1.096.997	630.538	679.448	660.448	579.198	458.948
Woonomgeving en leefmilieu	150.530	738.526	127.253	126.138	126.138	126.138
Planologie	5.429.870	6.441.506	4.103.415	2.289.006	2.289.006	2.289.006
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	6.677.397	7.810.570	4.910.116	3.075.592	2.994.342	2.874.092
	-278.980	177.219	171.027	191.842	291.922	421.135

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	6.398.419	7.987.789	5.081.143	3.267.434	3.286.264	3.295.227
Kapitaallasten	421.953	723.492	131.447	131.447	131.447	131.447
Apparaatskosten	1.264.524	1.801.466	1.765.186	1.765.186	1.765.186	1.765.186
Totaal lasten	8.084.896	10.512.747	6.977.776	5.164.067	5.182.897	5.191.860
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	6.677.397	7.810.570	4.910.116	3.075.592	2.994.342	2.874.092
Beschikking over reser- ves i.v.m. kap.lasten	162.524	467.000	0	0	0	0
Totaal baten	6.839.921	8.277.570	4.910.116	3.075.592	2.994.342	2.874.092
Saldo programma	1.244.974	2.235.177	2.067.660	2.088.475	2.188.555	2.317.768

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Bouwen en wonen

Binnen deze productgroep is een positieve afwijking van € 77.082,-- ten opzichte van de begroting 2020. Dit verschil wordt deels veroorzaakt doordat de bouwleges € 183.250,-- hoger zijn geraamd dan in 2020.

Verder zijn in 2020 nog inkomsten en lasten geraamd voor de woonunits Eersel. Het voornemen is om de woonunits in 2020 te verkopen en hierdoor vervallen deze baten (€ 16.912,--) en lasten (€ 42.330,--) in 2021. Per saldo betekent dit een positief resultaat ad € 25.418,--.

De beschikking over de bestemmingsreserve 'aankoopsummen bouwfonds overname HNG' ad € 97.458,-- vindt in 2020 voor het laatst plaats. Hier tegenover staan lagere kapitaallasten waardoor dit per saldo budgettair neutraal is voor de exploitatie.

Woonomgeving en leefmilieu

Binnen deze productgroep is een positieve afwijking van € 56.978,-- ten opzichte van de begroting 2020. Deze wordt grotendeels veroorzaakt doordat we de kosten van het groenonderhoud binnen de kom conform voorstel voorjaarsnota 2020-2023 met € 65.000,-- hebben verlaagd.

De geraamde lasten en baten voor het beheer van de bossen in 2020 zijn circa € 60.000,-- hoger dan in 2021.

Daarnaast zijn de geraamde uitgaven en inkomsten over 2020 incidenteel hoger als gevolg van de budgetoverheveling inzake droogteschade (€ 274.400,--) en door een storting in de bestemmingsreserve herziening ruimtelijke plannen (€ 247.000,--).

Planologie

Binnen deze productgroep is een negatieve afwijking van € 127.868,-- ten opzichte van de begroting 2020. Deze afwijking komt mede doordat in de primitieve begroting 2021 een structurele storting ad € 30.000,-- is opgenomen in de bestemmingsreserve voor structurele lasten inzake aanpassen omgevingsplan. Tevens is er als gevolg van de aankomende omgevingswet voor 2021 een bedrag ad € 25.000,-- opgenomen voor ICT licentie kosten voor zowel team RO als wel VTH.

Bij de bouwgrondexploitatie is het saldo zonder rekening te houden met de kapitaallasten en apparaatskosten ten opzichte van de raming 2020 van € 80.527,-- nadelig. Door de lagere boekwaarde dalen de kapitaallasten 2021, waarna de bouwgrondexploitatie budgettair neutraal is verwerkt in de exploitatie. Voor inzicht in de verwachte resultaten op de afzonderlijke bouwgrondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid verder in deze begroting.

Beleidsdocumenten

- Verordening Kwaliteit Vergunningen Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht
- Uitvoeringsbeleid Kwaliteit Vergunningen Toezicht en Handhaving, 1^e herziening
- Beleidsregels kleine afwijkingen van bestemmingsplannen en planschade 2015
- Omgevingsvisie 1.0
- Structuurvisie 2011
- Visie Buitengebied
- Kempische visie op wonen 2019-2023
- Bosnota 2011 – 2020
- Kwaliteitsplan groen 2012
- Bomenbeleidsplan Gemeente Eersel 2013
- Bomenbeheerplan Gemeente Eersel 2013 - 2023
- Beleidsplan Groen Loont! 2017
- Nota grondbeleid

4. Milieu

Door het uitvoeren van de activiteiten die vallen onder dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Inwoners van de gemeente Eersel wonen in een schone, gezonde en duurzame leefomgeving.”**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidsterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Afval-/ Grondstoffen	Aantal kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar (verplicht)	Restafval per inwoner inclusief milieustraat: 2017: 69 kg 2018: 59 kg 2019: 62 kg	Om de kaders uit te werken worden de volgende projecten uitgevoerd: 1. Uitvoeren uitkomsten behoefteonderzoek 2. Vervolgonderzoek scenario's grondstof inname/inzamelsysteem 3. Optimalisatie bestaande inzamelstructuren oud papier, glas, textiel 4. Analyse Inzamelstructuur restafval 5. Onderzoek kringloop en hergebruikcentra bouwmaterialen 6. Communicatieplan
	Norm: 2021: 50 kg* (inclusief milieustraat, meetbaar in 2022) Landelijke VANG-doelstelling: 100 kg per inwoner		
Duurzame energie	Percentage elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa (verplicht)	2018: 9,4% (laatste bekende cijfer)	*Eigen ingekochte stroom is groen door aankopen Garanties van Oorsprong; *Zonnepanelen op eigen panden plaatsen; *In de Regionale Energiestrategie bepalen hoe wij (zowel inhoudelijk als procesmatig), als verantwoordelijke overheden, de gezamenlijke opgave van 49% CO ₂ -besparing in 2030 daadwerkelijk gaan realiseren, met welke strategie en onder welke voorwaarden. *Stimuleren particulieren, verenigingen en bedrijven om duurzame energie op te wekken en te besparen.
	Norm: 17,1% (meetbaar in 2020)		

Overlast vanuit leefomgeving	Aantal klachten over overlast ingedeeld in: *Geluidoverlast *Geuroverlast *Ernstige hinder door regenwater (eigen indicator)	Geluidklachten (evenementen) 2018: 11 2019: 9 < 20 klachten over geur 2018: 15 2019: 4	* Monitoring luchtkwaliteit en geluid via meetnet Eersel (AiREAS) en innovatief Regionaal Meetnet Luchtkwaliteit en Geluid * Monitoring van de emissie van ammoniak, fijnstof en geur vanuit de veehouderij *Bij ernstige hinder door regenwater altijd onderzoek uitvoeren en indien nodig maatregelen treffen; *Inzicht verkrijgen in de effecten van de klimaatverandering met betrekking tot hinder door neerslag.
	Norm: < 70 klachten over geluid (exclusief vliegverkeer) < 20 klachten over geur		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Afval-/Grondstoffen

Ontwikkelingen

De Kempengemeenten richten hun grondstoffenbeleid op de transitie naar een Circulaire Kempengemeenschap. Het lineaire economiemodel waarin waardevolle grondstoffen worden uitgeput heeft geen toekomst. We werken als Kempengemeenten naar een circulaire economie waarin we producten en grondstoffen zo lang mogelijk in de keten houden, op een duurzame manier materiaalke-tens sluiten en waarde creëren uit afvalstromen. De circulaire economie is geen doel op zich. Het is onderdeel van een duurzame samenleving die gericht is op het verminderen van de milieudruk. Een duurzame samenleving voorkomt afval, streeft naar optimaal hergebruik van producten en grondstoffen, wordt gevoed door duurzame energie, draagt bij aan klimaatbescherming en heeft oog voor people, planet en profit.

Het streven is om zo veel mogelijk grondstoffen met een zo hoog mogelijke kwaliteit in de (lokale) kringloop te behouden. Dit resulteert er automatisch in dat we zo min mogelijk restafval overhouden dat verbrand moet worden. We wensen een circulaire samenleving waarin het sluiten van kringlopen de normaalste zaak van de wereld is en af zijn van de wegwerpeconomie.

De impact van Covid-19 op de afvalinzameling

De impact van het Covid-19 virus is ook flink merkbaar in de afvalsector, er is een toename van huishoudelijke afval doordat mensen zijn gaan opruimen en thuiswerken. Dit heeft een impact op de inzameling middels drukte op de milieustraten en een tekort in opslagcapaciteit waardoor textiel-, glas- en papiercontainers overvol raken en de gemeente moet deze meer legen dan regulier. Dit leidt tot druk op de inzamelaar en een verhoging van kosten.

Hiernaast stagneert de verwerking van diverse afvalstromen momenteel doordat de afzet naar het buitenland niet of beperkt mogelijk is. Hiernaast is de vraag naar grondstoffen afgenomen omdat er minder vraag naar producten is en de productie is afgenomen. Hierdoor is er onder andere minder vraag naar gerecycled materiaal in de vorm van grondstof.

Deze ontwikkelingen hebben natuurlijk ook financiële consequenties. Deze financiële consequenties gaat iedereen in de keten voelen. Omdat zeker het huishoudelijk afval nu flink geraakt wordt zullen ook de gemeenten en daarmee de inwoners geraakt gaan worden. Dit heeft invloed op de begroting 2020 door hogere kosten voor inzameling, meer tonnages afval en vermindering in opbrengsten van oud papier en textiel. Hiernaast gaat het invloed op de aankomende aanbestedingen en op die manier mogelijk leiden tot een hogere afvalstoffenheffing voor 2021.

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsbeleid

Met het duurzaamheidsbeleid is aandacht voor duurzaamheidsthema's die samenhangen met de energietransitie. Denk hierbij aan afval/materialen, klimaatadaptatie, het verduurzamen van mobiliteit, biodiversiteit en eerlijke productie. Het duurzaamheidsbeleid voor de aankomende vier jaar (2021 – 2024) wordt in het najaar 2020 opgesteld en uiteengezet in het nieuwe uitvoeringsprogramma duurzaamheid. Hierbij is er in het speciaal aandacht voor zon op dak en de isolatie van woningen. Middels het uitvoeringsprogramma duurzaamheid geeft de gemeente Eersel invulling aan de uitdagingen op het gebied van klimaatverandering.

Regionale Energiestrategie

In de Regionale Energiestrategie (RES) werken we onder begeleiding van de Metropoolregio Eindhoven samen met de 21 gemeenten in de MRE, twee waterschappen en de provincie Noord-Brabant. We maken in de RES afspraken hoe we als gemeenten toewerken naar 49% CO₂-besparing in 2030. Dit doen wij binnen een nationaal kader, met een doorkijk naar 2050. De RES is een product waarin staat beschreven welke strategie de RES-regio hanteert om lokale/regionale energiedoelstellingen te bepalen en te behalen.

De RES is een instrument om met maatschappelijke betrokkenheid te komen tot regionale keuzen voor:

- de opwekking van duurzame elektriciteit
- energie besparen
- de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en
- de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur;

De RES is ook een manier om de samenwerking tussen alle regionale partijen (overheden en maatschappelijke organisaties) te organiseren in voorbereiding op concrete projecten die voortkomen uit de RES. Het is goed om ons te realiseren dat de energietransitie een opgave en verantwoordelijkheid is met grote maatschappelijke, financiële en ruimtelijke consequenties. Het gaat dus om veel meer dan techniek. Om daadwerkelijk slagen te kunnen maken is acceptatie nodig bij bestuurders, bedrijven en inwoners.

Regeling Reductie Energieverbruik (RRE)

Met de RRE zetten we projecten op om huiseigenaren te stimuleren tot kleine energiebesparende maatregelen in huis. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het inregelen van de cv-installatie, het aanbrengen van radiatorfolie en tochtstrip of het plaatsen van ledlampen. Daarnaast gebruiken wij de

regeling om advies te geven aan huiseigenaren over energiebesparende maatregelen, zoals dak-, raam- of gevelisolatie.

We geven huiseigenaren vouchers om energiebesparende maatregelen te treffen. Daarnaast hebben we de samenwerking met Kempen energie opgezocht voor dit project. De projecten die worden gesubsidieerd vanuit de RRE lopen tot 31 maart 2021.

Regionaal meetnet luchtkwaliteit & geluid

Eersel is gestart met het opzetten van een eigen meetnet luchtkwaliteit en geluid. Medio 2019 is dit meetnet operationeel. Op regionale schaal is naar aanleiding van de komst van Omgevingswet (2021), duurzame gezonde verstedelijking (toekomstige groei regio ruim 100.000 inwoners), ontwikkelingen Eindhoven Airport en de transitie Landelijk Gebied door de ODZOB gestart met het project innovatief Regionaal Meetnet Luchtkwaliteit & Geluid met gezondheidsmonitoring en burgerparticipatie. Het project omvat in eerste instantie de plaatsing van 50 CAIREboxen in de MRE regio om de luchtkwaliteit te bemeten met hoogwaardige Q2 sensoren (verlengstuk van landelijk RIVM meetnet Q1 sensoren).

Metten is weten. De combinatie van het inrichten van een gemeentelijk meetnet gezamenlijk met deelname aan een regionaal meetnet maakt dat er steeds meer inzicht gaat komen in de feitelijke kwaliteit van de leefomgeving en de gevolgen voor de gezondheid van mens en dier. Wij zijn van plan twee CAIREboxen te laten plaatsen in de gemeente Eersel voor een periode van vijf jaar.

Bewustwording duurzaamheid

We willen bewustwording voor duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie en onder de inwoners van de gemeente vergroten. Hiervoor willen we mensen informeren en faciliteren om maatregelen te treffen op gebied van duurzaamheid. Duurzaamheid is een vast onderdeel van de werkprocessen binnen de gemeentelijke organisatie. Door organisatie breed draagvlak vindt samenwerking tussen verschillende afdelingen en daardoor kruisbestuiving plaats. Het in de voorjaarsnota opgevraagde budget is bedoeld voor interne en externe communicatieactiviteiten, workshops, organisatie van duurzaamheid bij basisscholen d.m.v. de toekomststoel, de nationale duurzame huizenroute inclusief thematours. Door bewustwording voor duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie en onder de inwoners te creëren, verhogen we gedragsverandering in de gemeente wat een belangrijke bijdrage levert aan de doelstellingen van de Kempische klimaatvisie en het duurzaamheidsbeleid.

Nieuwe overlegstructuur Luchthaven Eindhoven

In het rapport Opnieuw Verbonden van Pieter van Geel, deed de verkenner in 2019 een advies over de ontwikkeling van Eindhoven Airport in de periode 2020-2030. De uitvoering van het rapport is gestart met het opzetten van de door hem geadviseerde Permanente Overleg Structuur. In 2020 werd met het rapport van de kwartiermakers de basis gelegd voor het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO). Met een door de minister van Infrastructuur en Waterstaat benoemde voorzitter voor het eerste jaar is gestart met de inregelperiode. Binnen LEO worden voor de aanbevelingen uit het rapport Opnieuw Verbonden werkgroepen opgericht waarin alle betrokken actoren in overleg gaan. Dit wordt regionaal verantwoord in de Brede Overleg Kamer. De voorzitter van LEO is de directe adviseur over ontwikkelingen rond de Luchthaven Eindhoven voor de minister van I&W en de staatssecretaris van Defensie. Ook de taken van het wettelijke COVM hebben een plek gevonden binnen LEO.

Riolering

De werkzaamheden aan de riolering worden gedekt door de rioolheffing. In het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2016-2021 en aanvullend in het raadsbesluit 'actualisatie kostendekking riolering', is vastgelegd hoe we de rioolheffing inzetten. Meer informatie hierover vindt u ook in de paragraaf 'Lokale heffingen' van deze begroting.

Vervanging riolering en groot onderhoud riolering

In het vGRP 2016-2021 en aanvullend in het raadsbesluit 'actualisatie kostendekking riolering' staan per jaar de voorgenomen investeringen voor rioolvervanging aangegeven. Als de riolering nog niet zo oud is, onderzoeken we eerst of we het riool ook van binnenuit kunnen repareren door een kunststof buis (relinen) aan te brengen. Bij grootschalige rioleringsprojecten houden we rekening met de maatregelen uit KRW 2016-2021. Denk hierbij aan het afkoppelen van verhard oppervlak (regenwater dat op daken en wegen valt niet via het gemengde rioolstelsel opvangen) en maatregelen in het kader van het samenwerkingsverband Waterportaal voor de verbetering van de waterkwaliteit in de Dommel en Kleine Beerze.

Vervangen elektrotechnisch/mechanisch deel gemalen

Elektrische besturingen, pompen en leidingwerk van de drukrioolgemalen in het buitengebied worden vervangen bij defecten en wanneer reparatie niet doelmatig is. In 2020 is een start gemaakt met grootschalige renovatie van versleten drukrioolgemalen. In 2021 wordt dit voortgezet.

Vervangen bouwkundig mechanisch gemalen

Voor het vervangen van de putten van de drukrioolgemalen is een jaarlijks bedrag opgenomen in het vGRP. Putten worden vervangen als uit inspectie blijkt dat dat noodzakelijk is.

Onderzoeken

Het huidige vGRP loopt tot en met 2021. In het vGRP 2016-2021 zijn kosten opgenomen voor het opstellen van een nieuw vGRP. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de wettelijke verplichting tot een nieuw vGRP. Het beleid wordt opgenomen in het Omgevingsprogramma en het Omgevingsplan.

Vervangen elektrotechn/mech hoofd gemalen

We inspecteren de rioolhoofdgemalen twee keer per jaar. Op basis hiervan zijn bedragen voor vervangingsinvesteringen opgenomen, die we conform het vastgestelde VGRP uitvoeren.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Voorkomen vervuiling;
2. Milieuzorg

Investeringen	Investeringsprogramma uitvoeringsjaar 2021	Dekking uit reserves, voorzieningen en/of overige	Dekking kapitaallasten (stelpost)
Bewustwording duurzaamheid	19.000	19.000	
Vervanging riolering	795.000	795.000	
Vervangen elektrotechn/mech deel gemalen	305.000	305.000	
Vervangen bouwkundig mech gemalen	22.000	22.000	
Onderzoeken	27.000	27.000	
Groot onderhoud riolering (afkoppelen i.h.k.v. KRW)	53.000	53.000	
Vervangen elektrotechn/mech hoofd gemalen	125.000	125.000	
Totaal investeringen	1.346.000	1.346.000	0

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Voorkomen vervuiling	1.783.892	2.308.411	2.000.732	2.000.732	2.000.732	2.000.732
Milieuzorg	279.798	237.422	269.793	305.793	240.893	240.893
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	2.063.690	2.545.833	2.270.525	2.306.525	2.241.625	2.241.625
BATEN						
Voorkomen vervuiling	3.632.802	4.219.492	3.897.664	3.897.664	3.897.664	3.897.664
Milieuzorg	21.957	177.320	164.261	164.261	164.261	164.261
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	3.654.759	4.396.812	4.061.925	4.061.925	4.061.925	4.061.925
	-1.591.069	-1.850.979	-1.791.400	-1.755.400	-1.820.300	-1.820.300

	Rekening	Begroting	Begroting 2021 – 2024			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	2.063.690	2.545.833	2.270.525	2.306.525	2.241.625	2.241.265
Kapitaallasten	1.338.002	1.692.320	1.028.779	1.028.779	1.028.779	1.028.779
Apparaatskosten	543.978	490.792	576.741	576.741	576.741	576.741
Totaal lasten	3.945.670	4.728.945	3.876.045	3.912.045	3.847.145	3.846.785
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	3.654.759	4.396.812	4.061.925	4.061.925	4.061.925	4.061.925
Beschikking over reser- ves i.v.m. kap.lasten	277.518	497.653	0	0	0	0
Totaal baten	3.932.277	4.894.465	4.061.925	4.061.925	4.061.925	4.061.925
Saldo programma	13.392	-165.520	-185.880	-149.880	-214.780	-214.780

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Voorkomen vervuiling

Binnen deze productgroep is er per saldo sprake van een negatieve afwijking van € 14.149,-- ten opzichte van de begroting 2020. Deze productgroep heeft betrekking op de riolering en afvalverwijdering waarvoor kostendekkende tarieven gelden. Hierbij is wel rekening gehouden met het feit dat de overheadkosten en BTW in de kostendekkende tarieven zijn meegenomen maar niet als lasten zijn geraamd binnen deze productgroep.

Milieuzorg

Binnen deze productgroep is een negatieve afwijking van € 45.430,-- ten opzichte van de begroting 2020. Deze wordt veroorzaakt door een toename van kosten voor intensivering milieutoezicht (€ 17.000,--) en deelname aan de regeling verwijdering calamiteuze stoffen (€ 6.500,--). Ook zijn er minder huurinkomsten geraamd voor duurzaamheidsinvesteringen (€ 13.237,--). Hier tegenover staan lagere kapitaallasten. Per saldo is dit budgetneutraal.

Beleidsdocumenten

- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2021 (incl. actualisering raad 3 juli 2018)
- Duurzaamheidsbeleid 2017-2025
- Klimaatvisie Kempengemeenten
- Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2017-2022
- Kadernota Grondstoffen

5. Veiligheid

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Inwoners zijn en voelen zich veilig in de gemeente Eersel.”**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Jeugdcriminaliteit	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar (verplicht)	2019 Eersel: 84 Nederland: 132 2018 Eersel: 107 Nederland: 119	*Het aandachtsgebied “veiligheid” van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) staat in nauw contact met de politie en gemeente. Door kennis en kunde te delen, voorkomen we problemen. *Meer zichtbaarheid van het CJG+ op straat bij hanggroepen om met hen in contact te komen. Inzet jeugdcoach vanaf 2019. * Door de bevordering van weerbaarheid van de jeugd, zullen zij een duidelijkere keuze kunnen maken.
	Norm: < 115,8		
Delicten	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (verplicht)	2018 Eersel: 0,3 Nederland: 2,2 2017: 0,4 Nederland: 2,2	Handhavend optreden door Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA), politie en justitie.
	Norm: <1		
	Het aantal gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners (verplicht)	2018 Eersel: 3,2 Nederland: 4,84 2017: 2,3 Nederland: 5,1	We nemen deel aan het Veiligheidshuis en we vaardigen een gemeentelijke functionaris af bij casus-overleggen.
	Norm: <3,5		

	Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners (verplicht)	2018 Eersel: 1,6 Nederland: 2,5 2017: Eersel 3,2 Nederland: 2,9	We zetten in op nazorg voor ex-delinquenten mede via de Inter gemeentelijke Sociale Dienst (ISD) de Kempen. Denk aan inkomen werk/ uitkering, identiteitsbewijs, schuldsanering en huisvesting).
	Norm: <4		
	Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners (verplicht)	2019 Eersel: 3.2 Nederland: 6.3 2018 Eersel: 4.7 Nederland: 5.8	Met gerichte publicaties in het weekblad de Hint en vooral social media vragen we aandacht voor bevorderen van meldingsbereidheid en het doen van aangifte. De meld- en herstellijn uitbreiden met een mogelijkheid tot het melden van onveilige situaties in de openbare ruimte.
	Norm: <4		
Veiligheidsgevoel	Percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in eigen buurt (eigen indicator)	2018: 1,1%	*Tweejaarlijkse monitoring via burgerpeiling waarstaatjege-meente.nl. *Met gerichte publicaties in weekblad de Hint, de website en social media maken we inwoners bewust van risico's en beïnvloeden we hun gedrag. *De gemeente bevordert burgerinitiatieven op het gebied van veiligheid. Buurtpreventie, schouwronde en buurtpreventie WhatsApp groepen worden ondersteund door gemeente en politie. *We vergroten de bestuurlijke weerbaarheid tegen georganiseerde criminaliteit door het toepassen van diverse beleidsregels.
	Norm: < 2,4 %		
Rampen en incidenten	Aantal oefeningen van staffunctionarissen in het kader van Rampenbestrijding (eigen indicator)	2019: 1 2018: 1	*We nemen deel aan (regionale) mono- en multidisciplinaire oefeningen van het regionaal crisisplan. *Bij evenementen nemen we deel aan multidisciplinaire advisering en toetsen we de veiligheidsplannen. *We signaleren tijdig en organiseren desgewenst (multidisciplinair) (crisis) overleg.
	Norm: ≥ 1		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Kwartiermaker Kempen Interventie Team (KIT)

Gedurende de periode 1 maart 2019 tot en met 1 maart 2020 heeft de gemeente Eersel deelgenomen aan het pilotproject KIT (Kempen Interventie Team). Belangrijk doel van de pilot was het oefenen met het integraal uitoefenen van toezicht samen met partners. Zo participeerden ook de gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Oirschot, Reusel-de Mierden, Veldhoven en Waalre, het UWV, de Belastingdienst, de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Immigratie- en Naturalisatiedienst, de Sociale Verzekeringsbank en de Politie in het project.

Inmiddels is de pilot geëvalueerd en heeft het college besloten om het KIT definitief vorm te geven en structurele middelen te reserveren van ongeveer € 5.250,- per jaar. De raad is hierover geïnformeerd door middel van een raadsinformatiebrief.

Jeugdcriminaliteit

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) de Kempen is er voor alle (aanstaande) ouders, verzorgers, kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar uit de Kempen. Ouders zijn zelf de belangrijkste opvoeders, maar ook het netwerk rond een gezin bepaalt het verloop van de opvoeding. Steun vanuit de leefomgeving is heel belangrijk. Pas als deze steun niet voldoende is, volgt professionele hulpverlening. In gevallen dat jeugdigen een (al dan niet strafbare) misstap maken, vindt er direct afstemming plaats tussen politie en CJG+ om tot een passend (hulpverlenings-)traject te komen om de jeugdige de juiste handvatten te geven.

Delicten

Als gemeente hebben we de regie op veiligheidsbeleid. Naast een intensieve samenwerking met de overige Kempengemeenten en politie, werken we samen met het Veiligheidshuis. Dit is een samenwerking van diverse organisaties die gaat over jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, huiselijk geweld en radicalisering. Door deze en de samenwerkingsvormen met de inwoners van gemeente Eersel, spelen we efficiënter en slagvaardiger in op problemen en het voorkomen hiervan.

Veiligheidsgevoel

Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit tast de maatschappelijke integriteit ernstig aan. Het beïnvloedt de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We werken daarom intensief samen met onder andere het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) met als doel om in onderlinge samenwerking het vestigingsklimaat van georganiseerde criminaliteit negatief te beïnvloeden.

Door onze dorpsraden en leefbaarheidsgroepen in de kernen, maar ook door de komst van buurtpreventie, bereiken we inwoners en andersom. Onze inwoners oefenen meer invloed uit en organiseren zich beter door de beschikbaarheid van informatie. Hierdoor geven ze meer vorm aan hun eigen (veilige) leefomgeving. Door het ontstaan van buurtpreventie WhatsAppgroepen en gebruik van social media worden inwoners, maar ook de gemeente snel bereikt. Hierdoor ontstaan kortere en snellere communicatielijnen, waardoor het veiligheidsgevoel vergroot wordt.

Rampen en incidenten

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio, bestaande uit de 21 burgemeesters uit onze regio, zorgt voor passende hulpverlening in geval van rampen en crisis. Niet alleen het op peil houden van voldoende getraind personeel en het behalen van de gestelde opkomsttijden voor de brandweer, maar ook preventieve maatregelen en voorlichting worden geïnitieerd vanuit de Veiligheidsregio. Door het maken van goede werkafspraken tussen de Veiligheidsregio en de gemeente, ontstaat er een continue aandacht voor fysieke veiligheid. Om snel en adequaat te reageren bij een ramp of crisis, beschikt de gemeente over een goed opgeleide en toegeruste crisisbeheersingsorganisatie. Samen met de Veiligheidsregio (bevolkingszorg) vullen we deze processen in en zorgen we voor oefeningen.

Risicobeheersing & risicobestrijding

Op basis van een gemeenschappelijke regeling en (contract)afspraken, levert de Veiligheidsregio advies over risico's en te nemen maatregelen. Advisering bij evenementen maakt hiervan onderdeel uit.

Vergroten zelfredzaamheid

Brandweer Nederland heeft diverse programma's waarin ze de zelfredzaamheid en bewustwording bij brand stimuleren. Door nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio en lokale brandweerposten, vergroten we in het kader van "Brandveilig leven" de risicobewustwording van (minder zelfredzame) inwoners en bedrijven. Dit doen we door voorlichtings- en preventiecampagnes.

De gemeente en lokale brandweer blijven in contact met de bedrijven (op bedrijfsterreinen) binnen onze gemeente, om hen bewust te maken van de eigen verantwoording op het gebied van preventieve en risicoreducerende maatregelen.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit het hoofddoel 'een veilige omgeving'. Hierin onderscheiden we:

1. Openbare Orde & veiligheid;
2. Fysieke veiligheid (brandweezorg).

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Sociale veiligheid	79.058	65.200	79.867	79.867	79.867	79.867
Brand- veil.,hulpverl.,ramp.bestr.	1.139.611	1.218.574	1.237.150	1.237.150	1.237.150	1.237.150
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.218.669	1.283.774	1.317.017	1.317.017	1.317.017	1.317.017
BATEN						
Sociale veiligheid	158.579	148.500	150.600	150.600	150.600	150.600
Brand- veil.,hulpverl.,ramp.bestr.	81.609	64.600	65.569	65.569	65.569	65.569
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	240.188	213.100	216.169	216.169	216.169	216.169
	978.481	1.070.674	1.100.848	1.100.848	1.100.848	1.100.848

	Rekening	Begroting	Begroting 2021 - 2024			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.218.669	1.238.774	1.317.017	1.317.017	1.317.017	1.317.017
Kapitaallasten	33.627	31.030	29.384	29.384	29.384	29.384
Apparaatskosten	299.936	307.131	320.397	320.397	320.397	320.397
Totaal lasten	1.552.232	1.576.935	1.666.798	1.666.798	1.666.798	1.666.798
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	240.188	213.100	216.169	216.169	216.169	216.169
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	240.188	213.100	216.169	216.169	216.169	216.169
Saldo programma	1.312.044	1.408.835	1.450.629	1.450.629	1.450.629	1.450.629

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Sociale veiligheid

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen.

Brandveiligheid, hulpverlening en rampenbestrijding

De productgroep heeft een nadelig saldo van € 17.607,-- ten opzichte van 2020. Dit verschil wordt mede veroorzaakt door een hogere bijdrage 2021 (indexatie + verhoging pensioenpremie) voor de VRBZO ten opzichte van 2020 (stijging € 27.446,--).

Beleidsdocumenten

- Regionaal Crisisplan
- Regionaal Risicoprofiel
- Damocles beleid
- Preventie-, en handhavingsplan alcohol
- Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant
- Integraal Veiligheidsplan Basisteam De Kempen 2018-2022
- Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid

6. Verkeer en vervoer

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Goede bereikbaarheid in balans met verkeersveiligheid en met zo min mogelijk overlast.”**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Bereikbaarheid	Kwaliteitsniveau B wegnen uitgedrukt in de landelijke richtlijn CROW (nader toegelicht in de beleidsnotitie kwaliteitsplan wegen) (eigen indicator)	2018: 5,7 2016: 5,8	*Uitvoeren van onderhoudsmaatregelen (op basis van tweejarige inspectie) om het gekozen kwaliteitsniveau B te handhaven;
	Norm: Niveau B $\geq$ 6		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Uitvoering maatregelen Verkeersveiligheidsplan (VVP)

Een ongeval heeft meestal meerdere oorzaken en ontstaat door een samenloop van omstandigheden. De mens speelt daarbij de belangrijkste rol, maar ook een vervoermiddel met gebreken of de toestand van de weg kan (mede) oorzaak zijn van een ongeval. Met verschillende maatregelen maakt de gemeente het verkeer veiliger en proberen we het aantal verkeersdoden en ernstige verkeersgewonden te verminderen. Dit is een actie die continu om aandacht vraagt.

Dit willen we bereiken door diverse maatregelen op het gebied van:

- *Aanpak van verkeersonveilige situaties*
- *Gedrag weggebruiker*
- *Verkeerstellingen*
- *Regionale ontwikkelingen (Bereikbaarheidsagenda)*

Aanpak van verkeersonveilige situaties

Op basis van verkeersongevallen, verkeerstellingen, meldingen en overleggen met onder andere dorpsraden en politie, beoordelen we (nieuwe) verkeersonveilige situaties. We passen deze situaties aan waar mogelijk. In overleg met de scholen kijken we naar een veilige schoolomgeving en nemen we maatregelen. Dit zijn doorlopende acties, die we in 2021 voortzetten. Zo wordt in 2021 een verkeersremmende maatregel aangebracht in Kuilenhuk in Vessem en wordt de kruising op de Hoogeloonseweg met de Eurocamping aangepast. In Eersel wordt de schoolomgeving bij 't Busselfje verkeersveiliger ingericht.

Gedrag weggebruiker

De meeste ongevallen zijn het gevolg van menselijke fouten. Het is belangrijk dat de weggebruiker zich bewust is van zijn gedrag. Ook in 2021 nemen we maatregelen om dat gedrag te beïnvloeden. Maatregelen zijn het ondersteunen van scholen op het gebied van verkeersveiligheid, het ondersteunen van landelijke en provinciale campagnes, het ondersteunen van acties van Veilig Verkeer Nederland (VVN), zoals het plaatsen van een snelheidsmeterspaarpoten het plaatsen van digitale snelheidsdisplays, waarop de automobilist kan zien hoe hard hij rijdt.

Verkeerstellingen

Om inzicht in de ontwikkelingen van het verkeer te hebben, wil de gemeente structureel verkeerstellingen gaan uitvoeren. Daarom is in 2017 een telprogramma gemaakt met locaties die regelmatig geteld moeten worden. Met dit telprogramma is in 2018 gestart. De tellingen gebruiken we bij de beoordeling van verkeerssituaties, snelheidscontroles, geluids- en luchtkwaliteitsonderzoeken en verkeersmodellen. Ook in 2021 voeren we, als onderdeel van het telprogramma, verkeerstellingen uit.

Regionale ontwikkelingen (Bereikbaarheidsagenda)

De wegen houden niet op bij de gemeentegrens. Ontwikkelingen buiten de gemeente kunnen van invloed zijn op het verkeer in onze gemeente. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede afstemming met andere gemeenten in de regio. Daarom hebben we hier regelmatig overleg over. In 2016 is een plan gemaakt (bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant) met maatregelen die ervoor zorgen dat de regio Zuidoost-Brabant leefbaar én bereikbaar blijft. In 2021 werken we deze maatregelen verder uit. Deze maatregelen zijn onder andere:

- Voorbereiding snelle fietsverbinding de Kempen – Veldhoven;
- Studie naar kleinschalig vervoer in de Kempen met als doel de bereikbaarheid voor alle inwoners met het openbaar vervoer van de kleine kernen te verbeteren;
- Werkgeversaanpak bedrijventerreinen de Kempen, met als doel een duurzame verandering van het mobiliteitsgedrag van werknemers;
- Studie naar een regionale vervoersknooppunt (hub) aan de A67 ter hoogte van Eersel. Vanuit zo'n hub komen snelle openbaar vervoersverbindingen, fiets of deelvervoer zodat mensen vanuit hier verder kunnen reizen richting stad of verschillende bedrijventerreinen. Zo komen hier verbindingen naar Hapert, Bladel, Reusel en Bergeijk. Uiteindelijk moeten er op verschillende plekken in de Brainportregio dergelijke hubs ontstaan die met elkaar in verbinding staan en de reiziger faciliteren in een efficiënte en duurzame reis.

Herinrichting Knegselsedijk en Duiselseweg

De Knegselsedijk vormt samen met Steenovens en Hoef de ontsluiting van de noordelijke Kempendorpen naar het Rijkswegennet A67. Als onderdeel van de bereikbaarheidsagenda wordt het deel tussen de Steenovens en Hoef beter herkenbaar gemaakt voor het (vracht)autoverkeer om deze rol nog beter te vervullen. Hiervoor worden de aansluitingen van Steenovens – Knegselsedijk en Knegselsedijk – Hoef aangepast. Ook worden er fietsvoorzieningen aangebracht. In 2021 gaan we verder met de voorbereiding van dit project (grondverwerving, ontwerp, bestemmingsplan en realisatie).

Aanleg fietspad Stevert Steensel

De verbindingsweg van Steensel naar Riethoven (Riethovenseweg – Stevert) heeft geen fietsvoorzieningen. Deze weg wordt buiten de bebouwde kom door de fietsers als gevaarlijk en verkeersonveilig beschouwd. De verbinding maakt onderdeel uit van een belangrijk netwerk van fietsverbindingen. De gemeente Eersel en Bergeijk zijn met elkaar in overleg over de aanleg van een fietspad tussen Steensel en Riethoven. Als Bergeijk akkoord gaat, bereiden we het project in 2021 voor richting uitvoering (ontwerp, grondverwerving, bestemmingsplan en realisatie).

Verkeersstructuur Eersel-Bergeijk

Met de vaststelling van het Gebiedsakkoord Grenscorridor N69 is de verkeersproblematiek tussen Eersel en Bergeijk onderdeel geworden van het totale pakket aan maatregelen rondom de N69

corridor. Als onderdeel van dit pakket zijn de gemeenten Eersel en Bergeijk zijn samen met de provincie gestart met de voorbereiding voor een nieuwe weg tussen Eersel en Bergeijk aansluitend op de N397 ter hoogte van de Boevenheuvel. In 2021 wordt verder gegaan met de uitvoering van het project.

Uitvoering Beleidsplan Openbare Verlichting

In het Beleidsplan Openbare Verlichting 2014-2024 zijn naast de reguliere beheer- en onderhouds-taken, twee speerpunten opgenomen: het verwijderen van lichtmasten in het buitengebied en het ombouwen van de (oranje) SOX verlichting naar LED. Daarnaast wordt bij reguliere vervanging ingezet op het toepassen van LED verlichting. Inmiddels is alle SOX verlichting vervangen door LED en zijn in het buitengebied lichtmasten verwijderd. Vanaf 2018 is de reguliere vervanging van afgeschreven masten en armaturen weer opgepakt. Ook in 2021 worden weer afgeschreven mas-ten en armaturen vervangen.

Vervangen verharding Doornbocht, St. Lucijweg, Kerkdreef, Korte- en Lange Reen Steensel

Krediet voor het vervangen van de beschadigde en versleten betonnen straatstenen door gebakken steen in de tweede fase van het project “Steensel weer één dorp”, noord van de Eindhovenseweg. De keuze voor gebakken steen wordt bepaald door het vastgestelde beeld-/kwaliteitsplan van de gemeente Eersel. Ook zijn gebakken stenen duurzamer, omdat ze vaker hergebruikt kunnen wor-den. Dit is een deelbudget voor het project “Steensel weer één dorp” (2020-2023) groot € 5,2 mil-joen zoals besproken in de raadsvergadering van 22 september 2020.

Vervangen verharding Jan Hagelaersweg, Korte Kerkstraat, Joseph Schulte-weg, Frans van Nunenstraat

Krediet voor het vervangen van de beschadigde en versleten straatstenen door gebakken steen in de eerste fase van het project “Steensel weer één dorp”, zuid van de Eindhovenseweg. De keuze voor gebakken steen wordt bepaald door het vastgestelde beeld-/kwaliteitsplan van de gemeente Eersel. Ook zijn gebakken stenen duurzamer, omdat ze vaker hergebruikt kunnen worden. Dit is een deelbudget voor het project “Steensel weer één dorp” (2020-2023) groot € 5,2 miljoen zoals besproken in de raadsvergadering van 22 september 2020.

Vervangen verharding Korenbloemlaan

Krediet voor het vervangen van de beschadigde en versleten betonnen straatstenen door gebakken stenen. De keuze voor gebakken steen wordt bepaald door het vastgestelde beeld-/kwaliteitsplan van de gemeente Eersel. Ook zijn gebakken stenen duurzamer, omdat ze vaker hergebruikt kunnen worden.

Vervangen verharding Eindhovenseweg

Krediet voor het vervangen van de beschadigde en versleten straatstenen door gebakken steen in de derde fase van het project “Steensel weer één dorp”; de Eindhovenseweg. De weg wordt ver-keersluw ingericht nadat de aansluiting van de N69 (rondweg Valkenswaard) op de A67 is gereali-seerd. De keuze voor gebakken steen wordt bepaald door het vastgestelde beeld-/kwaliteitsplan van de gemeente Eersel. Ook zijn gebakken stenen duurzamer, omdat ze vaker hergebruikt kunnen worden. Dit is een deelbudget voor het project “Steensel weer één dorp” (2020-2023) groot € 5,2 miljoen zoals besproken in de raadsvergadering van 22 september 2020.

Aanleg looproute voor mensen met een beperking op de Markt en Hint

De Markt en Hint zijn onderdeel van het beschermde dorpsgezicht van Eersel. De bestrating is ge-maakt van klassieke materialen zoals gebakken waalformatjes en kasseien. Dit oogt heel mooi, maar het is moeilijk beloopbaar voor ouderen en mensen met een beperking. We willen onder-zoeken hoe we een goed begaanbare loopstrook kunnen realiseren zonder het beschermde dorps-gezicht aan te tasten. We willen en moeten dit in nauw overleg doen met ondernemers, bewoners en de heemkundeverenigingen

Herinrichting Carquefouplein

Dit plein voldoet niet meer aan de kwaliteitsnormen welke wij stellen aan een plein met een bebouwing en een winkelplint. Er ligt een grote plaat asfalt welke voor veel warmte en potentiële hittestress zorgt. Er staan (te) weinig bomen en het parkeren is niet gereguleerd. Al geruime tijd wordt gesproken over herinrichting en er zijn verwachtingen gewekt bij ondernemers. Tot nu toe is gewacht met herinrichting totdat de bouw van het appartementencomplex aan de Kerkstraat is voltooid. Naar verwachting is dit eind 2020 gereed. Daarmee verdwijnt het bouwverkeer van het plein en kan het opnieuw ingericht worden.

Herinrichting Hazenstraat-Stokkelen

Er is veel sluipverkeer in het gebied tussen Eersel en Bergeijk in met name de Hazenstraat. Mede daardoor wordt de DiepvelDENweg aangelegd. Toch bestaat er de vrees dat er sluipverkeer blijft en er wellicht nieuwe sluiproutes ontstaan. Dit is de aanleiding om naast de aanleg van de DiepvelDENweg ook te kijken en te beoordelen op welke wijze flankerende verkeersmaatregelen een extra bijdrage kunnen leveren aan het gebruik van de nieuwe weg zonder dat direct een storende belasting van het omliggende wegennet wordt veroorzaakt. Deze zogenoemde sluipverkeerwerende maatregelen als nulplusmaatregelen in het gebiedsakkoord, betreffen voor de gemeente Eersel met name Stokkelen en de Hazenstraat. In 2021 wordt daarom gestart met de voorbereiding voor het aanpassen van deze straten (onder andere het aanbrengen van enkele verkeersremmende maatregelen aangebracht).

Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67

Vanuit de gemeente Eersel wordt geluidsoverlast ervaren van de A67. Een geluidswal of geluidsscherm zou hier uitkomst kunnen brengen. De gemeente is hierin evenwel geen bevoegd gezag. Rijkswaterstaat geeft aan dat de normen geen geluidswal rechtvaardigen, uitsluitend isolatie van een aantal getroffen woningen. Dit lost de negatieve geluidsbeleving buiten de woningen evenwel niet op. Ons college wil nu samen met bewoners laten onderzoeken of een combinatie van klassieke en innovatieve bouw-, subsidie- en financieringsmethoden nieuwe kansen kunnen bieden op het gebied van geluidsreductie en zonne-energie. Hiermee willen we dan proberen hogere overheden over de streep te trekken.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bereikbaarheid;
2. Verkeersveiligheid.

Investerings	Investeringsprogramma uitvoeringsjaar 2021	Dekking uit reserves, voorzieningen en/of overige	Dekking kapitaallasten (stelpost)
Vervangen verharding Doornbocht, St. Lucijweg, Kerkdreef, Korte- en Lange Reen Steensel	235.000	235.000	
Vervangen verharding Jan Hagelaersweg, Korte Kerkstraat, Joseph Schulteweg, Frans van Nunenstraat	113.000	113.000	
Vervangen verharding Korenbloemlaan	20.000	20.000	
Vervangen verharding Eindhovenseweg	490.000	490.000	
Verkeersveiligheidsplan	95.000	95.000	
Aanleg looproute voor mensen met een	50.000	50.000	

bepierking op de Markt en Hint. In combi- natie met groot onderhoud			
Herinrichting Carquefouplein	50.000		50.000
Herinrichting Hazenstraat-Stokkelen	100.000		100.000
Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67	50.000	50.000	
Totaal investeringen	1.203.000	1.053.000	150.000

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Bereikbaarheid	1.631.008	2.349.509	1.634.709	1.669.709	1.704.709	1.739.709
Verkeersveiligheid	949.891	790.169	370.555	370.555	370.555	370.555
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	2.580.899	3.139.678	2.005.264	2.040.264	2.075.264	2.110.264
BATEN						
Bereikbaarheid	119.517	710.000	16.000	16.000	16.000	16.000
Verkeersveiligheid	38.180	446.669	33.500	33.500	33.500	33.500
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	157.697	1.156.669	49.500	49.500	49.500	49.500
	2.423.202	1.983.009	1.955.764	1.990.764	2.025.764	2.060.764

	Rekening	Begroting	Begroting 2021 - 2024			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	2.580.899	3.139.678	2.005.264	2.040.264	2.075.264	2.110.264
Kapitaallasten	208.027	705.401	616.600	616.600	616.600	616.600
Apparaatskosten	826.084	785.794	959.809	959.809	959.809	959.809
Totaal lasten	3.615.010	4.630.873	3.581.673	3.616.673	3.651.673	3.686.673
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	157.697	1.156.669	49.500	49.500	49.500	49.500
Beschikking over reser- ves i.v.m. kap.lasten	789.739	276.289	142.291	142.291	142.291	142.291
Totaal baten	947.436	1.432.958	191.791	191.791	191.791	191.791
Saldo programma	2.667.574	3.197.915	3.389.882	3.424.882	3.459.882	3.494.882

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Bereikbaarheid

Binnen deze productgroep bestaat een positief saldo ten opzichte van 2020 van € 20.800,--. Dit wordt veroorzaakt door het exploitatiebudget ad. € 20.000,-- voor de buurtschouw niet meer op te nemen in de primitieve begroting 2021. De geraamde uitgaven en inkomsten in 2020 zijn € 700.000,-- incidenteel hoger als gevolg van het aangenomen amendement voor het aanleggen van het fietspad Urneweg.

Verkeersveiligheid

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen. De geraamde uitgaven en inkomsten in 2020 zijn € 413.169,-- incidenteel hoger als gevolg van de bijstellen van het krediet van de Diepveldenweg.

Beleidsdocumenten

- Beleidsnotitie kwaliteit wegen
- Verkeersvisie 2030 Gemeente Eersel
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2014-2024
- Bereikbaarheidsagenda

7. Cultuur, sport en recreatie

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Mogelijkheden creëren om inwoners mee te laten doen aan en te kunnen laten genieten van sport, cultuur en recreatie.”**

*Recreatie komt ook terug in programma 8 ‘Economische structuur’ (toerisme).

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Sport	Percentage niet sporters (verplicht)	2016: 38,1% Nederland: 48,7%	*Inzet combinatiefunctio- narissen voor basisscho- len en Zeer Moeilijk Le- rende Kinderen (ZMLK) school; *Inzet buurtsportcoaches voor ouderen, ouders en jonge kinderen, 30- plussers en 50-plussers en mensen met een be- perking; *Ondersteuning verenigin- gen door sportcoördinator. *Deelname aan Uniek Sporten Uniek Sporten Brabant biedt gratis on- dersteuning aan Braban- ders met een beperking of chronisch ziekte bij het vinden van een passende sport. *Pilot opzetten van een sportvereniging voor chro- nisch zieken. *Opstellen van een regio- naal Kempisch Sport- en Beweegakkoord.
	Norm: ≤ 45,0%		

	Het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over sportvoorzieningen¹ (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator)	2018 Eersel 76% Nederland 74% 2016 Eersel: 77% Nederland: 74%	*In stand houden voldoende toekomstbestendige sportvoorzieningen, waarbij het eventueel samenvoegen van sportparken niet van bovenaf zal worden opgelegd. *Sportbeoefening voor iedereen mogelijk (blijven) maken; *Open staan voor nieuwe sporten, maar kiezen van multifunctioneel gebruik van bestaande voorzieningen; *Uitvoeren toekomstbestendig accommodatiebeleid.
	Norm: $\geq 77\%$		
Cultuur en Cultuureducatie	Tevredenheid van inwoners over het aanbod van culturele voorzieningen uitgedrukt in een rapportcijfer (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator)	2018: 7,3	*Inzet combinatiefuncties; *Cultuureducatie bieden we structureel aan alle leerlingen van 4 tot en met 18 jaar. Ieder kind komt minimaal een, en zo mogelijk twee keer, in aanraking met elke kunst discipline (theater, dans, muziek, beeldend, multimedia, literatuur en cultureel erfgoed); *Muziekschool, harmonieën en fanfare verzorgen muzieklessen op basisscholen; *We houden een basisbibliotheek in Eersel en een jeugdbibliotheekvoorziening in elke kern in stand; *Vier keer per jaar bieden we een naschools aanbod cultuur aan voor een periode van zes weken;

¹ De standaardvragenlijst voor de burgerpeiling van waarstaatjegemeente is gewijzigd. Hierdoor wordt de indicator niet meer in rapportcijfers uitgevraagd maar in percentages. We hebben de indicator aangepast naar de vraagstelling van de standaardvragenlijst de norm is bepaald op basis van een 0-meting.

	Norm: $\geq 6,8$		*We ondersteunen instellingen op gebied van cultuur via een subsidieprogramma; *We ondersteunen ad hoc producties en manifestaties; *We ontwikkelen een kunstwandelpad Het Groene Lint in samenwerking met de stichting.
--	------------------	--	---

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Toekomstbestendig accommodatiebeleid 2017-2020

Het toekomstbestendigheid accommodatiebeleid is in uitvoering. In 2020 gaan we het accommodatiebeleid evalueren. Voor minder toekomstbestendige verenigingen zal in overleg met deze verenigingen een actieplan worden opgesteld. Uitgangspunt hierbij is dat we geen samenvoeging van sportparken van bovenaf opleggen, zodat iedere kern zijn eigen sportvoorziening behoudt.

Kunstroute Het Groene Lint

De werkzaamheden met betrekking tot de vlechtheggen ten behoeve van de "Kunstroute Het Groene Lint" zijn overgedragen aan "Stichting Kunstroute Het Groene Lint" die in november 2018 is opgericht.

Naast de aanleg van het verbindende element 'Het Lint' in de vorm van vlechtheggen worden langs de route op Eersels grondgebied autonome kunstwerken geplaatst. Vanaf het Lint tot aan de firma Oogenlust is de heg in 2020 aangeplant. In 2021 wordt de heg op Eersels grondgebied verder aangeplant. Het plaatsen van het eerste kunstwerk staat gepland in het najaar van 2020. De mogelijkheden om een tweede en derde kunstwerk aan te leggen op grondgebied van Eersel worden in 2021 verder uitgewerkt.

LandArt project om de kernen van Eersel te verbinden met Kunst

De geplande LandArt-tentoonstelling in de kern Wintelre is in 2020 niet doorgegaan in verband met corona. Het evenement is tevens de start van de pilot om de kernen van Eersel te verbinden door middel van kunst.

De LandArt-tentoonstelling wordt nu gehouden van 4 tot 25 september 2021 bij het Groot en Klein Meer.

Kempenmuseum de Acht Zaligheden

In het tweede kwartaal van 2020 zijn de rapporten met betrekking tot de haalbaarheidsstudie en een markt- en locatieonderzoek opgeleverd ten behoeve van de ontwikkelmogelijkheden van het Kempenmuseum. Op basis van nog te nemen besluiten voortvloeiend uit de onderzoeksrapporten wordt al dan niet over te gaan tot een volgende fase van planontwikkeling. In de Voorjaarsnota 2021/2024 hebben wij de gang van zaken beschreven (pagina 20/21).

Archeologie

In 2021 gaan we verder met het evalueren en actualiseren van ons in 2012 vastgestelde erfgoedbeleid. Het uiteindelijke doel is daarbij is te komen tot:

1. Actueel Beleidsplan Erfgoed
2. Aangepaste archeologische verwachtingen- en waardenkaart
3. Aangepaste cultuurhistorische inventarisatiekaart die bestaat uit het historische en het fysische landschap van de erfgoedkaart. Op de cultuurhistorische inventarisatiekaart zijn de bekende cultuurhistorische objecten en gebieden aangegeven, ingedeeld naar thema.
4. Cultuurhistorische waardenkaart met daarop aangegeven de punten, lijnen en vlakken die een redelijk hoge tot zeer hoge cultuurhistorische waarde bezitten, alsook de wettelijk beschermde rijks- en gemeentelijke monumenten.
5. Rapportage met toelichting op de gevolgde werkwijze voor aanpassing van de erfgoedkaart en waardering van de diverse objecten en elementen.

Renovatie tennisaccommodatie Vessem

De huidige kleedaccommodatie van Tennisvereniging Vessem (bouwjaar 1987), die is aangemerkt als basisvoorziening, voldoet niet aan de norm NOC*NSF US1-RU.2 (Norm Kleed- Wasruimten). Als gevolg hiervan kan de kleedaccommodatie niet meer optimaal worden gebruikt.

De gemeente Eersel rekent met een economische levensuur voor haar vastgoed van 40 jaar. Doorgaans vindt er na 40 jaar een renovatiemoment plaats. Gezien het bouwjaar van de kleedaccommodatie staat deze renovatie gepland voor 2027.

Op basis van het accommodatiebeleid heeft de gemeente echter een zorgplicht ten aanzien van de basisvoorzieningen. In het accommodatiebeleid staat ook dat vervanging en renovatie geen automatisme en vanzelfsprekendheid is. Er wordt gekeken naar mogelijkheden tot samenwerking, of gezamenlijk gebruik van accommodaties. Gezien de situering van de Tennisvereniging Vessem ten opzichte van de andere verenigingen op het sportpark ligt deze samenwerking niet voor de hand. Daarnaast wordt er gekeken naar de vitaliteit van de vereniging, die activiteiten moet kunnen blijven bieden op een voldoende kwalitatief niveau. Met een stabiel ledenbestand van ruim 140 actieve leden is Tennisvereniging Vessem een vitale vereniging die bijdraagt aan de leefbaarheid van de kern Vessem. Met de renovatie van de kleedaccommodatie heeft TV Vessem weer een toekomst bestendige en duurzame accommodatie die voldoet aan de norm en optimaal gebruikt kan worden. Bovendien voldoet de kleedaccommodatie, door het realiseren van onder andere een mindervaliden toilet en mindervaliden douche, na de renovatie aan de richtlijnen met betrekking tot het inclusiebeleid.

Gevelrenovatie hockeyaccommodatie Eersel

De hockeyaccommodatie (basisvoorziening conform accommodatiebeleid) is in 1974 gebouwd.

In 2009 is deze accommodatie inpandig gerenoveerd en in 2017 is het dak gerenoveerd.

De buitengevels en -kozijnen, -ramen/deuren van deze accommodatie zijn 46 jaar oud en vertonen de volgende gebreken:

- De betonnen buitengevels en gevelelementen hebben geen thermische isolatie;
- De stalen raamkozijnen hebben geen thermische isolatie, kieren (tochtoverlast) en zijn niet inbraakveilig;
- De beglazing is van enkel glas in een stopverfconstructie en daarmee niet thermisch geïsoleerd, zeer onderhoudsgevoelig en niet inbraakveilig.

Bovengenoemde buitengevels en gevelelementen voldoen hiermee niet meer aan de wettelijke eisen uit het bouwbesluit en zijn daarom aan een grondige (thermische) renovatie toe.

Gemeente Eersel hanteert in haar financiële verordening een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor haar gebouwen. In het MOP 2020 is het onderhoudsschilderwerk van deze betonnen gevels en gevelelementen voorzien. Het plan is nu om dit onderhoudsschilderwerk uit te stellen in afstemming op deze noodzakelijke gevelrenovatie in 2021.

Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC

Uit de jaarlijkse opname van de natuurgrasvelden blijkt de kwaliteit/conditie van deze velden elk jaar af te nemen. De oorzaak hiervan is divers. Factoren als klimaat, ongedierte en speeldruk spelen hierbij een rol. Voetbalvereniging EFC telt ruim 800 actieve leden, wat direct resulteert in een hoge speeldruk van de velden. Als gevolg van deze hoge speeldruk worden de trainingsvelden zo intensief gebruikt dat de top laag volledig wordt uitgespeeld waardoor nog nauwelijks sprake is van een grasmat. Het resultaat is een vervilting van de top laag met als gevolg een gesloten structuur waardoor water op de velden blijft staan. Het komt met enige regelmaat voor dat trainingen geen doorgang kunnen vinden. Ook wedstrijd velden worden steeds vaker afgekeurd wat leidt tot afgelastingen van wedstrijden en afwijkingen in het competitieschema. Daarnaast groeit de vereniging nog steeds waardoor de speeldruk alsmaar verder toeneemt. Zowel qua aard als omvang vergelijkbare verenigingen, in de omgeving, alsook in de competitie, beschikken over een of meerdere kunstgrasvelden.

Een kunstgrasveld vermindert de speeldruk van de natuurgras training- en wedstrijd velden. Trainingen en wedstrijden kunnen voor een deel plaatsvinden op kunstgras. Door deze vermindering op de overige natuurgras velden is de kans dat trainingen als gevolg van slechte, gevaarlijke velden geen doorgang vinden veel kleiner. Wedstrijden van het eerste elftal worden niet meer afgelast als gevolg van een afgekeurd veld omdat uitgeweken kan worden naar het kunstgrasveld. De competitie kan volgens schema gespeeld kan worden waarbij de vereniging verzekerd is van de nodige inkomsten.

Zwembad Eersel

Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2021-2024 is het onderwerp 'toekomst maatschappelijk zwembad' aan de orde geweest. In het stuk staat een aantal richtinggevend keuzes waarop uw raad antwoord heeft gegeven. Naar aanleiding van deze keuzes kan het vervolgtraject opgestart worden. Tot en met 2025 blijft het huidige zwembad in gebruik. Ondertussen kunnen de voorbereidingen voor nieuwbouw elders worden voortgezet, waarbij als uitgangspunt geldt het rapport van OLCO. Om deze voorbereidingen ter hand te kunnen nemen is er een krediet van € 100.000,- ter beschikking gesteld.

Herstel omheining sportparken Eersel en Steensel

De sportparken in onze gemeente zijn geheel of gedeeltelijk voorzien van een omheining. Alle sportparken hebben aan de zijden richting de openbare weg een omheining met toegangspoort als basisvoorziening. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor het functioneren en onderhoud van deze omheining. De overige zijden van de sportparken zijn geen basisvoorziening. Deze omheining wordt niet (meer) door de gemeente onderhouden en verkeerd in een mindere staat van onderhoud. Bij de sportparken in de kernen Vessem, Knegsel en Wintelre is helemaal geen omheining aanwezig aan de overige zijden.

De afgelopen 10 jaar is de populatie wilde zwijnen in Brabant toegenomen. Als gevolg hiervan zijn reeds diverse natuurgras sportvelden in de regio door zwijnen vernield. Voorbeelden hiervan zijn sportparken in de gemeenten Bergeijk, Reusel- de Mierden en Heeze- Leende. Een bezoekje van wilde zwijnen aan een sportveld leidt al gauw tot een schadepost van enkele duizenden euro's voor schadeherstel aan de bovenlaag. Afhankelijk van de jaargetijden duurt het vervolgens maanden voor een veld weer speelklaar is. Volgens Wildbeheerseenheid De Kempen lopen de sportparken in Eersel en Steensel het meeste risico op schade als gevolg van wilde zwijnen. Deze twee sportparken liggen ten zuiden van de A67 die op dit moment nog een barrière is voor deze dieren.

Met het herstellen van de hekwerken rondom de sportparken van Eersel en Steensel wordt schade aan de sportvelden als gevolg van wilde zwijnen voorkomen.

De kosten voor de kredieten Renovatie tennisaccommodatie Vessem, Gevelrenovatie hockeyaccommodatie Eersel, Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC en omheining sportparken Eersel en Steensel zijn inclusief btw geraamd. Vanaf 1 januari 2019 kan de btw voor investeringen in sport niet meer in aftrek worden gebracht. In plaats daarvan is vanaf 2019 door het Ministerie van Volks-

gezondheid Welzijn en Sport de Regeling specifieke uitkering (SPUK) stimulering sport in het leven geroepen. Bij de hiervoor genoemde kredieten is rekening gehouden met een incidentele bijdrage van 50% van de maximaal te ontvangen SPUK bijdrage. Omdat de omvang van de SPUK over 2021 nog onzeker is, wordt gekozen om enkel van deze investeringen de SPUK incidenteel voor 50% te begroten.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Sport en recreatie;
2. Kunst en cultuur.

Investerings-	Investerings-	Dekking uit reserves,	Dekking kapitaallas-
programma	programma	voorzieningen en/of	ten (stelpost)
uitvoeringsjaar	uitvoeringsjaar	overige	
2021	2021		
Renovatie tennisaccommodatie Vessem	177.000	15.000	162.000
Gevelrenovatie hockeyaccommodatie	76.000	7.000	69.000
Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC	666.000	258.000	408.000
Vorbereidingskrediet toekomst zwemwater	100.000	100.000	
Omheining sportparken Eersel en Steensel	50.000	4.000	46.000
Totaal investeringen	1.069.000	384.000	685.000

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Sport en recreatie	1.019.930	2.237.773	1.405.701	1.408.901	1.406.501	1.408.901
Kunst en cultuur	560.097	605.935	565.785	565.785	565.785	565.785
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.580.027	2.843.708	1.971.486	1.974.686	1.972.286	1.974.686
BATEN						
Sport en recreatie	290.895	1.566.215	761.980	761.980	761.980	761.980
Kunst en cultuur	13.196	60.484	12.484	12.484	12.484	12.484
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	304.091	1.626.699	774.464	774.464	774.464	774.464
	1.275.936	1.217.009	1.197.022	1.200.222	1.197.822	1.200.222

	Rekening	Begroting	Begroting 2021 - 2024			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.580.027	2.842.708	1.971.486	1.974.686	1.972.286	1.974.686
Kapitaallasten	323.514	267.776	235.354	235.354	235.354	235.354
Apparaatskosten	194.783	222.129	207.947	207.947	207.947	207.947
Totaal lasten	2.098.324	3.332.613	2.414.787	2.417.987	2.415.587	2.417.987
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	304.091	1.626.699	774.464	774.464	774.464	774.464
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	53.626	15.000	0	0	0	0
Totaal baten	357.717	1.641.699	774.464	774.464	774.464	774.464
Saldo programma	1.740.607	1.691.914	1.640.323	1.643.523	1.641.123	1.643.523

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Sport en recreatie

Deze productgroep laat een positieve afwijking van € 27.837,-- zien ten opzichte van 2020. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een verlaging van de subsidie ad € 40.000,-- met betrekking tot de exploitatie van het zwembad de Albatros, zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2021-2024. De geraamde uitgaven en inkomsten in 2020 zijn € 800.000,-- incidenteel hoger doordat in 2020 € 1.400.000,-- wordt gestort in de bestemmingsreserve zwembad (amendement begroting 2020-2023 / jaarstukken 2019) en in 2021 € 600.000,-- wordt gestort in de bestemmingsreserve zwembad vanuit de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen.

Kunst en cultuur

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen. In 2020 is € 30.000,-- gestort in de bestemmingsreserve kunst en vanuit die bestemmingsreserve € 18.000,-- beschikbaar gesteld voor het Landart project.

Beleidsdocumenten

- Toekomstbestendig accommodatiebeleid 2017-2020
- Implementatieplan Toekomstbestendig accommodatiebeleid 2017-2020
- Welzijnskader 2017-2020
- Werkplan kunstcommissie

8. Economische structuur

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Economische ontwikkeling gericht op een zo groot mogelijke welvaart”**.

*Werkgelegenheid komt ook terug in programma 0 'Sociale voorzieningen'.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidssterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Behoud van werkgelegenheid	Aantal banen per 1000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar (verplicht)	2019 Eersel: 702,6 (waarstaatjegemeente) Nederland: 677,1	*Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA); *Scholingsprogramma's De Kempen; *Informatievoorziening aan ZZP'ers;
	Norm: ≥ 663 (zijnde het landelijk gemiddelde in 2018)		
	Functiemengings-index (verhouding tussen banen en woningen, 0 = alleen wonen en 100 = alleen werken) (verplicht)	2019 Eersel: 54,9 (waarstaatjegemeente) Nederland: 53,2	*Uitgifte bedrijfsgrond Meerheide III, 1 ^e fase en ontwikkeling en uitgifte Meerheide III, 2 ^e fase.
	Norm: $\geq 54,4$		
Goed vestigingsklimaat	Aantal bedrijfsvestigingen per 1000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar (verplicht)	2019 Eersel: 147,4 (waarstaatjegemeente) Nederland: 129,6	*Meer individueel contact met bedrijven door bedrijfsbezoeken; *Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandels-visie;

	Norm: ≥ 125 (zijn- de het landelijk gemiddelde in 2018)		*Zorg voor voldoende be- drijfsgrond op Meerheide; *Betrokkenheid bij Kempisch Bedrijvenpark; *Uitvoering Kempenvisie Bedrijventerreinen.
	Waardering vesti- gingsklimaat ge- meente uitgedrukt in rapportcijfer (ondernemerspei- ling) (eigen indicator) Norm: $\geq 6,3$	2018 Eersel: 6,36 (ondernemerspeiling waarstaatjegemeente) Nederland: 6,31	*Meer bedrijfsbezoeken af- leggen; *Optimaliseren digitale servi- ceverlening.
Bevorderen Vrije- tijdseconomie	Aantal overnach- tingen toeristische sector (eigen indicator) In verband met Covid-19 zijn voor 2021 geen repre- sentatieve cijfers. Norm: >500.000 in 2030	In verband met Covid- 19 zijn voor 2021 geen representatieve cijfers.	*Faciliteren Stichting Promo- tie Eersel; *Opvolging geven aan het uitvoeringsprogramma VTE de Brabantse Kempen i.s.m. de sector zijn de volgende projecten gekozen; 1. Meten is weten 2. Ontwikkeling innovatieve wandel of fietsroute 3. Meertalige website de Kempen 4. Ontwikkeling professionali- sering marketing Kempen *Toeristische routestructuren: - ruiter- en mennetwerk uitrol- len - extra MTB route Ves- sem realiseren *Uitvoeren projecten in het kader van vrije tijdseconomie. Het betreft de volgende pro- jecten: • Uitzichttoren Cartier- heide • Kunstroute Markt-tot- Markt (financiële bij- drage)

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Behoud van werkgelegenheid

Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA)

Door het Huis van de Brabantse Kempen is in samenwerking met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) en de Kempengemeenten een Kempische Industrie Agenda (KIA) ontwikkeld. Dit is een economisch plan voor de Kempen. Momenteel wordt hier in samenwerking uitvoering aan gegeven. Voorbeelden zijn het onderzoek naar de Kempische maakindustrie en de Ambitie Slimme Maakregio De Kempen.

Scholingsprogramma's De Kempen

Het Kempisch Ondernemersplatform heeft drie scholingsprogramma's: Ondernemend Onderwijs de Kempen (OOK), Kies Kempische Bedrijven en het Leerportaal.

Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandelsvisie

Zowel lokaal, in Kempenverband als in regionaal verband zijn detailhandelsvisies opgesteld. De Eerselse Detailhandelsvisie is voornamelijk de bestuurlijke leidraad voor nieuwe detailhandelsontwikkelingen. De Kempische Detailhandelsvisie wordt periodiek besproken binnen het Kempisch Retail Board, waarin ook de gemeente Eersel zitting heeft.

Informatievoorziening aan zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers)

Een groot deel van de Eerselse ondernemers bestaat uit ZZP'ers. Daarom besteden we aan deze groep aandacht op het gebied van voorlichting. Ook voor 2021 zal bij voldoende belangstelling een voorlichtingsbijeenkomst gehouden worden.

Herijking Kempische Bedrijventerreinvisie en Kempische Detailhandelsvisie

De corona-crisis heeft een harde klap toegebracht aan het bedrijfsleven. Op dit moment is de vraag naar bedrijfsgrond ten opzichte van eerdere prognoses afgenomen. De vraag vanuit de diverse sectoren verschilt.

In de door STEC uitgevoerde concept-herijking van de Kempische Bedrijventerreinvisie wordt voor Eersel geadviseerd om Meerheide III, 2^e fase snel in procedure te brengen.

De Kempische Detailhandelsvisie is inmiddels in concept geëvalueerd. De conclusie is, dat deze visie geen aanpassing behoeft, maar dat nadrukkelijk aandacht moet worden besteed aan de uitvoering daarvan. Samenwerking met de andere Kempengemeenten is daarbij noodzakelijk.

Omdat de lokale Detailhandelsvisie afgestemd is op de Kempische visie, geldt deze aanbeveling ook voor Eersel.

Goed vestigingsklimaat

Uitgifte Meerheide III

Meerheide III, 1^e fase is in zijn geheel uitgegeven. Momenteel wordt de bestemmingsplanwijziging die de 2^e fase mogelijk moet maken voorbereid. Een probleem hierbij vormen de stikstofnormen. Zodra de planologische procedure is afgerond, kan met de uitgifte worden begonnen.

Bevorderen vrijetijdseconomie

Transformatie toeristische sector: Stichting Promotie Eersel/ Visitmanager/ TIP Eersel

In 2020 is voorgesteld om een "VisitEersel" manager aan te trekken voor Eersel en al haar kerkdorpen. Op deze manier willen we realiseren dat de bestaande positie van de gemeente Eersel wordt behouden en we nieuwe kansen op het gebied van wonen, werken en recreëren pakken. We willen ervoor zorgen dat we nieuwe bezoekers, bedrijven en bewoners verleiden en de huidige bezoekers en inwoners 'boeien en binden'. Dit vraagt om een waaier aan samenhangende activiteiten die passen binnen een duidelijke scherpe visie en een DNA. Ook vraagt dit om organiserend vermogen, focus en slagkracht. Deze rol zal de nieuwe manager op zich nemen. De Visitmanager, SPE en Tip

Eersel streven dezelfde doelen na en zijn dan ook voornemens om op te gaan in één organisatie: VisitEersel.

Vrijetijdseconomie de Brabantse Kempen

Opvolging geven aan het uitvoeringsprogramma VTE de Brabantse Kempen. De volgende projecten lopen:

1. Ontwikkeling innovatieve fietsroute
2. Meertalige website de Brabantse Kempen
3. Opvolging professionalisering marketing de Brabantse Kempen
4. Aansluiten op nieuw themajaar Provincie Brabant

Hierdoor vergroten we de leefbaarheid, het economische rendement en de economische vitaliteit van Eersel als onderdeel van de Kempen.

Belevingsroutes / innovatieve fietsroute

In het kader van Beleef de Kempen is er een bedrag van € 50.000,-- gereserveerd voor vijf belevingsroutes (één in elke kern, exclusief Vessem) door de gemeente Eersel. In het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie van de vijf Kempengemeenten zijn een elftal projecten benoemd waaronder een van innovatieve wandel/fietsroute met een bovenregionale aantrekkingskracht: innovatieve fietsroute. Een beleving waaruit de kernwaarden van het gebied naar voren komen die toegevoegde waarde geven aan de authenticiteit van de regio, danwel de gemeente. Het voorstel is te starten met één route per gemeente. Daarmee ontstaat vanaf het begin een goede basis van vijf routes waarmee het concept direct staat en gebruikt kan worden voor de regiomarketing. Het idee Fietsbeleving wordt in 2020 nader uitgewerkt, ook qua financiële middelen. Het geld wat hiervoor benodigd is komt uit het uitvoeringsplan vrijetijdseconomie de Brabantse Kempen. Het onderzoek bestaat uit een definitief projectplan inclusief haalbaarheidsonderzoek en onderzoek naar de financiële consequenties. Ook mogelijke financieringsmogelijkheden zoals de Regiodeal en anders subsidies worden onderzocht. Het vervolg op het idee is het aanleggen. Een vervolg van Beleef de Kempen krijgt op deze manier voor Eersel een nieuwe inhoud in de vorm van een fietsbeleving. Let wel: de aanlegkosten van de fietsroute hangt uiteraard af van het ambitieniveau.

Meeropbrengsten toeristenbelasting

Vanaf 2020 is de toeristenbelasting weer een algemeen dekkingsmiddel geworden. Voor 2021-2024 is deze geraamd op € 430.000,--.

Inventarisatie up-date masterplan vrijetijdseconomie 2014-2030

Gezien de lange looptijd van het plan waarin veranderingen in de maatschappij, trends in de sector en nieuwe samenwerkingsvormen is het wenselijk te inventariseren of het masterplan vrijetijdseconomie geëvalueerd moet worden naar de stand van zaken én of bijstelling van de visie(s) wenselijk of noodzakelijk zijn.

Tijdelijke projectleider vrijetijdseconomie

Op het vlak van vrijetijdseconomie streven we een aantal doelen na. Het betreft het realiseren van "jaar-rond" verblijfrecreatie, het bevorderen van werkgelegenheid, het door ontwikkelen van een toeristisch profiel en het aanbieden van een gevarieerd aanbod van dagrecreatie. Hiervoor wil de gemeente Eersel tijdelijk een projectleider VTE in huren die de volgende projecten uit gaat voeren:

- Opstellen uitvoeringsplan voor verbetering van de marktpositie van Eersel
- Begeleiding projecten uitvoeringsprogramma VTE
- Actualisatie van Masterplan VTE 2014-2030 in 2022
- Vervolg geven aan ontwikkeling routestructuren met name de belevingsroutes
- Gebiedsontwikkeling De Run
- Aansluiting realiseren op zowel Brainport als op provinciaal niveau als aansluiten bij overige gemeentegrensoverschrijdende projecten op het vlak van VTE (Denk aan Oirschot/Van Gogh Nationaal Park, Groene Corridor met EHV, Bergeijk/ Bosland (B), Bladel/ Groene Long/Coronapark, Reusel/ België en Hilvarenbeek-Tilburg)

Slimmer Eersel

Na een periode van experimenteren en leren binnen en rond het thema 'innovatie' kent de gemeente Eersel sinds 2018 het programma Slimmer Eersel. Door het gebruik van meer data en informatie zetten we in op het langer zelfstandig thuis kunnen wonen van ouderen, het efficiënter inrichten van de openbare ruimte en het zo goed mogelijk bereikbaar houden van onze kernen. Het programma kent drie pijlers, waar binnen we met projecten werken aan het behalen van onze doelstellingen. Een samenvatting van de inhoud van de pijlers:

Slimmer meten

De openbare ruimte is het grootste gebied waar een gemeente verantwoordelijk voor is, maar we hebben er relatief weinig informatie over. Door te meten trachten wij meer inzicht te krijgen in haar openbare ruimte om deze vervolgens optimaal in te richten.

Slimmer wonen

Kempisch wonen is een van de drie belangrijkste pijlers in de toekomstvisie 2030: 'Kempisch wonen in een wereldregio'. Een van de concrete keuzes die in deze toekomstvisie wordt gemaakt is het inzetten van 21ste-eeuwse zorg. Het doel daarachter is dat iedereen in onze gemeente langer en veiliger zelfstandig thuis kan blijven wonen. Eersel is de eerste gemeente in Nederland waar glasvezel ook in het buitengebied is aangelegd. Daardoor zijn we in staat om nieuwe technische ondersteuning van zorg en veiligheid bij iedereen in de gemeente aan te sluiten.

Slimme mobiliteit

Smart mobility is een term die vooral veel in de grotere gemeente in het land gebruikt wordt. Daar gaat het vaak vooral over CO2-reductie. Slimme mobiliteit wordt door ons juist ingezet voor het bereikbaar houden en beter bereikbaar krijgen van de kernen van de gemeente.

Voor het kunnen aanjagen van (nieuwe) projecten die passen binnen het innovatieprogramma, (een aantal) projecten binnen het programma Slimmer Eersel te bekostigen, te kunnen communiceren over het innovatieprogramma en om kosten voor bijvoorbeeld de benodigde ICT-materialen te dekken is voor 2021 en 2022 een krediet van €75.000,-- opgenomen in de begroting.

Rural Data Center de Kempen

Sinds 2017 werken de Kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden) samen aan het datagedreven krijgen van de Kempen in het project Rural Data Centrum de Kempen (RDC). Dit doen deze gemeenten door het vergroten van het 'databewustzijn' en het uitvoeren van kleinere en grotere onderzoeken die leiden tot (voornamelijk) beleidsinformatie. In 2021 en 2022 zal de samenwerking worden voortgezet door de gemeenten Bergeijk, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden). Gezamenlijk zullen zij op basis van een herijkt programmaplan verder werken aan het volwassen krijgen van het datagedreven werken in de Kempen. Dit alles met het doel om meer maatwerk in beleidsvorming aan te brengen, transparanter en vollediger te communiceren over besluitvorming en de kwaliteit van dienstverlening te verbeteren.

De kosten voor het RDC bestaan uit kosten voor de bedrijfsvoering en het inkopen van datasets. De kosten voor datasets worden gedekt door de kredieten van projecten waar deze gegevens voor nodig zijn. De kosten voor de bedrijfsvoering (huisvesting, communicatie, personeel, ICT, etc.) worden evenredig verdeeld over de vier deelnemende gemeenten. De gemeente Eersel treedt op als centrumgemeente voor deze samenwerking. Vandaar dat de volledige kosten voor de bedrijfsvoering van het RDC ad € 100.000,-- zijn opgenomen in de begroting 2021. Per saldo draagt Eersel jaarlijks € 25.000,-- bij aan deze kosten voor bedrijfsvoering.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bevorderen economische bedrijvigheid;
2. Privaatrechtelijke eigendommen
3. Toerisme en recreatie

Investerings	Investerings- programma uitvoeringsjaar 2021	Dekking uit reserves, voorzieningen en/of overige	Dekking kapitaallas- ten (stelpost)
Visit Eersel Manager	81.000	81.000	
Tijdelijke projectleider vrijetijdseconomie	152.000	152.000	
Innovatie / Slimmer Eersel	75.000	75.000	
Rural Data Center de Kempen	100.000	100.000	
Totaal investeringen	256.000	256.000	0

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Bevord. econ. bedrijvig- heid	104.417	89.452	91.360	91.360	91.360	91.360
Privaatrecht. eigen- dommen	993.086	202.210	159.046	159.046	159.046	159.046
Toerisme en recreatie	337.713	437.548	121.747	121.747	121.747	121.747
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.435.216	729.210	372.153	372.153	372.153	372.153
BATEN						
Bevord. econ. bedrijvig- heid	16.898	1.532	990	990	990	990
Privaatrecht. eigen- dommen	1.536.198	530.912	487.911	487.911	487.911	487.911
Toerisme en recreatie	97.330	315.000	0	0	0	0
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	1.650.426	847.444	488.901	488.901	488.901	488.901
	-215.210	-118.234	-116.748	-116.748	-116.748	-116.748

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 – 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.435.216	729.210	372.153	372.153	372.153	372.153
Kapitaallasten	230.685	170.364	66.615	66.615	66.615	66.615
Apparaatskosten	262.083	194.444	202.066	202.066	202.066	202.066
Totaal lasten	1.927.984	1.094.018	640.834	640.834	640.834	640.834
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	1.650.426	847.444	488.901	488.901	488.901	488.901
Beschikking over reser- ves i.v.m. kap.lasten	167.614	95.000	0	0	0	0
Totaal baten	1.818.040	942.444	488.901	488.901	488.901	488.901
Saldo programma	109.944	151.574	151.933	151.933	151.933	151.933

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Bevorderen economische bedrijvigheid

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen.

Privaatrechtelijke eigendommen

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen. De geraamde uitgaven in 2020 zijn incidenteel € 39.912,-- hoger vanwege een storting in de bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds ten laste van het project Mr. De la Courtstraat.

Toerisme en recreatie

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen. De geraamde uitgaven en inkomsten in 2020 zijn € 315.000,-- incidenteel hoger in verband met het krediet uitkijktoren Cartierheide.

Beleidsdocumenten

- Promotieplan Stichting Promotie Eersel
- Kempensvisie en Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie de Brabantse Kempen
- Masterplan Vrijetijdseconomie
- Kempische Detailhandelsvisie
- Regionale Detailhandelsvisie MRE
- Eerselse Detailhandelsvisie
- Kempensvisie Bedrijventerreinen
- Uitvoeringsprogramma Kempensvisie Bedrijventerreinen
- Kempische Industrie Agenda
- Nota grondbeleid
- Uitvoeringsprogramma Slimmer Eersel
- Programmaplan RDC de Kempen

9. Bestuur en organisatie

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Invulling geven aan een 21^e-eeuwse cultuur waarin we als gemeente ruimte geven aan de netwerksamenleving. Samen met partners stimuleert gemeente Eersel een duurzame, dynamische en innovatieve cultuur waarin initiatieven uit de kernen en uit de regio leidend zijn, met als doel betere dienstverlening.”**

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidster-rein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Dienstverlening	Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening uitgedrukt in rapportcijfer (eigen indicator)	2018 Eersel: 6,95 Nederland: 6,75 2016 Eersel: 6,7 Nederland: 6,7 (burgerpeiling waarstaatjegemeente)	Er is een visie op dienstverlening “De mens centraal” ontwikkeld en vastgesteld voor de periode 2019-2022. De visie luidt als volgt: Voor ons is waarde toevoegen de essentie van dienstverlening. Concreet betekent dit dat we kiezen voor een mensgerichte dienstverlening waarbij onze inwoners centraal staan. We verkennen wat de behoeften van de inwoners zijn. We gaan de ander helpen zoals hij of zij geholpen wil worden. Door bewust te luisteren en te kijken naar onze inwoners zijn we van betekenis en creëren we waarde. We leveren een goede dienstverlening op menselijke maat en daarbij zijn de volgende uitgangspunten van belang: 1. We verplaatsen ons in de belevingswereld van de inwoners 2. We zijn herkenbaar en communiceren duidelijk en eenvoudig; 3. We werken intern en extern samen in het belang van onze inwoners.
	Norm: ≥ 7.0		

	Waardering inwoners digitale gemeentelijke dienstverlening uitgedrukt in rapportcijfer (eigen indicator)	2018 Eersel: 7,0 Nederland: 6,8 2016 Eersel: 6,8 Nederland: 6,8 (burgerpeiling waarstaatjegemeente)	We gaan door met het verder digitaliseren van onze dienstverlening. Echter maatwerk blijft belangrijk. Voor inwoners die niet via de digitale weg contact met ons kunnen hebben, blijft de mogelijkheid bestaan om andere kanalen te gebruiken. De website moet toegankelijk zijn voor alle bezoekers. We houden de toegankelijkheidsverklaring up-to-date en doen onderzoek naar toegankelijkheid. We bieden aan inwoners én ondernemers meer producten digitaal en veilig aan. Ook zorgen we dat onze inwoners op een eenvoudige en veilige manier een melding kunnen doen over de openbare ruimte. Vanaf 1 januari 2021 treedt de Wet elektronisch publiceren in werking. Onze inwoners worden dan via overheid.nl geattendeerd op overheidsbesluiten die genomen zijn in hun buurt. We streven er naar dat deze kennisgevingen, beschikkingen begrijpelijk en goed leesbaar zijn.
	Norm: $\geq 7,0$		
	Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening uitgedrukt in rapportcijfer (eigen indicator)	2018 Eersel: 6,5 Nederland: 6,2 (ondernemerspeiling waarstaatjegemeente)	*Meer bedrijfsbezoeken afleggen; Zie ook programma 8 Economische structuur.
	Norm: ≥ 6.5		
Bestuur	Percentage inwoners dat vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (eigen indicator)	Eersel 2018: 27% Eersel 2016: 22% Nederland 2016: 30% (burgerpeiling waarstaatjegemeente)	
	Norm: $\geq 33\%$		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Samenwerking Kempengemeenten, strategische agenda

Na een zorgvuldig en interactief proces is overeengekomen dat de strategische samenwerking binnen de Kempengemeenten op vijf thema's wordt verdiept: Transitie van het landelijk gebied, Energietransitie, Mobiliteit, Wonen en Economie.

Om de Strategische Kempenagenda te kunnen effectueren is een volgende stap nodig: de invulling van de 'Hoe-vraag'. De raad heeft het college van B&W opgeroepen zo snel mogelijk te starten invulling te geven aan de 'Hoe-vraag' en deze invulling te realiseren in samenspraak met de gemeenteraden.

Dienstverlening

De primaire taak van gemeenten is dienstverlening. Ontwikkelingen zoals de participatiesamenleving, digitalisering, netwerksamenleving en datagedreven werken zijn van invloed op onze dienstverlening. Er is een visie op dienstverlening vastgesteld. We kiezen voor mensgerichte dienstverlening waarbij onze inwoners centraal staan. Bij onze visie horen 3 belangrijke uitgangspunten en resultaten;

1. We verplaatsen ons in de belevingswereld van onze inwoners;
2. We communiceren duidelijk en eenvoudig;
3. We werken intern en extern samen in het belang van onze inwoners

Optimaliseren klachten- en meldingenproces (optimaliseren processen dienstverlening)

Samen met inwoners werken we aan de ontwikkeling van de gemeente als een aantrekkelijke en veilige woongemeente. Inwoners leveren waardevolle input over de leefbaarheid en openbare ruimte op het gebied van afval, verkeer en veiligheid in de vorm van klachten of meldingen openbare ruimte.

De processen betreffende de behandeling van klachten en meldingen worden efficiënter en doeltreffender ingericht binnen een nieuw meldingssysteem, met als doel de inwoner zo snel en compleet mogelijk te helpen. Kanaalsturing, waarbij de inwoner de klacht of melding onafhankelijk van het onderwerp, via één toegankelijk kanaal indient, is daarbij het uitgangspunt.

Wat mag het kosten?

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Bestuursorganen	1.571.738	1.910.284	1.174.198	1.205.698	1.184.098	1.174.198
Organisatie	-95.078	0	0	0	0	0
Maatschappelijke regi- stratie	110.603	98.498	86.902	79.858	75.540	132.919
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.587.263	2.008.782	1.261.100	1.285.556	1.259.638	1.307.117

BATEN						
Bestuursorganen	125.546	853.500	73.500	73.500	73.500	73.500
Organisatie	0	0	0	0	0	0
Maatschappelijke registratie	245.742	216.374	199.382	177.326	166.192	256.839
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	371.288	1.069.874	272.882	250.826	239.692	330.339
	1.215.976	938.908	988.218	1.034.730	1.019.946	976.778

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	1.587.263	2.008.782	1.261.100	1.285.556	1.259.638	1.307.117
Kapitaallasten	16.978	85.000	0	0	0	0
Apparaatskosten	404.521	527.237	513.232	513.232	513.232	513.232
Totaal lasten	2.008.762	2.621.019	1.774.332	1.798.788	1.772.870	1.820.349
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	371.288	1.069.874	272.882	250.826	239.692	330.339
Beschikking over reser- ves i.v.m. kap.lasten	16.978	85.000	0	0	0	0
Totaal baten	388.266	1.154.874	272.882	250.826	239.692	330.339
Saldo programma	1.620.497	1.466.145	1.501.450	1.547.962	1.533.178	1.490.010

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Bestuursorganen

Binnen deze productgroep is er sprake van een nadelig saldo van € 43.914,-- ten opzichte van de begroting 2020. Deze afwijking komt voornamelijk doordat in 2021 tweede kamer verkiezingen worden gehouden (€ 25.980,--) en in 2020 was er sprake van een incidentele baat met betrekking tot de vrijval van bestemmingsreserve MRE (€ 12.000,--). De geraamde uitgaven en inkomsten in 2020 zijn € 768.000,-- incidenteel hoger als gevolg van de storting in de voorziening pensioenverplichting ex-bestuurders.

Maatschappelijke registratie

Binnen deze productgroep zijn geen significante afwijkingen.
Toekomstvisie 2030

Beleidsdocumenten

- Organisatievisie
- Digitale P&C-cyclus: www.eersel.nl/financien
- Dienstverleningsvisie "De mens centraal"

10. Algemene baten en lasten

Het programma algemene baten en lasten is een specifiek programma dat geen maatschappelijk effect beoogt, maar de algemene dekkingsmiddelen en de stelposten. De algemene dekkingsmiddelen zijn met name de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen en de deelnemingen. Daarnaast zijn de stelposten voor onvoorziene uitgaven en lasten van het investeringsprogramma 2021-2024 opgenomen.

Toelichting op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Omrekening m³ inhoud in gebruiksoppervlakte

De Waarderingskamer houdt toezicht op de kwaliteit van de WOZ-taxaties die gemeenten doen. Door de Waarderingskamer is aan alle gemeenten in Nederland verplicht gesteld om per 1 januari 2022 alle woningen te waarderen op basis van gebruiksoppervlakte. Momenteel waardeert gemeente Eersel de WOZ-waarden van alle woningen nog op basis van m³ inhoud. Er wordt al vanaf 2018 gewerkt aan het omrekenen van alle woningen binnen de gemeente. Dit gebeurt op basis van 3D-metingen van alle woningen binnen de gemeente, het handmatig nalopen van alle WOZ-onderdelen van iedere woning binnen de gemeenten en het vervolgens verdelen van de berekende gebruiksoppervlakte over de WOZ-onderdelen. Om de werkzaamheden gedoseerd uit te voeren, is gekozen om de totale werkzaamheden op te knippen per woning type. Inmiddels zijn de gebruiksoppervlakten van de rij- en hoekwoningen omgerekend en wordt al per 1 januari 2021 voor deze woningtypen de WOZ-waarde gebaseerd op gebruiksoppervlakte.

Wat mag het kosten?

Het programma bestaat uit de volgende productgroep:

1. Algemene dekkingsmiddelen;

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Algemene dekkings- middelen	5.739.235	2.215.266	1.240.241	1.491.481	1.594.901	1.487.168
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	5.739.235	2.215.266	1.240.241	1.491.481	1.594.901	1.487.168
BATEN						
Algemene dekkings- middelen	33.209.501	33.744.939	33.301.158	33.614.837	33.608.251	33.589.861
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	33.209.501	33.744.939	33.301.158	33.614.837	33.608.251	33.589.861
	- 27.470.266	- 31.529.673	- 32.060.917	- 32.123.356	- 32.013.350	- 32.102.693

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (excl.kap.lst. & app.kst.)	5.739.235	2.215.266	1.240.241	1.491.481	1.594.901	1.487.168
Kapitaallasten	53.539	35.486	14.925	14.925	14.925	14.925
Apparaatskosten	186.164	196.601	210.017	210.017	210.017	210.017
Totaal lasten	5.978.938	2.447.353	1.465.183	1.716.423	1.819.843	1.712.110
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	33.209.501	33.744.939	33.301.158	33.614.837	33.608.251	33.589.861
Beschikking over re- serves i.v.m. kap.lasten	593.567	827.522	839.399	839.399	839.399	839.399
Totaal baten	33.803.068	34.572.461	34.140.557	34.454.236	34.447.650	34.429.260
Saldo programma	- 27.824.130	- 32.125.108	- 32.675.374	- 32.737.813	- 32.627.807	- 32.717.150

De onderstaande analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van 2020 gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen).

Algemene dekkingsmiddelen

Per saldo is binnen deze productgroep sprake van voordelig effect van 2021 ten opzichte van 2020 van € 531.244,--.

Dit wordt met name veroorzaakt door de volgende afwijkingen:

- De geraamde opbrengst OZB 2021 is circa € 279.000,-- hoger dan de raming 2020, hetgeen verband houdt met de reguliere indexering van 1,5% en de extra verhoging van 6%.
- Hogere opbrengst toeristenbelasting 2021 (€ 20.000,--)
- Hogere algemene uitkering 2021 (inclusief sociaal domein) ten opzichte van de geraamde algemene uitkering 2020 (afgerond € 706.000,--). Hierbij wordt opgemerkt dat de uitkering over 2020 nog is geraamd op basis van de decembercirculaire 2019. In de meicirculaire 2020 (inclusief aanvulling) neemt deze uitkering met circa € 345.000,-- toe. Het verschil tussen de algemene uitkering op basis van de meicirculaire tussen 2019 en 2020 is derhalve € 361.000,--. In de 2^e bestuursrapportage 2020 wordt de algemene uitkering 2020 bijgesteld op basis van de meicirculaire 2020.
- Lagere rentebaat ad € 353.937,-- en een lager rentelast ad € 310.691,-- als gevolg van het verlagen van het rentepercentage over de eigen financieringsmiddelen van 2% naar 1,25%. Dit conform de voorjaarsnota 2021-2024 en de door de raad vastgestelde uitgangspunten bij de begroting.
- Het geraamde begrotingssaldo over 2020 ná de 1^e bestuurlijke rapportage bedraagt negatief € 317.725,--. Het positief geraamde begrotingssaldo over 2021 bedraagt € 45.056,--. Dit positief resultaat ten opzichte van de begroting moet technisch worden verwerkt als een last van € 362.781,--.
- Op de totale stelposten (inclusief "onvoorzien") is per saldo sprake van een negatieve afwijking van afgerond € 11.000,-- ten opzichte van de begroting 2020 (zie ook het onderdeel stelposten bij het hoofdstuk "Algemene dekkingsmiddelen en stelposten").

11. Overhead

Om de raad meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie, schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorschriften voor, dat in de begroting een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. Dit overzicht presenteren we in programma 11.

In de programma's 0 tot en met 10 staan alleen de kosten van de medewerkers van een bepaalde afdeling die direct verband houden met het betreffende taakveld (en daarom ook niet centraal moeten worden begroot). Deze kosten verdelen we op basis van productieve uren en rekenen we vervolgens toe aan de programma's/taakvelden.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces, en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, introduceert het BBV een definitie van de overhead. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden en welke kosten geen betrekking hebben op het primaire proces. Deze laatste kosten worden niet in de programma's 0 tot en met 10 geraamd maar komen centraal als overheadkosten in programma 11. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan management, financiën, huisvesting en documentaire informatievoorziening en communicatie.

Door de kosten van overhead voortaan centraal te begroten en te verantwoorden, is het niet langer noodzakelijk dat deze informatie in de paragraaf bedrijfsvoering wordt opgenomen. Hierdoor neemt ook de vergelijkbaarheid toe van de kosten van overhead en de kosten van het primair proces.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

Beleidsster-rein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Organisatie	Formatie in fte per 1.000 inwoners	2019: 4,3 2017: 4,0 2015: 4,8 (Vensters voor bedrijfsvoering)	*Organisatievisie uitvoeren; *Monitoren aan de hand van Vensters voor bedrijfsvoering.
	Norm: 4,8 – 6,1	Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 6,1	
	Bezetting in fte per 1.000 inwoners (verplicht)	2019: 4,3 2017: 4,1 2015: 4,5 (Vensters voor bedrijfsvoering)	
	Norm: 4,5 – 4,8	Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 5,8 Gemeenten	

	Apparaatskosten per inwoner (verplicht) Norm: ≤ € 526	2019: 480 2017: 428 2015: 526 (Vensters voor be- drijfsvoering) Vergelijkbare gemeen- te: 559	
	Kosten inhuur externen als per- centage van de totale loonsom + kosten inhuur externen (verplicht) Norm: ≤ 20%	2019: 17,2% 2018: 18,6% 2017: 17,6% 2015: 13,4% (Vensters voor be- drijfsvoering) Vergelijkbare gemeen- te: 13,8%	
	Overheadkosten als percentage van de totale las- ten (verplicht) Norm: ≤ 15 %	2019: 11,32% 2018: 10,66% 2017: 8,22%	
Communicatie	Waardering inwo- ners communica- tie en voorlichting uitgedrukt in rap- portcijfer (eigen indicator) Norm: ≥ 6.9	2018 Eersel: 6.8 Nederland: 6.6 2016 Eersel: 6,6 Nederland: 6,7 (burgerpeiling waar- staatjegemeente)	*Inzet van een breed aanbod aan communicatiemiddelen om elke doelgroep te voorzien van de benodigde informatie; * Inwoners tijdig betrekken door de Factor C methode toe te pas- sen in minimaal vijf projectplan- nen; *Website toegankelijker maken en inwoners hierin meenemen door de toegankelijkheidsverkla- ring eenmaal per jaar te ver- nieuwen.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2021

Communicatie

Als een beleidsonderwerp geschikt is voor participatie, maakt de gemeentelijke organisatie gebruik van de zogenoemde Factor C-methode. De Factor C-methode bestaat uit drie stappen: krachtenveldanalyse, kernboodschap en communicatiekalender. Door deze methode te volgen, stellen we vast in welke fase, met wie, op welk niveau, waarover en wanneer communicatie gewenst is.

In de nieuwe website (2020) is zoveel mogelijk rekening gehouden met toegankelijkheid. Nu de communicatie tussen gemeente en inwoner steeds meer digitaal verloopt, is het van belang dat de website toegankelijk is voor iedereen. Dus ook voor mensen met een functiebeperking. Wij leggen in de toegankelijkheidsverklaring uit waar we staan. Het plan van aanpak (september 2020) laat zien waar we nog stappen moeten zetten, hoe we dit gaan doen, hoe we dit toetsen en hoe we het borgen in de organisatie.

De ontwikkelingen op het gebied van sociale media volgen we op de voet. De in het najaar 2020 vernieuwde social media strategie is onze leidraad. Ook blijven we aansluiten op breed omarmde informatietechnologie; zo onderzoeken we bijvoorbeeld het gemeentelijke gebruik van livechat. We blijven traditionele communicatiekanalen inzetten, zoals het plaatsen van de gemeenteberichten in weekkrant De Hint.

Betere interne samenwerking leidt tot een beter omgevingsbewustzijn. In 2020 zijn we begonnen met een newsroom. In een dagstart met onder andere team gemeentebalie en team communicatie bespreken we wat buiten speelt en spelen we daar proactief op in. De eerste indruk is positief. Door Corona is de proef abrupt afgebroken, maar we zoeken nieuwe manieren om deze samenwerking op te pakken.

Vervanging materieel buitendienst

Voor het jaar 2021 betreft dit de vervanging van de kraan van de vrachtauto. Bij de vervanging van materieel buitendienst wordt gekozen voor de meest duurzame optie.

Informatiebeveiliging/gebouwenbeheer

De gemeente dient maatregelen te treffen om de gemeentelijke (informatie-) systemen zo goed mogelijk te beveiligen. Onder deze maatregelen, zoals verplicht in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), valt het beveiligen van de fysieke toegang tot het gemeentehuis. Het huidige systeem is verouderd en wordt vervangen door een nieuw systeem dat voldoet aan de maatregelen zoals gesteld in de BIO, waardoor onbevoegde toegang tot gemeentelijke informatie en (persoons-)gegevens zo goed mogelijk geweerd wordt.

Wat mag het kosten?

Investerings	Investeringsprogramma uitvoeringsjaar 2021	Dekking uit reserves, voorzieningen en/of overige	Dekking kapitaallasten (stelpost)
Vervanging materieel buitendienst (overig)	40.000	0	40.000
Informatiebeveiliging / gebouwenbeheer	64.000	64.000	0
Totaal investeringen	104.000	64.000	40.000

Exploitatie

Productgroep	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Overheadkosten	20.268.712	22.265.731	20.434.489	20.330.643	19.984.143	19.938.849
Totaal lasten (kap.lst. & app.kst.)	20.268.712	22.265.731	20.434.489	20.330.643	19.984.143	19.938.849
BATEN						
Overheadkosten	1.150.590	1.009.422	519.520	457.647	267.149	253.072
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	1.150.590	1.009.422	519.520	457.647	267.149	253.072
	19.118.122	21.256.309	19.914.969	19.872.996	19.716.994	19.685.777

	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 - 2024			
			2021	2022	2023	2024
LASTEN						
Totaal lasten (kap.lst. & app.kst.)	20.268.712	22.265.731	20.434.489	20.315.643	19.969.143	19.923.849
Doorbelaast Kap.lasten	-4.049.444	-5.354.156	-3.205.344	-3.205.344	-3.205.344	-3.205.344
Doorbelaasting Apparaatskosten	-10.336.031	-11.314.085	-11.624.284	-11.569.344	-11.569.344	-11.569.344
Totaal lasten	5.883.237	5.597.490	5.604.861	5.540.955	5.194.455	5.149.161
BATEN						
Totaal baten (excl. besch.res. i.v.m. kap.lst.)	1.150.590	1.009.422	519.520	457.647	267.149	253.072
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	133.318	54.000	0	0	0	0
Totaal baten	1.283.908	1.063.422	519.520	457.647	267.149	253.072
Saldo programma	4.599.329	4.534.068	5.085.341	5.028.368	4.872.366	4.841.149

In onderstaande tabel zijn de totale (netto-)overheadkosten nader gespecificeerd en geven we aan welke overhead we toerekenen aan de programma's:

Overheadkosten	Totaal	Toerekening aan programma's	Resteert ten laste van programma "Overhead"
<u>Overhead personeel:</u>			
Lonen en salarissen incl. overige personeelskosten	6.943.617	4.536.407	2.313.334
Bijdragen (SK: MO/VTH én Kempenplus)	6.793.994	6.793.994	
Subtotaal uitgaven personeel	13.737.611	11.330.401	2.313.334
Bijdragen en detacheringen	-93.876	0	-93.876
Beschikking over reserves (GRSK/Kempenplus)	-266.448	0	-266.448
Totaal overhead personeel	13.377.287	11.330.401	2.046.886
<u>Overhead organisatiekosten</u>			
Indirecte personeelskosten incl. P&O	583.591	0	583.591
ICT (incl. SSC en excl. kapitaallasten)	1.587.904	0	1.587.904
Huisvestingskosten (excl. kapitaallasten)	254.555	0	254.555
Facilitaire zaken/inkoop/administratie/ verzekeringen	516.842	0	516.842
Materieel/werf buitendienst (excl. kapitaallasten)	134.218	131.019	3.199
Kapitaallasten ICT/werf/vervoermiddelen/ gemeentehuis	337.498	107.956	229.542
Overige kapitaallasten (programma's)	3.205.344	3.205.344	0
Algemene kosten	76.926	0	76.926
Toerekening overhead aan bouwgrondexploitatie (programma 3 verreken categorie 7.5)		54.908	-54.908
Subtotaal uitgaven	6.696.878	3.499.227	3.197.651
Bijdragen en huuropbrengsten	-159.196	0	-159.196
Totaal netto-overhead organisatie	6.537.682	3.499.227	3.038.455
Totaal overheadskosten	19.914.969	14.829.628	5.085.341

Bij de netto-overhead, welke ten laste blijft van het programma 'Overheadkosten', is rekening gehouden met het feit dat volgens het BBV het is toegestaan om de kosten van overhead op een indirecte wijze toe te rekenen aan de bouwgrondexploitatie (programma 3). Dit geschiedt middels een separate verreken categorie (7.5) welke als negatieve last is geraamd in het programma 'Overheadkosten' voor een bedrag van € 54.908,-- (1.340 productieve uren x € 41,--).

Ook merken we op dat voor de tarieven van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de leges geen toerekening van overhead heeft plaatsgevonden, maar deze conform het BBV extra-comptabel worden berekend. De totale overheadkosten zijn gedeeld door de totale productieve uren. Hierdoor is er sprake van een (extra-comptabel) uurtarief van € 41,-- welke vervolgens is vermenigvuldigd met de geraamde productieve uren voor de genoemde lokale heffingen. Deze becijferde overhead wordt dus niet toegerekend aan de programma's, maar wordt wél meegenomen in de tariefberekeningen. Dit laatste blijkt ook uit het feit dat in de voorgeschreven tabellen in de paragraaf 'Lokale heffingen' de overheadkosten, welke niet zijn geraamd in het desbetreffende programma/ taakveld, afzonderlijk worden vermeld.

Verschillenanalyse apparaatskosten en kapitaallasten 2021/2020

Apparaatskosten

Ten opzichte van de begroting 2020 is er een nadelig resultaat van totaal afgerond € 913.000,--. Dit nadeel wordt veroorzaakt door het volgende:

• Per saldo hogere loonkosten (voornamelijk cao-ontwikkeling)	€ 495.000
• ICT, (voornamelijk hogere bijdrage GRSK € 110.000)	€ 112.000
• Lagere kosten onderhoud gemeentehuis	€ -22.000
• Lagere beschikking reserves voor incidentele lasten GRSK/Kempenplus	€ 304.000
• Diversen (per saldo)	€ 9.000
	<u>€ 898.000</u>

Kapitaallasten

De kapitaallasten (rente en afschrijving), welke worden toegerekend aan de exploitatie worden voor 2021 geraamd op € 3.542.842,--. Deze kapitaallasten zijn in eerste instantie als last geraamd in het programma "Overhead" en worden vervolgens voor € 3.205.344,-- als negatieve last geraamd/doorbelast aan de programma's en resteert € 337.498,-- op programma overhead). Ten opzichte van de begroting 2020 (inclusief begrotingswijzigingen tot en met juni 2020) is sprake van een daling van de (bruto-) kapitaallasten met afgerond € 2.239.000,--, hetgeen voornamelijk veroorzaakt wordt doordat er in 2020 sprake is van diverse afschrijvingen ineens welke een incidenteel karakter hebben. Rekening houdende met de dekking door reserves resteert ten opzichte van 2020 per saldo € 584.414,-- lagere kapitaallasten. Deze daling wordt mede veroorzaakt door de lagere rentelasten als gevolg van de verlaging van de rente over de eigen financieringsmiddelen van 2% naar 1,25%.

Het bovenstaande betekent dat er bij de bruto overhead (de apparaatskosten én kapitaallasten) - ten opzichte van de raming 2020 - sprake is van een voordelige afwijking van afgerond € 1.341.000,-- (€ 2.239.000,-- minus € 898.000,--).

Met betrekking tot de netto-overhead op dit programma is ten opzichte van 2020 sprake van een nadeel van € 551.273,-- (€ 5.085.341,-- minus € 4.534.068,--). Dit nadelig verschil van € 1.892.273,-- (€ 1.341.000,-- + € 551.273,--) wordt veroorzaakt doordat enerzijds sprake is van een lagere doorbelasting van de kapitaallasten van € 2.202.812,-- (voornamelijk als gevolg van de hiervoor gemelde lagere kapitaallasten ad € 2.239.188,--). Anderzijds is er sprake van een hogere doorbelasting van de apparaatskosten met € 310.199,-- (voornamelijk als gevolg van de stijging van deze lasten).

Nadere toelichting op de overheadskosten 2021

Lonen en salarissen

De loonkosten inclusief overige personeelskosten (voornamelijk reis- en verblijfskosten) van alle medewerkers die in dienst zijn van de gemeente Eersel. Deze kosten zijn mede gestegen door cao-ontwikkelingen en premie stijging ABP.

Bijdrage GRSK/Kempenplus/Beschikking over reserves voor GRSK/Kempenplus

De lasten van de bijdrage aan de GRSK voor de afdeling Maatschappelijke begeleiding, Vergunningverlening en Handhaving en de bijdrage aan Kempenplus worden hier geraamd. De geraamde baten betreft een beschikking over de reserves voor de incidentele lasten uit de begroting van de GRSK en Kempenplus conform eerdere besluitvorming.

Indirecte personeelskosten

Onder de indirecte personeelskosten worden de kosten van salarisadministratie, opleidingen, arbo, ondernemingsraad en bedrijfshulpverlening verantwoord. Ook wordt hieronder de bijdrage aan P&O geraamd (€ 174.829,--).

ICT

Deze raming betreft hoofdzakelijk de bijdrage aan het SSC voor een geraamd bedrag van € 1.515.022,--. Het overige bedrag heeft betrekking op de kosten voor bijvoorbeeld software, welke niet zijn opgenomen in de begroting van het SSC.

Huisvestingskosten

Deze uitgaven hebben betrekking op het beheer en onderhoud van het gemeentehuis, zoals energiekosten, schoonmaak, storting onderhoudsvoorziening en inventaris.

Facilitaire zaken/inkoop/administratie/verzekering

Het betreft hier de kosten van papier- en drukwerk, portokosten, catering, vakinformatie, inkoopbureau, accountantskosten en verzekeringen.

Materieel werf buitendienst

De directe exploitatielasten van de gemeentewerf en het materieel van de buitendienst inclusief het beheer en onderhoud van de personenauto's.

Algemene kosten

Onder algemene kosten worden de uitgaven geraamd voor communicatie, representatiekosten, landelijke ombudsman en planning & control (ondernemerspeiling en Vensters Voor Bedrijfsvoering).

Inkomsten

Het betreft hier voornamelijk geraamde inkomsten wegens verhuur gedeelte gemeentehuis.

OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN STELPOSTEN

1. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De volgende tabel biedt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)			
	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Lokale heffingen:			
- onroerende zaakbelastingen	3.625	3.720	3.999
- toeristenbelasting	462	410	430
- forensenbelasting	35	30	30
- precariobelasting	29	26	26
- reclamebelasting	48	49	49
Algemene uitkering gemeentefonds incl. Integratie-uitkering (IU) Sociaal domein	26.255	26.992	27.698
Dividend BNG	345	155	155
Rente eigen financieringsmiddelen (bespaarde rente ten gunste van de exploitatie)	115	115	72
Totaal algemene dekkingsmiddelen	30.914	31.497	32.459

Lokale heffingen

Op deze plaats wordt voor bovenstaande belastingen verwezen naar paragraaf 1 "Lokale heffingen".

Algemene uitkering gemeentefonds

De raming van de algemene uitkering 2021 is gebaseerd op de meicirculaire 2020. Op grond van de meicirculaire 2020 wordt de algemene uitkering (inclusief het deelfonds sociaal domein) voor de meerjarenbegroting 2021-2024 geraamd op (bedragen x € 1.000):

	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering	27.698	27.741	27.709	27.671

2. Stelposten

In de begroting 2021 is naast de stelposten voor onvoorziene uitgaven en lasten van het meerjarig investeringsprogramma, tevens een aantal overige stelposten opgenomen. De in de begroting 2021-2024 opgenomen stelposten zijn in het volgende overzicht opgenomen.

<u>Stelposten</u>	2021	2022	2023	2024
-				
Onvoorzien	40.000	40.000	40.000	40.000
Stelpost lasten investeringsprogramma 2021-2024	47.374	154.723	340.161	370.517
Sub-totaal	87.374	194.723	380.161	410.517
<i>Uitgaven overige stelposten:</i>				
Stelpost armoedebestrijding	29.500	29.500	29.500	29.500
Stelpost GRSK			100.000	100.000
Stelpost Wet verplichte Geestelijke GezondheidsZorg		11.000	11.000	11.000
Stelpost Jeugdzorg	150.000	150.000	150.000	150.000
Stelpost Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	6.000	8.000	9.000	9.000
Stelpost Inburgering	24.000	54.000	60.000	60.000
Stelpost extra formatie handhaving (toezicht RO)	25.000	25.000	25.000	25.000
Sub-totaal uitgaven overige stelposten	234.500	277.500	384.500	384.500
<i>Inkomsten overige stelposten:</i>				
Stelpost uitkomst onderzoek jeugdzorg		246.000	246.000	246.000
Sub-totaal inkomsten overige stelposten	0	246.000	246.000	246.000
Totaal Overige stelposten	234.500	31.500	138.500	138.500
Totaal stelposten	321.874	226.223	518.661	549.017

Toelichting op de overige stelposten:

Stelpost armoedebestrijding

In de decembercirculaire 2016 was voor 2017 een bedrag van € 100.000.000,-- opgenomen voor de armoedebestrijding van kinderen. In de begroting 2018-2021 werden deze middelen voor Eersel gereserveerd door het opnemen van een stelpost van € 52.000,-- per jaar. Van deze stelpost resteert nog € 29.500,--. Een voorstel voor het nieuwe armoedebeleid zal in het najaar 2020 aan uw raad worden voorgelegd.

Stelpost Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten

In de begroting van de GRSK zijn diverse kosten (formatie) incidenteel geraamd (tot en met 2022). Voorgesteld wordt om vanaf 2023 de stelpost van (afgerond) € 100.000,-- (aandeel gemeente Eersel) te handhaven waardoor deze budgetten structureel worden vertaald. Hierbij wordt opgemerkt dat dit niet wegneemt dat er nog diverse overige posten niet structureel zijn vertaald.

Stelpost Wet verplichte Geestelijke Gezondheids Zorg (Wvggz)

Per 1 januari 2020 trad de Wet verplichte Geestelijke Gezondheids Zorg in werking. In dat kader krijgen gemeenten de volgende verplichtingen:

- Inrichten van een meldingsfunctie voor inwoners;
- Inrichten van een onderzoeksfunctie;
- Inrichten hoorplicht burgemeester (onderdeel crisismaatregel);
- Organiseren van samenhang tussen 'randvoorwaarden voor deelname maatschappij';
- Organiseren van gegevensdeling en overlegstructuur Regionaal overleg Wvggz.

De GRSK voert mede deze taak uit en heeft tot en met 2021 hiervoor middelen opgenomen. Afhankelijk van een evaluatie zal deze taak worden voortgezet. Van de ontvangen rijksmiddelen wordt vanaf 2022 een resterende stelpost aangehouden ter hoogte van € 11.000,--.

Stelpost (uitgaven) Jeugdzorg / stelpost (inkomsten) Uitkomst onderzoek jeugdzorg

De gemeente Eersel ontvangt vanaf 2019 tot en met 2021 voor jeugdzorg extra geld. In 2021 bedraagt dit € 246.000,--. Aanvullend wordt onderzoek door het ministerie verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. In het najaar 2020 wordt uitslag verwacht van dit onderzoek, welke als input zal dienen voor de komende kabinetsformatie. Conform hetgeen bij besluitvorming over de begroting 2020 is aangegeven raamt gemeente Eersel deze rijksbijdrage vanaf 2022 als inkomsten middels een stelpost "uitkomst onderzoek jeugdzorg". Tegelijkertijd wordt als uitgave een stelpost Jeugdzorg voor € 150.000,-- geraamd. Vanaf 2021 wordt de flexibele schil van jeugd- en gezinswerkers afgebouwd naar € 0,-. Dit houdt in dat het CJG+ zelf minder begeleiding kan bieden. Er zijn geen indicaties dat de vraag naar begeleiding in het kader van de Jeugdwet zal dalen. Dit maakt dat verwacht wordt dat de vraag naar jeugdhulp zal stijgen en met de stelpost de mogelijkheid wordt gecreëerd om de kosten (voor een gedeelte) te dekken.

Stelpost Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen

In navolging van de afspraak om vanaf 1 juli 2018 pleegzorg standaard te verlengen wanneer een pleegkind 18 jaar wordt, zijn op 30 januari 2020 definitieve afspraken gemaakt tussen het Rijk en VNG over de verruiming van de verlengde jeugdhulp voor kinderen in gezinshuizen. Vooruitlopend op de deze afspraken zijn vanaf 2019 extra financiële middelen aan het jeugdhulpbudget toegevoegd welke lopen tot en met 2023. De middelen voor de gemeente Eersel ad. € 1.721,-- oplopend tot € 9.120,-- voor de jaren 2019 tot en met 2023 zullen voor deze taken ingezet worden. De afspraken zijn zeer recent geleden gemaakt. Op basis van de beperkte beschikbare informatie is het nog niet mogelijk om een inschatting te maken van de ontwikkelingen op het gebied van aanspraak op de verlengde jeugdwet in gezinshuizen in het komende jaar. Vooruitlopend hierop stellen wij voor om voor de jaren 2021-2024 een stelpost op te nemen van respectievelijk € 6.000,--, € 8.000,--, € 9.000 en € 9.000,--. De ontwikkelingen worden gemonitord.

Stelpost Nieuwe wet inburgering

Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe wet inburgering in werking. In dat kader krijgen gemeenten de volgende taken:

- Afnemen van de brede intake
- Vaststellen van het PIP
- Aanbieden van een leerroute
- Bieden van maatschappelijke begeleiding
- (financieel) ontzorgen van de inburgeraar
- Starten van het Participatieverklaringstraject (PVT)

- Aanbieden van de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP, voorheen ONA: Oriëntatie Nederlandse arbeidsmarkt)
- Toezien (en eventueel handhaven) op naleving van inspanningsverplichtingen

Momenteel worden voorbereidingen getroffen om hierin Kempenbreed samen te werken en voorzieningen te treffen die nodig zijn om te voldoen aan de nieuwe wet inburgering. Vanuit het rijk zijn middels de meicirculaire 2020 voor de inrichting ervan middelen beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt om (conform de toegekende rijksmiddelen) € 24.000,-- hiervoor te reserveren voor 2021, € 54.000,-- voor 2022 en vanaf 2023 € 60.000,-- .

Stelpost extra formatie handhaving (toezicht RO)

Deze stelpost is opgenomen in de begroting 2021-2024 ten behoeve formatie-uitbreiding voor handhaving in de ruimtelijke ordening. Het gaat hierbij om de controle op het gebruik van gronden en opstallen, zowel door particulieren als bedrijven.

Beschikking over de bestemmingsreserve bruto-methode

Volledigheidshalve wordt vermeld dat in programma 10 tevens de totale beschikking over de bestemmingsreserve bruto-methode wordt geraamd. Deze inkomst betreft de dekking van de kapitaallasten van geactiveerde uitgaven die gedekt worden uit beschikkingen over reserves en/of bijdragen van derden. Middels de bruto-methode blijven deze geactiveerde uitgaven wel zichtbaar in de exploitatie en op de balans. Het effect voor de exploitatie is nihil aangezien de kapitaallasten en de beschikking over de reserve bruto-methode budgettair neutraal verlopen. De beschikking over de egaliseringsreserve bruto-methode wordt voor 2021 geraamd op € 839.399,--.

Paragrafen

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud Kapitaalgoederen
4. Treasury
5. Befrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

1. LOKALE HEFFINGEN

Wat zijn lokale heffingen?

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. In de meeste gevallen zijn dit belastingen, heffingen en retributies die de overheid heft op grond van wettelijke bepalingen.

Bij de lokale lasten maken we een onderscheid tussen zuivere belastingen, heffingen en retributies:

1. Zuivere belastingen zijn algemene dekkingsmiddelen. Ze dienen ter uitvoering van:
 - Collectieve vormen van dienstverlening zoals plantsoenen, verlichting en wegen;
 - Individuele vormen van dienstverlening zonder duidelijke relatie tussen dienstverlening en belasting. Denk hierbij aan onroerendezaakbelasting (OZB), toeristenbelasting, forensenbelasting en precariobelasting.
2. Heffingen dekken de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. Inwoners betalen dit ook als hij/zij de dienst niet wenst. Denk hierbij aan afvalstoffenheffing en rioolheffing.
3. Retributies zijn vergoedingen voor individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard. Voorbeelden hiervan zijn de leges voor paspoort en rijbewijs.

Beleid

Voor de hoogte van de lokale lasten gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voor de overige heffingen en retributies streven we ernaar een tarief vast te stellen dat de kosten zo veel mogelijk dekt.
2. De legestarieven stijgen gelijk met de inflatiecorrectie voor de uitgaven. Op basis van de vastgestelde uitgangspunten (raad 3 maar 2020) gaan we voor 2021 uit van een inflatie van 1,5%.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht staan de geraamde inkomsten (afgerond) van de lokale heffingen voor 2020 en 2021. Ook de gerealiseerde opbrengsten uit 2019 staan in het overzicht.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Onroerende zaakbelasting	3.625.307	3.719.608	3.998.578
Toeristenbelasting	402.274	410.000	430.000
Forensenbelasting	35.440	30.000	30.000
Precariobelasting	28.858	26.000	26.000
Reclamebelasting *	47.938	49.000	49.000
TOTAAL ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	4.139.817	4.234.608	4.533.578
NIET ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			
Afvalstoffenheffing	1.002.012	1.094.840	1.108.270
Rioolheffing	2.072.176	2.006.936	2.155.892
Leges	1.179.817	692.096	871.910
Vermakelijkhedenretributie	79.581	90.000	91.350
TOTAAL NIET ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	4.333.586	3.883.872	4.227.422

**Zoals uit de toelichting blijkt wordt deze opbrengst volledig uitgekeerd aan het SPE zodat deze belasting in feite geen algemeen dekkingsmiddel is.*

Onroerende zaakbelasting OZB

De totale geraamde OZB-opbrengst 2021 stijgt ten opzichte van 2020 van € 3.719.608,-- naar € 3.998.578,--. Deze stijging betreft de reguliere indexering van 1,5%, extra verhoging van 6%, hogere WOZ-waardes en areaaluitbreiding.

Toeristenbelasting

De geraamde opbrengst voor 2021 bedraagt € 430.000,-- (raming 2020: € 410.000,--).

Forensenbelasting

De geraamde opbrengst voor 2021 bedraagt € 30.000,-- (raming 2020: € 30.000,--).

Precariobelasting

De geraamde opbrengst voor 2021 bedraagt € 26.000,-- (raming 2020: € 26.000,--).

Reclamebelasting

De geraamde opbrengst voor 2021 bedraagt € 49.000,-- (raming 2020: € 49.000,--).

Deze opbrengst wordt uitgekeerd aan het SPE (Stichting Promotie Eersel).

Afvalstoffenheffing

Het tarief van de afvalstoffenheffing 2021 moeten we nog vaststellen. Op dit moment lopen er nog diverse aanbestedingen voor inzameling en verwerking van grondstoffen en de milieustraat. De uitkomsten hiervan zijn op het moment van opstellen van deze begroting nog niet bekend. Deze aanbesteding kan een grote impact hebben op de afvalstoffenheffing. In deze begroting zijn deze tarieven vooralsnog niet aangepast omdat bijna alle cijfers worden beïnvloed door de aanbestedingen.

Bij het afzonderlijk raadsvoorstel behorende bij de vaststelling van de tarieven 2021 worden de begrotingscijfers afvalverwijdering 2021 – zoals gebruikelijk - geactualiseerd. Dit raadsvoorstel zal, vanwege de aanbestedingen, in december 2020 aan uw raad worden voorgelegd.

Overzicht verdeling kosten afval

Doordat we de kosten van de overhead centraal begroten, kunnen we alle kosten voor deze tarieven niet langer uit de taakvelden (voorheen producten) in een keer uit de uitvoeringsinformatie afleiden. Daarom is het belangrijk dat we met de begroting laten zien hoe we de tarieven berekenen en welke keuzes we hierbij maken. In onderstaande tabel staat een uiteenzetting hierop. We hebben de gegevens verzameld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval zijn de grootste kostenposten. Voor het taakveld overhead begroten we € 38.000,--. Deze kosten worden gemaakt door de sturing en ondersteuning. We ramen ze op het nieuwe verplichte hoofdstuk 'Overhead'. We baseren de kosten op de totale niet doorbelaste overheadskosten gedeeld door de totale productieve uren. Deze kosten mogen we- evenals de BTW component – (extra-comptabel) meenemen in de berekening van de kostendekkende afvalstoffenheffing. Naar verwachting geven we € 69.000,-- uit aan taken die onder het taakveld verkeer en vervoer vallen (zwerfafval opruimen en straatreiniging).

Op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer voor de inzameling van het afval van huishoudens mogen we een afvalstoffenheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn en daar is binnen onze gemeente ook sprake van. Dit komt mede doordat we poorttarieven van de Milieustraat en vergoedingen voor Plastic, Metaal en Drinkkartons ontvangen. De totale inkomsten hiervan zijn € 477.000,--. De compensabele BTW en de niet-doorbelaste overhead verdisconteren we in de tarieven.

Kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	Begroot 2021
Kosten taakveld afval	-1.243.000
Kosten taakveld verkeer en vervoer	-69.000
Inkomsten taakveld afval (exclusief heffingen)	477.000
Netto kosten taakveld	-835.000
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead	-38.000
BTW	-235.000
Totale kosten taakveld afval	-1.108.000
Opbrengst heffingen	1.108.000
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

Het tarief van de rioolheffing 2021 moeten we nog vaststellen. Als we uitgaan van 100% kosten-dekking en rekening houden met een indexering (1,5%) betekent dit een verhoging van de geraamde opbrengst rioolheffing voor 2021 naar € 2.155.892,--.

Overzicht verdeling kosten riolering

Onderstaande tabel geeft een uiteenzetting over de kosten van de riolering (in overeenstemming met het BBV). We hebben de kosten geraamd op basis van het in 2015 vastgestelde en op 3 juli 2018 geactualiseerde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP 2016-2021). Daarnaast hebben we € 134.000,-- begroot voor het taakveld overhead. Deze kosten worden gemaakt door de sturing en ondersteuning. We ramen ze op het verplichte hoofdstuk 'Overhead'. We baseren de kosten op de totale niet doorbelaste overheadskosten gedeeld door de totale productieve uren. Deze kosten mogen we- evenals de BTW component – (extra-comptabel) meenemen in de berekening van de kostendeekkende rioolheffing.

De compensabele BTW en de niet-doorbelaste overhead verdisconteren we in de tarieven.

Kostendeekkendheid van de riolering	Begroot 2021
Kosten taakveld riolering	-1.616.000
Inkomsten taakveld riolering (exclusief heffingen)	146.000
Netto kosten taakveld	-1.470.000
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead	-148.000
BTW	-309.000
Egalisatie taakveld riolering	-229.000
Totale kosten taakveld riolering	-2.156.000
Opbrengst heffingen	2.156.000
Dekkingspercentage	100%

Leges

We heffen de leges over een aantal verschillende rechten ter zake van het genot van, door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. De geraamde opbrengst voor 2021 bedraagt € 872.000,--. In 2021 verwachten we € 1.011.000,-- aan kosten te maken om deze diensten te kunnen verrichten. Om deze kosten transparant te maken splitsen we eerst uit op welke taakvelden we deze kosten maken.

Kostendeekkendheid van de leges	Begroot 2021
Kosten taakveld burgerzaken	-107.000
Kosten taakveld verkeer en vervoer	-4.000
Kosten taakveld wonen en bouwen	-680.000
Kosten taakveld openbare orde en veiligheid	-114.000
Netto kosten taakvelden	-905.000
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead	-106.000
Totale kosten taakvelden	-1.011.000
Opbrengst leges (titel 1 t/m 3)	872.000
Dekkingspercentage	86%

In artikel 229 b eerste lid van de gemeentewet is bepaald dat de legestarieven zodanig vastgesteld moeten worden dat de geraamde baten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten. De legesverordening is verdeeld in 3 titels, te weten:

Titel 1 Algemene dienstverlening: denk hierbij met name aan paspoorten, rijbewijzen, burgerlijke stand, naturalisatie e.d.;

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning: denk hierbij met name aan de omgevingsvergunning;

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning. De naamgeving van deze titel is wellicht wat verwarrend, maar hieron-

der vallen de evenementenvergunning, vergunning in kader Drank- en Horecawet en gebruiksvergunningen.

Binnen titel 1 is kruissubsidiëring toegestaan. Zo mag bijvoorbeeld het tarief voor huwelijksvoltrekkingen meer dan kostendekkend worden vastgesteld ter compensatie van een niet kostendekkend tarief voor paspoorten.

Ook binnen titel 2 is kruissubsidiëring toegestaan. Bij de invoering van de omgevingsvergunning in 2010 was het weliswaar de wens van de wetgever dat alleen binnen de omgevingsvergunning kruissubsidiëring zou worden toegepast en niet met dienstverlening daarbuiten. Maar inmiddels heeft de rechter geoordeeld dat kruissubsidiëring tussen titel 1 en titel 2 niet verboden is. Niet kostendekkende tarieven voor de diensten die vallen onder titel 1 mogen dus gecompenseerd worden door meer dan kostendekkende tarieven voor de omgevingsvergunning.

Op grond van de Europese Dienstenrichtlijn is binnen titel 3 kruissubsidiëring niet toegestaan. Voor elk van de tarieven van titel 3 geldt de norm van maximaal 100% kostendekking.

In onderstaand overzicht geven de mate van kostendekkendheid van de leges weer:

Kostendekkendheid per titel	Lasten 2021	Baten 2021	Kosten-dekking per titel
Titel 1	218.000	145.000	66%
Titel 2	680.000	668.000	98%
Titel 3	113.000	59.000	52%
Kostendekkendheid totale tarieventabel	1.011.000	872.000	86%

Wat betekent het voor uw portemonnee?

Hieronder staat per belastingsoort beschreven hoe we de inkomsten voor het begrotingsjaar 2021 berekenen. Uitgedrukt in de tarieven leiden deze opbrengsten voor een gemiddeld gezin tot de lastendruk. Bij deze indicatieve berekening zijn alleen die belastingen betrokken die nagenoeg voor iedereen van toepassing zijn.

Het tarief voor de afvalstoffenheffing 2021 moet nog worden vastgesteld. Bij onderstaand overzicht voorlopig/indicatief is uitgegaan van 100% kostendekking. Voor de berekening wordt jaarlijks bij de begroting uitgegaan van een gezin bestaande uit 4 leden (man, vrouw en 2 kinderen), die in een eigen woning wonen. Voor de afvalstoffenheffing is in verband met de aanbestedingen welke nog lopen nog geen (voorlopig) tarief berekend.

Voor de berekening van de lastendruk voor de OZB is aansluiting gezocht bij de lokale lasten calculator van coelo.nl. Die gaat in 2020 uit van een last van € 291,-- per huishouden gebaseerd op een gemiddelde WOZ-waarde van € 329.660,-- en het vastgestelde tarief van 0,0882% voor 2020.

De lokale lastendruk is dan:	2020	2021
OZB (verhoging 7,5%, inclusief 1,5% indexering)	291,00	313,00
Rioolheffing (conform vGRP 2016-2021 en actualisering d.d. 3 juli 2018: 1,5% inflatieverhoging)	283,06	287,31
Afvalstoffenheffing	139,60	139,60
Totaal lastendruk	713,66	739,91

Beleid en beleidsdocumenten

Het beleid betreffende de lokale lasten is opgenomen in:

- De diverse belastingverordeningen;

Het raadsbesluit 'Afbakening belastinggebied, waarvoor kwijtschelding kan worden aangevraagd en vaststelling maximumbedrag aan kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing'

2. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Wat is weerstandsvermogen en risicobebereiding?

Het gemeentelijk weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin we in staat zijn financiële tegenvallers op te vangen. Om dit te kunnen moeten we beschikken over een zekere mate van vrije ruimte binnen de begroting en/of de vermogenspositie. Deze vrije ruimte heet ook wel de weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de verhouding tussen:

- *De weerstandscapaciteit*: dit zijn de middelen waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- *Alle risico's* waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Om risico's goed te kunnen relateren aan de weerstandscapaciteit, benoemen we de risico's in kwantitatieve grootheden. Niet alle risico's zijn relevant voor de weerstandscapaciteit. Niet relevant zijn:

- Concrete of reguliere risico's (afdekken middels voorziening of verzekering);
- Risico's lager dan € 25.000,-- (vallen onder reguliere bedrijfsvoering);
- Zeer zeldzame en grote risico's met extreme gevolgen, zoals natuurrampen.

Op 18 december 2007 is de nota weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld. Hierin is bepaald dat bij ieder relevant risico naar de volgende punten wordt gekeken:

1. Omschrijving van het risico;
2. Inschatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt. Hierbij wordt aangegeven hoe vaak een risico zich voordoet. De meerjarenbegroting is voor vier jaar gemaakt. De kans kan dus variëren van:
 - Vierjaarlijks risico (factor 1);
 - Driejaarlijks risico (factor 1,33);
 - Tweejaarlijks risico (factor 2);
 - Jaarlijks risico (factor 4).
3. Uitspraak over hoe het financiële gevolg van een risico is in te schatten: goed, redelijk, slecht of niet.
4. Een inschatting van de mogelijke financiële gevolgen als het risico zich voordoet. Hierbij onderscheiden we een zestal categorieën, namelijk:
 - Risico's met een indicatie > € 25.000,-- < € 50.000,-- (€ 37.500,--);
 - Risico's met een indicatie > € 50.000,-- < € 250.000,-- (€ 150.000,--);
 - Risico's met een indicatie > € 250.000,-- < € 750.000,-- (€ 500.000,--);
 - Risico's met een indicatie > € 750.000,-- < € 1.250.000,-- (€ 1.000.000,--);
 - Risico's met een indicatie > € 1.250.000,-- (geschat indicatief risico);
 - Risico's waarvoor geen indicatie is aan te geven (PM)

Tussen haakjes ziet u hoe het financiële gevolg wordt meegenomen in de berekening. Het aangegeven bedrag vermenigvuldigen we met de risicofactor (zie punt 2).

5. Hoe we met het risico omgaan in termen van vermijden, verminderen, overdragen of accepteren;
 - Vermijden: beleid waardoor een risico ontstaat wordt beëindigd of op een andere manier vormgegeven;
 - Verminderen: risico wordt afgedekt met een verzekering, een voorziening of een ander budget in de programmabegroting;
 - Overdragen: het beleid dat een risico met zich meebrengt, laten uitvoeren door een andere partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt;
 - Accepteren: wanneer het risico niet beïnvloedbaar is en niet op een andere wijze wordt afgedekt, dient eventuele financiële schade volledig middels de weerstandscapaciteit afgedekt te worden.
6. Het 'reële' financiële gevolg (kans maal geschat financieel gevolg) van de niet-reguliere risico's.

Beleid en beleidsdocumenten

De volgende beleidsuitgangspunten gelden:

- Om risico's en tegenvallers op te vangen, hebben we een buffer nodig. Anders is de kans groot dat dekkingsmiddelen in de exploitatiesfeer wegvallen. Het is voor een gezond financieel beleid noodzakelijk dat we een minimale omvang voor de algemene reserve (vrij besteedbaar) vaststellen;
- Om de algemene reserve (vrij besteedbaar) te verruimen, voegen we op te heffen reserves en voorzieningen hieraan toe. Ook de berekende rente over de voorzieningen voegen we door middelen van resultaatsbestemming toe aan de algemene reserve (vrij besteedbaar);
- Om onvoorziene risico's met betrekking tot de bouwgrondexploitatie op te vangen hebben we een afzonderlijke buffer nodig. Daarom is het voor een gezond financieel beleid noodzakelijk dat we een minimale omvang voor de algemene reserve bouwgrondexploitatie bepalen.

Conform de vastgestelde beleidsnota Reserves en voorzieningen dient de gemeente om onvoorziene risico's met betrekking tot de grondexploitatie op te vangen een afzonderlijke buffer te hebben. De hoogte van deze reserve wordt jaarlijks beoordeeld en eventueel aangepast bij de begroting en jaarrekening (paragraaf grondbeleid). In de grondnota welke uw raad in december 2017 heeft vastgesteld is vanaf 2017 een nieuwe methodiek besproken. Deze nieuwe methodiek sluit beter aan op de financiële risico's waarvoor een voorziening wordt getroffen. De minimale omvang van de buffer wordt jaarlijks opnieuw berekend. Bij de jaarrekening 2019 is het benodigde weerstandsvermogen conform de IFLO-norm berekend op afgerond 1,8 miljoen. Aangezien in de vastgestelde grondnota is aangegeven dat de minimale omvang 2,5 miljoen bedraagt, wordt jaarlijks bij de jaarrekening de algemene reserve bouwgrondexploitatie afgeroomd tot dit bedrag.

Op dit moment is de stand van zaken betreffende de buffer bouwgrondexploitaties als volgt:

Overzicht verloop stand algemene reserve grondexploitatie

(x € 1.000,-)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SALDO RESERVE PER 1 januari	4.011	2.716	2.506	2.615	3.606	4.046	4.127	4.203
Bij: Rentetoevoeging (incl. rente resultaat)	148	64	69	45	49	51	52	53
Bij: Bijdrage van Alg.res.								
Bij: Storing uit br stim.Woningmarkt, makelaarskn	48							
Mutatie voorziening wegens verliezen	-81	42						
Toevoeging conform resultaatbestemming (resultaten bouwgrondexploitaties t-1)	3.378	470	940	946	391	30	24	
Af: VPB verplichting t-1	-188	-186	0	0	0	0	0	0
Af: bijdrage in Algemene reserve (cfm iflo-methode)	-4.600	-600	-900	0	0	0	0	0
SALDO RESERVE PER 31 december	2.716	2.506	2.615	3.606	4.046	4.127	4.203	4.256
Voorgestelde storting in t+1, zijnde resultaat bouwgrondexploitatie	470	940						
Saldo inclusief voorgestelde storting	3.186	3.446						
Minimale omvang buffer volgens grondnota	2.500	2.500						
Tekort (-) danwel overschot (+)	686	946						
Voorstel tot afroaming (afgerond)	600	900						

In paragraaf 7 grondbeleid staat een verdere toelichting / onderbouwing.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is de verzamelterm van alle bronnen waaruit we niet voorziene financiële tegenvallers bekostigen. Het gaat om buffers in de exploitatie of het eigen vermogen die we vrijmaken om niet begrote kosten te dekken, zonder dat we de programmabegroting en het beleid aan hoeven te passen.

Bij de exploitatie gaat het om de volgende posten:

- De stelpost onvoorzien;
- Saldo van de jaarschijven;

Bij de vermogenspositie (de balans) zijn de volgende zaken van belang:

- De omvang van de algemene reserve (vrij besteedbaar).

Exploitatie		2021	2022	2023	2024
Stelpost voor onvoorzien		40.000	40.000	40.000	40.000
Saldo jaarschijf		45.056	145.947	-43.071	-181.160
Weerstandscapaciteit in exploitatiesfeer		85.056	185.947	-3.071	-141.160
Vermogen					
Stand reserves per	1-1-2021	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	9.308.530	8.744.836	7.554.571	7.654.926	7.910.506
Weerstandscapaciteit in vermogenssfeer	9.308.530	8.744.836	7.554.571	7.654.926	7.910.506

Risicobeheersing

In onderstaande tabel staan risico's. De risico's zijn vertaald in de mate van inschatbaarheid, beheersing risico en 'reëel' financieel gevolg (= kans x financieel gevolg). Het totaal resulteert in een totaal benodigde weerstandscapaciteit. Welke we vervolgens gebruiken voor de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

Risico	Kans	Mate van inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen	Beheersing risico	Reëel financieel gevolg
<i>Het eigen beleid:</i>					
Markt 29	1	Redelijk	37.500	Accepteren	37.500
Servatiusstraat 4a	1	Redelijk	37.500	Accepteren	37.500
Onderwijshuisvesting	1	Slecht	1.000.000	Accepteren	1.000.000
<i>Het beleid van hogere overheden:</i>					
WMO *	2	Redelijk	37.500	Accepteren	75.000
Jeugdhulp	2	Slecht	150.000	Accepteren	300.000
Verontreinigde grond	2	Slecht	150.000	Accepteren	300.000
<i>Samenwerking met andere gemeenten of instanties:</i>					
Verbonden partijen	4	Slecht	150.000	Accepteren	600.000
Participatiebedrijf	4	Slecht	150.000	Accepteren	600.000
Vergoeding kunststof verpakkingen Afvalfonds	1	Slecht	37.500	Accepteren	37.500
Leverplicht aan Attero huishoudelijk restafval	1	Slecht	37.500	Accepteren	37.500
<i>Risico's voortvloeiend uit voor de gemeente autonome ontwikkelingen:</i>					
Algemene uitkering	4	Slecht	37.500	Accepteren	150.000
Gemeentelijke overeenkomsten	1	Slecht	150.000	Accepteren	150.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit					3.325.000

* In verband met de bestemmingsreserve is het risico niet jaarlijks opgenomen

Conclusie

De ratio weerstandsvermogen is berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit (voor jaar-schijf 2024 is dit -/- € 141.160,-- + € 7.910.506,-- = € 7.769.346,--) te delen door de benodigde weerstandscapaciteit (€ 3.325.000,--). De ratio weerstandsvermogen bedraagt 2.34. Daarmee voldoet deze ruimschoots aan de gestelde norm uit de nota weerstandsvermogen en risicomanagement (we streven naar een ratio weerstandsvermogen tussen 1 en 2).

Risico's voortvloeiend uit eigen beleid

Gemeentelijke gebouwen

Het pand Markt 29 is beschikbaar voor verhuur. Een deel van het pand wordt verhuurd, er wordt gezocht naar een geïnteresseerde voor het gehele pand c.q. het restant.

Vanaf 1 oktober 2017 is de erfpachtovereenkomst voor het pand Servatiusstraat 4a te Vessem beëindigd en er wordt gezocht naar een nadere invulling van dit pand.

Onderwijshuisvesting

Op 23 januari 2018 is het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2018-2032 gemeente Eersel vastgesteld. In hoeverre het budget toereikend zal zijn om de komende jaren aan onze verplichtingen met betrekking tot onderwijshuisvesting te kunnen voldoen is onduidelijk. Dat heeft vooral te maken met de verdere concretisering van (inhoudelijke en financiële) verantwoordelijkheden rondom renovaties, en dan met name die van het Rythoviuscollege, dat in de planvormingsfase zit. Ook is het aantal leerlingen van met name de basisscholen in de kern Eersel harder gegroeid dan geraamd in het IHP. Dit kan leiden tot onvoorziene huisvestingsaanvragen.

Milieustraat

Onze milieustraat is verouderd. Op basis van de Kadernota "Grondstoffen" wordt er ambtelijk gewerkt aan het project: Ontwikkeling milieustraten de Kempen.

Of er daadwerkelijk aanpassingen moeten worden uitgevoerd is afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek naar de ontwikkeling van de milieustraat: Van milieustraat naar Grondstoffencentra. Dit onderzoek gaat in op het optimaliseren van de milieustraten structuur en de opzet van de milieustraatfunctie omvormen naar de filosofie van een grondstoffencentrum. Hierbij worden verschillende scenario's uitgewerkt waarbij wordt gekeken naar de totale inzamelstructuur en faciliteiten in de regio.

Risico's voortvloeiend uit het beleid van hogere overheden

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Voor alle Wmo maatwerkvoorzieningen geldt dat sprake is van een open-eind regeling en derhalve het risico bestaat dat in 2020 het rijksbudget ontoereikend is. Het grootste risico wordt gevormd door de introductie van het abonnementstarief vanaf 2019. Hierbij betaalt ieder huishouden met een Wmo voorziening vanaf 2020 maximaal € 19,00 per maand in plaats van een bijdrage afhankelijk van inkomen en vermogen. In 2019 was de maximale bijdrage € 17,50 per vier weken. Door de invoering hiervan wordt een daling van de inkomsten en een aanzuigende werking in het aanvragen van voorzieningen verwacht. Het is een reëel risico dat door deze maatregel het rijksbudget voor 2021 niet toereikend is.

Afbouw Wet sociale werkvoorziening (Wsw) op aantallen en prijs

Vanaf 1 januari 2015 is de instroom van de Wsw stopgezet. De toekenning van het Wsw-deel van de integratie uitkering is gebaseerd op een geschatte daling van het aantal arbeidsplaatsen per gemeente. Of deze daling daadwerkelijk plaatsvindt, is mede afhankelijk van persoonlijke omstandigheden. Daarboven komt nog de verlaging van de fictieve vergoeding per arbeidsjaar: van ongeveer € 26.000,- per arbeidsjaar in 2015 tot € 24.539,- in 2020 en € 24.897,- in 2021. De exacte bedragen worden jaarlijks in de meicirculaire bekend gemaakt en zijn afhankelijk van de feitelijke, landelijke, uitstroom.

Jeugd

Op dit moment laten de uitgaven de grootste verschillen zien. In de Kempen zijn de uitgaven harder opgelopen dan de inkomsten, Eersel vormt hiervoor de uitzondering. Ook het macrobudget jeugd laat nog schommelingen zien.

Voor jeugd geldt overigens, net als bij de Wmo taken, dat sprake is van een open-eind regeling en het risico bestaat dat het rijksbudget ontoereikend is. Voor jeugd geldt bijkomend dat de gemeente niet de enige verwijzer is. Huisartsen kunnen bijvoorbeeld ook verwijzen naar specialistische jeugdhulp, hierop heeft de gemeente geen directe invloed.

Aanpassing woonplaatsbeginsel naar 2022

Voor een kleine groep cliënten met een potentieel hoge zorgvraag die volgens de huidige toepassing van het woonplaatsbeginsel ten laste van de gemeente Eersel worden gebracht, wordt een

nieuwe landelijke werkwijze voorbereid. De regeling om dit risico te verkleinen en de budgetten eerlijker te verdelen, is uitgesteld naar 1 januari 2022.

Extra middelen jeugdzorg

Conform hetgeen bij de begroting 2020 is besloten, houdt de gemeente Eersel rekening met extra rijksmiddelen jeugdzorg ad € 246.000,-- per jaar. Ondanks dat deze middelen tot op heden vanaf 2022 nog niet zijn verwerkt in de algemene uitkering geeft de provincie aan dat wel met deze rijksmiddelen structureel rekening mag worden gehouden. Over al dan niet structurele toekenning vindt door het rijk onderzoek plaats, waarvan uitkomst dit najaar wordt verwacht, welke als input zal dienen voor de komende kabinetsformatie. In de begroting 2021 wordt vooralsnog rekening gehouden met een stelpost voor extra lasten jeugdzorg van € 150.000,--, waardoor het risico vanaf 2022 per saldo € 96.000,-- bedraagt.

Verontreinigde grond

Bij werkzaamheden in grond (bijvoorbeeld voor het leggen van kabels of aanleggen van een weg) zijn de werknemers vanaf 2015 verplicht om zich te houden aan de nieuwe arbeidsomstandigheden regels die zijn opgenomen in de CROW (onafhankelijke kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte en verkeer en vervoer). Als men dan moet werken in verontreinigde grond bestaan er risico's voor blootstelling van werknemers aan de stoffen die in de grond zitten (naast andere risico's). Volgens de Arbowetgeving moeten de risico's beoordeeld worden en moeten passende maatregelen getroffen worden om deze te beheersen. Maatregelen om de risico's te beheersen zijn door het platform CROW ingevuld: "werken in en met verontreinigde grond" in de publicatie CROW 400 (vervangt CROW 132 + 307). De CROW 400 is geen wetgeving; de Inspectie SZW beschouwt ze wel als de stand van de techniek. De inspectie controleert of de situatie voldoende beoordeeld is (voldoende bodemonderzoeken gedaan?), of de werknemers voldoende beschermd zijn tegen blootstelling en of er voldoende voorlichting en onderricht gegeven is en toezicht gehouden wordt. Aan de hiervoor genoemde werkzaamheden zijn extra kosten verbonden. Deze kosten werden in het verleden niet gemaakt. De kosten komen voor rekening van de gemeente, wij zijn immers eigenaar van de grond. Hoe hoog de kosten zijn op jaarbasis is moeilijk te voorspellen. Dit is namelijk afhankelijk van de aantal en lengte aan te leggen wegen of kabels/leidingen.

Risico's voortvloeiend uit samenwerking met andere gemeenten en instanties

Verbonden partijen

We kunnen worden geconfronteerd met financiële tegenvallers van verbonden partijen waarin we onszelf verplichten bij te dragen in eventuele nadelige saldi. Hierop hebben we niet altijd directe invloed. Indien in de loop van een jaar een nadelig saldo ontstaat, leggen we hiervoor separate voorstellen voor aan de raad. Een onderdeel van de verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen. Ons uitgangspunt is dat de gemeenschappelijke regelingen in eerste instantie zelf moeten zorgdragen voor dekking. Ten aanzien van de begroting gaan we zoveel mogelijk uit van de loon- en prijsstijgingen zoals de deelnemende gemeenten deze zelf ook hanteren. Naast dit algemene risico ten aanzien van verbonden partijen, kunnen er ook specifieke risico's ten aanzien van één partij zijn.

Participatiebedrijf

Vanaf 1-7-2019 is het nieuwe participatiebedrijf van start gegaan. De financiële kaders van participatiebedrijf zijn geen 'hard' gegeven, maar zijn gebaseerd op aannames die straks in de uitvoeringspraktijk van het participatiebedrijf worden getoetst. Het volume aan klanten en medewerkers en de daarmee samenhangende opbrengsten, zijn derhalve vooralsnog niet taakstellend. Gemeenten en participatiebedrijf moeten daarom samen nauwlettend de ontwikkelingen volgen en sturen. Er is in feite sprake van een ontwikkelopgave die samen (gemeenten en participatiebedrijf) moet worden bewaakt. Wat uiteindelijk de financiële consequentie van de invoering van een Participatiebedrijf worden, is op dit moment nog niet te zeggen. Om de financiële risico's te beteugelen heeft het college van de gemeente Eersel een bestuursopdracht verstrekt aan het bestuur van de WVK-groep (nu KempenPlus) om de resultaten van het meerjarenperspectief van het nieuwe participatiebedrijf realistisch, maar kritisch te analyseren.

Informatiebeveiliging (juridische aansprakelijkheid)

Informatie-uitwisseling van de gemeente moet betrouwbaar, bruikbaar en alleen voor bevoegden raadpleegbaar zijn. De gemeente en haar ketenpartners moeten zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. Daarvoor moeten informatiebeveiliging en privacybescherming goed ingericht zijn en voldoen aan aanpalende wetgeving en normenkaders (BIG, AVG, Wob, SUWI, DigiD, BRP etc.).

Op 1 januari 2019 is de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), het normenkader informatiebeveiliging voor de hele overheid, van kracht geworden. De BIO vervangt de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten). Vanaf 1 januari 2020 moet de gemeentelijke informatiebeveiliging voldoen aan de BIO. Jaarlijks dient de gemeente hier ook verantwoording over af te leggen. Er dient rekening gehouden te worden met mogelijke kosten voor aanpassing van of implementatie van nieuwe beveiligingsmaatregelen door de overgang van BIG naar BIO. De financiële consequenties hiervan zijn op dit moment lastig in te schatten.

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

De gemeente is krachtens de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven aangesloten bij de gemeenschappelijke archiefdienst, te weten het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE). Een van de taken van het RHCE is het realiseren van een Duurzame Digitale Opslagvoorziening (DDO). De ontwikkeling van het DDO wordt vooralsnog gerealiseerd binnen de huidige begroting en meerjarenbegroting van het RHCE. Als risico moet hierbij benoemd worden dat voortschrijdend inzicht, wanneer de daadwerkelijke inrichting gerealiseerd wordt, kan leiden tot hogere incidentele en structurele kosten.

Na realisatie van het DDO gaat er een overgang plaatsvinden van analoge opslag naar digitale opslag in het DDO. De kosten voor de benodigde opslagcapaciteit zijn nog niet concreet benoemd, waardoor de financiële consequenties hiervan nog moeilijk zijn in te schatten.

Vergoedingen kunststof verpakkingen afvalfonds

Op basis van de Raamovereenkomst Verpakkingen tussen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de VNG en het verpakkende bedrijfsleven, ontvangen gemeenten een vergoeding voor de inzameling van kunststof verpakkingen, afkomstig uit huishoudens, vanuit het Afvalfonds. Daarnaast ontvangen gemeenten ook een vergoeding van het Afvalfonds voor het vermarkten van het kunststof dat als recyclebaar uit de sorteerinstallatie komt. Die vergoedingen worden uitgekeerd als voorschot. Na aandringen van gemeenten, is onlangs een eindafrekening ontvangen over 2017. De naheffing bedraagt voor de gemeente Eersel ca. €- 26.000,-. Onduidelijk is wat de gemeente Eersel mogelijk nog moet nabetalen over 2018.

Leverplicht aan Attero Huishoudelijk Restafval

Gelet op alle afvalontwikkelingen is er in 2015, 2016 en 2017 niet voldaan aan de volumeverplichting. Dat was voor Attero reden de Brabantse gewesten een naheffing te sturen. Er is hierna een procedure gestart bij het Nederlands Arbitrage Instituut, NAI, (genaamd: "Arbitrage II") om van de gewesten en gemeenten de suppletievergoeding te verkrijgen. De belangen van de gewesten worden behartigd door de Vereniging van Contractanten (VvC). Eerder was er al een soortgelijke arbitrage procedure gevoerd voor de jaren 2011-2014 (genaamd: "Arbitrage I"). In deze arbitrageprocedure heeft het NAI de VvC op alle punten in het gelijk gesteld. De vordering die Attero in vernietigingsprocedure had geëist, is toen door de Rechtbank afgewezen. Daarmee was die naheffing van de baan.

Maar in deze tweede arbitrageprocedure is een tegengesteld vonnis uitgesproken. In de tweede arbitrageprocedure (over de periode 2015-januari 2017) zijn meerdere zittingen gehouden en zijn er meerdere tussenvonnissen uitgesproken. Deze tussenvonnissen waren niet in het voordeel van de gewesten en gemeenten en tegenstrijdig aan het oordeel van een eerder gevoerde arbitrageprocedure (Arbitrage I). Bij arbitraal eindvonnis van 25 juli 2019 heeft het Scheidsgerecht de gewesten en gemeenten in Arbitrage II vervolgens veroordeeld tot betaling van de suppletievergoedingen aan Attero vanwege de minderleveringen in 2015, 2016 en januari 2017. De gewesten en gemeenten moesten dan ook zo spoedig mogelijk aan het eindvonnis gaan voldoen en tot betaling overgaan. De MRE heeft dan ook namens de gemeenten betaald.

Op 2 september 2019 heeft het DB van het MRE zich uitgesproken voor het starten van een vernietigingsprocedure om dit vonnis aan te vechten. Onze gewestelijke vertegenwoordiger in het bestuur van de VvC, burgemeester Vos van Asten, heeft in het bestuur van de VvC het standpunt van de MRE ingebracht. Hij heeft ook gesteld dat de discussie over verdeling van de naheffing pas ge-

voerd moet worden als deze vernietigingsprocedure is afgerond. Het is nu wachten op de uitspraak van de vernietigingsprocedure, deze wordt volgend jaar pas verwacht.

Risico's voortvloeiend uit voor de gemeente autonome ontwikkelingen

Ontwikkeling algemene uitkering Gemeentefonds

De laatste jaren was er diverse malen onzekerheid over de hoogte van het accres doordat een aanvankelijk hoog accres op latere momenten neerwaarts werd bijgesteld. Met andere woorden de hogere rijksuitgaven ("samen trap op") waren later toch minder hoog. Het risico bestaat dus dat bij latere circulaire's het accres neerwaarts wordt bijgesteld. De eventuele financiële consequenties hiervan zijn moeilijk in te schatten.

Herijking gemeentefonds

De invoer van een nieuw verdeelstelsel is een jaar uitgesteld, van 2021 naar 2022. In een brief aan de Tweede Kamer is gemeld dat dit uit een oogpunt van zorgvuldigheid en draagvlak gebeurt. Op basis van de huidige uitkomsten zullen de steden waarschijnlijk ook een plus ontvangen. Voor de plattelandsgemeenten is een groot risico op een nadelig herverdeeleffect aanwezig.

Vanuit een specialist op het gebied van het gemeentefonds wordt geadviseerd om een stelpost op te nemen ter waarde van de overgangsregeling. Hierbij wordt rekening gehouden met een overgangsregeling van 4 jaar met een maximaal nadeel van € 25 per inwoner per jaar. Omdat deze variant zeer fors is wordt door de specialist ook een tussenvariant voorgesteld, zijnde 50% van dit effect.

Vooralsnog heeft het college er voor gekozen om géén stelpost voor de herijking op te nemen omdat de gemeente uitgaat van de lobby van de kleine gemeenten om de geplande bezuinigingen niet werkzaam te laten zijn.

BCF plafond

In de begroting 2021-2024 wordt geen rekening gehouden met een mogelijke onderuitputting. Er bestaat echter een risico dat het BCF-plafond (macro) wordt overschreden waarna er een korting in het gemeentefonds zal plaatsvinden. In hoeverre het BCF plafond macro gezien toereikend is/blijft is pas na afloop van het begrotingsjaar bekend.

Renteontwikkeling

Indien de rente op de geld- en kapitaalmarkt zich ongunstig ontwikkelt ten opzichte van de percentages die in de begroting zijn opgenomen, moeten we rekening houden met extra rentelasten (zie ook de treasuryparagraaf). De ontwikkeling van de rente is moeilijk in te schatten.

Omgevingswet

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De inhoud van de wet is niet concreet, het is namelijk een kaderwet die uitgewerkt wordt in algemene maatregelen van bestuur en uitwerkingsregelingen. Deze algemene maatregelen van bestuur zijn grotendeels gereed. Op dit moment wordt nog gewerkt aan een aantal aanvullingsbesluiten en uitwerkingsregelingen. Deze algemene maatregelen van bestuur en uitwerkingsregelingen zijn zo omvangrijk, dat nog niet alle inhoudelijke details bekend zijn en de gevolgen hiervan voor de gemeente Eersel.

Een belangrijk deel van de Omgevingswet is de informatievoorziening, het zogenaamde Digitale Stelsel Omgevingswet. Van het digitale stelsel zijn niet alle details bekend, bijvoorbeeld aan de standaarden wordt nog gewerkt. Via het stelsel moet iedereen (overheid, initiatiefnemer en belanghebbende) over dezelfde informatie beschikken en kunnen hergebruiken. Maar het gaat ook om de interne werkprocessen en het samenwerken met de ketenpartners, zoals de ODZOB en de afdeling VTH. Hierdoor moet met onzekerheden rekening gehouden worden.

Voor een deel is in de financiering voorzien via het krediet "Herziening ruimtelijke plannen", het gaat hier met name om een aantal procedurele elementen en het opstellen van Omgevingswet-instrumenten.

Voor het reguliere proces na inwerkingtreding is een nieuwe post voorgesteld.

De invoering van de Omgevingswet heeft naast een verandering van de instrumenten ook gevolgen voor de cultuur en de informatievoorziening.

De verandering op het gebied van cultuur zijn:

- van nee tenzij, naar ja mits
- van toets vooraf, naar handhaven achteraf
- van zorgplicht bij overheid naar zorgplicht bij iedereen
- van inspraak en bezwaar naar brede participatie.

Voor een cultuuromslag zal ook de nodige weerstand overwonnen moeten worden. Maar de organisatie van de gemeente Eersel is al langer bezig met een omschakeling van nee tenzij, naar ja mits en naar integraal werken. De cultuuromslag die gevraagd wordt voor de Omgevingswet past in de algehele verandering van de rol van de overheid van regelaar naar partner.

We hebben reeds middelen geraamd in onze begroting voor de invoering van de Omgevingswet, in hoeverre deze middelen toereikend zijn is onzeker gezien de omvang en complexiteit van dit project. We werken hierbij wel in Kempenverband met elkaar samen om van elkaars kennis gebruik te kunnen maken.

Gemeentelijke (privaatrechtelijke) overeenkomsten

De gemeente Eersel gaat ter uitvoering van werkzaamheden (privaatrechtelijke) overeenkomsten aan. Er kunnen zich omstandigheden voordoen waardoor een risico ontstaat op niet (volledige) nakoming van deze overeenkomsten tussen partijen.

WW-verplichtingen

Vanaf 1 januari 2018 is de gemeente als werkgever verplicht om conform artikel 10c lid 7 van de CAR/UWO maandelijks 0,1% premie "Reparatie uitkering 3e WW-jaar" in te houden op het salaris van alle medewerkers. Dit betekent vervolgens dat de gemeente risicodragers is voor het 3e WW-jaar en de gemeente dus mogelijk vanuit het UWV wordt aangesproken op deze WW-verplichting. De eventuele financiële consequenties zijn niet in te schatten.

Coronavirus

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. De VNG zet in op een reële compensatie voor de hogere kosten en lagere opbrengsten die de gemeenten hebben, maar in hoeverre die compensatie toereikend zal zijn is onzeker.

In het kader van samen trap op en trap af volgt de algemene uitkering de rijksuitgaven. Sommige rijksuitgaven vallen buiten de uitgavenkaders, die tellen niet mee voor het accres. Een voorbeeld zijn alle uitgaven (én inkomsten) die nog voortkomen uit de bankensteun in 2009. Het kabinet heeft nu besloten dat de extra uitgaven als gevolg van de coronacrisis ook buiten de uitgavenkaders worden geplaatst. Derhalve is er geen stijging van het accres 2020 te verwachten als gevolg van het steunpakket van de overheid.

Een neveneffect van de uitbraak is dat we zeer waarschijnlijk in een recessie belanden. Het Rijk geeft al aan dat bezuinigingen na de corona-crisis niet uitgesloten moeten worden. Volgens het samen trap op en trap af systeem leidt dit voor de gemeente Eersel waarschijnlijk tot een lager accres in de komende jaren. Ook voor de bouwgrondexploitatie kan een recessie voelbaar zijn.

Kengetallen

Conform Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we de volgende kengetallen op:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen;
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte
- grondexploitatie
- belastingcapaciteit

De kengetallen worden conform het nieuwe BBV vanaf begroting 2017 ook meerjarig te worden weergegeven. De kengetallen voor de jaren 2019 tot en met 2024 zijn berekend op:

Kengetallen behorende bij de begroting 2021	Rekening 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	Begr. 2022	Begr. 2023	Begr. 2024
Netto schuldquote	-30,7%	-8%	-14%	-16%	-18%	-20%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	-31,3%	-9%	-14%	-17%	-18%	-20%
Solvabiliteitsratio	57,1%	55%	61%	60%	62%	62%
Structurele exploitatieruimte	-1,12%	0,17%	0,03%	0,32%	-0,09%	-0,40%
Grondexploitatie	2,3%	3%	1%	1%	0%	0%
Belastingcapaciteit	97%	102%	100%	100%	100%	100%

Toelichting op deze kengetallen:

Schuldquote

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Als algemene norm geven we de volgende richtgetallen.

Algemene normwaarden schuldquote	Schuldquote
Normaal	0% - 100%
Voorzichtigheid geboden	> 100 %
Zeer hoge schuld	> 130 %

De schuldquote ligt bij de begroting 2021 onder de 0%. Dit betekent dus dat de gemeente Eersel een zeer gunstige schuldquote heeft.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio geeft het aandeel van het eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen.

Algemene normwaarden bruto schuld	Ratio solvabiliteit
Weinig tot geen schuld	> 80 %
Normaal	30% - 80%
Voorzichtigheid geboden	20% - 30%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

De solvabiliteitsratio voor 2021 bedraagt 61% welk percentage als normaal kan worden beschouwd.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Zoals blijkt uit de tabel is de structurele exploitatieruimte gering. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Het is lastig om hier een norm voor te formuleren aangezien deze norm niets zegt over de relatie

tussen vraag en aanbod van woningbouw c.q. bedrijventerreinen. Wel zien we dat het kengetal daalt van 3% in 2020 naar 0% in 2024 als gevolg van de fors dalende boekwaarde van de bouwgrond.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Bij de berekening van dit kengetal is uitgegaan van hetgeen met betrekking tot de lastendruk is vermeld in de paragraaf "Lokale heffingen". Hieruit blijkt dat de (voorlopige) lastendruk voor 2021 is berekend op € 739,91 terwijl het landelijk gemiddelde voor 2020 (t-1) € 776,32 bedraagt. Dit betekent dat de gemeente Eersel in 2021 5% onder het landelijk gemiddelde van 2020 zit.

3. ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Wat zijn kapitaalgoederen?

Kapitaalgoederen zijn belangrijk voor de openbare ruimte en het beheer en behoud daarvan is een taak voor ons. Wanneer we dit niet goed onderhouden, is de kans groot dat we veel klachten krijgen. Dit kan leiden tot ad hoc maatregelen en extra grote uitgaven. Dat noemen we ook wel kapitaalvernietiging. Via beheersplannen zorgen we ervoor dat het onderhoud systematisch gedaan wordt.

Wegen

Beleidskader

Op grond van de Wegenwet zijn wij als wegbeheerder verantwoordelijk voor onderhoud en beheer van gemeentelijke wegen. Het gaat om de wegen binnen de bebouwde kom en wegen buiten de bebouwde kom die op de wegenlegger als openbare weg zijn aangegeven. Ook de aanliggende bermen, sloten en eventuele kunstwerken (bruggen en/of viaducten) horen bij de weg. Het verhardingsoppervlak (asfalt en elementverhardingen) in onze gemeente is ongeveer 1,85 miljoen vierkante meter.

Beheer

Het wegenbestand (asfalt, beton, elementverhardingen, inclusief civiele kunstwerken) houden we in stand door planmatig onderhoud. Hierbij maken we gebruik van een geautomatiseerd wegbeheerprogramma. Door de gemeenteraad is het onderhoudsniveau voor de verhardingen vastgesteld namelijk niveau B en voor parkeerplaatsen op C. Het daarbij behorende benodigde budget is berekend met het beheerprogramma. De storting in de voorziening (onderhoud) wegen voor 2021 is € 872.647,--.

Door om het jaar alle verhardingen te laten inspecteren en dit te verwerken in het geautomatiseerde beheerprogramma en het maken van planning en begroting, houden we een actueel wegbeheerplan aansluitend op het door de gemeenteraad vastgestelde onderhoudsniveau.

Naast het planmatig onderhoud met behulp van het wegbeheerprogramma voeren we nog diverse onderhoudstaken uit op basis van inspectierondes en vaste onderhoudscycli. Deze onderhoudstaken omvatten onder andere het vegen van de wegen, afgraven en aanvullen bermen, onderhoud wegmarkeringen, onderhoud zandwegen, calamiteitenonderhoud verhardingen, onkruidbestrijding op verhardingen, onderhoud straatmeubilair, uitdiepen bermsloten en het onderhoud aan de duikers onder de wegen. Deze kosten zijn opgenomen in de jaarlijkse exploitatiebegroting

Vervanging van wegen/ rehabilitatie

Binnen de voorziening (onderhoud) wegen houden we geen rekening met vervangingskosten aan het einde van de levensduur van een weg. De levensduur van een weg op zandgronden zoals in Eersel is bijna 60 jaar. Gedurende deze levensduur voeren we twee of drie keer groot onderhoud uit. Aangezien een groot deel van de wegen in het buitengebied van Eersel is aangelegd tussen 1950 en 1970, houden we rekening met een structurele toename van de benodigde kosten voor het vervangen van de wegen. Wij vervangen de wegconstructie pas als de gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten voor een weg hoger worden dan de kapitaallasten voor de vervanging van deze weg, of als de verkeersveiligheid in gevaar komt.

Het kan zijn dat een weg technisch helemaal "op" is, terwijl er nog veilig over gereden kan worden. In het recente verleden hebben we ongeveer 13 km wegen laten onderzoeken. Van deze 13 km onderzochte wegen blijkt het grootste gedeelte een restlevensduur te hebben van 0 jaren. Het uitvoeren van groot onderhoud van deze wegen heeft dan weinig zin en worden op een lijst gezet om t.z.t. te worden vervangen inclusief fundering. Het betekent dus niet dat ze meteen vervangen moeten worden.

In het verleden hebben we ervoor gekozen om het vervangen van wegen (verhardingsconstructie) op te nemen in het Meerjarig Investeringsprogramma (MIP). Dit veroorzaakt extra kapitaallasten. Omdat we het vervangen van wegen zolang mogelijk uitstellen is de kans aanwezig dat we onverwachts vervangingspieken krijgen. En daarmee ook schommelingen in de kapitaallasten. Dit is be-

grotingstechnisch ongewenst. Daarom hebben we de “reserve rehabilitatie wegen” ingesteld. Hiermee egaliseren we deze schommelingen.

Als we kijken naar de leeftijdsopbouw van de wegen, neemt ook de hoogte van de storting in deze bestemmingsreserve de komende jaren toe. In het meerjarenperspectief hebben we vanaf 2011 jaarlijks rekening gehouden met € 20.000,-- extra. Vanaf 2020 wordt dat € 30.000,-- extra en vanaf de begroting 2019-2022 is op grond van de in juli 2018 geactualiseerde lijst in het meerjarenperspectief vanaf 2022 € 35.000,-- extra geraamd.

Uit de wegininspectie in 2018 zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen. Echter voor die wegen die ouder zijn dan 50 jaar en waarbij groot onderhoud wordt voorgesteld stellen wij de vraag of die investering voor groot onderhoud verantwoord is.

Riolering

Beleidskader

Aanleg en beheer van riolering zijn gemeentelijke taken. Dit staat zo omschreven in de Wet milieu-beheer. Wij zijn op grond van deze wet verplicht om een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) op te stellen.

In het verbreed GRP 2016-2021 is weergegeven hoe we de rioleringstaak in de komende planperiode vormgeven. Hierbij houden we rekening met de gevolgen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Wet gemeentelijke watertaken (Wgw).

In het bijbehorende kostendekkingsplan staat hoe we alle kosten door middel van een rioolheffing dekken. De totale riolering houden we in stand door middel van klein en groot onderhoud. Hierbij gebruiken we een geautomatiseerd beheerprogramma. De totale storting in de voorziening riolering is voor 2021 becijferd op € 263.385,-- (gebaseerd op het raadsbesluit van 3 juli 2018 inzake de actualisatie van de kostendekking van de riolering en het huidige GRP 2016-2021).

Beheer

Om een zo goed mogelijk inzicht te krijgen in kwaliteit van de riolering, vinden er jaarlijks inspecties plaats met een camera. Vervolgens bepalen we wat we aan vervangingen moeten opnemen. Dit stemmen we af met maatregelen in het wegbeheer. Naast het vervangen kijken we jaarlijks op basis van de uitgevoerde inspectie naar het planmatig onderhoud. Binnen het beschikbare budget in de begroting voeren we deze noodzakelijke herstelmaatregelen uit. Andere onderhoudsmaatregelen die we jaarlijks uitvoeren zijn onder andere kolken zuigen, reinigen gemalen, inspectie en onderhoud van pompen van de gemalen, randvoorzieningen en mechanische riolering.

Meten en monitoren

Om beter inzicht te krijgen in het functioneren van de riolering meten we vanaf medio 2010 in samenwerking met het waterschap de Dommel aan de overstorten. Het betreft kwantitatieve metingen. Om inzicht te krijgen in de grondwaterstanden hebben we in 2014 een basismetnet ingericht. Bij het beheer van het grondwatermeetnet worden we ondersteund door het waterschap de Dommel en Brabant Water.

Verlichting

Beleidskader

Aanleg, vervanging en beheer van de openbare verlichting gebeurt op basis van het vastgesteld beleidsplan openbare verlichting 2014-2024. Dit plan is vastgesteld op 27 februari 2014. In dit beleidsplan is het ‘donkertebeloid’ opgenomen. Dit betekent dat buiten de bebouwde kom in principe geen straatverlichting aanwezig is. De verkeersveiligheid is hierbij leidend. Daarnaast wordt ingezet op energiezuinige en onderhoudsarme LED verlichting.

Beheer

De openbare verlichting dient de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid. Het is voor ons ook belangrijk om te kijken naar de effecten van openbare verlichting in relatie met de natuur. De huidige verlichting voldoet grotendeels aan de Richtlijn Openbare Verlichting 2011 (ROVL-2011). Het vervangen van masten koppelen we zo veel mogelijk aan reconstructie of herbestrating van wegen (‘werk met werk maken’). Standaard worden nieuwe lichtmasten voorzien van LED verlichting. Ook bij het vervangen van masten als gevolg van aanrijdingen, vandalisme of andere schade wordt LED verlichting teruggeplaatst. We beschikken momenteel over ongeveer 5203 masten, 5296

armaturen en 5310 lampen. De storting in de voorziening openbare verlichting bedraagt voor 2021 € 118.225,--. Hieruit wordt de vervanging van afgeschreven masten en armaturen gefinancierd. De gemeenteraad heeft besloten om alle SOX verlichting in vijf jaar (2014 t/m 2018) om te bouwen naar LED verlichting. Hiermee willen we kosten besparen op energie en beheer en onderhoud. Tot en met 2016 zijn kleine aantallen SOX verlichting vervangen bij reconstructies (Nieuwstraat, Odradastraat). Eind 2017 is vrijwel het gehele areaal aan SOX verlichting vervangen door LED verlichting; het betreft hier ongeveer 1.525 masten. Hiermee is één jaar eerder dan verwacht de totale vervanging van de SOX verlichting afgerond. Vanaf 2018 is het vervangen van afgeschreven en versleten lichtmasten en armaturen weer opgepakt. De aanwezige achterstand is ingelopen voor alle armaturen en een deel van de masten. Vanaf 2020 worden afgeschreven masten die zijn afgeschreven maar nog niet versleten getest op constructieve sterkte. Hiermee wordt de levensduur van lichtmasten verlengd en worden alleen de versleten masten vervangen.

Groen

Beleidskader

Als groene gemeente hebben we relatief veel openbaar groen. Het groen binnen de bebouwde kommen leggen we vast in de geldende bestemmingsplannen. In 2017 heeft de gemeenteraad voor alle kommen het beleidsplan Groen Loont vastgesteld. In dit plan worden de groenstructuren van de zes dorpen vastgelegd en nieuwe kaders voor de gewenste inrichting van zowel het gebied binnen als het gebied buiten de bebouwde kom gesteld.

In 2013 is het Bomenbeleidsplan vastgesteld voor een goede bescherming en instandhouding van het huidige bomenbestand. Het beleidsplan 'natuurlijk spelen' hanteren we voor de speelterreinen. Het Beeldkwaliteitsplan vastgesteld in 2012, geeft ook richtlijnen voor groen. Voor de sportaccommodaties geldt het accommodatiebeleid. In dit beleidsplan staat aangegeven wat basisvoorziening is (wat wij onderhouden) en wat niet (onderhoud door sportverenigingen). De raad heeft in november 2012 de gewenste kwaliteitsniveaus voor de verschillende groenvoorzieningen vastgesteld.

Groenbeheer

Het beheer van gemeentelijk openbaar groen binnen de kom wordt geheel uitbesteed op basis van meerjarige bestekken. De totale beheerkosten voor groen binnen de bebouwde kom (exclusief apparaatskosten) bedragen in 2021: € 744.202,--. Voor dit bedrag worden de evenemententerreinen, speelterreinen, plantsoenen en gazons binnen de kom onderhouden. Hiervan heeft € 81.184,-- betrekking op de storting in de bestemmingsreserve Vervanging Groen. De onttrekkingen aan deze bestemmingsreserve worden meegenomen in het meerjaren investeringsprogramma.

Het beheer van gemeentelijk openbaar groen buiten de kom besteden we voor een deel (sloten en bermen) uit op basis van meerjarige bestekken. Het andere deel (onder andere snoeien van hagen) doet onze buitendienst. De totale beheerkosten voor groen buiten de bebouwde kom (exclusief apparaatskosten) bedragen voor 2021: € 63.580,--.

Het beheer van de gemeentelijke bossen en natuurterreinen besteden we geheel uit op basis van meerjarige bestekken. Via de bestemmingsreserve egalisatie bebossing compenseren we de tekorten van het ene jaar met de opbrengsten van het andere jaar. Deze voorziening hebben we in het leven geroepen omdat de verschillen in de houtopbrengsten van jaar tot jaar erg groot zijn. Dit wordt veroorzaakt door een grote schommeling in de houtprijs. Bij grootschalige boomsterfte door storm of droogte komt er veel hout op de markt waardoor de prijs zakt (marktwerking).

Het onderhoud van de natuurgras -sportvelden gebeurt op basis van een bestek. De totale beheerkosten voor de sportvelden in 2020 ramen we op € 179.417,--. Met dit budget onderhouden we de natuurgrasvelden.

De bomen (binnen en buiten de kom) worden beheerd door externen. Dit op basis van een snoeiplan. Het reguliere onderhoud aan (laan)bomen voor 2020 ramen we op € 60.405,-- (exclusief apparaatskosten).

Speelvoorzieningen

De speeltoestellen worden voor een deel onderhouden door de buitendienst en voor deel door derden op basis van een inspectie. Het budget voor het beheer aan de speelvoorzieningen in 2021 ramen we op € 25.800,--. Op deze wijze waarborgen we het onderhoud van de speelvoorzieningen op verantwoorde wijze.

Gebouwen

Beleidskader

Het gaat hier om de gebouwen die bij de gemeente in onderhoud zijn.

Er zijn drie soorten onderhoud voor deze gebouwen te onderscheiden:

- Het dagelijks onderhoud dat tot doel heeft om het gebouw en de installaties in een toestand te houden die voor de dagelijkse functieervulling noodzakelijk is. In de exploitatiebegroting wordt hier elk jaar een post voor opgenomen;
- Het periodiek onderhoud waarbij in de regel geen vernieuwing plaatsvindt, zoals buitenschil-derwerk. Dit betreft terugkerend onderhoud met een zekere cyclus;
- Het groot onderhoud, waarbij veelal onderdelen van het gebouw of de installaties moeten worden vervangen (zoals vernieuwing van het dak of vervanging van de CV- installatie).

De kosten van het periodiek en het groot onderhoud hebben we in een meerjaren-onderhoudsplan opgenomen. Op basis van dit plan hebben we de stortingen en onttrekkingen uit de voorzieningen berekend. Hiermee hebben we al het noodzakelijk onderhoud aan het onroerend goed in financiële zin afgedekt. Uiteraard moet regelmatig herijking plaatsvinden. Nieuwe investeringen voor aanpas-singen of uitbreidingen nemen we in het meerjarig-investeringsprogramma op.

In het accommodatiebeleid staat wat we verstaan onder een basisvoorziening. Voor de gebouwen die vallen onder het accommodatiebeleid betekent dit dat alleen de basisvoorzieningen door ons worden onderhouden. Wij dragen dan zorg voor het groot onderhoud inclusief de installaties. Voor het dagelijks onderhoud zijn de verenigingen of stichtingen zelf verantwoordelijk.

De vereniging kan het onderhoud waar wij verantwoordelijk voor zijn (basisvoorziening), onder be-paalde voorwaarden, ook zelf uitvoeren (privatisering). De verenigingen ontvangen daarvoor finan-ciële bijdragen, gebaseerd op de gemiddelde onderhoudslast over tien jaar.

Naast de gebouwen die in het accommodatiebeleid staan hebben we ook de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van andere gebouwen. Denk hierbij aan binnensportaccommodaties, de brandweerkazernes, de gemeentewerf en het gemeentehuis. Voor deze gebouwen hebben we ook meerjaren-onderhoudsplannen opgesteld. Wij zijn hier verantwoordelijk voor het totale onderhoud.

Beheer

Het onderhoud gebeurt volgens een meerjaren-onderhoudsprogramma en jaarlijkse na-inspecties. Deze meerjaren-onderhoudsprogramma's actualiseren we jaarlijks per gebouw. Ze geven een overzicht van het geplande onderhoud voor de eerstvolgende tien jaar (eerste jaar is het begro-tingsjaar). De hoogte van storting in de begroting bedraagt het gemiddelde van de totale geraamde onderhoudskosten in genoemde periode van tien jaar. Bij de stortingen voor deze onderhoudsvoor-zieningen houden we rekening met het saldo in de voorziening per 1 januari van het begrotingsjaar. Ook houden we bij deze storting, evenals voorgaande jaren, rekening met een korting van 5% op planmatig onderhoud.

Schoolgebouwen

Vanaf 1 januari 2015 zijn de verantwoordelijkheden (en daarmee het budget) voor het buitenonder-houd en de aanpassing van schoolgebouwen in het primair en speciaal onderwijs van gemeenten naar schoolbesturen overgeheveld. Schoolbesturen zijn vanaf dat moment verantwoordelijk voor het gehele onderhoud, van zowel de binnen- als de buitenzijde van schoolgebouwen. Wij zijn nog verantwoordelijk voor bekostiging van voorzieningen als nieuwbouw, uitbreiding en constructiefou-ten. De basis hiervoor is het in begin 2018 geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan (IHP). Bij MFA's waar wij eigenaar zijn van het volledige gebouw, inclusief onderwijs, dragen wij ook zorg voor het onderhoud van het totale gebouw. Dit moet op basis van de verdeling van verantwoorde-lijkheden (en budget) verrekend worden.

Beleid en beleidsdocumenten

Het beheer geschiedt op basis van beleid - en beheerplannen:

- Verbreed GRP 2016-2021 (inclusief tussentijdse actualisatie: raad 3 juli 2018)
- Beheerplan wegen (raad 22 september 2020);
- Beleidsplan Openbare verlichting 2014-2024 Gemeente Eersel;
- Onderhoudsbestekken (meerjaren);
- Beleidsplan "Groen Loont"
- Bosnota en bosbeheerplannen;
- Bomenbeleidsplan 2013;
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2018-2032.

4. TREASURY

Wat is treasury?

Treasury omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

- financiële vermogenswaarden;
- financiële geldstromen;
- financiële posities;
- hieraan verbonden risico's.

In de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido) staat de treasuryfunctie centraal en is de treasuryparagraaf zowel bij de begroting als bij het jaarverslag verplicht gesteld.

In de vergadering van december 2015 heeft de gemeenteraad het geactualiseerde treasurystatuut (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2016-4154.html>) vastgesteld. Hierin zijn de noodzakelijke aanpassingen als gevolg van wijziging van de wet Fido, de RUDDO (Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden) en de Wet Verplicht schatkistbankieren verwerkt.

Deze 'Treasuryparagraaf' bevat de volgende onderdelen:

- Risicobeheer;
- Gemeentefinanciering;
- Uitzettingen;
- Kasbeheer;
- Renteschema

Risicobeheer

Conform de eisen van de wet Fido moet de uitvoering van de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dienen, het beheer prudent te zijn en er moet voldaan worden aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De gemeente Eersel heeft conform de bepalingen in de wet Fido en het treasurystatuut enkel geldleningen gesloten en garanties uitgezet voor de uitoefening van de publieke taak. Binnen het prudent beleid is het streven steeds gericht op het maximaliseren van het rendement op het belegde vermogen en het minimaliseren van de kosten. Hierbij dient uiteraard rekening te worden gehouden met de bepalingen van het treasurystatuut.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet wordt genoemd in de uitvoeringsregeling van de wet Financiering decentrale overheden. Deze limiet stelt een grens aan de korte financiering die gemeenten hanteren voor de financiering van lopende uitgaven om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen. Een gemeente mag slechts een beperkt deel van de begroting met kort geld financieren. Een langere vastlegging van de geleende middelen zorgt voor een beter voorspelbare rentelast. Bij de huidige rentestanden is het de vraag of er wel sprake is van een risico.

De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage (8,5%) van de totale begroting als bovengrens met een minimum van € 300.000,--. Het kasgeldlimiet bedraagt daarom voor 2021 afgerond € 4,1 miljoen. Dit is 8,5% van het totaal van de jaarbegroting 2021 (€ 48 miljoen).

Het college van burgemeester en wethouders kan op grond van artikel 12 van de "Financiële verordening gemeente Eersel 2017" de benodigde financieringsmiddelen aantrekken, hetgeen, gelet op het verwacht financieringsoverschot, niet nodig zal zijn in 2021. De programma's (inclusief de investeringen) zijn dus binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te voeren.

Vanuit de Rijksoverheid is een Handreiking Treasury opgesteld als hulpmiddel voor gemeenten om meer inzicht te geven in de berekening en toetsing van de kasgeldlimiet. Onderstaande berekeningsmethodiek is opgenomen vanuit deze handreiking en hieruit blijkt nogmaals dat er voldoende ruimte aanwezig is om kortlopende schulden te kunnen financieren.

Toets kasgeldlimiet		(x € 1.000,-)
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)		
	48.162	Bedragen in euro's
1. Toegestane kasgeldlimiet		4.094
- in procenten van de grondslag		8,50%
- in bedrag		4.094
2. Omvang vlottende korte schuld		4.974
Opgenomen gelden < 1 jaar		3.868
Schuld in rekening-courant		0
Gestorte gelden door derden < 1 jaar		1.106
3. Vlottende middelen		26.600
Contante gelden in kas		4
Tegoeden in rekening-courant		22.566
Overige uitstaande gelden < 1 jaar		4.030
4. Toets kasgeldlimiet		
Toegestane kasgeldlimiet (1)		4.094
Totaal netto vlottende schuld (2)-(3)		-21.626
Ruimte (+)/Overschrijding (-)		25.720

Renterisiconorm

In de wet Fido en in artikel 4 van het treasurystatuut staat dat de renterisiconorm niet mag worden overschreden. Deze norm is ingevoerd ter beperking van het renterisico op de vaste schuld. Het renterisico met betrekking tot de renterisiconorm heeft betrekking op de contractuele renteherzieningen en de aflossingen op de vaste schuld. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisico wordt ieder jaar getoetst aan de renterisiconorm. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20% voor gemeenten) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Voor 2021 becijferen we de renterisiconorm op (afgerond) € 9,6 miljoen (20% van € 48 miljoen).

In onderstaande tabel, uit de Handreiking Treasury, is de meerjarig berekende renterisiconorm weergegeven en de toetsing aan deze norm. Uit de berekening blijkt dat de gemeente Eersel meerjarig voldoende ruimte heeft onder de renterisiconorm om dit risico op te vangen.

Renterisiconorm		(x € 1.000,-)			
		2021	2022	2023	2024
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1	Netto renteherziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	0	0	0	0
2a	Te betalen aflossing	807	807	807	807
2b	Te ontvangen aflossing	55	55	5	6
2	Netto aflossing (2a -/- 2b)	752	752	802	801
3	Renterisico (1 + 2)	752	752	802	801
4	Renterisiconorm	9.632	9.192	9.134	9.121
	Ruimte onder rente risiconorm (4 > 3)	8.880	8.440	8.332	8.320
	Overschrijding rente risiconorm (3 > 4)	0	0	0	0
<i>Berekening rente risiconorm</i>					
	Begrotingstotaal jaar T	48.162	45.959	45.669	45.607
	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm	9.632	9.192	9.134	9.121

Rentevisie

De gemiddelde marktrente voor vaste geldleningen lag per medio 2020 (looptijd 25 jaar, gelijke aflossing en zonder renteaanpassing) op afgerond 0,46%. Wat de rente voor de toekomst zal doen is nog ongewis. In de begroting 2021 hanteren we – conform de uitgangspunten bij de voorjaarsnota/begroting 2021 en het nieuwe BBV - een rentevoet van 1,25%.

Gemeentefinanciering

In artikel 7 van het treasury statuut is bepaald dat financiering voor een periode langer dan één jaar met externe financieringsmiddelen zoveel mogelijk wordt beperkt door primair gebruik te maken van interne financieringsmiddelen. Tevens is in lid 2 van artikel 7 opgenomen dat uitsluitend gebruik gemaakt wordt van onderhandse leningen.

In de begroting 2021 houden we bij de berekening van de renteomslag volledig rekening met de uitgaven vanwege de al beschikbaar gestelde kredieten. We hebben ook nog geen rekening gehouden met de nog te voteren kredieten 2021 ingevolge het investeringsprogramma 2021-2024. Het renteomslagpercentage 2021 hebben we berekend op 1,84395% en bij de totstandkoming van dit omslagpercentage is voor zowel de bespaarde rente als de rentetoevoeging aan reserves uitgegaan van 1,25% (conform de uitgangspunten bij de voorjaarsnota/begroting 2021-2024).

Bij het investeringsprogramma 2021-2024 is 1,25% toegerekend aan de investeringen, terwijl voor het eerste jaar - conform de financiële verordening gemeente Eersel - rekening wordt gehouden met een half jaar rente.

De geldleningen-portefeuille van de gemeente Eersel bestaat per 1 januari 2021 uit twee vaste geldleningen, een afgesloten bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten en een bij de Nederlandse Waterschapsbank.

Het totale schuldrestant per 1 januari 2021 bedraagt € 8,7 miljoen en per 31 december 2021 bedraagt dit nog € 7,9 miljoen. Het totaal te betalen rentebedrag over 2021 wordt geraamd op € 331.600,-- en afgezet tegen het hiervoor genoemde schuldrestant per 1 januari 2021, resulteert dit in een gemiddeld rentepercentage van 3,96%. Voor de lopende vaste geldleningen is geen vervroegde buitengewone aflossing toegestaan.

Uitzettingen

Uitzettingen op lange termijn

Gemeente Eersel heeft geld vastgelegd in aandelen bij de volgende instanties

(stand per 1 januari 2020):

- Bank voor Nederlandse Gemeenten (121.021 aandelen)	€ 807.776,--
- Brabant Water (36 aandelen)	€ 1.634,--

Uitzettingen op korte termijn

Voor wat de uitzettingen op korte termijn betreft is in het treasury statuut aangegeven door middel van welke producten en bij welke financiële instellingen overtollige gelden mogen worden belegd.

Als gevolg van de invoering van de Wet Verplicht Schatkistbankieren zijn uitzettingen alleen nog toegestaan in de vorm van leningen bij en tussen decentrale overheden onderling. De wet Ruddo bepaalt echter, dat het terug uitzetten van tijdelijk overtollige aangetrokken vaste financieringsmiddelen t.b.v. projectfinanciering altijd dient te geschieden bij de financiële instelling, die de vaste financieringsmiddelen heeft verstrekt.

Kasbeheer

Al het betalingsverkeer vindt plaats via één bank, de huisbankier. Dit is de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Ook onze liquide middelen worden zoveel mogelijk geconcentreerd bij de BNG. Dat wil zeggen dat saldi bij andere instellingen worden afgeroomd door overboeking van saldi naar de hoofdrekening bij de BNG.

Naast de hoofdrekening hebben we bij de BNG enkele nevenrekeningen in gebruik voor speciale inkomsten of uitgaven (bijvoorbeeld belastingen). De saldi van deze rekeningen worden eenmaal per maand automatisch overgeboekt naar de hoofdrekening. Voor de renteberekening in rekening-courant heeft dit echter geen consequenties. Wat het chartale geldverkeer betreft houden we de contante middelen in de kassen/kluizen zo laag mogelijk: het streven is er op gericht dat betalingen zoveel mogelijk giraal geschieden en daarnaast bevelen we in voorkomende gevallen 'pinnen' aan.

Renteschema**Renteschema begroting 2021**

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering			331.591
b. De externe rentebaten (idem)		-/-	5.990
Saldo rentelasten en rentebaten			<u>325.601</u>
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	60.417	
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0	
c3. De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	0	
			<u>60.417</u>
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			265.185
d1. Rente over eigen vermogen	+/+	596.001	
d2. Rente over voorzieningen	+/+	283.462	
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			<u>1.144.648</u>
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	1.150.638
f. Voordelig renteresultaat op het taakveld Treasury			<u>5.990</u>

5. BEDRIJFSVOERING

Wat is bedrijfsvoering

Burgers mogen van de overheid verwachten dat zij rechtmatig handelt, betrouwbaar en transparant is evenals doelmatig, doeltreffend en responsief handelt. Onderstaand zijn deze criteria verder uitgewerkt.

Rechtmatig	:	een gemeente handelt rechtmatig als zij handelt volgens de geldende wet- en regelgeving;
Betrouwbaar	:	de gemeente heeft haar zaken voor elkaar en voert de (wettelijke) regels voorspelbaar uit en handhaaft de regels;
Transparantie	:	een transparante overheid biedt inzicht in de uitvoering van de Programma's en de ondersteunende processen;
Doelmatigheid	:	met zo min mogelijk input voortbrengen van een bepaalde output of met een bepaalde input zoveel mogelijk output behalen;
Doeltreffendheid	:	de effecten bereiken die beoogd waren;
Responsiviteit	:	een responsieve gemeente anticipeert en speelt in op de maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van de burgers.

De gemeentelijke bedrijfsvoeringorganisatie is daarmee een externe vraaggerichte organisatie. Mede gezien de organisatiebrede vertakking van deze bedrijfsvoering wordt door de externe gerichtheid, de toegenomen transparantie en de kwaliteit van de bedrijfsvoering, deze steeds meer zichtbaar voor de burgers en vormt daarmee een factor voor het imago van de gemeente.

Organisatieontwikkeling

Het thema voor cultuur het komende jaar is Eersel op 'koers'. Waar eerder is ingestoken op gezamenlijke ontwikkeling, staat dit jaar de werknemer zelf centraal. Achterliggend doel is onszelf meebewegen met de speerpunten innovatie en duurzaamheid, open en respectvol in een veranderlijke omgeving. Medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun eigen ontwikkeling (zelfontplooiing en eigen regie). We willen de buitenwereld meer naar binnen halen en proactieve medewerkers creëren die staan voor hun product en klant. In de organisatievisie zijn voorgenoemde punten nader uitgewerkt.

Informatiebeveiliging en privacy

Gemeenten gebruiken voor de uitvoering van hun taken over het brede spectrum van beleidsterreinen diverse mogelijkheden van informatie-uitwisseling, zowel onderling als met diverse ketenpartners. Het is daarbij van belang dat gegevens beschikbaar en betrouwbaar zijn. Daarnaast mogen informatie en persoonsgegevens alleen voor bevoegden inzichtelijk zijn. De informatiebeveiliging en privacybescherming moet daarom professioneel georganiseerd worden.

Op 1 januari 2019 is de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), het normenkader informatiebeveiliging voor de hele overheid, van kracht geworden. De BIO vervangt daarmee de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten). Vanaf 1 januari 2020 moeten gemeenten hun informatiebeveiliging volgens de BIO ingericht hebben. In 2020 vormt de gemeente haar beleid, procedures en maatregelen om naar de nieuwe richtlijnen uit de BIO, waarbij risicomanagement een grotere rol gaat spelen.

Om meer grip te krijgen op de inrichting van informatiebeveiliging en privacybescherming richt de gemeente een Information Security Management Systeem (ISMS) in, in navolging van de richtlijnen uit de BIG/BIO. Het ISMS is een managementsysteem waarmee de gemeente meer inzicht krijgt in de opzet, werking en bestaan van informatiebeveiliging en privacybescherming. In gezamenlijkheid met de andere Kempengemeenten wordt hiervoor een systeem aangeschaft.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

Op 18 september 2007 is de 'Wijziging verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Eersel' vastgesteld. In deze verordening is geregeld dat het college jaarlijks ten minste twee onderzoeken uitvoert naar de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van de gemeente en de uitvoering van taken door de gemeente en/of doeltreffendheid van (delen van) programma's en paragrafen. Jaarlijks wordt een onderzoeksplan vastgesteld door het college, waarin de onderzoeksonderwerpen voor het komende jaar zijn opgenomen.

Vanaf 2016 is in de begroting structureel onderzoeksbudget opgenomen. Dit budget is gebaseerd op:

- het tweejaarlijks uitvoeren van de burgerpeiling (modelvragenlijst waarstaatjegemeente)
- het tweejaarlijks uitvoeren van de ondernemerspeiling (modelvragenlijst waarstaatjegemeente)
- het tweejaarlijks uitvoeren van Vensters voor Bedrijfsvoering
- het om het jaar uitvoeren van een onderzoek naar een actueel thema

Beleid en beleidsdocumenten

De raad moet in het kader van het duale stelsel, op basis van datgene wat is vastgelegd in de Gemeentewet en het Besluit begroting en verantwoording (BBV), onder andere nadere regels voor de bedrijfsvoeringsaspecten stellen. In de Gemeentewet wordt dit expliciet aangegeven bij de volgende onderwerpen:

- Artikel 212, versterking beleidsmatig karakter financiële verordening;
- Artikel 213, versterking aandacht voor rechtmatigheid door het opnemen van een rechtmatigheidsoordeel en de accountantsverklaring. Versterking aandacht van de raad voor de rechtmatigheid, de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen;
- Artikel 213a, verordening over periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid;
- Lokale rekenkamerfunctie, een commissie van de raad of een zelfstandige instelling, die doelmatigheid - en doeltreffendheid - van het gemeentelijk beleid onderzoekt en incidenteel rechtmatigheidsonderzoeken doet.

Daarnaast geeft artikel 14 van de BBV aan dat de bedrijfsvoeringparagraaf in ieder geval inzicht geeft in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

6. VERBONDEN PARTIJEN

Wat zijn verbonden partijen?

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin onze gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang verstaan we een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang bedoelen we dat we middelen beschikbaar stellen die we kwijt zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

Gemeenschappelijke regelingen / Stichtingen

1. Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven 2015 (MRE)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel

Het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) bestaat uit het Algemeen Bestuur (24 leden: één vertegenwoordiger uit iedere gemeente en drie leden van het Dagelijks Bestuur), het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. De samenstelling en werkwijze van deze organen is geregeld in de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven 2015 (hoofdstuk 4 en volgende). Tot en met 2020 wordt ervaring opgedaan met de nieuwe manier van werken en op basis daarvan wordt in 2021 een gewijzigde gemeenschappelijke regeling vastgesteld.

Gelijktijdig met de vaststelling van het samenwerkingsakkoord heeft het Algemeen Bestuur (AB) het gewijzigde Statuut Overlegorganen Metropoolregio Eindhoven vastgesteld. Het gewijzigd statuut is opgesteld met de nieuwe governance als uitgangspunt en geeft handen en voeten aan de nieuwe werkwijze. Het AB bestaat uit 24 leden: één vertegenwoordiger uit iedere gemeente en drie leden van het Dagelijks Bestuur (DB).

Voor de uitwerking van de inhoud van het samenwerkingsakkoord nemen alle verantwoordelijke wethouders van de 21 gemeenten zitting in portefeuillehoudersoverleggen. Ze kiezen uit hun midden een voorzitter die lid wordt van het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB is bestuurlijk opdrachtnemer van het AB. Bij de samenstelling van het DB wordt gestreefd naar regionale spreiding over de Peel, de Kempen, het Stedelijk Gebied en de A2-gemeenten. Het DB bestaat in nieuwe samenstelling uit de drie bestaande DB-leden aangevuld met de voorzitters van de inhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen. Daarnaast is vanuit het principe van een goede regionale spreiding ook een DB-lid toegevoegd vanuit de subregio die nog niet op andere wijze (via voorzitter poho of huidig DB-lid) vertegenwoordigd is. Op basis van de verdeling van de kwartiermakers zou dan in de bestaande samenstelling de subregio Kempen zijn die nog niet is vertegenwoordigd. Om die reden heeft de Stuurgroep Update, via het stuurgroeplid, de Kempengemeenten verzocht om een kandidaat DB-lid aan te wijzen. De colleges van de Kempengemeenten hebben daarop unaniem ingestemd met een kandidaatstelling van een collegelid als adviseur (lid) van het DB namens de vijf Kempengemeenten.

Twee keer per jaar worden raden en collegeleden uitgenodigd voor Metropoolconferenties. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om input te geven op de samenwerking.

Vestigingsplaats

Eindhoven

Doelstelling

Licht en flexibel samenwerken op de thema's waarop dat nu nodig is. Samen met andere overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties werken we aan een regionale strategie op de vier thema's economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied. Het takenpakket is vastgesteld in artikel van de GR en in het Samenwerkingsakkoord 2019-2022.

De 21 regiogemeenten werken samen in de MRE. Specifiek betekent het dat de gemeenten:

- een gezamenlijke strategie en agenda opstellen, met doelen voor de regionale inzet;

- samenhang en afstemming organiseren tussen alle betrokken regionale partijen;
- gezamenlijk optrekken naar hogere overheden.

De samenwerkende gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven zijn vanzelfsprekend onderdeel van de Triple helix samenwerking. Zij steunen en faciliteren deze samenwerking vanuit de gezamenlijke overheidsdoelstelling. Op het regionale schaalniveau treden de gemeenten als een eenheid op. We pakken regionale vraagstukken gezamenlijk en op een integrale wijze aan en spelen snel in op nieuwe ontwikkelingen. De bepalende succesfactor hierbij is de kunst om partijen samen te brengen, verbinding te leggen, kansen te benutten en om snel voor alle partijen bevredigende oplossingen te vinden. Het doel is om in een actieve dialoog ambities te verbinden (helen en brengen), die een bijdrage leveren aan de regionale ambities.

Relatie

In het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 Metropoolregio Eindhoven zijn de volgende vier thema's benoemd voor taken van de MRE in de komende vier jaar:

1. Economie
2. Mobiliteit
3. Energietransitie
4. Transitie landelijk gebied.

Betrokkenen

Aan de Gemeenschappelijke regeling nemen 21 regiogemeenten deel.

Financieel belang

We leveren een financiële bijdrage 2021 ad € 274.483,--

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 4.280.060,--	€ 5.820.759,--
Vreemd vermogen	€ 17.412.698,--	€ 18.049.951,--
Exploitatieresultaat 2019	€ 1.039.335,-- (voorlopig resultaat)	

Ontwikkelingen

Op 27 maart 2019 heeft het AB van de MRE het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en het Werkprogramma 2019 vastgesteld. Deze stukken zijn ook te vinden op de website van de Metropoolregio Eindhoven.

Samenwerkingsakkoord 2019-2022

In het Samenwerkingsakkoord staat hoe de gemeenten samenwerken aan de opgaven economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied (inhoudelijke opgaven). Ook is een hoofdstuk opgenomen, dat acties bevat om uitvoering te geven aan de in het samenwerkingsakkoord beoogde manier van samenwerken, oftewel de governance.

Werkprogramma 2019 en 2020

Als uitwerking van het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 zijn het Werkprogramma 2019 en het Werkprogramma 2020 opgesteld. Het werkprogramma is opgesteld door de vier kwartiermakers, in afstemming met de desbetreffende portefeuillehouders van de 21 gemeenten. Het werkprogramma is de leidraad voor alle concrete opgaven en acties uit het samenwerkingsakkoord en besluiten binnen de samenwerking.

Werkprogramma 2021

De komende maanden wordt het Werkprogramma 2021 voorbereid. Basis hiervoor zijn het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 en de Werkprogramma's 2019 en 2020, inclusief onderbouwing van de benodigde personele capaciteit van de ambtelijke ondersteuningsorganisatie MRE en de voor de realisatie van het samenwerkingsakkoord benodigde regionale werkbudgetten. Het concept-Werkprogramma 2021 (met evt. begrotingswijziging) zal voor zienswijzen worden voorgelegd aan de gemeenteraden. Dat zal waarschijnlijk eind 2019/begin 2020 gebeuren.

Gemeenschappelijke regeling en Statuut Overlegorganen Metropoolregio Eindhoven

Met het Samenwerkingsakkoord is afgesproken dat tot en met 2020 ervaring wordt opgedaan met de nieuwe manier van werken. De huidige Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven biedt juridisch gezien geen mogelijkheden om het DB uit te breiden. Daarvoor is een aanpassing van de regeling nodig. Deze is voorzien in 2021. Het DB van de MRE komt in de tweede helft van 2020 met een voorstel voor een gewijzigde Gemeenschappelijke regeling. Nu de samenwerking in lijn met de beoogde governance-structuur wordt georganiseerd, is gezocht naar een pragmatische oplossing. Een juridisch juist alternatief is om de voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen door het AB te laten benoemen tot adviseurs van het DB. In die hoedanigheid kunnen zij de vergaderingen van het DB bijwonen en deelnemen aan de beraadslagingen. Momenteel wordt in de praktijk al gewerkt met portefeuillehoudersoverleggen. De juridische basis van deze overleggen wordt geregeld in het aangepaste Statuut Overlegorganen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld in het AB van de MRE van 27 maart 2019).

Risico's;

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement van de Programmabegroting 2020 zijn de risico's en bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd.

2. Gemeenschappelijke regeling GGD Brabant-Zuidoost (Gemeentelijke Gezondheidsdienst)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel

Algemeen bestuur: Wethouder

Vestigingsplaats

Eindhoven

Doelstelling

De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg en de Ambulancezorg.

Relatie

De GGD is ondergebracht in het programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid. Doel is de zorg voor een gezonde bevolking.

Betrokkenen

Aan de Gemeenschappelijke regeling nemen 21 regiogemeenten deel.

Financieel belang

De gemeente levert een financiële bijdrage 2021 ad € 644.269,--
JGZ 0-4 jaar vanaf 2021 bij de GGD. De JGZ 0-4 was tot 2021 een taak van de Zuidzorg.

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 2.830.000,--	€ 2.864.000,--
Vreemd vermogen	€ 12.663.000,--	€ 13.345.000,--
Exploitatieresultaat 2019	€ 212.560,--	

Ontwikkelingen

De ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft zijn beschreven in de kadernota en het meerjarenbeleidsplan van de GGD. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

- Implementatie van een nieuw paraatheid- en spreidingsplan ambulancezorg
 - Het borgen van publieke gezondheid in de omgevingsvisie en omgevingsplannen van gemeenten
 - Programmatische aanpak voor preventie van suïcide- en depressie.
 - Extra inzet en aandacht voor de gezondheid van vluchtelingen en arbeidsmigranten.
 - Optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein.
 - Ondersteunen van meten en weten i.h.k.v. de WMO (via toezicht en maatwerkonderzoek).
 - Komen tot een Brabants Onderzoekscentrum Publieke gezondheid; vaststellen en uitvoeren van een meerjaren agenda voor onderzoek en innovatie.
 - Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen
 - Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren) binnen de GGD
 - Uitvoeren van de bestuursopdracht die aan de GGD is gegeven.
- (NB: ontwikkelingen agv de corona-crisis waren ten tijde van het opstellen van de conceptbegroting 2021 nog niet bekend, en effecten voor 2021 zijn ook nu nog niet in te schatten; deze ontwikkelingen zullen afzonderlijk aan bestuur en gemeenten worden gerapporteerd)

Risico's

Als belangrijkste nieuwe of toegenomen risico's worden nu geïdentificeerd:

- Toenemende arbeidsmarktkrapte bij specifieke functies betekent dat vaker tijdelijk een andere invulling van de taakuitvoering moet worden georganiseerd (bv duurder personeel van derden / ZZP inhuren) om de noodzakelijke dienstverlening op peil te houden.
- Het risico dat als gevolg van (belasting)wet- en regelgeving de kosten meer dan gemiddeld stijgen en/of tot een naheffing leiden. Toegenomen regeldruk (denk bv aan de Vennootschapsbelasting voor overheidsinstellingen, de werkkostenregeling, de Wet Markt en Overheid, de Wet Aanpak Schijnconstructies, de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties, de Wet Meldplicht Datalekken en de Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg) en het toegenomen risico bij de WW, WGA en ZWflex maken dit risico pregnanter.
- Het risico dat er zich beveiligingsproblemen voordoen. Hierbij te denken aan risico's van stroomuitval, cybercrime en andere situaties waarin systemen uitvallen en/of gegevens (tijdelijk) niet beschikbaar zijn of dat er schade ontstaat vanwege misbruik.
- O.a. vanwege de dreiging van een aanzienlijke verhoging per 2021 van de ABP-premie, is het risico van stijging van de salariskosten boven de indexering actueel.
- Verder blijft het risico van afname van markt-taken voor derden (m.n. forensische diensten voor de politie) en daaraan verbonden vergoeding actueel.

3. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Vertegenwoordiging gemeente Eersel

Algemeen bestuur: Burgemeester

Vestigingsplaats

Eindhoven

Doelstelling

1. Het ontwikkelen van een goed toegeruste organisatie van de hulpverlening.
2. Het bevorderen van een goede integrale samenwerking tussen de bij de hulpverlening en de bestrijding van ongevallen en rampen betrokken organisaties.
3. Het bevorderen van de bestuurlijke afstemming c.q. integratie van de bij de hulpverlening en de bestrijding van ongevallen en rampen betrokken organisaties in de regio Zuidoost-Brabant.
4. Het onder alle omstandigheden bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden ter zake van het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van onge-

vallen bij brand en hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen. 5. Het realiseren en in stand houden van, en verantwoording dragen voor integraal ambulanzorgsysteem in de regio Zuidoost-Brabant.														
Relatie De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van het programma: Veiligheid														
Betrokkenen Aan de Gemeenschappelijke regeling nemen 21 regiogemeenten deel en heeft een Algemeen Bestuur (de burgemeesters van de deelnemende gemeenten), een Dagelijks Bestuur alsmede een Adviescommissie Financiën/Bedrijfsvoering. Ad hoc kan het Algemeen Bestuur commissies in het leven roepen ter advisering over een specifiek onderwerp.														
Financieel belang De gemeente levert een financiële bijdrage 2021 ad € 1.195.366,--														
Financiële gegevens verbonden partij <table> <tr> <td></td><td>01-01-2019</td><td>31-12-2019</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 7.390.581,--</td><td>€ 6.886.932,--</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>€ 42.790.781,--</td><td>€ 39.485.492,--</td></tr> <tr> <td>Exploitatieresultaat 2019</td><td>€ 646.870,--</td><td></td></tr> </table>				01-01-2019	31-12-2019	Eigen vermogen	€ 7.390.581,--	€ 6.886.932,--	Vreemd vermogen	€ 42.790.781,--	€ 39.485.492,--	Exploitatieresultaat 2019	€ 646.870,--	
	01-01-2019	31-12-2019												
Eigen vermogen	€ 7.390.581,--	€ 6.886.932,--												
Vreemd vermogen	€ 42.790.781,--	€ 39.485.492,--												
Exploitatieresultaat 2019	€ 646.870,--													
Ontwikkelingen - Het Rijk verstrekt jaarlijks een Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) aan de Veiligheidsregio. Het is de Veiligheidsregio vrij te kiezen waar dit bedrag aan besteed wordt. - Door de Veiligheidsregio wordt gewerkt aan een hernieuwde bestuurlijke visie op crisisbeheersing. De focus ligt hierbij op preventie in plaats van op repressief optreden.														
Risico's - De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bluswatervoorziening. Brabant Water is in onze regio de belangrijkste leverancier van water. Zij gaan in de loop van de komende jaren wijzigingen aanbrengen in hun waterleidingnet waardoor minder brandkranen beschikbaar zullen zijn. Door VRBZO is een Businesscase ingesteld om bluswater te kunnen garanderen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bluswatervoorzieningen. Een investering nu voor gemeenten zou op langere termijn besparing moeten opleveren in de voorziening van bluswater. - Binnen VRBZO zijn een aantal initiatieven gaande zoals het vormen van de bestuurlijke visie op Crisisbeheersing. Het is vooralsnog niet bekend wat deze initiatieven op lange termijn betekenen voor de beleidsplannen. - In de toekomst is het niet meer mogelijk om op de huidige wijze te blijven werken met vrijwilligers onder het huidige statuut. Onduidelijk is nog of door differentiatie en aanpassing van de werkzaamheden kan leiden tot behoud van het statuut.														

4. Stichting Beheer en Exploitatie veiligheidshuis Brabant Zuidoost
Vertegenwoordiging gemeente Eersel Burgemeester
Vestigingsplaats Eindhoven

Doelstelling Het Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is er voor complexe probleemsituaties waar dwang, vaak gecombineerd met zorg, gewenst is. Indien nodig neemt het Veiligheidshuis de regie tijdelijk op zich, maar het Veiligheidshuis kan ook aansluiten bij een lokaal casusoverleg. Ze denken mee, coördineren en kunnen informatie opvragen die men lokaal niet heeft.		
Relatie Het veiligheidshuis is onderdeel van het programma: Veiligheid		
Betrokkenen Aan de stichting nemen 21 regiogemeenten deel en er wordt samengewerkt met partners zoals: Bureau Jeugdzorg, GGZ Eindhoven, GGZ-De Kempen, Leger des Heils, LEVgroep, Lumens, NEOS, Novadic Kentron (zorg en justitieel), Openbaar Ministerie, Politie, Raad voor de Kinderbescherming, Slachtofferhulp Nederland, SMO Helmond, WIJ Eindhoven, Stichting ORO, Reclasse-ring Nederland.		
Financieel belang De gemeente levert een financiële bijdrage 2019 ad € 4.494,--		
Financiële gegevens verbonden partij		
	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 35.943,--	€ 110.446,--
Vreemd vermogen	€ 56.903,--	€ 195.318,--
Exploitatieresultaat 2019	€ 74.503,--	
Ontwikkelingen Zoals de kernboodschap van het Veiligheidshuis luidt; De regisseurs van het (Zorg- en) Veiligheidshuis brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeenten bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheden over te nemen, dragen zij oplossingen aan voor gecoördineerde actie. Het (Zorg en-) Veiligheidshuis bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar. Voor 2020 verdienen de pilot regionale aanpak voor personen met verward gedrag en hoog veiligheidsrisico en de sterkere regionale samenwerking in brede aanpak radicalisering extra aandacht.		
Risico's De gemeente is verantwoordelijk voor het AVE opschalingsmodel en voor de Wet verplichte GGZ.		

5. Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)
Vertegenwoordiging gemeente Eersel Algemeen bestuur: Wethouder
Vestigingsplaats Eindhoven
Doelstelling Tot stand brengen van een verdere verbetering van de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, handhaving en toezichttaken en in de kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving.
Relatie De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van de programma's: Ruimtelijke Ordening en volkshuisvesting en Milieu.

Betrokkenen Aan de Gemeenschappelijke regeling nemen 21 regiogemeenten en de provincie Noord-Brabant deel.		
Financieel belang De gemeente levert een financiële bijdrage 2021 ad € 285.746,-- (basis-, verzoek- en collectieve taken).		
Financiële gegevens verbonden partij		
	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 1.514.541,--	€ 2.429.098,--
Vreemd vermogen	€ 4.254.309,--	€ 3.413.049,--
Exploitatieresultaat 2019	€ 914.557,--	
Ontwikkelingen De ontwikkelingen staan verwoord in de ODZOB- Begroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024. In het concernplan 2019-2022 zijn de ambities geformuleerd en de noodzakelijke stappen die de ODZOB moet zetten, wil hij geëquipeerd zijn voor de uitvoering van het takenpakket dat uit de Omgevingswet voortvloeit. Deze ambities gaan gepaard met investeringen in de organisatie. Deze ambities zijn verwerkt in de begroting 2021. De ODZOB rapporteert hierover financieel en op basis van prestaties. In de begroting 2021 en de daarbij horende meerjarenraming zijn een aantal speerpunten benoemd, zoals het verder uitvoeren en door ontwikkelen van het Regionaal Operationeel Kader, het voorbereiden van de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en zorgen voor toekomstbestendige veehouderijen. Ook zijn onder andere op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid, gezondheid, asbest, bodemkwaliteit, zeer gevaarlijke stoffen en ondermijnende criminaliteit speerpunten benoemd.		
Risico's De belangrijkste risico's zijn: - Deelnemers (gemeenten, provincie) die bezuinigen wat leidt tot een omzetsdaling; - Stikstof, PFAS of soortgelijke ontwikkelingen - Het niet realiseren van doelstellingen efficiency, standaardisatie, uitvoeringsbeleid en uniformiteit; - Kosten ontwikkelingen ICT voorzieningen.		
6. Gemeenschappelijke regeling Kempisch Bedrijvenpark (KBP)		
Vertegenwoordiging gemeente Eersel Algemeen bestuur: Wethouder Dagelijks bestuur: Wethouder		
Vestigingsplaats Bladel		
Doelstelling Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de door het bevoegd gezag te stellen ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden en met inachtneming van de nader te formuleren sectorale doelstellingen en uitgangspunten.		
Relatie De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van de paragraaf: Grondbeleid		

Betrokkenen De gemeenschappelijke regeling is aangegaan door de gemeente Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden		
Financieel belang De betrokkenen participeren risicodragend in de realisatie van het plan. Eventuele verliezen of winsten worden gelijkelijk door de gemeenten gedragen of over de deelnemende gemeenten verdeeld. Actuele grondexploitatieberekeningen tonen aan dat een sluitende exploitatie mogelijk is. Op dit moment wordt geen voorziening voor negatieve exploitatie nodig geacht.		
Financiële gegevens verbonden partij		
	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 8.736.000,--	€ 10.588.000,--
Vreemd vermogen	€ 30.799.000,--	€ 19.500.000,--
Exploitatieresultaat 2019	€ 0,--	
Ontwikkelingen Van de uitgeefbare grond (69 ha) is ruim 60% verkocht (medio 2019). Er is voldoende belangstelling voor de bedrijfskavels. Met diverse partijen worden verkoopgesprekken gevoerd en bouwplannen uitgewerkt. De verwachting is dan ook dat de geplande uitgifte van de resterende ha eind 2023 wordt gehaald. Tot en met 2019 zijn 12 woonkavels geleverd. Op 2 kavels ligt een koopoptie en 1 kavel van het eerste cluster is nog niet verkocht. Voor de tweede cluster is in 2019 een ontwikkelovereenkomst gesloten.		
De belangrijkste risico's zijn: - Het tempo van de uitgifte heeft een grote invloed op het eindresultaat van de exploitatie. Indien het break-evenpoint nog niet is bereikt, heeft dit een grotere impact op het resultaat, omdat de financieringslasten langer doorlopen. Uitgaande van een gemiddelde uitgifte van 5ha is de kans 'middel' te noemen, dat de uitgifte lager uitkomt. - De rente is met langlopende leningen vastgezet voor aantal jaren <1%. In de grondexploitatie dient met de werkelijke rente gerekend te worden. Impact dat de rentekosten veel hoger zullen uitvallen zullen beperkt zijn, aangezien een groot deel van de financieringsbehoefte vastgezet wordt met langlopende leningen.		

7. Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob)
Vertegenwoordiging gemeente Eersel Algemeen bestuur: De vereniging van aangeslotene
Vestigingsplaats Oirschot
Doelstelling Het ondersteunen van de deelnemende gemeenten en aangesloten organisaties bij het uitvoeren van diverse inkoopacties voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied.
Relaties Inkoop en aanbesteding zijn onderdeel van programma Algemene Baten en Lasten.

Betrokkenen

Er zijn 18 regiogemeenten aangesloten bij Bizob, 3 gemeenten buiten de regio en 4 organisaties.

Financieel belang

De gemeente levert een financiële bijdrage 2021 ad € 62.016,--

Financiële gegevens verbonden partij

	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 786.116,--	€ 868.255,--
Vreemd vermogen	€ 604.831,--	€ 956.732,--
Exploitatieresultaat 2019	€ 401.499,--	

Ontwikkelingen

Voor 2021 heeft Bizob zes (6) concrete actiepunten benoemd waar extra aandacht naar toe zal gaan:

- "Collectief inkopen". In 2021- blijft Bizob hoog inzetten op collectieve inkoop, want samen kunnen we veel voordelen behalen en inkoopkosten reduceren. Ons team gezamenlijke trajecten is daarom flink uitgebreid. Zo kunnen we nog meer trajecten in collectiviteit oppakken en meer kennis opbouwen van producten, markten en bedrijven. Het doel blijft: minder kosten, betere producten, minder risico's en betere voorwaarden. Naast collectieve inkoop richten we ons ook op het gezamenlijk contractbeheer en -management. Samen kunnen we de kosten hiervoor delen en beter toezicht houden op het nakomen van contractuele afspraken en toegezegde resultaten op het gebied van productinnovatie, duurzaamheid en social return. Ook verbeterpunten kunnen, samen met leveranciers, snel geïmplementeerd worden. Tot slot benchmarken we zoveel mogelijk door succesvolle innovaties als best practices met u te delen. Ook dat is de kracht van collectiviteit.
- "Circulair Inkopen". Duurzaamheid staat in vele coalitieakkoorden en ook bij Bizob hoog op de ambitieladder. En dat is niet voor niks. Meer dan ooit laten de ontwikkelingen in de wereld ons zien dat we van de huidige lineaire economie (take, make, waste) moeten veranderen naar een circulaire economie (make, use, return). Ecologische randvoorwaarden voor het bestaan van de aarde worden in rap tempo aangetast. De vraag naar grondstoffen neemt enorm toe en ze worden schaars. In 2021 maakt circulariteit daarom standaard onderdeel uit van alle inkoop- en aanbestedingstrajecten die door Bizob worden begeleid. Per inkooptraject kijken we naar de draagkracht binnen de organisatie en onderzoeken de mogelijkheden en kansen voor circulariteit. We streven samen met u naar zo min mogelijk verspilling van grondstoffen. Dit doen we door de markt uit te dagen de herbruikbaarheid van producten en materialen te maximaliseren en waarde vernietiging te minimaliseren. Zodat producten grondstof van de toekomst blijven en een (financiële) waarde behouden.
- "Van passief naar innovatie contractmanagement sociaal domein". Na het doorlopen van een aanbesteding en het sluiten van de overeenkomst met de winnende partij volgt de uitvoeringsfase van de opdracht: het bewaken dat de overeenkomst ook daadwerkelijk volgens afspraak wordt uitgevoerd. In deze fase is een belangrijke rol weggelegd voor contractbeheer en -management. Bizob beheert ruim L200 contracten binnen het sociaal domein. Voor 2021 staat de doorontwikkeling van contractmanagement gepland. Concreet houdt dit in dat we steeds meer van passief (ad hoc) en reactief contractmanagement naar proactief en innovatief contractmanagement gaan. De aanpak en de organisatie hiervan wordt samen met uw organisatie en regionale samenwerkingsverbanden (specifiek Jeugd en Wmo) voorbereid. Door proactief en innovatief contractmanagement is het mogelijk om besparingen en kwaliteitsslagen te maken. NEVI onderzoek heeft aangetoond dat verder professionaliseren van contractmanagement tot meer dan 9% besparingen kan opleveren.
- "Expertise en aanpak". Bizob groeit. Niet alleen in het aantal aangesloten organisaties, maar ook in het aantal inkoopexperts dat bij Bizob werken. Naast de voor uw organisatie bekende gezichten staat het gehele 'Bizob huis' tot uw beschikking. Van strategisch inkoop- en contractmanagementadvies, door onder andere het Expertise Centrum Bizob (ECB) en uw inkoopmanager, tot expertise op het gebied van aanbestedings- en contractenrecht. Ook hebben we inmiddels een solide verdieping van specialisten in huis met inkoopexpertise ten aanzien van ICT, HRM, milieutechnische diensten, verzekeringen, accountancy, etc. Vorig jaar kondigde we de inzet van zogenaamde achtergrondteams aan voor het doorlopen van soortgelijke inkooptrajecten voor verschillende organisaties. In 2020 gaan we

hiermee een stap verder en introduceren we een Taskforce. Een Taskforce is een vaste samenstelling van inkopers die alle trajecten op het gebied van hun specifieke kennisgebied begeleiden. Uiteraard blijft de benadering specifiek op uw inkoopbehoefte gericht. Door het kennisniveau van de inkoper zijn we in staat om effectiever en efficiënter in te kopen. In 2020 is een succesvolle start gemaakt met dit model met een focus op de inkoop van accountancydiensten. In 2021 zullen we deze aanpak verder verspreiden. - “Investeren in kennis”. Inkoop is continue in beweging. Om ervoor te zorgen dat onze kennis van de markt en van de wet up-to-date blijft en we de juiste vaardigheden hebben om een project tot een succes te maken, heeft Bizob het opleidingsprogramma voor Bizob medewerkers uitgewerkt. In 2021 krijgt dit programma verder invulling. Het opleidingsprogramma biedt medewerkers volop mogelijkheden om zichzelf te ontwikkelen. Door te investeren in onze medewerkers, halen we kennis in huis en zijn medewerkers doelgericht inzetbaar. Bovendien binden we onze waardevolle krachten voor een langere periode aan onze organisatie. In tijden van een krappe arbeidsmarkt, zoals wij de afgelopen jaren hebben ervaren, is dit extra van belang. - “Kennis heeft pas waarde als je het deelt”. In de afgelopen tien jaar is Bizob uitgegroeid tot een expertisecentrum op het gebied van overheidsinkoop. Deze kennis delen we graag met onze deelnemers en partners. Via onze nieuwsbrief en de besloten ledenomgeving op onze website houden we u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Maar ook tijdens een gesprek met een van onze inkopers of een bijeenkomst. De maatregelen ter indamming van het coronavirus hebben deze fysieke vorm van kennisdeling en dialoog helaas tijdelijk stilgelegd. Zodra het weer mogelijk is, pakken we de draad direct weer op.
Risico's De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten.

8. Stichting Huis van de Brabantse Kempen
Vertegenwoordiging gemeente Eersel Algemeen bestuur: Wethouder
Vestigingsplaats Hapert
Doelstelling Het Huis van de Brabantse Kempen is een professionele non profit organisatie die, op basis van een gezamenlijke ambitie van Ondernemers, Overheid, Onderwijs en Onderzoek, programma's en projecten organiseert en initiatief neemt om te leren, ontmoeten en te innoveren, in de Brabantse Kempen. Er wordt gewerkt met twee programma's: • Programma Slimme Maakregio De Kempen: In dit programma is het bedrijfsleven in samenwerking met Brainport leidend, overige partijen faciliteren en de onderliggende samenhangende projecten zijn gericht op het versterken van de concurrentiepositie van de MKB-maakbedrijven in De Kempen o.a. door te investeren in innovatiekracht, samenwerking en talentontwikkeling van toekomstige arbeidskrachten. Dit programma sluit o.a. aan bij Brainport en de Kempische Industrie Agenda. • Programma Metropool Landschapspark De Kempen: Dit programma is gericht op het verder versterken (van de al sterke) ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van De Kempen opdat de (leef)omgeving uitnodigt tot ontwikkeling, inspiratie, verandering, verbinding tussen stad en land en participatie vanuit de gedachte “de juiste dingen op de juiste plek”. De Kempen wil ook ruimte bieden aan toekomstige ruimtelijke opgaven zoals klimaatadaptatie, duurzame energie, vrijetijdseconomie en vitalisering van het buitengebied. Dit programma sluit o.a. aan bij de Integrale Strategie Ruimte zoals deze in de metropoolregio Eindhoven is ontwikkeld.

Relatie De gemeenschappelijke regeling is onderdeel van het programma: Ruimtelijke Ordening en volkshuisvesting.		
Betrokkenen Er zijn 4 regiogemeenten aangesloten (zie ook ontwikkelingen), de provincie, waterschap de Dommel en 7 organisaties.		
Financieel belang De gemeente levert een financiële bijdrage 2021 ad € 41.115,--		
Financiële gegevens verbonden partij		
	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 230.021,--	€ 261.777,--
Vreemd vermogen	€ 195.438,--	€ 244.990,--
Exploitatieresultaat 2019	-/- € 4.518,--	
Ontwikkelingen In 2018 heeft er een evaluatie plaatsgevonden. Daaruit is voortgekomen dat er nog maar met twee programma's wordt gewerkt. De bestaande projecten van het Huis zijn verdeeld over deze twee programma's, zodat er direct een mooie basis ligt om de doe-kracht van onze regio te laten zien. Deze projecten kunnen aangevuld worden met zelfstandige projecten van de partners zodat een goed overzicht ontstaat op welke wijze De Kempen nu al werkt aan het realiseren van haar ambitie. Op 25 september 2018 heeft het college van B&W van gemeente Oirschot besloten om deelname aan het huis te continueren op projectbasis, te stoppen met de financiering aan de basisorganisatie. Dit betekent formeel dat ze de huidige samenwerkingsovereenkomst op hebben gezegd.		
Risico's - De participanten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten. - Terugloop van betrokkenen, waardoor bijdrage per overgebleven betrokken toenemen. - Inkomsten uit (potentiële)projecten zijn opgenomen in de meerjarenbegroting en dragen bij aan het resultaat. Er zijn voor de komende 5 jaar al financiële toezeggingen gedaan voor meerdere projecten.		
9. Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)		
Vertegenwoordiging gemeente Eersel Algemeen bestuur: Voltallige college Dagelijks bestuur: Burgemeester		
Vestigingsplaats Reusel-De Mierden		
Doelstelling Het bevorderen van een duurzame, robuuste samenwerking met flexibiliteit binnen geldende marges door het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de gemeenten. Het vergroten van het gemeenschappelijke kennisniveau en het inspelen op dwingende bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen die op termijn de bestuurskracht van de individuele gemeenten kunnen beïnvloeden. De taakvelden bestaan uit SSC, P&O, VTH en Maatschappelijke Dienstverlening Daarnaast bestaan op andere terreinen lichtere samenwerkingsvormen tussen de deelnemende gemeenten, zoals overleg en aparte afspraken.		

Relatie De taakvelden raken primair de bedrijfsvoering van de deelnemende gemeenten, zij komen voor in de programma's: Sociale voorzieningen, Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid en Algemene baten en lasten.		
Betrokkenen Deelnemende gemeenten zijn: Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden.		
Financieel belang De gemeente levert een financiële bijdrage 2021 ad € 4.036.116,--		
Financiële gegevens verbonden partij		
	01-01-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 422.593,--	€ 315.295,--
Vreemd vermogen	€ 8.490.361,--	€ 7.225.677,--
Exploitatieresultaat 2019	€ 315.295,--	
Ontwikkelingen In 2018 is een intensief proces gevolgd voor de vorming van het Participatiebedrijf KempenPlus. Hierbij is sprake van een aanpassing die samenhangt met de herziening van de uitvoering ten gevolge van de Participatiewet (Pw) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) in de Kempen. De uitvoering van de Pw en de Wsw heeft ook impact op de GRSK en voorziet in het ontvlechten van (een deel van) de huidige ISD. De taken die achterblijven bij ISD de Kempen na vorming van het Participatiebedrijf (Wmo, Schuldhulpverlening, Bijzondere bijstand en Minimabeleid) zijn te gering om als aparte afdeling te organiseren. De afdeling ISD de Kempen wordt gesplitst. De uitvoering van het Participatiebedrijf wordt ondergebracht in het nieuw op te richten Participatiebedrijf KempenPlus. De achtergebleven taken van de ISD en de afdeling Jeugdhulp worden ondergebracht bij de nieuw te vormen afdeling Maatschappelijke Dienstverlening. De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening wordt verantwoordelijk voor de uitvoering van de Bijzondere Bijstand van de Participatiewet, Sociaal Raadsliedenwerk, Schuldhulpverlening, Minimabeleid, Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdhulp. In december 2018 hebben de colleges van vier Kempengemeenten besloten in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen van de Gemeenschappelijke Regeling WVK-groep naar de Gemeenschappelijke Regeling Participatiebedrijf KempenPlus en de voorgestelde wijzigingen van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK). Daarnaast hebben de colleges besloten om de gemeenteraden toestemming te vragen om de gemeenschappelijke regelingen te wijzigen. In de raadsvergadering van 12 maart 2019 heeft de raad onder meer besloten: 1. het college van B&W toestemming te geven voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling WVK-groep naar de gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf KempenPlus; 2. het college van B&W toestemming te geven voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling van de samenwerkende Kempengemeenten. De colleges hebben inmiddels een definitief besluit genomen over het wijzigen van de gemeenschappelijke regelingen. De gewijzigde GRSK en het Participatiebedrijf is per 1 juli 2019 van start gegaan.		
Risico's <i>Afdeling Staf en afdeling Personeel en Organisatie</i> Bij deze afdelingen zijn geen bijzondere risico's bekend die met de activiteiten van deze afdelingen verband houden. <i>Afdeling SSC</i> Veel systemen die door SSC beschikbaar worden gesteld aan gebruikers, zijn zodanig dat overstappen naar alternatieve systemen praktisch wordt tegengehouden door hoge organisatie- en inrichtingskosten. Hierdoor ontstaat gebondenheid aan leveranciers. Het is een reëel risico dat ook komende jaren het SSC geconfronteerd gaat worden met onvermijdbare aanpassingen van software en bijbehorende kosten.		

Afhankelijk van de wettelijke verplichting, het afgegeven commitment bij de VNG-ALV, lokale behoefte en technische voortgang zullen er investeringen nodig zijn voor de realisatie van de Digitale Agenda 2020 en de daarbij behorende Gemeentelijk Gemeenschappelijke Infrastructuur (netwerk, servicebus, beveiliging) en de gezamenlijke onlinediensten welke vanuit het VNG programma Samen Organiseren op ons afkomen.

Bij de kapitaallasten bestaat het risico van overschrijding van de begroting, in het geval dat het SSC wordt geconfronteerd met niet uitstelbare vervanging van activa, die niet begroot zijn.

Afdeling Maatschappelijke Dienstverlening

Risico van de taken die voor deelnemende gemeenten worden uitgevoerd is het zogenaamde open-einde karakter van de regelingen. Het effect daarvan op programmakosten komt direct voor rekening van de deelnemende gemeenten. In de bedrijfsvoeringskosten van Jeugdhulp (CJG+) is een zogenaamde flexibele schil opgenomen. Dat budget is beschikbaar om de uitvoeringskosten van eventuele onverwachte vraag naar dienstverlening door het CJG+ te dekken. Een toenemende vraag kan daarmee zowel op de uitvoeringskosten als ook op de programmakosten van invloed zijn.

Afdeling VTH

De effecten van de Omgevingswet voor de deelnemende gemeenten zijn op dit moment nog niet bekend. Daarom wordt de invoering van deze wet ook als risico aangeduid. Door de vertraagde invoering van de wet private kwaliteitsborging in de bouw, bestaat het risico dat de besparing die met de nieuwe werkwijze verwacht wordt, pas vanaf 2020 of later kan worden gerealiseerd.

10. Gemeenschappelijke Regeling Participatiebedrijf Kempenplus

Vertegenwoordiging gemeente Eersel

Algemeen bestuur: Wethouder

Vestigingsplaats

Bladel

Doelstelling

KempenPlus voert de Participatiewet uit namens de gemeenten. KempenPlus kent haar cliënten en medewerkers uit de doelgroepen. Werkgevers worden geïnformeerd over personeels- en arbeidsmarktvragestukken. Inwoners worden geïnformeerd over hun mogelijkheden voor scholing en ontwikkeling. Lokale netwerken, kansen en mogelijkheden worden benut om opdrachten te verwerven en detachering mogelijk te maken. KempenPlus is een gewaardeerd partner in de samenwerking voor collega uitvoerders in het sociaal domein (Jeugd en Zorg), het onderwijs en het georganiseerd bedrijfsleven.

Relatie

Kempenplus maakt onderdeel uit van het programma sociale werkvoorziening

Betrokkenen

Deelnemende gemeenten zijn: Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden

Financieel belang

De gemeente levert een financiële bijdrage 2021 ad € 4.042.000,--

Financiële gegevens verbonden partij

(gegevens uit begroting 2021-2024, jaarrekening 2019 nog niet beschikbaar.

	01-07-2019	31-12-2019
Eigen vermogen	€ 3.764.000	€ 3.694.000

Voorlopig exploitatieresultaat 2 ^e helft 2019	€ 403.000 -/-
--	---------------

Ontwikkelingen

Op 01-07-2019 is het nieuw opgezet Kempenplus van start gegaan. In de meerjarenbegroting wordt voor de komende jaren uitgegaan van een daling van de financiële bijdrage. De financiële kaders van participatiebedrijf zijn geen 'hard' gegeven, maar zijn gebaseerd op aannames die straks in de uitvoeringspraktijk van het participatiebedrijf worden getoetst.

Risico's

Actualisatie van het functieboek

De functiebeschrijvingen en het functieboek worden geactualiseerd. De beloning van enkele SW medewerkers in de uitvoeringsorganisatie is waarschijnlijk te laag. Er is een voorlopige inschatting gemaakt van de stijging.

Ontwikkelingen in de doelgroepen

Naast de prijsrisico's heeft KempenPlus ook te maken met kwantiteits- en kwaliteitsrisico's: 1. Hogere instroom Cliënten; 2. Afname van het aantal medewerkers met een SW indicatie kan niet gecompenseerd worden door de instroom van medewerkers met LKS/BW; 3. Arbeidsvermogen (potentieel) van de medewerkers uit de doelgroep neemt af. De kans dat het eerste risico (meer Cliënten) zich voordoet is door de coronacrisis sterk toegenomen. KempenPlus is ook belast met de uitvoering van de Tozo. Hiervoor is geen bedrag opgenomen in de risico's omdat het uitgangspunt is dat de gemeenten alle uitvoeringskosten vergoeden aan KempenPlus. In de begroting wordt ervan uitgegaan dat de uitstroom van de SW gecompenseerd wordt door de medewerkers met een loonkostensubsidie of in Beschut Werken. KempenPlus richt zich vooral op het plaatsen van medewerkers op een zo regulier mogelijke baan. Het risico bestaat dat de medewerkers die binnen de infrastructuur werken minder loonwaarde of productiviteit hebben en meer begeleiding nodig hebben. Het risico op de ontwikkelingen in de doelgroepen wordt geschat op 10% van uitvoeringskosten van W&P.

Ontwikkelingen in de markt

Voor de bedrijfsresultaten is KempenPlus afhankelijk van de vraag in de markt en de economische ontwikkelingen. De volgende risico's hangen hiermee samen: 1. Wegvallen van vaste klanten en goed renderende opdrachten; 2. Aflopende contracten met de gemeenten 3. Aanpassen van de relatie met de gemeenten. KempenPlus is niet langer opdrachtnemer maar deelnemer aan een uitvoeringsorganisatie die gezamenlijk met de buitendiensten van de gemeenten wordt opgezet. 4. Meer instromers dan de markt aan kan waardoor de tarieven onder druk staan; 5. Concurrentie voor laagbetaalde functies door lage loonlanden en robotisering; 6. Economische gevolgen van corona; 7. De fraude kan tot imagoschade leiden waardoor KempenPlus minder interessant wordt als partner. Het risico wordt ingeschat op 25% van de netto toegevoegde waarde.

Chantage door cybercrime e.d.

KempenPlus heeft het afgelopen jaar aanzienlijk geïnvesteerd in de beveiliging en het verbeteren van de systemen. Steeds meer organisaties worden echter geconfronteerd met cybercriminaliteit. Dit kan tot hogere kosten voor het beschermen van de systemen leiden en in het uiterste geval zelfs tot afkoopsommen.

Weersomstandigheden Het veranderende klimaat en de onvoorspelbaarheid van het weer in het algemeen leiden ertoe dat er meer werkzaamheden of op andere tijdstippen uitgevoerd moeten worden. Dit kan leiden tot hogere lasten of tot lagere inkomsten. Stilstand op het ene moment en inhuur/uitzendkrachten op het ander moment.

Eigen risico WW/WIA

De kans bestaat dat medewerkers die de organisatie verlaten hebben in een later stadium een beroep doen op de WW of de WIA. KempenPlus is eigen risicodrager voor deze regelingen.

SUWI/Suite

KempenPlus deelt het systeem voor de registratie van de verstrekkingen en uitkeringen met Maatschappelijke dienstverlening van GRSK. Door het ministerie is aangegeven dat dit niet conform de regels is omdat er sprake is van twee zelfstandige organisaties. De kans bestaat dat KempenPlus een eigen systeem moet aanschaffen.

Wet inburgering

De wet wordt in 1 juli 2021 ingevoerd. De gemeenten hebben nog niet besloten of KempenPlus deze wet moet gaan uitvoeren.

Juridische geschillen

KempenPlus kan te maken krijgen met juridische geschillen. Deze kunnen samenhangen met het personeel of met de uitvoering van werkzaamheden.

De totale risico's zijn ingeschat op € 3.95 miljoen euro.

7. GRONDBELEID

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel. Het is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. Het is dus niet leidend maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen.

Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid richt zich in de gemeente op twee afzonderlijke hoofditems, namelijk:

- a. Grondbeleid in het kader van exploitatiegebieden voor het bouwen van woningen en bedrijven;
- b. Grondbeleid in het kader van cultuurgronden en natuurgronden.

Deze paragraaf geeft hoofdzakelijk de stand van zaken en (toekomstige) ontwikkelingen weer van de bouwgrondexploitaties en pachtgronden. In de gemeentelijke nota grondbeleid welke op 17 december 2017 is vastgesteld, zijn de beleidsuitgangspunten voor het te voeren grondbeleid binnen de gemeente Eersel geformuleerd. Deze uitgangspunten vormen samen een integraal beleidskader voor een verbetering van de beheersing en onderlinge afstemming van de verschillende, binnen het grondexploitatieproces te onderkennen, uitvoeringstrajecten. De begroting 2021 is opgesteld met de beleidsuitgangspunten uit de nota grondbeleid. De uitgangspunten in de grondnota vormen samen een integraal beleidskader voor een verbetering van de beheersing en onderlinge afstemming van de verschillende, binnen het grondexploitatieproces te onderkennen, uitvoeringstrajecten. De gemeente Eersel voert bij locatieontwikkeling altijd een regierol en zal proactief zijn bij de keuze van het voor haar beschikbare instrumentarium. De instrumenten die ingezet worden moeten leiden tot het gewenste ruimtelijke resultaat.

Gronden voor woningbouw en bedrijventerreinen

Momenteel is er veel vraag naar woningen binnen alle kernen van de gemeente en naar grond voor bedrijven voor uitbreiding en nieuw vestiging. In 2019 zijn we daarom gestart met een grootschalig onderzoek naar mogelijke transformatie en herstructureringslocaties. Daar waar er onvoldoende van dit soort locaties zijn kijken we naar nieuwe uitbreidingslocaties. Voor de kernen Vessem, Duizel en Wintelre zijn we daarom gestart met de voorbereiding van Koemeersdijk laatste fase, Duizel Noord laatste fase en Postels Huufke. Het bestemmingsplan voor Duizel Noord heeft als ontwerp ter inzage gelegen. Dit bestemmingsplan zal nog in 2020 ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Voor het plan Koemeersdijk en het Postelshuufke is het de verwachting dat in het 1e kwartaal van 2021 het bestemmingsplan ter vaststelling aan de gemeenteraad zal worden aangeboden. Voor Knegsel en Eersel willen in 2021 ook uitbreidingslocaties beschikbaar hebben. In 2021 gaan we verder met 20 à 25 locaties in de gemeente als het gaat om kleinschalige transformatie en inbreiding. Hierover is de afspraak gemaakt dat we elk half jaar de gemeenteraad bijpraten.

Gronden algemene dienst

De gemeente heeft meerdere gronden in beheer, dit betreft onder andere pachtgronden. De pachtgronden worden verpacht aan plaatselijke agrariërs met als doel de gronden agrarisch te benutten. Verder kunnen we deze gronden strategisch inzetten in projecten die een maatschappelijk belang dienen. De verwachting is dat de pachtinkomsten de komende jaren redelijk stabiel blijven, door het besluit van de gemeenteraad om vast te houden aan circa 245 – 250 hectare pachtgrond in eigendom bij de gemeente. De oppervlakte van 245-250 ha. is exclusief circa 25 ha. erfpacht (conform nota grondbeleid).

In oppervlakten uitgedrukt ziet het pachtareaal van de gemeente er per januari 2020 als volgt uit:

- erfpacht landbouwgronden, 25.63.75 hectare, 4 overeenkomsten.
- meerjarige pacht landbouwgronden, 177.02.99 hectare;
- geliberaliseerde pachtpercelen: 72.67.67 hectare.

Financieel overzicht Bouwgrondexploitatie

Financiële positie

Conform de vastgestelde beleidsnota Reserves en voorzieningen (2011) dient de gemeente om onvoorziene risico's met betrekking tot de grondexploitatie op te vangen een afzonderlijke buffer te hebben in de vorm van een algemene reserve bouwgrondexploitatie. Hierbij moet met name gedacht worden aan risico's die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen waardoor de gronduitgifte over de gehele linie stagneert. De hoogte van deze reserve wordt jaarlijks beoordeeld en eventueel aangepast bij de jaarrekening (paragraaf grondbeleid) op basis van de IFLO methode zoals vastgelegd in de grondnota.

Vennootschapsbelasting (VpB) voor grondexploitatie

De gemeente Eersel is VpB-plichtig inzake de bouwgrondexploitaties. De aangiftes VpB inzake de bouwgrondexploitatie zijn tot en met 2019 ingediend. De VpB last maakt onderdeel uit van een van de verplichte taken in programma 10 en komt ten laste of ten gunste van de exploitatie. In de begroting wordt geen budget geraamd voor deze verplichting aangezien de VpB berekend wordt over een het positieve resultaat in de bouwgrondexploitatie, waarmee eveneens in de begroting voorzichtigheidshalve geen rekening wordt gehouden.

Bijgevoegde overzichten

In overzicht 1 ziet u het verloop van de algemene reserve bouwgrondexploitatie.

Overzicht 2 geeft weer:

1. De onderhanden bouwgrondexploitaties
2. Een samenvatting van de boekwaarden en de naar verwachting nog te maken kosten en de naar verwachting te behalen opbrengsten.

Overzicht 1: Verloop stand algemene reserve grondexploitatie

(x € 1.000,-)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
SALDO RESERVE PER 1 januari	4.011	2.716	2.506	2.615	3.606	4.046	4.127	4.203
Bij: Rentetoevoeging (incl. rente resultaat)	148	64	69	45	49	51	52	53
Bij: Bijdrage van Alg.res.								
Bij: Storing uit br stim.Woningmarkt, makelaarskn	48							
Mutatie voorziening wegens verliezen	-81	42						
Toevoeging conform resultaatbestemming (resultaten bouwgrondexploitaties t-1)	3.378	470	940	946	391	30	24	
Af: VPB verplichting t-1	-188	-186	0	0	0	0	0	0
Af: bijdrage in Algemene reserve (cfm iflo-methode)	-4.600	-600	-900	0	0	0	0	0
SALDO RESERVE PER 31 december	2.716	2.506	2.615	3.606	4.046	4.127	4.203	4.256
Voorgestelde storting in t+1, zijnde resultaat bouwgrondexploitatie	470	940						
Saldo inclusief voorgestelde storting	3.186	3.446						
Minimale omvang buffer volgens grondnota	2.500	2.500						
Tekort (-) danwel overschot (+)	686	946						
Voorstel tot afroaming (afgerond)	600	900						

Overzicht 2:

Samenvatting verloop bouwgrondexploitatie begroting 2021 met doorkijk														Overzicht 2
Complex	Raming 2020					Uitgaven vanaf 1 januari 2021					Inkomsten vanaf 1-1-2021			Resultaat
	Looptijd	Boekwaarde	Saldo	Resultaat	Boekwaarde	Bouwrijp.	Fonds-	Overige	Voorber./	Rente	Bijdrage	Verkoop-	Beschik.	Resultaat
	t/m	1-1-2020	uitg.- inkom.	(+ = voordelig)	31-12-2020	kosten	vorming	kosten	onderzoek		derden	opbrengsten	voorz.verliezen	vanaf 2021
														(+ = voordelig)
Meerheide III	2021	-345.348	-1.006.280	640.000	-711.628	0	0	20.532	60.255	-13.307	0	0	0	286.964
Steensel N	2020	426.617	58.059	-484.676	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Duizel NO	2024	2.549.716	-428.623	0	2.121.093	0	0	54.666	126.883	106.241	0	2.214.088	830.949	0
Koemeersdijk	2021	2.393.561	-125.703	0	2.267.878	0	0	4.217	13.164	42.409	0	548.445	1.804.409	0
Rosheuvel II	2021	-847.156	492.108	130.000	-225.048	0	0	2.725	25.804	-4.208	0	0	0	53.849
Dorpshart Knegeel	2020	774.747	13.234	-787.981	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boterhogten	2023	-27.077	-514.139	150.000	-391.216	0	0	20.338	50.392	-11.812	0	0	0	104.078
Poelenloop	2020	-66.232	40.009	26.223	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eersel West	2022	39.557	39.888	0	79.445	40.000	0	46.210	10.765	780	0	452.200	0	0
Totaal		4.898.406	-1.431.447	-326.434	3.140.524	40.000	0	148.688	287.263	120.103	0	3.214.733	2.635.359	444.891

‘Beleid en beleidsdocumenten’

Op 19 december 2017 is de nota grondbeleid gemeente Eersel geamendeerd vastgesteld. Hierin zijn de beleidsuitgangspunten voor het te voeren grondbeleid geformuleerd. In de nota grondbeleid wordt de toepassing en de inzet van instrumenten specifiek benoemd. De Tweede Kamer heeft woensdag 1 juli 2015 met een ruime meerderheid ingestemd met de Omgevingswet. De Omgevingswet zet een streep door complexe, langdurige en versnipperde regelgeving. De Omgevingswet gaat voor minder regels, meer kwaliteit voor de leefomgeving, een grotere keuzevrijheid voor ondernemers en kortere procedures. De Omgevingswet treedt per 1 januari 2022 definitief in werking. Binnen deze wet wordt uitgegaan van de gedachte één loket en één vergunning, doordat 26 sectorale wetten opgaan in deze wet. De wet gaat niet uit van verboden, maar nodigt juist uit tot ontwikkeling.

Wat is de Omgevingswet nog meer. Een aantal feiten op een rij:

- Van 26 wetten naar 1 wet
- 5000 wetsartikelen worden terug gebracht naar 350 wetsartikelen
- Van 120 ministeriële regelingen naar 10
- Van 120 algemene maatregelen van bestuur terug naar 4

Het wordt één wet voor de hele leefomgeving. De wet maakt het mogelijk om lokale vraagstukken ook lokaal op te lossen. Van meerdere bestemmingsplannen naar slechts één omgevingsplan.

II. FINANCIËLE BEGROTING

1. Overzicht van baten en lasten

2021	Baten	Lasten	Saldo
PROGRAMMA 000 Sociale voorzieningen	2.111.595	6.921.511	-4.809.916
PROGRAMMA 001 Maatsch. dienstverl. en gezondheid	257.908	11.693.511	11.435.603
PROGRAMMA 002 Onderwijs en educatie	184.098	1.438.032	-1.253.934
PROGRAMMA 003 Ruimt. ordening en volkshuisvesting	4.909.001	6.465.779	-1.556.778
PROGRAMMA 004 Milieu	3.915.708	3.869.852	45.856
PROGRAMMA 005 Veiligheid	216.169	1.666.798	-1.450.629
PROGRAMMA 006 Verkeer en vervoer	49.500	3.315.173	-3.265.673
PROGRAMMA 007 Cultuur, sport en recreatie	122.464	1.814.787	-1.692.323
PROGRAMMA 008 Economische structuur	488.901	640.834	-151.933
PROGRAMMA 009 Bestuur en organisatie	272.882	1.774.332	-1.501.450
PROGRAMMA 010 Algemene baten en lasten	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	33.301.158	572.741	32.728.417
Overhead	253.072	5.604.861	-5.351.789
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	40.000	-40.000
Saldo van baten en lasten	46.082.456	45.818.211	264.245
Toevoeging en onttrekking reserves per programma			
PROGRAMMA 000 Sociale voorzieningen	32.312	0	32.312
PROGRAMMA 001 Maatsch. dienstverl. en gezondheid	0	0	0
PROGRAMMA 002 Onderwijs en educatie	0	106.895	-106.895
PROGRAMMA 003 Ruimt. ordening en volkshuisvesting	1.115	511.997	-510.882
PROGRAMMA 004 Milieu	146.217	6.193	140.024
PROGRAMMA 005 Veiligheid	0	0	0
PROGRAMMA 006 Verkeer en vervoer	142.291	266.500	-124.209
PROGRAMMA 007 Cultuur, sport en recreatie	652.000	600.000	52.000
PROGRAMMA 008 Economische structuur	0	0	0
PROGRAMMA 009 Bestuur en organisatie	0	0	0
PROGRAMMA 010 Algemene baten en lasten	839.399	852.442	-13.043
PROGRAMMA 011 Overhead	266.448	0	266.448
Resultaat	48.162.238	48.162.238	0

Overzicht incidentele baten en lasten

Vanaf begrotingsjaar 2014 is het wijzigingsbesluit BBV (d.d. 25 juni 2013) van toepassing waarbij onder meer artikel 19.3 lid c is aangepast. Deze aanpassing betekent dat het verplicht is gesteld om per programma de incidentele baten en lasten in beeld te brengen. De belangrijkste posten dienen ten minste te worden gespecificeerd en de overige posten kunnen ook als totaalbedrag worden opgenomen. Hierdoor wordt het inzichtelijker gemaakt om vast te kunnen stellen dat er sprake is van een structureel evenwicht.

BATEN (€ 1.299.573,--, waarvan € 898.760,-- beschikking over de reserves)

Programma 0

Onttrekking aan de bestemmingsreserve BUIG

De beschikking over deze reserve ad € 32.312,-- is ter dekking van de lasten en baten voor de BUIG 2021.

Programma 3

Bouwgrondexploitatie

Het saldo van de bouwgrondexploitatie wordt in 2021 geraamd op € 390.813,-- positief (zie ook de storting). Dit resultaat wordt aangemerkt als incidentele bate.

Anterieure overeenkomsten

De incidentele opbrengst 2021 van € 10.000,-- komt voort uit anterieure overeenkomsten ten behoeve van bovenwijkse voorzieningen (zie ook storting bij de incidentele lasten).

Programma 8

Verduurzaming zwembad de Albatros

Conform voorstel voorjaarsnota 2021-2024 wordt eenmalig € 600.000,-- gestort in een bestemmingsreserve verduurzaming zwembad de Albatros ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen. (zie ook storting bij de incidentele lasten)

Programma 11

Onttrekking aan de "Algemene reserve vrij besteedbaar"

De incidenteel hoger geraamde lasten van de Samenwerking Kempengemeenten (SK) voor de jaren 2021-2024 geraamd op:

	SK
2021:	€ 141.448
2022:	€ 79.575
2023:	€ 14.077
2024:	€ -22.480

Bestemmingsreserve Participatiebedrijf Kempenplus

	Kempenplus
2021:	€ 125.000
2022:	€ 125.000

LASTEN (€ 1.267.261,--, waarvan € 1.000.813,-- storting in de reserves)

Programma 3

Toevoeging aan de algemene reserve bouwgrondexploitatie

Het geraamde batig saldo van de bouwgrondexploitatie is in 2021 geraamd op € 390.813,--. Deze incidentele bate wordt toegevoegd aan de algemene reserve bouwgrondexploitatie.

Toevoeging aan de reserve bovenwijkse voorzieningen

De incidentele opbrengst 2021 van € 10.000,-- uit anterieure overeenkomsten wordt toegevoegd aan de reserve bovenwijkse voorzieningen.

Programma 8

Verduurzaming zwembad de Albatros

Conform voorstel voorjaarsnota 2021-2024 wordt eenmalig € 600.000,-- gestort in een bestemmingsreserve verduurzaming zwembad de Albatros ten laste van de reserve bovenwijkse voorzieningen. (zie ook storting bij de incidentele baten).

Programma 11

Samenwerking Kempengemeenten en Kempenplus

Conform de begroting 2021 van de SK en Kempenplus zijn de lasten voor de jaren 2021 tot en met 2024 verhoogd. De incidenteel hogere lasten ad € 462.620,-- (zie ook hierboven bij de baten) zijn geraamd in programma 11 en worden onttrokken aan de algemene reserve vrij besteedbaar dan wel de bestemmingsreserve Participatiebedrijf Kempenplus (zie hierboven).

Overzicht structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves

Vanaf begrotingsjaar 2014 is het wijzigingsbesluit BBV (d.d. 25 juni 2013) van toepassing waarbij onder meer artikel 19.3 uitgebreid met lid d. Deze uitbreiding betekent dat er een overzicht verplicht is gesteld om de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves in beeld te brengen. Hierdoor wordt het inzichtelijker gemaakt om vast te kunnen stellen dat er sprake is van een structureel evenwicht.

BATEN (€ 1.181.022,--)

Programma 3

Onttrekking aan de bestemmingsreserve "Egalisatie bebossing"

De onttrekking aan deze reserve wordt voor 2021 geraamd op € 1.115,-- per jaar. Het geraamde negatieve exploitatiesaldo van het beheer van bossen en natuurterreinen wordt onttrokken aan deze reserve.

Programma 4

Onttrekking aan de "Algemene reserve vrij besteedbaar"

De beschikking over deze reserve wordt geraamd op € 146.217,-- per jaar. Dit betreft de rente over de onderhoudsvoorziening riolering welke wordt toegevoegd aan de algemene reserve en vervolgens ten gunste wordt gebracht van het product riolering (conform het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2021). Deze structurele raming heeft geen effect op het exploitatiesaldo aangezien ook riolering een "gesloten" (kostendekkende) exploitatie betreft.

Programma 6

Onttrekking aan de reserve "Rehabilitatie wegen"(gerelateerd aan kapitaallasten)

De onttrekking wegens kapitaallasten wordt voor 2021 geraamd op € 142.291,--.

Programma 7

Onttrekking aan de bestemmingsreserve "Tennisvereniging Eresloch"(gerelateerd aan kapitaallasten)

De beschikking over deze reserve wordt geraamd op € 52.000,-- voor 2021 en daalt de komende jaren doordat de kapitaallasten van de verstrekte geldlening worden gedekt door deze reserve (rentecomponent daalt als gevolg van de jaarlijkse lineaire aflossing).

Programma 10

Onttrekking aan de bestemmingsreserve "Egalisatiereserve bruto-methode" (gerelateerd aan kapitaallasten)

De beschikking over deze reserve wordt voor 2021 geraamd op € 839.399,-- per jaar en heeft volledig betrekking op de dekking van de structurele kapitaallasten welke voortvloeien uit het toepassen van de bruto-methode.

LASTEN (€ 1.298.158,--)

Programma 2

Toevoeging aan de bestemmingsreserve "Decentralisatie onderwijs" (gerelateerd aan kapitaallasten)

De storting in deze bestemmingsreserve 2021 wordt geraamd op € 106.895,-- . Via deze reserve worden de verschillen tussen de kapitaallasten op grond van het vastgesteld Integraal Huisvestingsplan én de kapitaallasten van de bestaande activa ten opzichte van het voor een periode van 4 jaren vastgesteld budget verrekend.

Programma 3

Toevoeging aan de bestemmingsreserve herziening ruimtelijke plannen

Vanaf de begroting 2021 is een structurele storting ad € 30.000,-- opgenomen ten gunste van de bestemmingsreserve herziening ruimtelijke plannen.

Toevoeging aan de bestemmingsreserve "Vervanging groen"

De storting in deze bestemmingsreserve wordt voor 2021 geraamd op € 81.184,-- per jaar. Deze bestemmingsreserve is bij het raadsvoorstel Groen Loont! ingesteld om de benodigde vervangingen van groen die jaarlijks worden opgenomen in het meerjarig investeringsprogramma te kunnen bekostigen.

Programma 4

Zoals met uw raad is gecommuniceerd in de 1^e bestuursrapportage 2019 wordt in 2021 40% van de ontvangen SDE subsidie gestort in de bestemmingsreserve SDE subsidie. Dit bedrag wordt begroot op € 6.193,--.

Programma 6

Toevoeging aan de reserve "Rehabilitatie wegen" (gerelateerd aan kapitaallasten)

De storting in deze reserve wordt voor 2021 geraamd op € 266.500,-- en neemt voor het jaar 2022 toe met € 35.000,-- per jaar.

Programma 10

Toevoeging aan reserves

Toevoeging aan diverse reserves wegens rente over de reserves (geraamde stand per 1 januari 2021). De totale toevoeging wordt geraamd op € 807.386,-- per jaar en hiertegenover staat een inkomst van € 879.463,-- per jaar wegens rente over eigen financieringsmiddelen. Per saldo komt dus een bedrag van € 72.077,-- structureel ten gunste van de exploitatie. Dit betreft rente over de algemene (dekkings)reserve "minimum".

Presentatie structureel begrotingssaldo

De provincie (toezichthouder) heeft eind juni 2017 een handreiking uitgebracht om te bewerkstelligen dat alle Brabantse gemeentebegrotingen vanaf 2018 een inzichtelijke presentatie van het structureel begrotingssaldo geven. Deze handreiking geeft invulling aan artikel 17 van het BBV. Onderstaande tabel is opgesteld conform het in de genoemde handreiking opgenomen format en sluit aan bij de hiervoor gepresenteerde overzichten incidentele baten en lasten en structurele toevoegingen/onttrekkingen reserves.

	Lasten	Baten	Saldo
PROGRAMMA 0 Sociale voorzieningen	6.921.511	2.111.595	-4.809.916
PROGRAMMA 1 Maatsch. dienstverl. en gezondheid	11.693.511	257.908	-11.435.603
PROGRAMMA 2 Onderwijs en educatie	1.438.032	184.098	-1.253.934
PROGRAMMA 3 Ruimt. ordening en volkshuisvesting	6.465.779	4.909.001	-1.556.778
PROGRAMMA 4 Milieu	3.869.852	3.915.708	45.856
PROGRAMMA 5 Veiligheid	1.666.798	216.169	-1.450.629
PROGRAMMA 6 Verkeer en vervoer	3.315.173	49.500	-3.265.673
PROGRAMMA 7 Cultuur, sport en recreatie	1.814.787	122.464	-1.692.323
PROGRAMMA 8 Economische structuur	640.834	488.901	-151.933
PROGRAMMA 9 Bestuur en organisatie	1.774.332	272.882	-1.501.450
Totaal van de programma's	39.600.609	12.528.226	-27.072.383
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	572.741	33.301.158	32.728.417
Overzicht overhead	5.604.861	253.072	-5.351.789
Bedrag heffing vennootschapsbelasting	0	0	0
Bedrag voor onvoorzien	40.000	0	-40.000
Subtotaal programma's (inclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien)	45.818.211	46.082.456	264.245
Toevoeging en onttrekking reserves	2.298.971	2.079.782	-219.189
Geraamd resultaat	48.117.182	48.162.238	45.056
Incidentele baten en lasten	1.267.261	1.299.573	-32.312
Structureel begrotingssaldo			12.744

Toelichting op het structureel begrotingssaldo

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht is voor 2021 het structureel begrotingssaldo lager dan het geraamd resultaat. Dit wordt veroorzaakt door de beschikking over de bestemmingsreserve BUIG (€ 32.312,--) welke in 2021 incidenteel plaatsvindt.

FINANCIËLE POSITIE

2. Financiële positie

Deze uiteenzetting van de financiële positie gaat in op het begrotingsbeleid, de arbeidskosten, de investeringen, het verloop van de reserves en de meerjarenraming.

2.1 Begrotingsbeleid

2.1.1 Uitgangspunten

De begroting 2021 is opgesteld op basis van bestaand beleid, waaronder wordt verstaan het beleid van de door uw raad genomen beslissingen volgens de begroting 2020-2023 en de vastgestelde begrotingswijzigingen tot en met 30 juni 2020.

Daarnaast hebben ook de jaarrekeningcijfers 2019, de door de raad op 3 maart 2020 vastgestelde uitgangspunten en de op 30 juni 2020 behandelde voorjaarsnota 2021-2024 (inclusief de raadsinformatiebrief van 11 juni 2020: "Financiële gevolgen meicirculaire 2020", allen eveneens als basis gediend voor de samenstelling van de begroting 2021-2024.

Ons college heeft met name hetgeen is besproken tijdens de raadsvergadering van 30 juni 2020 (behandeling van de voorjaarsnota 2021-2024) vertaald in de voorliggende begroting 2021-2024.

Verder is rekening gehouden met de volgende basisgegevens (conform de uitgangspunten van de voorjaarsnota 2021-2024):

Raming aantal inwoners per 1-1-2021	:	19.410
Raming aantal woonruimten per 1-1-2021	:	8.875
Salarisstijging personeelskosten	:	5,4% (0,5% periodieke verhogingen en geraamde ontwikkeling cao/pensioenpremie in 2021: 4,9% conform raad 3 maart 2020)
Prijsstijging	:	1,5% (t.o.v. prijspeil 2020/raad 3 maart 2020)
Rente vaste financieringsmiddelen	:	1,25%
Rente financieringstekort	:	1,25%
Rente investeringsprogramma	:	1,25%

Dit hoofdstuk gaat nader in op de wijzigingen die zich hebben voorgedaan nadat de begroting 2020-2023 is vastgesteld en die van invloed zijn geweest op de jaarschijf 2021 en de jaren 2022 tot en met 2024. Een aantal van deze wijzigingen is al door de raad op 30 juni 2020 behandeld bij de voorjaarsnota 2021-2024 en bij (structurele) begrotingswijzigingen 2020.

Hierdoor wordt de ontwikkeling geschetst van het saldo 2021 en de gevolgen voor de meerjarenramingen, inclusief een korte weergave van de cijfers uit de voorjaarsnota 2021-2024 (inclusief bovengenoemde raadsinformatiebriefen).

2.1.2 Voorjaarsnota en begrotingsproces 2021-2024

In de voorjaarsnota 2021-2024 bedragen de begrotingssaldi ná de a, b en voorgestelde c-prioriteiten afgerond voor het jaar 2021 +€ 133.000,-- en voor het jaar 2024 -/- € 225.000,--. Op 11 juni 2020 zijn middels een raadsinformatiebrief de financiële mutaties weergegeven over de gevolgen van de meicirculaire 2020. De begrotingssaldi ná deze bijstelling zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Begrotingssaldi conform voorjaarsnota 2021-2024 ná a, b en voorgestelde c-prioriteiten (zie blz. 12 VJN 2021-2024).	132.918	4.869	-71.071	-224.573
Netto-effect meicirculaire 2020 (conform raadsinformatiebrief 11-6-2020)	-195.696	58.574	-82.186	-120.577
Geactualiseerd saldi 2021-2024 (incl. meicirculaire 2020)	-62.778	63.443	-153.257	-345.150

Vervolgens heeft de gemeenteraad op 30 juni 2020 de voorjaarsnota 2021-2024 behandeld. Deze richtinggevende voorjaarsnota 2021-2024 heeft het college vervolgens vertaald in de voorliggende begroting 2021-2024.

2.1.3 Samenstelling begroting 2021-2024

In de raadsvergadering van 3 maart 2020 (behandeling uitgangspunten voorjaarsnota/begroting 2021-2024) heeft uw raad aangegeven dat er een sluitende jaarschijf 2021 en het maximaal streven om te komen tot een sluitende jaarschijf 2024.

De saldi uit voorgaande tabel in paragraaf 2.1.2 zijn, behoudens voor het jaar 2022, tijdens het begrotingsproces gedaald.

Volledigheidshalve wordt hierbij aangetekend dat de exploitatiesaldi uit de voorjaarsnota 2021-2024 waren gebaseerd op een *doorkijk op hoofdlijnen* en de begrotingssaldi 2021-2024 vormen een uitkomst van de *totale* begroting 2021-2024.

Uit het volgende overzicht blijken de verschillen per jaar tussen het geactualiseerd beeld (paragraaf 2.1.2 en de volledige begrotingscijfers 2021-2024:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Geactualiseerd beeld voorjaarsnota (incl. ontwikkelingen, gevolgen meicirculaire 2020/aanvullende informatie en het coalitieakkoord)	-62.778	63.443	-153.257	-345.150
Uitkomst exploitatiebegroting 2021-2024	45.056	145.947	-43.071	-181.160
Verschillen voorjaarsnota (incl. coalitieakkoord)/uitkomst exploitatiebegroting	+107.834	+82.504	+110.186	+163.990

Deze verschillen zijn het saldo van diverse positieve en negatieve effecten vanuit het begrotingsproces. Enkele belangrijke mee- en tegenvallers voor de eerste en de laatste jaarschijf worden in de volgende tabel weergegeven, waaruit tevens blijkt of er sprake is van een incidenteel of structureel effect. Voor alle duidelijkheid wordt opgemerkt dat onderstaande belangrijke mutaties dus *niet* waren verwerkt in de cijfers van de voorjaarsnota 2021-2024, maar wél verwerkt zijn in de voorliggende begroting 2021-2024.

Omschrijving	2021	2024
Positieve effecten:		
Vervallen stelpost SVB trekkingsrechten	28.000	28.000
Overdekking afval en riolering (BCF+overhead)	87.000	87.000
Voordeel begroting Kempenplus t.o.v. inschatting voorjaarsnota	9.000	80.000
Effect renteverlaging 2% naar 1,25%	95.000	95.000
Geen structurele (extra) formatie VTE	76.000	76.000
Incidentele dekking tekort BUIG	32.000	
Subtotaal positieve effecten	327.000	366.000
Negatieve effecten:		
Bijstelling huur Markt 29 Eersel	-35.000	-35.000
Bijstelling dividend BNG	-70.000	0
Hogere lasten onderhoud gemeenschapshuizen	-23.000	-23.000
Verhuur en verpachtingen	-16.000	-16.000
Verzekeringen	-25.000	-25.000
Loonkosten	-39.000	-39.000
Diverse kleine afwijkingen	-11.000	-64.000
Subtotaal negatieve effecten	219.000	202.000
Totaal saldo positieve effecten uit het begrotingsproces 2021-2024	108.000	164.000

Voor een nadere detaillering wordt op deze plaats ook verwezen naar de analyse van de belangrijkste financiële afwijkingen 2021 ten opzichte van ramingen 2020 per productgroep (zie het onderdeel "Wat mag het kosten" bij ieder programma).

Zoals al in de inleiding is aangegeven zien de totale inkomsten en uitgaven (inclusief de stelposten) en de saldi voor de periode 2021-2024 er als volgt uit:

	2021	2022	2023	2024
Inkomsten	48.162.238	48.958.579	45.669.111	45.607.041
Uitgaven	48.117.182	45.812.632	45.712.182	45.788.201
Exploitatiesaldi	+45.056	+145.947	-43.071	-181.160
Waarvan incidenteel	+32.312	-	-	-
Structurele saldi	+12.744	+145.947	-43.071	-181.160

2.1.4 Incidentele toevoeging exploitatiesaldo 2021 aan de algemene reserve vrij besteedbaar

Het begrotingsoverschot voor 2021 bedraagt € 45.056,-- en is, evenals voorgaande jaren, toegevoegd aan de algemene reserve vrij besteedbaar. Hiervan is € 32.312,-- incidenteel, waardoor het structurele positieve saldo € 12.744,-- bedraagt.

Het positieve exploitatiesaldo 2021 biedt nog enige financiële ruimte voor eventuele incidentele nadelige effecten uit de septembercirculaire 2020 en/of tegenvallers uit de 2^e bestuursrapportage 2020 welke mogelijk nog niet zijn verwerkt in de voorliggende begroting (indien dit het geval is zullen deze worden meegenomen in de 1^e begrotingswijziging 2021). Tevens zullen ook eventuele financiële gevolgen voor de exploitatie, welke voortvloeien uit raadsbesluiten in september 2020, worden meegenomen in de 1^e begrotingswijziging 2021.

2.1.5 Verschillenanalyse programmabegroting 2021/2020

De belangrijkste verschillen tussen de voorliggende ontwerp-begroting 2021 en de begroting 2020 (per productgroep), worden per programma aangegeven bij het onderdeel "Wat mag het kosten" (zie exploitatieoverzicht met toelichting verschillen).

2.2 Arbeidskosten

Formatie

Bij de berekening van de arbeidskosten is voor de begroting 2021 uitgegaan van een reguliere formatie van 90,13 fte. Deze arbeidskosten zijn ook meegenomen in de kostenverdeling of rechtstreeks geraamd op de functionele begrotingspost c.q. productgroep dan wel geraamd in het nieuwe programma "Overheadkosten".

Voorziening wachtgelden ex-wethouders/Voorziening pensioenverplichting (ex-)bestuurders

Met betrekking tot de wachtgeldverplichtingen (voormalige) wethouders is - op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) - een voorziening aanwezig. Bij de jaarrekening wordt telkens door de accountant getoetst of het volume van deze voorziening toereikend is om aan de (toekomstige) verplichtingen te voldoen (conform BBV-voorschriften) en indien nodig wordt de voorziening hierop aangepast.

2.3 Investerings

De gemeente is een inkomensbestedende organisatie. Dit komt ook tot uitdrukking in de vele investeringen die door de gemeente worden gedaan. Deze investeringen zijn bij de totstandkoming van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in 2004 gesplitst in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings met een economisch nut zijn investeringen die verhandelbaar zijn of waar de gemeente inkomsten mee kan genereren (bijvoorbeeld rioolheffing). Indien een investering niet voldoet aan bovenstaande criteria dan betreft het een investering met een maatschappelijk nut (bijvoorbeeld wegen).

Ten aanzien van de activering van investeringen met een economisch nut werd in 2004 in het Besluit Begroting en Verantwoording BBV aangegeven dat deze geactiveerd moeten worden. De andere investeringen mochten geactiveerd worden. Door deze vrijheid om wel of niet te activeren bestaan er inmiddels grote verschillen in de wijze waarop gemeenten hiermee omgaan.

Vanaf begrotingsjaar 2017 zijn de artikelen 59 en 64 gewijzigd, zodat investeringen met een maatschappelijk nut, evenals investeringen met een economisch nut, beide moeten worden geactiveerd (en over de verwachte toekomstige gebruiksduur dienen te worden afgeschreven). De enige uitzondering op het verplicht activeren zijn kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde, die niet mogen worden geactiveerd (artikel 59, lid 2).

Tevens is er in het nieuwe BBV (vanaf begroting 2017) ook bepaald dat de bijdragen van derden verplicht in mindering moeten worden gebracht op de bruto-investering. Tot op heden had de gemeente de mogelijkheid om bruto dan wel netto te verantwoorden, maar het gewijzigde BBV betekent dus dat de netto-methode verplicht wordt gesteld.

In de "Financiële verordening gemeente Eersel" is als uitgangspunt vastgelegd dat op investeringen groter dan € 10.000,- wordt afgeschreven.

Kredietvotingen

Met het vaststellen van de programmabegroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven per programma tot de bedragen van het 'overzicht van baten en lasten' (zie paragraaf 1 van de financiële begroting). In de programma's zijn ook de investeringsplannen voor het begrotingsjaar 2021 opgenomen, welke voor meerdere jaren lasten met zich mee kunnen brengen.

Door het vaststellen van de begroting 2021-2024 worden - evenals voorgaande jaren - ook de investeringsplannen voor het begrotingsjaar geautoriseerd.

2.4 Reserves en voorzieningen

Bij de berekening van de stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2021 is uitgegaan van de rekeningcijfers 2019, vermeerderd c.q. verminderd met geraamde mutaties in het jaar 2020 op grond van door uw raad genomen besluiten. Vervolgens is rekening gehouden met de voorgestelde dekkingsmaatregelen zoals opgenomen in de voorliggende begroting 2021-2024 c.q. meerjarig investeringsprogramma 2021-2024.

Verder is rekening gehouden met hetgeen over reserves is opgenomen in de vastgestelde beleidsnota Reserves en voorzieningen (2011) en wat ter zake in de voorjaarsnota 2021-2024 is verwoord.

Reserves

De reserves kunnen worden verdeeld in algemene reserves en bestemmingsreserves. De totale reservepositie van de gemeente Eersel is per 1 januari 2021 als volgt geraamd:

Algemene reserves:

- minimum (niet vrij besteedbaar)	5.766.165	
- vrij besteedbaar	9.308.530	
- algemene bedrijfsreserve (bouwgrondexploitatie)	3.561.132	
- bovenwijkse voorzieningen	881.408	
		19.517.235

Bestemmingsreserves		21.594.466
---------------------	--	------------

Totaal reserves per 1-1-2021 (excl. rentebijbeschrijving)		41.111.701
---	--	------------

Hieronder wordt specifiek ingegaan op de mutaties in de algemene reserve vrij besteedbaar in de planperiode 2020-2024. Deze zijn van belang zijn om een beeld te krijgen van de financiële positie van de gemeente.

Algemene reserve vrij besteedbaar

Met betrekking tot de reservepositie kan worden opgemerkt dat de totale vrij besteedbare algemene reserve per 1 januari 2025 (inclusief rentebijbeschrijving) wordt geraamd op € 7,9 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met meerjarig-investeringsprogramma (MIP) 2021-2024. De algemene reserve vrij besteedbaar is van belang voor de bepaling van het weerstandsvermogen. Gezien de risico's die we als gemeente lopen wordt jaarlijks rekening gehouden met een minimale buffer voor de algemene reserve vrij besteedbaar. Bij de berekening van het beschikbare bedrag voor het MIP 2021-2024 in de voorjaarsnota 2021-2024 is rekening gehouden met de vastgestelde minimale buffer van € 3,5 miljoen,--. Tevens is wederom de 4/8 variant toegepast waardoor een bedrag van € 3,5 miljoen blijft gereserveerd voor de periode 2023-2026.

In onderstaand overzicht is het verloop van de *vrij besteedbare algemene reserve* weergegeven. Het overzicht is opgesteld op basis van de jaarrekening 2019, de begroting 2020 en de voorliggende begroting 2021-2024.

Daarnaast zijn in het overzicht verwerkt:

- de onttrekkingen en stortingen op basis van de begroting 2020 en raadsbesluiten;
- de onttrekkingen en stortingen welke - mede op grond van voorjaarsnota en het coalitieakkoord - worden voorgesteld ten behoeve van de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024 (inclusief eenmalige investeringen 2021-2024 zoals opgenomen in het investeringsprogramma 2021-2024).

	2020	2021	2022	2023	2024
Saldo per 1-1-2020(:incl. rente+ resultaatbestemming 2019)	17.349.762	9.308.530	8.744.836	7.554.571	7.654.926
Rentebijbeschrijving (incl. rente voorzieningen)	0	358.971	129.310	114.432	115.687
<u>Begroting 2020 / raadsbesluiten</u>	17.349.762	9.667.501	8.874.146	7.669.003	7.770.613
<i>Onttrekkingen (investerings)</i>					
- Nog uit te geven restantkredieten 2019 en besluiten in het jaar 2020 t/m 20 juni 2020	-7.388.583				
<i>Onttrekkingen (overige)</i>	-426.268				
- Bijdrage aan de voorziening riolering (conform bedrag rentetoevoeging)	-226.381	-146.217			
	9.308.530	9.521.284	8.874.146	7.669.003	7.770.613
<u>Begroting 2021</u>					
<i>Onttrekkingen (investerings)</i>					
Sociale voorzieningen					
- Geen					
Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid					
- Jongerenopbouwwerk		-34.000			
Onderwijs en educatie					
- Digitaal huis		- 18.000	- 18.000		
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting					
- Omgevingsvisie 2.0		- 91.000			
Milieu					
- Bewustwording duurzaamheid		-19.000			
Veiligheid					
- Geen					
Verkeer en vervoer					
- Aanleg looproute voor mensen met beperking op Markt en Hint		- 50.000	-350.000		
- Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67		- 50.000			
- Herinrichting Eindhovenseweg			- 661.000		
- Diverse voorzieningen in gebied van de Run ivm gebieds-impuls N69			- 50.000		
Cultuur, sport en recreatie					
- Geen					
Economische structuur					
- Visit Eersel Manager		- 61.000	- 61.000		
- Tijdelijke projectleider vrijetijdseconomie (2021-2022)		- 152.000			
- Innovatie / Slimmer Eersel		- 75.000	- 75.000		
- Rural Data Center de Kempen		-25.000	- 25.000		
Bestuur en organisatie					
- Informatiebeveiliging/ gebouwenbeheer		- 43.000			
Overheadkosten					
- Geen					
<i>Onttrekkingen (exploitatie)</i>					
Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid					
- AED's		-17.000			
Cultuur, sport en recreatie					
- Geen					
Economische structuur					
- Geen					
Bestuur en organisatie					
- Geen					
Overheadkosten					
- Incidenteel bijdrage SK		-141.448	-79.575	- 14.077	22.480
Saldo per 31-12	9.308.530	8.744.836	7.554.571	7.654.926	7.793.093
Rentebijbeschrijving (incl. rente voorzieningen)					117.414
Saldo per 1-1-2025					7.910.506

Algemene reserve bouwgrondexploitatie

Bij de bouwgrondexploitatie is sprake van een afzonderlijke algemene reserve, welke ultimo 2021 wordt geraamd op € 3.605.646,-- (excl. begroot resultaat 2021). Voor het meerjarig verloop van de algemene reserve bouwgrondexploitatie wordt op deze plaats verwezen naar paragraaf 7: Grondbeleid.

2.5 Geprognoseerde balans

In het gewijzigde BBV wordt vanaf begrotingsjaar 2017 een meerjarig geprognoseerde balans voorgeschreven. Deze balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar hoeft niet dezelfde mate van detail te kennen. In de balans is rekening gehouden met de geplande investeringen uit het Meerjarig investeringsprogramma 2021-2024.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS 2020-2024											
ACTIVA											
BALANS	per 1 januari 2020		per 31 december 2020		per 31 december 2021		per 31 december 2022		per 31 december 2023		per 31 december 2024
Vaste activa		49.108.585	62.392.070		64.903.804		68.776.743		73.612.823		73.108.610
Vlottende activa (voorraad bouwgronden)		1.163.744	694.136		312.745		394.541		178.473		0
Totaal activa		50.272.329	63.086.206		65.216.549		69.171.284		73.791.296		73.108.610
Financieringstekort/overschot		24.787.494	5.350.375		1.411.889		-4.353.311		-11.121.349		-9.789.976
Totaal generaal		75.059.823	68.436.581		66.628.438		64.817.973		62.669.947		63.318.634
PASSIVA											
BALANS	per 1 januari 2020		per 31 december 2020		per 31 december 2021		per 31 december 2022		per 31 december 2023		per 31 december 2024
<u>Eigen vermogen</u>											
1. Reserves:											
* Algemene reserves	27.194.236		19.517.235		18.809.885		17.640.280		17.774.332		18.018.507
* Bestemmingsreserves	19.131.175		21.594.466		21.560.770		21.037.569		20.750.005		20.491.892
		46.325.411	41.111.701		40.370.655		38.677.849		38.524.337		38.510.399
<u>Vreemd vermogen</u>											
2. Voorzieningen		19.182.925	18.618.213		18.357.783		19.046.791		17.858.943		18.521.568
3. Langlopende schulden:											
* Onderhandse leningen	9.551.487		8.706.667		7.900.000		7.093.333		6.286.667		6.286.667
		9.551.487	8.706.667		7.900.000		7.093.333		6.286.667		6.286.667
Totaal vaste financierings- middelen		75.059.823	68.436.581		66.628.438		64.817.973		62.669.947		63.318.634
Totaal generaal		75.059.823	68.436.581		66.628.438		64.817.973		62.669.947		63.318.634

3. Meerjaren investeringsprogramma 2021-2024

Het meerjareninvesteringsprogramma 2021-2024 is enerzijds gebaseerd op het concept, zoals dat bij de behandeling van de voorjaarsnota 2020-2023 op 30 juni 2020 is besproken in de gemeenteraad, en anderzijds heeft ook het coalitieakkoord 2018-2022 als uitgangspunt gediend (zie ook de toelichting in paragraaf 2.3 van het hoofdstuk de “Financiële begroting”).

Programma	Vervanging (V)/ Nieuw (N)	Omschrijving	Uitgaven per jaar x € 1.000				Totale uitgaven € 1.000	Inkomsten x € 1.000 Totaal	Waarvan dekking A.R.	Afschr. termijn	Netto lasten (kapitaal- en exploitatie- lasten)				Alg.res. 2021 x € 1.000
			2021	2022	2023	2024					2021	2022	2023	2024	
1	N	Jongerenopbouwwerk	34				34	34	34						34
2	N	Digitaalhuis	18	18			36	36	36						18
3	V	Vervanging groen	75	80	80	80	315	315							
3	N	Omgevingsvisie 2.0	195				195	195	91						91
3	N	Anticiperende verwervingen (con- form nota grondbeleid)	2.000				2.000	2.000							
3	N	Voorbereidingskosten nieuwe grondexploitaties	50				50	50							
4	V	Vervanging riolering	795	1.359	1.359	1.041	4.554	4.554							
4	V	Vervangen electrotechn/mech deel gemalen	305	340	325	76	1.046	1.046							
4	V	Vervangen bouwkundig mech gemalen	22	22	22	22	88	88							
4	V	Onderzoeken	27				27	27							
4	V	Groot onderhoud riolering (afkop- pelen i.h.k.v. KRW)	53	53	53	53	212	212							
4	V	Vervangen elektrisch/mechanisch hoofdgemalen	125	37	89	89	340	340							
4	N	Energiereductie bestaande ge- meentelijke gebouwen		167	180	192	539	539		div.					
4	N	Bewustwording duurzaamheid	19				19	19	19						19
6	V	Vervangen verharding Doorn- bocht, St. Lucijweg, Kerkdreef, Korte- en Lange Reen Steensel	235				235	235							
6	V	Vervangen verharding Jan Hage- laersweg, Korte Kerkstraat, Jo- seph Schulte-weg, Frans van	113				113	113							

Programma	Vervanging (V)/ Nieuw (N)	Omschrijving	Uitgaven per jaar x € 1.000				Totale uitgaven € 1.000	Inkomsten x € 1.000 Totaal	Waarvan dekking A.R.	Afschr. termijn	Netto lasten (kapitaal- en exploitatie- lasten)				Alg.res. 2021 x € 1.000
			2021	2022	2023	2024					2021	2022	2023	2024	
		Nunenstraat													
6	V	Vervangen verharding Koren- bloemlaan	20	223			243	243							
6	V	Vervangen verharding Mostheuvel			590		590	590							
6	V	Vervangen verharding Rietven			56		56	56							
6	V	Vervangen verharding Broekstraat		286			286	286							
6	V	Vervangen verharding Eindhoven- seweg		524			524	524							
6	N	Herinrichting Eindhovenseweg		661			661	661	661	25					
6	N	Verkeersveiligheidsplan	95	95	95	95	380		0	25	4.394	9.334	14.226	19.071	
6	V	Vervanging materieel buitendienst (gladheidsbestr.)			36	47	83			10			3.825	8.999	
6	N	Aanleg looproute voor mensen met een beperking op de Markt en Hint. In combinatie met groot on- derhoud	50	780			830	830	400	25					
6	N	Fietsviaduct Haagdoorn - Meer- heide			2.500		2.500	856					76.035	85.488	
6	N	Herinrichting Carquefouplein	50	615			665			25	2.313	31.044	34.555	34.223	
6	N	Div. voorz. in gebied van de Run ivm gebiedsimpuls N69		100			100	100	50						
6	N	Herinrichting Hazenstraat - Stok- kelen	100	1.200			1.300			25	4.625	60.700	67.550	66.900	
6	N	Vervangen verharding / recon- structie Schadewijkstraat		50	1.120		1.170	120		25		2.313	54.400	60.815	
6	N	Haalbaarheidsonderzoek geluids- wal A67	50				50	50	50						50

Programma	Vervanging (V)/ Nieuw (N)	Omschrijving	Uitgaven per jaar x € 1.000				Totale uitgaven € 1.000	Inkomsten x € 1.000 Totaal	Waarvan dekking A.R.	Afschr. termijn	Netto lasten (kapitaal- en exploitatie- lasten)				Alg.res. 2021 x € 1.000
			2021	2022	2023	2024					2021	2022	2023	2024	
6	V	Vervangen verharding Willibrordusstraat Wintelre		50	475		525			25		2.313	24.569	27.275	
7	V	Renovatie tennisaccommodatie Vessem	177				177	15		40	5.063	6.024	5.974	5.923	
7	V	Gevelrenovatie hockeyaccommodatie	76				76	7		25	3.191	3.588	3.554	3.519	
7	N	Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC	666				666	258		30	19.150	21.530	21.360	21.190	
7	N	Vorbereidingskrediet toekomst zwembad	100				100	100							
7	N	Omheinen sportparken Eersel en Steensel	50				50	4		20	3.388	3.646	3.618	3.589	
8	N	VisitEersel Manager	81	81			162	162	122						61
8	N	Tijdelijke projectleider vrijetijdseconomie	152				152		152						152
8	N	Innovatie / Slimmer Eersel	75	75			150	150	150						75
8	N	Rural Data Center de Kempen	100	100			200	200	50						25
11	V	Informatiebeveiliging / gebouwenbeheer	64				64	64	43						43
11	V	Vervanging materieel buitendienst (overig)	40	67	122	20	249			8	5.250	14.231	30.495	33.525	
		Totaal	6.012	6.983	7.102	1.715	21.812	15.079	1.858		47.374	154.723	340.161	370.517	568

Toelichting investeringsprogramma 2021-2024

Algemeen

Onderstaande toelichting op het investeringsprogramma betreft een cijfermatige onderbouwing, waarbij met name de dekkingsmiddelen worden aangegeven (de beschikkingen over de algemene reserve en de netto kapitaal- en exploitatielasten worden in afzonderlijke kolommen weergegeven, zodat deze niet afzonderlijk worden toegelicht). Indien er sprake is van een te activeren nieuwe- en vervangingsinvestering met daaruit voortvloeiende kapitaallasten, is rekening gehouden met eventueel vrijvallende kapitaallasten zodat in die gevallen enkel de *extra* kapitaallasten zijn opgenomen in het meerjarig investeringsprogramma. De totaal geraamde kapitaallasten/exploitatielasten voor de jaren 2021 tot en met 2024 zijn in de exploitatie als stelpost opgenomen (programma 10). Voor een inhoudelijke toelichting voor de investeringen 2021 wordt verwezen naar het desbetreffende programma en de formats in de voorjaarsnota 2021-2024.

Programma 3: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Vervanging groen

Voor de dekking van de vervangingen groen is bij de vaststelling van het beleidsplan Groen Loont! in 2017 besloten om jaarlijks een bedrag te storten in de bestemmingsreserve vervanging groen. De benodigde investeringen voor 2021 tot en met 2024 (totaal € 315.000,--) kunnen worden gedekt uit deze bestemmingsreserve.

Anticiperende verwervingen (conform nota grondbeleid) en voorbereidingskosten nieuwe grondexploitaties.

De verwervingen en kosten worden als materieel vaste activa in de balans verwerkt tot het moment dat de grond in exploitatie wordt genomen. Er is zodoende geen afzonderlijke dekking nodig.

Programma 4: Milieu

Vervanging riolering. Totaal € 4.544.000,--

Vervangen elektrotechnische / mechanische deel gemalen. Totaal € 1.046.000,--.

Vervangen bouwkundige mechanische gemalen. Totaal € 88.000,--.

Onderzoeken. Totaal € 27.000,--

Groot onderhoud riolering.(afkoppelen in het kader van de kaderrichtlijn water) Totaal: € 212.000,--

Vervangen elektrotechnische / mechanische hoofdgemalen. Totaal € 340.000,--

Deze investeringen zijn opgenomen op grond van de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2016-2021 wat in 2018 financieel is geactualiseerd.

Energiereductie bestaande gemeentelijke gebouwen

Deze investering groot € 539.000,-- zal op basis van nog te maken afspraken bij de gebruikers in rekening worden gebracht.

Programma 6: Verkeer en vervoer

Vervangen verharding Doornbocht, St. Lucijweg, Kerkdreef, Korte- en Lange Reen Steensel

De geraamde investering voor het jaar 2021 ad € 235.000,-- wordt gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten).

Vervangen verharding Jan Hagelaersweg, Korte Kerkstraat, Joseph Schulte-weg, Frans van Nunenstraat. De geraamde investering voor het jaar 2021 ad € 113.000,-- wordt gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten).

Vervangen verharding Korenbloemlaan

De totaal geraamde investering voor de jaren 2021 en 2022 ad € 243.000,-- wordt gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten).

Vervangen verharding Mostheuvel

De geraamde investering voor het jaar 2023 ad € 590.000,-- wordt gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten).

Vervangen verharding Rietven

De geraamde investering voor het jaar 2023 ad € 56.000,-- wordt gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten).

Vervangen verharding Broekstraat

De geraamde investering voor het jaar 2022 ad € 286.000,-- wordt gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten).

Vervangen verharding Eindhovenseweg

De geraamde investering voor het jaar 2022 ad € 524.000,-- wordt gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten).

Aanleg looproute voor mensen met een beperking op de Markt en Hint

De geraamde investering voor het jaar 2021 en 2022 ad € 830.000,-- wordt voor € 430.000,-- gedekt uit de reserve rehabilitatie wegen (kapitaallasten) en € 400.000,-- uit de algemene reserve vrij besteedbaar.

Programma 7: Cultuur, sport en recreatie

Vorbereidingskrediet toekomst zwembad

De geraamde investering voor het jaar 2021 ad € 100.000,-- wordt gedekt uit bestemmingsreserve zwembad.

4. Meerjarenbegroting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt bij de meerjarenramingen uitgegaan van een periode van vier jaren. Dus kunnen de meerjarenramingen worden beschouwd als een financiële vertaling van het aanvaard beleid gedurende de komende vier jaren.

Zo wordt met name inzicht verkregen of er voldoende middelen zijn om een meerjarig investeringsprogramma tot uitvoering te brengen.

4.1 Algemene uitgangspunten

Evenals bij de systematiek van de berekening van de algemene uitkering is bij de begroting voor de jaren 2021-2024 geen rekening gehouden met algemene loon- en prijsstijgingen. De meerjarenramingen zijn dus berekend op het systeem van constante lonen en prijzen.

Bij de berekening van de kapitaallasten voortvloeiende uit het investeringsschema is uitgegaan van 2% rente en is bij de stelpost onderuitputting – conform de financiële verordening – voor het eerste jaar rekening gehouden met een half jaar rentelasten.

Verder is uitgegaan van aanvaard beleid inclusief alle begrotingswijzigingen tot en met de raad van 30 juni 2020 en de jaarrekeningcijfers 2019.

4.2 Verloop meerjarenramingen 2022-2024

De begroting 2021-2024 heeft voor de afzonderlijke jaren de volgende saldi:

2021	+€	45.056,--
2022	+€	145.947,--
2023	-€	43.071,--
2024	-€	181.160,--

In onderstaand overzicht worden de wijzigingen ten opzichte van de vorige jaarschijf weergegeven.
N.B.: + = positief effect ten opzichte van vorig jaar; - = negatief effect ten opzichte van vorig jaar.

Omschrijving	Vershil 2022 t.o.v. 2021	Vershil 2023 t.o.v. 2022	Vershil 2024 t.o.v. 2023
Beginsaldo (=eindsaldo vorig begrotingsjaar)	-45.056	-145.947	43.071
Mutaties t.o.v. vorig begrotingsjaar			
Productgroepen:			
- Inkomen	-2.000	-2.000	0
- Sociaal cultureel werk	+6.000	0	0
- Volksgezondheid	+17.000	0	+2.885
- Bouwen en wonen	-19.000	-81.250	-120.250
- Woonomgeving en leefmilieu	-700	-18.830	-8.963
- Planologie	0	+9.000	0
- Milieuzorg	-36.000	+63.900	0
- Bereikbaarheid	-35.000	-35.000	-35.000
- Sport en recreatie	-3.200	+2.400	-2.400
- Bestuursorganen	-31.500	+21.600	+9.900
- Maatschappelijke registratie	-15.012	-6.816	+33.268

- Algemene dekkingsmiddelen	+163.330	-299.024	-48.746
- Overheadkosten	+56.973	+156.002	+31.217
Totaal	-145.947	43.071	181.160

Voor zover de meerjarenramingen 2022 tot en met 2024 aanzienlijk afwijken wordt dit hieronder per productgroep nader toegelicht.

Productgroep Volksgezondheid

Conform het raadsvoorstel inzake de AED van 24 september 2020 wordt er incidenteel voor de jaren 2020 en 2021 € 17.000,-- per jaar extra beschikbaar gesteld.

Productgroep Bouwen en wonen

De mutaties hebben betrekking op bijstellingen van de bouwleges.

Productgroep Milieuzorg

De mutaties hebben betrekking op de extra kosten voor intensivering milieutoezicht in 2021 en 2022.

Productgroep Bereikbaarheid

Het nadeel wordt geheel veroorzaakt door de jaarlijks extra toenemende storting voor vervanging wegen met € 35.000,-- per jaar in 2022.

Productgroep Bestuursorganen

De mutaties binnen deze productgroep hebben voornamelijk betrekking op het aantal verwachte verkiezingen tot en met 2023 en een raming voor de (actualisatie van de) doorrekening van de voorziening pensioenverplichting ex-bestuurders in 2022.

Productgroep Maatschappelijke registratie

De mutaties hebben betrekking op de verlenging van de geldigheidsperiode van rijbewijzen en reisdocumenten van 5 jaar naar 10 jaar waardoor er fluctuaties zitten in de opbrengsten.

Productgroep Algemene dekkingsmiddelen

Mutaties in algemene uitkering (inclusief deelfonds Sociaal domein) uit het gemeentefonds:

2022	€	42.679,--
2023	€ -	31.586,--
2024	€ -	38.390,--

Mutaties in kapitaal- en exploitatielasten meerjarig-investeringsprogramma 2021-2024:

2022	€ -	107.349,--
2023	€ -	185.438,--
2024	€ -	30.356,--

Mutaties in stelposten:

2022	€	203.000,--
2023	€ -	107.000,--
2024	€	0,--

De raming voor uitkering dividend van de BNG is in 2021 neerwaarts bijgesteld naar € 155.000,-- en loopt meerjarig op naar € 225.000,-- in 2024.

Productgroep Overheadkosten

De mutaties binnen deze productgroep worden mede veroorzaakt door de bijdrage aan de Samenwerking Kempengemeenten conform de begroting SK (uitvoeringskosten MD/VTH/SSC/P&O) meerjarig als volgt wijzigen:

2022	€	39.846,--
2023	€	168.500,--
2024	€	8.774,--

Hierbij wordt het verschil mede veroorzaakt doordat de beschikking over algemene vrij besteedbare reserve ten behoeve van incidentele kosten SK meerjarig als volgt wijzigen:

2022	€ -	61.873,--
2023	€ -	190.498,--
2024	€ -	36.557,--

Tevens worden de mutaties binnen deze productgroep veroorzaakt doordat de bijdrage aan Kempenplus meerjarig als volgt wijzigt:

2022	€	92.000,--
2023	€	165.000,--
2024	€	72.000,--

Mede wordt het verschil veroorzaakt doordat de beschikking over de bestemmingsreserve Participatiebedrijf Kempenplus meerjarig als volgt wijzigt:

2022	€	0,--
2023	€ -	125.000,--
2024	€	0,--

BIJLAGE

Bijlage A: Meerjaren overzicht reserves en voorzieningen, incl. toelichtingen

Staat van reserves en voorzieningen 2021-2024

Naam reserve/voorziening	2021				2022			
	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerdering (storting) Rentedeel	Storting exclusief rente	Verminderen (beschikkingen)	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Vermeerdering (storting) Rentedeel	Storting exclusief rente	Verminderen (beschikkingen)
A1. Reserves								
- Algemene reserve								
Saldo van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	63.077
* Minimum	5.766.165	0	0	0	5.766.165	0	0	0
* Vrij besteedbaar	9.308.530	358.971	0	922.665	8.744.836	129.310	0	1.319.575
- Algemene reserve grondexploitatie (grondbedrijf)								
* Batig saldo grondexploitatie	946.223	11.828	390.813	958.050	390.813	4.885	30.000	395.698
* Vrij besteedbaar	2.614.909	32.686	958.050	0	3.605.646	45.071	395.698	0
* Bovenwijkse voorzieningen	881.408	11.018	10.000	600.000	302.425	3.780	0	0
Subtotaal A1:	19.517.235	414.503	1.358.864	2.480.716	18.809.885	183.046	425.698	1.778.350
A2. Bestemmingsreserves								
<i>Algemeen:</i>								
Kunsthonds	16.096	201	0	0	16.297	204	0	0
Infrastructuurle maatregelen / Duurzaam Veilig	0	0	0	0	0	0	0	0
Ecologische verbindingzone	158.110	1.976	0	0	160.087	2.001	0	0
BUIG	238.691	2.984	0	32.312	209.362	2.617	0	0
Uitkeringen HNG	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoering DOP's	0	0	0	0	0	0	0	0
Compensatie bossen	675	8	0	0	684	9	0	0
Compensatie bossen	359.204	4.490	0	0	363.694	4.546	0	0
Tennisvereniging Eresloch	100.000	2.000	0	52.000	50.000	625	0	50.625
Rehabilitatie wegen	1.429.195	41.195	271.000	142.291	1.599.099	19.989	306.000	142.291
decentralisatie onderwshuisvesting	1.257.337	0	106.895	0	1.364.232	0	106.895	0
Grondzaken en anticiperende werken	219.958	2.749	0	0	222.708	2.784	0	0
Compensatie landbouwgronden	90.710	1.134	0	0	91.844	1.148	0	0
Egalisatie bebossing	129.106	1.614	0	1.115	129.605	1.620	0	1.115
Herziening (algemeen) ruimtelijke plannen	110.249	1.378	30.000	104.000	37.627	470	30.000	50.000
Stimulering woningmarkt	0	0	0	0	0	0	0	0
Facilitaire zaken	0	0	0	0	0	0	0	0
Afbouw dividenduitkering VVK	0	0	0	0	0	0	0	0
Duurzaamheid	0	0	0	0	0	0	0	0
Afvalverwijdering	400.000	0	0	0	400.000	0	0	0
Innovatie en uitvoering toekomstvisie	0	0	0	0	0	0	0	0
Gebiedsimpuls N69	0	0	0	0	0	0	0	0
Nulplussmaatr. Sluipverk.werende maatr. Eersel-Berg.	21.946	274	0	0	22.220	278	0	0
Aanvullende maatregelen Brede school Eersel	395	5	0	0	400	5	0	0
Vervanging groen	24.974	312	81.184	75.000	31.470	393	81.184	80.000
BR 3D	1.000.000	0	0	0	1.000.000	0	0	0
BR Kwaliteitsverbetering buitengebied	86.999	1.087	0	0	88.086	1.101	0	0
BR Bereikbaarheidsagenda	16.216	203	0	0	16.419	205	0	0
BR SDE subsidie	10.989	137	6.193	0	17.320	216	6.193	0
BR Participatiebedrijf Kempenplus	822.615	10.283	0	125.000	707.898	8.849	0	125.000
BR Gelden tbv toeristische sector	3.835	48	0	0	3.883	49	0	0
BR verduurzaming zwembad de Albatros	1.400.000	17.500	600.000	100.000	1.917.500	23.969	0	0
Egalisatie reserve bruto-methode	13.697.165	252.570	0	839.399	13.110.336	163.879	0	839.399
Subtotaal A2:	21.594.466	342.149	1.095.272	1.471.117	21.560.770	234.957	530.272	1.288.430
Totaal reserves (A1 + A2):	41.111.701	756.652	2.454.136	3.951.833	40.370.655	418.003	955.970	3.066.780
B1. Voorzieningen								
- Voorziening gewezen wethouders	415.373	0	0	70.352	345.021	0	0	56.114
- Voorziening dubieuze debiteuren	30.344	0	0	0	30.344	0	0	0
- Voorziening Personele gevolgen organisatieontw.	33.000	0	0	0	33.000	0	0	0
- Voorziening pensioenverplichting (ex-)bestuurders	2.678.205	0	0	53.851	2.624.354	0	0	53.851
- voorziening toekomstige expl.verliezen	2.536.698	50.734	0	1.804.410	783.022	15.660	0	0
Subtotaal B1:	5.693.620	50.734	0	1.928.613	3.815.742	15.660	0	109.965
B2. Onderhoudsvoorzieningen								
Gemeenschapshuizen, sportaccommodaties en gebouwen	887.607	0	438.049	595.657	729.999	0	438.049	588.147
<i>* Inventaris</i>								
Sportthal De Kraanvogel inventaris	0	0	7.253	5.480	1.773	0	7.253	27.930
Sportzaal Duizel inventaris	9.065	0	1.581	8.375	2.271	0	1.581	924
Sportzaal Steensel inventaris	11.343	0	2.789	3.866	10.266	0	2.789	12.436
Gymmaterieel Vessem-Wintelre-Knegsel	22.977	0	9.606	23.004	9.579	0	9.606	8.668
<i>* Overige voorzieningen:</i>								
- renovatie sportvelden	0	0	0	0	0	0	0	0
- onderhoud veldverlichting	0	0	0	0	0	0	0	0
- renovatie tennisbanen	325.030	0	21.644	191.327	155.347	0	21.644	45.839
Gemeentehuis stoffering	74.065	0	9.400	0	83.465	0	9.400	32.068
- onderhoudsvoorziening wegen	1.866.401	0	872.647	919.872	1.819.176	0	872.647	96.369
- onderhoud wegen degeneratievergoeding	188.916	0	10.000	25.000	173.916	0	10.000	25.000
- Openbare verlichting	378.489	0	118.225	118.225	378.489	0	118.225	118.225
- onderhoudsvoorziening riolering	11.697.398	0	263.385	0	11.960.783	0	263.385	0
Subtotaal B2:	15.461.291	0	1.754.579	1.890.806	15.325.064	0	1.754.579	955.606
Totaal voorzieningen (B1 t/m B2):	21.154.911	50.734	1.754.579	3.819.419	19.140.805	15.660	1.754.579	1.065.571
TOTAAL GENERAAL:	62.266.612	807.386	4.208.715	7.771.251	59.511.461	433.664	2.710.549	58.523.323

Staat van reserves en voorzieningen 2021-2024									
Naam reserve/voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar	2023			Saldo aan het einde van het dienstjaar	2024			Saldo aan het einde van het dienstjaar
		Rentedeel	Vermeerdering (storting) Storting exclusief rente	Verminderingen (beschikkingen)		Rentedeel	Vermeerdering (storting) Storting exclusief rente	Verminderingen (beschikkingen)	
A1. Reserves									
- Algemene reserve									
Saldo van baten en lasten	-63.077	0	0	45.164	-108.241	0	50.240	0	-58.001
* Minimum	5.766.165	0	0	0	5.766.165	0	0	0	5.766.165
* Vrij besteedbaar	7.554.571	114.432	0	14.077	7.654.926	115.687	0	-22.480	7.793.093
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Algemene reserve grondexploitatie (grondbedrijf)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
* Batig saldo grondexploitatie	30.000	375	24.078	30.375	24.078	301	0	24.379	0
* Vrij besteedbaar	4.046.415	50.580	30.375	0	4.127.370	51.592	24.379	0	4.203.341
* Bovenwijkse voorzieningen	306.206	3.828	0	0	310.033	3.875	0	0	313.909
	0								
Subtotaal A1.	17.640.280	169.215	54.453	89.616	17.774.332	171.455	74.619	1.899	18.018.507
A2. Bestemmingsreserves									
Algemeen:									
Kunsthonds	16.501	206	0	0	16.707	209	0	0	16.916
Infrastructuurle maatregelen / Duurzaam Veilig	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ecologische verbindingzone	162.088	2.026	0	0	164.114	2.051	0	0	166.165
BUIG	211.979	2.650	0	0	214.629	2.683	0	0	217.312
Uitkeringen HNG	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitvoering DOPs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Compensatie bossen	692	9	0	0	701	9	0	0	710
Compensatie bossen	368.240	4.603	0	0	372.843	4.661	0	0	377.504
Tennisvereniging Eresloch	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rehabilitatie wegen	1.782.796	22.285	341.000	142.291	2.003.790	25.047	376.000	142.291	2.262.547
decentralisatie onderw ijshuisvesting	1.471.127	18.389	106.895	0	1.596.411	0	106.895	0	1.703.306
Grondzaken en anticiperende w erken	225.492	2.819	0	0	228.310	2.854	0	0	231.164
Compensatie landbouw gronden	92.992	1.162	0	0	94.155	1.177	0	0	95.332
Egalisatie bebossing	130.110	1.626	0	1.115	130.621	1.633	0	1.115	131.139
Herziening (algemene) ruimtelijke plannen	18.097	226	30.000	48.000	323	4	30.000	30.000	327
Stimulering w oningmarkt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Facilitaire zaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afbouw dividenduitkering WVK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Duurzaamheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afvalverwijdering	400.000	0	0	0	400.000	0	0	0	400.000
Innovatie en uitvoering toekomstvisie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gebiedsimpuls N69	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nulplusmaatr. Sluipverk.w erende maatr. Eersel-Berg.	22.498	281	0	0	22.779	285	0	0	23.064
Aanvullende maatregelen Brede school Eersel	405	5	0	0	410	5	0	0	415
Vervanging groen	33.048	413	81.184	80.000	34.645	433	81.184	80.000	36.262
BR 3D	1.000.000	12.500	0	0	1.012.500	12.656	0	0	1.025.156
BR Kw aaltverbetering buitengebied	89.187	1.115	0	0	90.302	1.129	0	0	91.431
BR Bereikbaarheidsagenda	16.624	208	0	0	16.832	210	0	0	17.043
BR SDE subsidie	23.729	297	6.193	0	30.219	378	6.193	0	36.790
BR Participatiebedrijf Kempenplus	591.747	7.397	0	0	599.144	7.489	0	0	606.633
BR Gelden tbv toeristische sector	3.931	49	0	0	3.980	50	0	0	4.030
BR verduurzaming zw embad de Albatros	1.941.469	24.268	0	0	1.965.737	24.572	0	0	1.990.309
Egalisatiereserve bruto-methode	12.434.816	155.435	0	839.399	11.750.852	146.886	0	839.399	11.058.339
	0								
Subtotaal A2.	21.037.569	257.970	565.272	1.110.805	20.750.005	234.420	600.272	1.092.805	20.491.892
Totaal reserves (A1 + A2):	38.677.849	427.185	619.725	1.200.421	38.524.337	405.875	674.891	1.094.704	38.510.399
B1. Voorzieningen									
- Voorziening gew ezen w ethouders	288.907	0	0	76.578	212.329	0	0	92.531	119.798
- Voorziening dubieuze debiteuren	30.344	0	0	0	30.344	0	0	0	30.344
- Voorziening Personele gevolgen organisatieontw .	33.000	0	0	0	33.000	0	0	0	33.000
- Voorziening pensioenvplichting (ex-)bestuurders	2.570.503	0	0	53.851	2.516.652	0	0	53.851	2.462.801
- voorziening toekomstige expl.verliezen	798.683	15.974	0	0	814.656	16.293	0	830.949	0
	0								
Subtotaal B1.	3.721.437	15.974	0	130.429	3.606.982	16.293	0	977.331	2.645.944
B2. Onderhoudsvoorzieningen									
Gemeenschapshuizen, sportaccommodaties en gebouwen	579.901	0	438.049	361.771	656.179	0	438.049	620.128	474.100
	0								
* Inventaris	0								
Sporthal De Kraanvogel inventaris	-18.904	0	7.253	12.896	-24.547	0	7.253	2.747	-20.041
Sportzaal Duizel inventaris	2.928	0	1.581	0	4.509	0	1.581	538	5.552
Sportzaal Steensel inventaris	619	0	2.789	0	3.408	0	2.789	3.971	2.226
Gymmaterieel Vessem-Wintelre-Knegsel	10.517	0	9.606	0	20.123	0	9.606	649	29.080
	0								
* Overige voorzieningen:	0								
- renovatie sportvelden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- onderhoud veldverlichting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- renovatie tennisbanen	131.152	0	21.644	152.796	0	0	21.644	0	21.644
Gemeentehuis stoffering	60.797	0	9.400	20.900	49.297	0	9.400	32.068	26.629
	0								
	0								
- onderhoudsvoorziening w egen	2.595.454	0	872.647	2.120.411	1.347.691	0	872.647	142.246	2.078.092
- onderhoud w egen degeneratievergoeding	158.916	0	10.000	25.000	143.916	0	10.000	25.000	128.916
- Openbare verlichting	378.489	0	118.225	118.225	378.489	0	118.225	118.225	378.489
- onderhoudsvoorziening riolering	12.224.168	0	263.385	0	12.487.553	0	263.385	0	12.750.938
	0								
Subtotaal B2.	16.124.037	0	1.754.579	2.811.999	15.066.617	0	1.754.579	945.572	15.875.624
Totaal voorzieningen (B1 t/m B2):	19.845.474	15.974	1.754.579	2.942.428	18.673.599	16.293	1.754.579	1.922.903	18.521.568
	0								
TOTAAL GENERAAL:	58.523.323	443.158	2.374.304	4.142.848	57.197.936	422.168	2.429.470	3.017.607	57.031.967

<u>Naam reserve</u>	<u>Doel</u>	<u>Functie</u>	<u>Minimum</u> <u>Maximum</u>
Algemene reserve (minimum)	Deze reserve vervult een inkomensfunctie. Dit wil zeggen dat de rente hiervan jaarlijks vrijvalt ten gunste van de exploitatie. Als gevolg hiervan is de besteedbaarheid wel beperkt.	Inkomstenfunctie	
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	Deze reserve maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen en dient als buffer voor het opvangen van niet-structurele financiële risico's. Doordat de rente wordt bijgeschreven hebben beschikkingen geen consequenties voor de exploitatie en is deze dus vrij besteedbaar.	Bufferfunctie	Minimum 3.500.000
Algemene reserve grondexploitatie	Deze reserve is bedoeld als buffer voor het opvangen van de financiële risico's, die kunnen voortvloeien uit de bouwgrond-exploitatie.	Bufferfunctie	Minimum 2.500.000
Bovenwijkse voorzieningen	Deze reserve is bedoeld voor het realiseren van voorzieningen, betrekking hebbende op méér dan één bouwgrondexploitatieplan.	Bestedingsfunctie	
Kunst	Reserve bedoeld voor dekking van uitgaven als gevolg van door de raad vastgestelde werkplannen mbt beeldende kunst. Voeding gebeurt door middel van een jaarlijkse vaste storting ten laste van de exploitatie.	Bestedingsfunctie	
Infrastructurele maatregelen/ duurzaam veilig	Reserve ter dekking van investeringen van infrastructurele aard, zoals werkzaamheden in het kader van verkeersveiligheid, leefbaarheid en/of verfraaiing, een reconstructie of herinrichting alsmede voor maatregelen in het kader van Duurzaam Veilig; anders dan regulier onderhoud wegen. Dit komt ten laste van de voorziening onderhoud wegen.	Bestedingsfunctie	
Ecologische verbindingzone	Reserve ter dekking van kosten wegens het conform Rijks- en Provinciaal beleid ontwikkelen van vastgestelde ecologische verbindingzones waarbij bestaande natuurgebieden met elkaar worden verbonden waardoor een grotere biodiversiteit wordt verkregen en aanwezige bedreigde dier- en plantensoorten uitbreiden en tevens de landschappelijke (cultuur-historische) waarde wordt verhoogd.	Bestedingsfunctie	
Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten	Reserve bedoeld voor het opvangen van hogere financiële lasten op bijstandsuitkering in het kader van de BUIG, danwel het opvangen van een lagere Rijksbudget-uitkering. In verband met onzekerheden ten aanzien van de instroom en uitstroom, alsmede door de onzekere macro-economische situatie; de BUIG-rijksbijdrage wordt steeds berekend op basis van deze gegevens van 2 jaar terug (t-2 systematiek).	Bufferfunctie	
Afkoopsommen bouwfonds overname HNG	Deze reserve dient ter dekking van de afschrijving van de tegen contante waarde geactiveerde (nog te ontvangen) afkoopsommen terzake van de overname van het bouwfonds door HNG (afschrijving is gelijk aan jaarlijkse vrijval).	Financieringsfunctie	
Uitvoering DOP's	Deze reserve dient ter egalisatie van mogelijk lagere subsidie-opbrengsten in het kader van de dorpsontwikkelingsplannen. Voor diverse projecten binnen deze plannen zijn subsidies vooralsnog geraamd op basis van globale cijfers.	Bufferfunctie	

<u>Naam reserve</u>	<u>Doel</u>	<u>Functie</u>	<u>Minimum</u> <u>Maximum</u>
Compensatie bossen	Deze reserve heeft ten doel het aantal HA bosgrond, dat in bezit is van de gemeente zoveel mogelijk te stabiliseren. Terzake van in dit kader gedane aan- of verkopen van bosgrond wordt aan deze reserve onttrokken dan wel toegevoegd.	Bestedingsfunctie	
Rood met Groenfonds	Deze reserve dient ter verwerving van gronden en het ontwikkelen en uitvoeren van plannen ter verbetering van de kwaliteit van het landschap (groen). Voeding gebeurt door middel van een bedrag per m2 uitgegeven grond voor stedelijke functies (rood) die ten koste gaan van het buitengebied. Als basis voor deze plannen geldt het landschapsontwikkelingsplan en de nota "Rood met groen".	Bestedingsfunctie	
Tennisvereniging Eresloch	De reserve is gevormd ter dekking van de jaarlijkse rente en afschrijving van de aan de tennisvereniging Eresloch verstrekte geldlening.	Financieringsfunctie	
Rehabilitatie wegen	Deze reserve heeft ten doel het dekken van de kapitaallasten van het vervangen van wegen. Het vervangen van wegen is niet opgenomen in het onderhoudsplan ten behoeve van de voorziening onderhoud wegen.	Financieringsfunctie	
Decentrale onderwijshuisvesting	Deze reserve is ingesteld om de verschillen tussen kapitaallasten op grond van het vastgestelde IHP en de bestaande activa ten opzichte van het voor een periode van 4 jaar vastgestelde budget te verrekenen. Iedere vier jaar wordt het IHP geactualiseerd en wordt het budget opnieuw vastgesteld en vindt eventuele afroaming/aanvulling van het saldo plaats.	Egalisatiefunctie	
Grondzaken en anticiperende werken	Deze reserve is in 2009 ingesteld ter dekking van kosten als gevolg van het voeren van een actieve grondpolitiek, grondtransacties met betrekking tot reconstructiedoelen, aankoop van restgronden alsmede van de kosten voor nieuwe initiatieven die niet direct leiden tot bouwgrondexploitaties. Indien de desbetreffende locatie niet tot ontwikkeling komt binnen 5 jaren, zal bij de jaarrekening worden voorgesteld om de geactiveerde kosten volledig af te schrijven en ter dekking hiervan een beschikking over deze bestemmingsreserve te doen ten gunste van de exploitatie.	Bestedingsfunctie	
Compensatie landbouwgronden	Deze reserve heeft als doel het in de grondnota genoemde minimale areaal aan landbouwgrond te waarborgen. Noodzakelijke aankopen kunnen hieruit worden betaald.	Bestedingsfunctie	
Egalisatie bebossing	Deze bestemmingsreserve is bedoeld om toekomstige verliezen op te vangen. Het exploitatiesaldo terzake van het beheer van bossen en natuurterreinen wordt jaarlijks ten gunste of ten laste van deze reserve gebracht, waardoor fluctuaties in de exploitatie worden geneutraliseerd, een en ander met inachtneming van het voor deze reserve vastgestelde maximum van 150.000,-. Het college is bevoegd om mutaties die samenhangen met de doelstelling van deze reserve zonder separaat raadsbesluit te verwerken.	Egalisatiefunctie	Maximum 150.000
Herziening (algemene) ruimtelijke plannen	Deze reserve is bij besluit van 14 juni 2012 gevormd om de externe kosten van de in de komende 10 jaar te verwachten herzieningen van bestemmingsplannen en overige ruimtelijke plannen op te vangen. De gereserveerde gelden waren eerder ondergebracht binnen de bouwgrondexploitatie.	Bestedingsfunctie	

<u>Naam reserve</u>	<u>Doel</u>	<u>Functie</u>	<u>Minimum</u> <u>Maximum</u>
Stimulering woningmarkt	De verlaging van de bestemmingsreserve volkshuisvesting door het SRE heeft in 2012 geresulteerd in een eenmalige uitkering. Aangezien deze vrijval dient te worden ingezet voor volkshuisvestelijke- of verstedelijkingsdoeleinden heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 besloten hiervoor een reserve te vormen.	Bestedingsfunctie	
BR Facilitaire zaken	Gemeente Eersel heeft tot en met 2013 een bonusbudget bij de WVK opgebouwd waarmee de gemeente medewerkers van de WVK inhuurt en de WVK arbeidsintegratie bekostigt. De opbouw van dit bonusbudget is door het nieuwe groencontract met de WVK nagenoeg beëindigd. Het deel van het bonusbudget (90000,-) dat beschikbaar is voor de inhuur van WSW'ers t.b.v. facilitaire ondersteuning, is door WVK overgedragen. In 2014 heeft de gemeenteraad besloten om dit bedrag te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve Facilitaire ondersteuning, waaruit dan voor minimaal de komende 6 jaren de inhuurlasten van de WVK voor de inhuur door het team facilitaire zaken kunnen worden voldaan.	Bufferfunctie	
BR Afbouw dividenduitkering WVK	Het algemeen bestuur van de WVK-groep heeft in 2014 besloten om het uitkeringsregime aan te passen in die zin dat de uitkering is verhoogd en de duur is verlengd t/m 2019. De gemeenteraad heeft in 2014 besloten om een deel van de eenmalige uitkering van WVK te bestemmen voor het opvangen van het op termijn wegvallen van de dividenduitkering door het instellen van de bestemmingsreserve afbouw dividenduitkering WVK.	Bufferfunctie	
BR Duurzaamheid	Er wordt binnenkort een onderzoek ingesteld naar doelmatige investeringen in duurzaamheid. Daarom heeft de gemeenteraad in 2014 besloten tot het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve "Duurzaamheid". De uit het onderzoek doelmatig blijvende investeringen kunnen ten laste hiervan worden gebracht.	Bestedingsfunctie	
BR Afvalverwijdering	Deze bestemmingsreserve is ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2019 om toekomstige incidentele tekorten op de afvalstoffenheffing te op te kunnen vangen	Bufferfunctie	
BR Innovatie en uitvoering toekomstvisie	In onze toekomstvisie "Kempisch wonen in een wereldregio" staat onder de noemer "21e-eeuwse cultuur" dat de gemeente Eersel ruimte geeft aan de netwerksamenleving: "Samen met partners stimuleert zij een duurzame, dynamische en innovatieve cultuur waarbij initiatieven uit de kernen en uit de regio leidend zijn". Om die gewenste rol van stimulator waar te kunnen maken zijn middelen nodig om snel en slagvaardig in te kunnen spelen op ontwikkelingen en initiatieven.	Bestedingsfunctie	
BR Gebiedsimpuls N69	In het kader van het Integraal gebiedsplan grenscorridor N69 heeft de gemeente Eersel een drietal projecten opgevoerd, te weten het ontwikkelen van natuur en landschap (*incl. wandelverbinding) in het Rundal, de aanleg van een vrijliggend fietspad tussen Steensel en Riethoven en de aanleg van een fiets- en wandelbrug tussen De Haagdoorn en Meerheide.	Bestedingsfunctie	
BR Nulplusmaatregelen sluipverkeer Eersel-Bergeijk	Reserve voor de maatregel van een nieuwe weg tussen Eersel en Bergeijk, welke dient ter voorkoming van het sluipverkeer op het wegennet aan de zuidkant van Eersel, als onderdeel van het Gebiedsakkoord Grenscorridor N69.	Bestedingsfunctie	Maximum 1.219.000

<u>Naam reserve</u>	<u>Doel</u>	<u>Functie</u>	<u>Minimum</u> <u>Maximum</u>
Aanvullende maatregelen Brede School Eersel	Reserve dient om maatregelen te treffen in de naaste omgeving van het gebouw, zoals het buitenterrein c.q. speelplaats voor de kinderopvang geschikt te maken (verharding en afsluiting).	Bufferfunctie	
Vervanging groen	Deze bestemmingsreserve is bij het raadsvoorstel Groen Loont! ingesteld om de benodigde vervangingen van groen die jaarlijks worden opgenomen in het meerjarig investeringsprogramma te kunnen bekostigen.	Bestedingsfunctie	
3D	Reserve dient als egalisatie om de forse schommelingen in de rijksuitkering als ook de uitgaven in de jaarrekening op te vangen. Aangezien hier sprake is van een open-eind-regeling waarbij de uitgaven fors kunnen oplopen, kunnen de kosten worden geëgaliseerd.	Bufferfunctie	Maximum 1.000.000
Kwaliteitsverbetering buitengebied	Bij de vaststelling van de structuurvisie op 3 april 2012 is besloten om deze bestemmingsreserve in te stellen en te vullen met de provinciale teruggave van Ruimte-voor-ruimte gelden en met inkomsten uit de verplichte bijdragen voor landschapsinvestering bij projecten in het buitengebied. De uitgaven uit de bestemmingsreserve waren te verdelen over gebiedsontwikkeling Kleine Beerze, landschapsontwikkelingsplan (nu Groen Loont!), uitvoering plattelandontwikkeling en de sloopstimuleringsregeling, zoals opgenomen in bijlage 2 van de Structuurvisie, nog niet in werking laten treden.	Bestedingsfunctie	
Bereikbaarheidsagenda	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 ingesteld. Op 27 september 2016 heeft de gemeenteraad van Eersel de intentieovereenkomst van het regionale Bereikbaarheidsakkoord bekrachtigd en daarmee de intentie uitgesproken om voor de financiering van de bijdrage van de gemeente Eersel middelen te zoeken binnen de begroting. Uit deze bestemmingsreserve kunnen de bijdragen aan de generieke projecten uit het Bereikbaarheidsakkoord worden bekostigd.	Bestedingsfunctie	
SDE Subsidie	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de 1e bestuursrapportage 2019 ingesteld. De bestemmingsreserve dient ervoor om de eerste 15 jaar elk jaar 40% van het ontvangen bedrag aan SDE subsidie te storten om vervolgens het 16e tot en met 25e jaar jaarlijks aan deze reserve een bedrag te onttrekken waardoor de SDE subsidie over 25 jaar wordt verdeeld.	Egalisatiefunctie	
Participatiebedrijf Kempenplus	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 ingesteld. Op 29 november 2018 heeft het algemeen bestuur van de WVK besloten om, conform het bedrijfsplan inzake het op te richten participatiebedrijf vermogen uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Vervolgens is het raadsvoorstel 'vorming Participatiebedrijf Kempenplus' op 12 maart 2019 in de raad behandeld, waarbij ook is aangegeven dat de incidentele en structurele aard van de kosten nog nader wordt bekeken. Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van toekomstige onvoorziene lasten.	Bufferfunctie	

<u>Naam reserve</u>	<u>Doel</u>	<u>Functie</u>	<u>Minimum</u> <u>Maximum</u>
Gelden tbv toeristische sector	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 ingesteld. De bestemmingsreserve dient ter dekking van toekomstige uitgave toeristische sector.	Bestedingsfunctie	

Egalisatiereserve bruto-methode	Reserve voor het genereren van jaarlijkse vrijval terzake van ontvangen investerings-bijdragen/beschikkingen over reserves ter dekking van de kapitaallasten van bruto-investeringen. Komt alleen voor bij investeringen met economisch nut, niet zijnde vervangingsinvesteringen.	Financieringsfunctie	
--	--	----------------------	--

BR verduurzaming zwembad de Albatros	Deze bestemmingsreserve is bij het vaststellen van de begroting 2020 ingesteld. De bestemmingsreserve dient ter dekking van toekomstige investeringsuitgave zwembad.	Bestedingsfunctie	
---	--	-------------------	--

<u>Naam voorziening</u>	<u>Doel</u>	<u>Functie</u>
Voorziening gewezen wethouders	Deze voorziening voorziet in de middelen, die noodzakelijk zijn om de ten laste van de gemeente blijvende kosten wegens (toekomstige) verplichtingen terzake van gewezen wethouders te dekken.	Bestedingsfunctie

Voorziening dubieuze debiteuren	Deze voorziening heeft als doel het ondervangen van het eventuele risico van niet betalen van openstaande vorderingen.	Bestedingsfunctie
--	--	-------------------

Voorziening personele gevolgen organisatieontwikkelingen	Deze voorziening is in 2012 ingesteld ter dekking van de kosten van enkele medewerkers die als gevolg van organisatie-aanpassingen geheel of gedeeltelijk boven-formatief zijn geworden.	Bestedingsfunctie
---	--	-------------------

Voorziening pensioenverplichting ex-bestuurders	Deze voorziening heeft ten doel het veilig stellen van de (door-)betalingsverplichtingen van ontvangen pensioenwaarde-overdrachten van ex-bestuurders.	Bestedingsfunctie
--	--	-------------------

Voorziening toekomstige negatieve saldi bouwgrondexploitatie	Deze voorziening is bij besluit van 31 januari 2013 in het leven geroepen ter dekking van te verwachten negatieve saldi bij afwikkeling van bestaande bouwgrondexploitatieplannen.	Bestedingsfunctie
---	--	-------------------

Voorziening onderhoud/vervanging inventaris sporthal	Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van de kosten, die voortvloeien uit jaarlijkse inspecties van en onderhoud aan of vervanging van gymnastiekmaterialen en -toestellen.	Egalisatiefunctie
---	---	-------------------

Voorziening onderhoud/vervanging inventaris gymlokaal Duizel	Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van de kosten, die voortvloeien uit jaarlijkse inspecties van en onderhoud aan of vervanging van gymnastiekmaterialen en -toestellen.	Egalisatiefunctie
---	---	-------------------

Voorziening onderhoud/vervanging inventaris gymlokaal Steensel	Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van de kosten, die voortvloeien uit jaarlijkse inspecties van en onderhoud aan of vervanging van gymnastiekmaterialen en -toestellen.	Egalisatiefunctie
---	---	-------------------

<u>Naam voorziening</u>	<u>Doel</u>	<u>Functie</u>
Voorziening onderhoud/ vervanging gymmaterieel Vessem Wintelre Knegsel	Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van de kosten, die voortvloeien uit jaarlijkse inspecties van en onderhoud aan of vervanging van gymnastiekmaterialen en -toestellen.	Egalisatiefunctie
Voorziening onderhoud veldverlichting	De bestaande veldverlichtinginstallaties op de gemeentelijke sportparken zijn gerenoveerd en voldoen weer aan huidige wet- en regelgeving, sportnormen en accommodatiebeleid. De lichtkwaliteit is conform de sportnorm ISA (NOC-NSF). Deze voorziening heeft ten doel dit niveau te handhaven en de hiermee gepaard gaande onderhoudskosten te dekken en te spreiden.	Egalisatiefunctie
Voorziening renovatie tennisbanen	De kosten voor renovatie van de huidige tennisbanen (op basis van gravel) worden geraamd op basis van een meerjaren renovatieschema. De hieruit voortvloeiende kosten worden vertaald in de voorziening renovatie tennisbanen.	Egalisatiefunctie
Voorziening vervanging stofferings gemeentehuis	Deze voorziening beoogt de vervanging van vloerbedekking en gordijnen van het gemeentehuis (welke niet zijn opgenomen in het meerjarig onderhoudsplan gebouwen) Jaarlijks wordt vanuit de exploitatie een bedrag gestort.	Egalisatiefunctie
Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen	Door middel van een meerjarig onderhoudsplan worden voor een periode van 10 jaar de toekomstige onderhoudsverplichtingen van de gemeentelijke gebouwen begroot. Dit plan wordt jaarlijks bij de opstelling van de begroting geactualiseerd en worden de (bijgestelde) stortingen in de (meerjaren)begroting opgenomen.	Egalisatiefunctie
Voorziening onderhoud wegen	De basis voor de voorziening onderhoud wegen wordt gevormd door het onderhoudsplan wegen. Hierin zijn de te verwachten onderhoudswerkzaamheden aan het wegennet opgenomen voor de komende 10 jaar. Tevens is hierin een financiële vertaling opgenomen. Het onderhoudsplan wordt elke 2 jaar geactualiseerd en de te ramen stortingen worden hierop aangepast. De voorziening heeft eveneens een egalisatiefunctie: het opvangen van fluctuaties in de onderhoudskosten van wegen.	Egalisatiefunctie
Voorziening onderhoud wegen degeneratievergoeding	Door het uitvoeren van graafwerkzaamheden ten behoeve van het leggen van leidingen onder verhardingsconstructies ontstaat schade die leidt tot degeneratie van het verhardingsoppervlak. Door de instemminghouder wordt aan de gemeente een vergoeding betaald voor het veroorzaken van deze schade. De vergoedingen, die ter compensatie van deze schade worden betaald, wordt degeneratievergoeding genoemd.	Egalisatiefunctie
Voorziening onderhoud openbare verlichting	Ter vervanging van de lichtmasten en armaturen en voor enige optimalisatie werd op grond van de beleidsnota openbare verlichting deze voorziening ingesteld.	Egalisatiefunctie
Voorziening onderhoud riolering	De basis voor deze voorziening is het in 2015 opgestelde verbreed gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2016-2021 en heeft ten doel om de kosten van onderhoud en vervanging van het rioolstelsel te dekken. Ook de kosten als gevolg van de zorgplicht voor de gemeente op grond van nieuwe wet- en regelgeving (Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken, Europese Kader Richtlijn Water etc.) zijn in genoemd plan meegenomen.	Egalisatiefunctie

Bijlage B Overzicht baten en lasten per taakveld

	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur	73.500	1.150.839	-1.077.339
Burgerzaken	199.382	623.493	-424.111
Overhead	253.072	5.604.861	-5.351.789
Treasury	1.040.453	14.925	1.025.528
OZB woningen	2.522.501	53.600	2.468.901
OZB niet-woningen	1.476.077	0	1.476.077
Belastingen overig	110.000	222.342	-112.342
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeente-fonds	27.698.117	0	27.698.117
Overige baten en lasten	0	321.874	-321.874
Mutaties reserves	2.079.782	2.298.971	-219.189
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	45.056	-45.056
Crisisbeheersing en Brandweer	65.569	1.314.261	-1.248.692
Openbare orde en Veiligheid	59.250	352.537	-293.287
Verkeer en vervoer	49.500	3.313.813	-3.264.313
Parkeren	6.000	6.000	0
Openbaar vervoer	0	1.360	-1.360
Economische ontwikkeling	0	149.141	-149.141
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	432.023	227.661	204.362
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	2.024	-2.024
Economische promotie	570.267	151.563	418.704
Openbaar basisonderwijs	105.046	275.273	-170.227
Onderwijshuisvesting	10.766	658.248	-647.482
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	68.286	609.498	-541.212
Sportaccommodaties	104.980	1.170.296	-1.065.316
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	12.484	268.291	-255.807
Musea	0	76.416	-76.416
Cultureel erfgoed	0	0	0
Media	0	315.982	-315.982
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	126.138	1.402.596	-1.276.458
Samenkracht en burgerparticipatie	82.173	2.923.923	-2.841.750
Wijkteams	0	130.577	-130.577
Inkomensregelingen	2.106.413	3.801.024	-1.694.611
Begeleide participatie	0	2.931.271	-2.931.271
Arbeidsparticipatie	0	40.000	-40.000
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	370.559	-370.559
Maatwerkdienstverlening 18+	156.000	3.836.400	-3.680.400
Maatwerkdienstverlening 18-	0	2.667.797	-2.667.797
Geëscaleerde zorg 18+	0	75.215	-75.215
Geëscaleerde zorg 18-	0	290.000	-290.000
Volksgezondheid	0	1.380.978	-1.380.978
Riolering	2.165.892	1.855.085	310.807
Afval	1.585.555	1.312.351	273.204
Milieubeheer	164.261	730.037	-565.776

Begraafplaatsen en crematoria	0	1.900	-1.900
Ruimtelijke ordening	240.000	772.182	-532.182
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.863.415	3.474.291	389.124
Wonen en bouwen	735.336	937.727	-202.391
	48.162.238	48.162.238	0